

NAGYATÁD VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

I. Kötet: MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT MÓDOSÍTÁSA

Az 59/2022. (III. 24.) számú önkormányzati
határozattal elfogadva.

2022.03.24.

Készítette:
EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.

Farkas László

Településtervező

TT 01-6199; Tkö 01-16873

Dr. Mérei András

Projektmenedzser, terület- és
településfejlesztő geográfus

Janza Frigyes

Ügyvezető, közgazdász

Horváth Kristóf

közgazdász

Moldrich Dávid Gergő

közgazdász

Megbízó:

Nagyatád Város Önkormányzata

Cím: 7500 Nagyatád, Baross Gábor u. 9.

Tel.: 06 (82) 504 500

Fax: 06 (82) 504 555

E-mail: varoshaza@nagyatad.hu

Honlap: www.nagyatad.hu

Dátum: 2022.03.24.

www.exante.hu

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	11
A tervezés előzményei	11
A tervezés eljárása	11
1 HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ.....	12
1.1 Településhálózati összefüggések, a város helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok.....	12
1.1.1 Nagyatád kialakulása és története	12
1.1.2 A település szerepe a településhálózatban	15
1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	27
1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	35
1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)	35
1.3.2 Somogy Megye Területrendezési Terve (SMTrT)	36
1.3.3 Az OTrt és az SMTrT övezeti tervei.....	37
1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai.....	47
1.5 Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	47
1.5.1 A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	47
1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	51
1.6 A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	51
1.6.1 A hatályban lévő településrendezési eszközök.....	51
1.6.2 A Településkép-védelem eszközei	57
1.7 A település társadalma	60
1.7.1 Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok	60
1.7.2. Életminőség.....	73
1.7.3. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	77
1.7.4. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.).....	79
1.8 A település humán infrastruktúrája	80
1.8.1 Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)	80
1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása.....	103
1.9 A település gazdasága.....	108
1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre.....	108
1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői.....	109

1.9.3	A gazdaságfejlesztés eszközei, lehetőségei, korlátai	113
1.9.4	A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése 114	
1.9.5	A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.) 116	
1.9.6	Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)	118
1.10	Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	124
1.10.1	Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program.....	124
1.10.2	Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	126
1.10.3	Gazdaságfejlesztési tevékenység	131
1.10.4	Foglalkoztatáspolitikai.....	131
1.10.5	Lakás- és helyiséggazdálkodás.....	134
1.10.6	Intézményfenntartás.....	134
1.10.7	Energiagazdálkodás.....	134
1.11	Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások	134
1.12	A táji és természeti adottságok vizsgálata	136
1.12.1	Természeti adottságok	136
1.12.2	Tájhasználat, tájszerkezet	136
1.12.3	Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek.....	136
1.12.4	Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése.....	139
1.12.5	Természeti értékek helyi védelme	141
1.13	Zöldfelületi rendszer vizsgálata	142
1.13.1	A települési zöldfelületi rendszer elemei.....	142
1.13.2	Zöldfelületi ellátottság értékelése.....	142
1.13.3	A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	143
1.14	Az épített környezet vizsgálata.....	144
1.14.1	Területfelhasználás vizsgálata	144
1.14.2	Telekstruktúra vizsgálat.....	148
1.14.3	Az épített környezet értékei.....	149
1.14.4	Az épített környezet konfliktusai, problémái	154
1.15	Közlekedési vizsgálat	155
1.15.1	Hálózatok és hálózati kapcsolatok	155
1.15.2	Közúti közlekedés.....	157
1.15.3	Közösségi közlekedés	161
1.15.4	Kerékpáros és gyalogos közlekedés	164
1.15.5	Parkolás.....	164
1.16	Közművesítés.....	165
1.16.1	Vízi közművek.....	165
1.16.2	Energiaközművek	168
1.16.3	Elektronikus hírközlés.....	184
1.17	Környezetvédelem (és településüzemeltetés) vizsgálata.....	185
1.17.1	Talajvédelem	185
1.17.2	Felszíni és felszín alatti vizek védelme.....	186

1.17.3	Levegőtisztaság-védelem	187
1.17.4	Zaj- és rezgésterhelés	187
1.17.5	Sugárzás védelem	188
1.17.6	Hulladékkezelés	188
1.17.7	Vizuális környezetterhelés	188
1.17.8	Árvízvédelem	188
1.17.9	Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák	189
1.17.10	Építésföldtani korlátok	190
1.17.11	Vízrajzi veszélyeztetettség	190
1.17.12	Egyéb	191
1.18	Ásványi nyersanyag lelőhely	191
1.19	Városi klíma	191
2	HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	193
2.1	A vizsgált tényezők elemzése, egymásra gyakorolt hatásuk összevetése	193
2.1.1	Településhálózat	193
2.1.2	Társadalom	194
2.1.3	Gazdaság	195
2.1.4	Táji és természeti adottságok	196
2.1.5	Közlekedés	196
2.1.6	Közművek	197
2.1.7	A területrendezési és településrendezési tervek összhangja	199
2.1.8	A hatályos településfejlesztési koncepció, a hatályos integrált településfejlesztési stratégia és a tervezet összhangja	199
2.1.9	ITS-ben javasolt fejlesztési irányok a hatályos Településszerkezeti Terv alapján	200
3	HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ	202
3.1	A folyamatok értékelése	202
2.9.1	A SWOT-elemzés területei	203
3.1.1	SWOT Társadalom, Humáninfrastruktúra	203
3.1.2	SWOT Gazdaság	204
3.1.3	SWOT Táj- és természetvédelem, zöldfelületi rendszer	205
3.1.4	SWOT Közlekedés, településszerkezet	206
3.2	Probléma-és értéktérkép	207
3.3	A településfejlesztés és rendezés kapcsolata	209
3.4	Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	210
3.4.1	Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	210
3.4.2	Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése	211

1. MELLÉKLET: NAGYATÁD VÁROS POLGÁRMESTERÉNEK 84/2021. (V.28.) SZ. HATÁROZATA NAGYATÁD VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK VÉGREHAJTÁSÁRÓL ÉS FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL	212
2. MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI SZAKVÉLEMÉNY A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT MÓDOSÍTÁSÁHOZ	215
3. MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI SZAKVÉLEMÉNY A NAGYATÁD VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MÓDOSÍTÁSA SORÁN ALKALMAZANDÓ TARTALMI ELEMINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ.....	230
4. NAGYATÁD TELEPÜLÉSFEJLESZTÉssel, TELEPÜLÉSRENDEZÉssel ÉS TELEPÜLÉSKÉP-ÉRVÉNYESÍTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS HELYI SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 21/2017. (IX.4.). RENDELET	242
5. MELLÉKLET: HATÁROZAT TERVEZET AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELFOGADÁSÁRÓL	250
6. MELLÉKLET: 59/2022. (III. 24.) SZÁMÚ HATÁROZAT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELFOGADÁSÁRÓL.....	252

ÁBRAJEGYZÉK

1.1-1.ábra: A városi ranggal rendelkező települések (balra) és az aprófalvak elhelyezkedése (jobbra) a Déldunántúli régióban	15
1.1-2. ábra: :Funkcionális térségek Magyarországon.....	16
1.1-3.ábra: Városhálózati struktúra Magyarországon.....	17
1.1-4.ábra: Stratégiai kapcsolatok szerkezete	17
1.1-5. ábra: Lakosság megoszlása a járás települései (fő).....	19
1.1-6. ábra: A Járás lakónépesség alakulásának dinamikája 2000-2013 (fő)	20
1.2-1 ábra: Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiójának felülvizsgált célrendszere (2021)	31
1.3-1. ábra: OTrT Szerkezeti Tervlap kivonata.....	35
1.3-2 ábra: SMTrT kivonata (2020)	36
1.3-3 ábra: OTrt 3/1. melléklet.....	37
1.3-4 ábra: OTrt 3/2. és 3/3. melléklet	38
1.3-5 ábra: OTrt 3/5. melléklet.....	39

1.3-6 ábra: TTK 1. melléklet	40
1.3-7 ábra: TTK 2. melléklet.....	41
1.3-8 ábra: TTK 3. melléklet.....	42
1.3-9 ábra: TTK 4. melléklet.....	43
1.3-10 ábra: SMTrT 9. melléklet.....	44
1.3-11 ábra: SMTrT 12. melléklet.....	44
1.3-12 ábra: SMTrT 13. melléklet.....	45
1.3-13 ábra: SMTrT 3/2. melléklet	46
1.6-1. ábra: Nagyatád Város Településszerkezeti Terve	55
1.6-2. ábra: Nagyatád Településképi Arculati Kézikönyv – Településképi szempontból meghatározó területek a belterületen.....	58
1.7-1. ábra A lakónépesség száma az év elején a Nagyatádi járás településein, 2020 (fő)	60
1.7-2. ábra Nagyatád lakónépességének a száma 2014-2021 (fő).....	61
1.7-3. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 0-14 évesek aránya, 2010-2019 (%)	62
1.7-4. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 15-59 évesek aránya, 2010-2019 (%).....	63
1.7-5. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 60-x évesek aránya, 2010-2019 (%).....	63
1.7-6. ábra Nagyatád öregségi mutatója (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves), 2010-2019 (%).....	64
1.7-7. ábra Az öregségi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) a Nagyatádi járás településein, 2019 (%)	64
1.7-8. ábra Természetes fogyás, szaporodás Nagyatádon, 2010-2019 (ezrelék)	65
1.7-9. ábra Természetes fogyás, szaporodás a Nagyatádi járás településein, 2019 (ezrelék).....	65
1.7-10. ábra Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt) Nagyatádon, 2010-2019 (ezrelék).....	66
1.7-11. ábra Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt) a Nagyatádi járás településein, 2019 (ezrelék).....	66
1.7-12. ábra A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya a Nagyatádi járásban, 2011 (%).....	68
1.7-13. ábra Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában a Nagyatádi járás településein, 2011 (%)	69
1.7-14. Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában a Nagyatádi járás településein, 2011 (%).....	69
1.7-15. ábra 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában) Nagyatádon, 2010-2019 (%).....	71
1.7-16. ábra Száz lakosra jutó adófizetők száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő).....	73
1.7-17. ábra Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Nagyatádon, 2010-2019 (Ft)	73
1.7-18. ábra Lakásállomány Nagyatádon, 2010-2019 (db)	74

1.7-19. ábra 1000 lakosra jutó lakások száma Nagyatádon, 2010-2019 (db)	74
1.7-20. ábra Épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában) Nagyatádon, 2010-2019 (%) ..	75
1.8-1. ábra Óvodába beírt gyermekek száma Nagyatádon, 2010-2019 (db)	89
1.8-2. ábra Óvodai férőhelyek száma (gyógyypedagógiai neveléssel együtt) Nagyatádon, 2010-2019 (db)	89
1.8-3. ábra Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő).....	90
1.8-4. ábra Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő).....	90
1.9-1. ábra Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken Nagyatádon, 2005-2014 (ezer fő)	111
1.9-2. ábra: Szállásvendégek és vendégéjszakák száma (2010-2020) Nagyatádon.....	112
1.9-3. ábra : Külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák aránya, 2005-2014 (%).....	112
1.9-4. ábra 1 főre jutó idegenforgalmi adó Nagyatádon, 2006-2010 (ezer Ft).....	113
1.9-5. ábra: Átlagár-változás (balra) és átlagár (jobbra) Somogymegye lakóingatlan-piacán 2020-ban	118
Nagyatád város közigazgatási területére az ingatlanpiaci elemzést két online hirdetési felület, az ingatlan.com és a jofogas.hu oldalak adatai alapján végeztük. Az eredményeket az alábbi táblázat összegzi:.....	
1.9-6. ábra: Eladó lakások és házak Ft/m ² ára, eloszlása Nagyatádon (2021. III. negyedév).....	120
1.12-1. ábra: Tájképvédelmi terület övezete a OTrT 3. melléklete szerint	137
1.12-2. ábra: Ökológiai hálózat övezetei Nagyatádon (az OTrT 3/1. melléklete (részlet)	139
1.13-1. ábra: egy lakosra jutó zöldfelületek nagysága a Nagyatádi járásban (m ²) 2019.....	143
1.14-1. ábra. ábra: Nagyatád városrészei	146
1.15-1. ábra: Különböző szintű térségi központok elérhetősége gépkocsival, autóbusszal és vasúttal	156
1.15-2. ábra: A járási települések átlagos elérési ideje a járásközpontból különböző módokon (perc)	157
1.15-3. ábra: Személyi sérüléssel járó közúti balesetek száma, esetszám (db) Nagyatádon (2014-2019)	159
1.15-4. ábra: Járművek által okozott balesetek megoszlása (%) Nagyatádon, 2014-2019.....	160
1.15-5. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma Nagyatádon, 2010-2019 (db).....	160
1.15-6. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma a Nagyatádi járásban, 2010-2019 (db)	161
1.16-1. ábra: Geotermikus gradiens Nagyatád térségében	174
1.17-1. ábra: A Nagyatád-Ötvöskónyi (jánosmajori) tervezett öntözőtelep helyszínrajza.....	190
3.4-1. ábra: Nagyatád városrészei	210
3.4-2. ábra: Szegregációval veszélyeztetett területek	211

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1.1-1. táblázat: A Járás lakónépességének alakulása 2014-2020 (fő).....	20
1.6-1. táblázat: A 28/	
1.1-1. táblázat: A Járás lakónépességének alakulása 2014-2020 (fő).....	20
1.6-1. táblázat: A 28/2021. (XI.5.) sz. Kt. rendelettel elfogadott HÉSZ szerkezeti felépítése	57
1.7-1. táblázat Nagyatád lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata (fő) (%).....	61
1.7-2. táblázat Családszerkezet Nagyatádon, 2011 (fő)	67
1.7-3. táblázat Nemzetiség, anyanyelv, vagy családban használt nyelv Nagyatádon, 2011 (fő).....	67
1.7-4. táblázat Iskolai végzettség Nagyatádon, 2011 (%)	68
1.7-5. táblázat: Gazdasági aktivitás Nagyatádon, 2011 (%).....	70
1.7-6. táblázat Munkanélküliség jellemzői Nagyatádon, 2019 (%).....	71
1.7-7. táblázat Jövedelmi viszonyok Nagyatádon, 2011, 2019	72
1.8-1. táblázat Önkormányzati fenntartású intézmények Nagyatádon.....	81
1.8-2. táblázat „Naplemente” Idősek Otthona ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	83
1.8-3. táblázat: „Ezüstkor” Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	84
1.8-4. táblázat: Bodvicai Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	84
1.8-5. táblázat: Bölcsőde ellátottsági adatai 2015-2020 között	84
1.8-6. táblázat: Lakóotthon ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	85
1.8-7. táblázat: Nappali intézmény ellátottsági adatai 2015-2020 között	86
1.8-8. táblázat: Családok átmeneti otthonának ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	86
1.8-9. táblázat: Nagyatád Város Önkormányzata főbb segélyezési adatok 2015-2020 között	87
1.8-10. táblázat: A nagyatádi Napsugár Óvoda adatai 2015-2020 között.....	91
1.8-11. táblázat: A nagyatádi Gyöngyvirág Óvoda adatai 2015-2020 között.....	91
1.8-12. táblázat: A nagyatádi Hétpettyes Óvoda adatai 2015-2020 között.....	92
1.8-13. táblázat: A nagyatádi Csillagszem Óvoda adatai 2015-2020 között.....	92
1.8-14. táblázat: A nagyatádi Százszorszép Óvoda adatai 2015-2020 között.....	93
1.8-15. táblázat: A nagyatádi Nyitnikék Óvoda adatai 2015-2020 között.....	93
1.8-16. táblázat: A nagyatádi általános iskolák adatai	94
1.8-17. táblázat: A nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola adatai 2015-2020 között.....	95
1.8-18. táblázat: A Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye adatai 2015-2020 között.....	96
1.8-19. táblázat: A nagyatádi Éltés Mátyás Általános Iskola adatai 2015-2020 között.....	97

1.8-20. táblázat: A nagyatádi középiskolák adatai.....	98
1.8-21. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium adatai 2015-2020 között.....	100
1.8-22. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola adatai 2015-2020 között.....	101
1.8-23. táblázat: A nagyatádi kollégium adatai 2015/16-2020/21 tanévek között.....	101
1.8-24. táblázat: Múzeumi látogatottság Nagyatádon 2015-2019 (fő).....	103
1.8-25. táblázat: A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2019-2024 fejlesztési irányai.....	107
1.9-1.táblázat: Iparűzési adó bevétel Nagyatádon 2015-2020.....	108
1.9-2. táblázat: A Nagyatádi Ipari Parkban működő vállalkozások (2021).....	110
1.9-3. táblázat: Gazdasági szervezetek fontosabb beruházásai Nagyatádon 2014-2020.....	116
1.9-4. táblázat: Ingatlanpiaci adatok Nagyatádról (2021 III. negyedév).....	119
1.9-5. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodási adatok 2015-2020 között.....	121
1.9-6. táblázat: Önkormányzati lakások komfortfokozatok szerinti adatai 2015-2020 között.....	121
1.9-7. táblázat: Önkormányzati lakások bérleti díj hátralék és fennálló hitelállomány adatai 2015-2020 között.....	121
1.9-8. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodás bevételei és kiadásai 2015-2020 között.....	122
1.10-1. táblázat: Helyi adóbevételek alakulása 2015-2020.....	124
1.10-2. táblázat: Európai Unió forrásból megvalósuló pályázatok státuszjelentése.....	130
1.10-3. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos száma Nagyatádon.....	133
1.12-1. táblázat: Településképi szempontból védett természeti értékek.....	138
1.12-2. táblázat: Helyi védett természeti értékek.....	141
1-14-1. táblázat: Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek.....	147
1.14-2. táblázat: Régészeti lelőhelyek.....	150
1.14-3. táblázat: Műemlék, műemlék együttes.....	151
1.14-4. táblázat: Helyi védett épületek, építmények.....	154
1.15-1. táblázat: Különböző szintű térségi központok elérhetősége gépkocsival, autóbusszal és vasúttal.....	155
1.15-2.táblázat Járasközpont elérhetősége a járási településekről személyautóval.....	158
1.15-3. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről autóbusszal.....	162
1.15-4. táblázat - Nagyatád helyi viszonylatai.....	163
1.15-5. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről vasúttal.....	164
1.16-1. táblázat: Önkormányzati tulajdonú intézmények ingatlan- és fűtési energetikai adatai.....	183
1.17-1. táblázat: A város területét érintő felszín alatti víztestek adatai.....	187
1.17-2. táblázat: A Nagyatád-Ötvöskónyi (jánosmajori) tervezett öntözőtelep által érintett nagyatádi ingatlanok.....	189

2021. (XI.5.) sz. Kt. rendelettel elfogadott HÉSZ szerkezeti felépítése.....	57
1.7-1. táblázat Nagyatád lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata (fő) (%)	61
1.7-2. táblázat Családszerkezet Nagyatádon, 2011 (fő)	67
1.7-3. táblázat Nemzetiség, anyanyelv, vagy családban használt nyelv Nagyatádon, 2011 (fő)	67
1.7-4. táblázat Iskolai végzettség Nagyatádon, 2011 (%)	68
1.7-5. táblázat: Gazdasági aktivitás Nagyatádon, 2011 (%).....	70
1.7-6. táblázat Munkanélküliség jellemzői Nagyatádon, 2019 (%).....	71
1.7-7. táblázat Jövedelmi viszonyok Nagyatádon, 2011, 2019	72
1.8-1. táblázat Önkormányzati fenntartású intézmények Nagyatádon.....	81
1.8-2. táblázat „Naplemente” Idősek Otthona ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	83
1.8-3. táblázat: „Ezüstkor” Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	84
1.8-4. táblázat: Bodvicai Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között	84
1.8-5. táblázat: Bölcsőde ellátottsági adatai 2015-2020 között	84
1.8-6. táblázat: Lakóotthon ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	85
1.8-7. táblázat: Nappali intézmény ellátottsági adatai 2015-2020 között	86
1.8-8. táblázat: Családok átmeneti otthonának ellátottsági adatai 2015-2020 között.....	86
1.8-9. táblázat: Nagyatád Város Önkormányzata főbb segélyezési adatok 2015-2020 között	87
1.8-10. táblázat: A nagyatádi Napsugár Óvoda adatai 2015-2020 között.....	91
1.8-11. táblázat: A nagyatádi Gyöngyvirág Óvoda adatai 2015-2020 között.....	91
1.8-12. táblázat: A nagyatádi Hétpettyes Óvoda adatai 2015-2020 között.....	92
1.8-13. táblázat: A nagyatádi Csillagszem Óvoda adatai 2015-2020 között.....	92
1.8-14. táblázat: A nagyatádi Százszorszép Óvoda adatai 2015-2020 között.....	93
1.8-15. táblázat: A nagyatádi Nyitnikék Óvoda adatai 2015-2020 között.....	93
1.8-16. táblázat: A nagyatádi általános iskolák adatai.....	94
1.8-17. táblázat: A nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola adatai 2015-2020 között.....	95
1.8-18. táblázat: A Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye adatai 2015-2020 között.....	96
1.8-19. táblázat: A nagyatádi Éltes Mátyás Általános Iskola adatai 2015-2020 között	97
1.8-20. táblázat: A nagyatádi középiskolák adatai.....	98
1.8-21. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium adatai 2015-2020 között.....	100
1.8-22. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola adatai 2015-2020 között	101
1.8-23. táblázat: A nagyatádi kollégium adatai 2015/16-2020/21 tanévek között.....	101
1.8-24. táblázat: Múzeumi látogatottság Nagyatádon 2015-2019 (fő).....	103

1.8-25. táblázat: A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2019-2024 fejlesztési irányai	107
1.9-1.táblázat: Iparűzési adó bevétel Nagyatádon 2015-2020	108
1.9-2. táblázat: A Nagyatádi Ipari Parkban működő vállalkozások (2021)	110
1.9-3. táblázat: Gazdasági szervezetek fontosabb beruházásai Nagyatádon 2014-2020.....	116
1.9-4. táblázat: Ingatlanpiaci adatok Nagyatádról (2021 III. negyedév)	119
1.9-5. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodási adatok 2015-2020 között.....	121
1.9-6. táblázat: Önkormányzati lakások komfortfokozatok szerinti adatai 2015-2020 között	121
1.9-7. táblázat: Önkormányzati lakások bérleti díj hátralék és fennálló hitelállomány adatai 2015-2020 között.....	121
1.9-8. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodás bevételei és kiadásai 2015-2020 között.....	122
1.10-1. táblázat: Helyi adóbevételek alakulása 2015-2020	124
1.10-2. táblázat: Európai Unió forrásból megvalósuló pályázatok státuszjelentése.....	130
1.10-3. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos száma Nagyatádon	133
1.12-1. táblázat: Településképi szempontból védett természeti értékek.....	138
1.12-2. táblázat: Helyi védett természeti értékek	141
1-14-1. táblázat: Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek	147
1.14-2. táblázat: Régészeti lelőhelyek	150
1.14-3. táblázat: Műemlék, műemlék együttes	151
1.14-4. táblázat: Helyi védett épületek, építmények.....	154
1.15-1. táblázat: Különböző szintű térségi központok elérhetősége gépkocsival, autóbusszal és vasúttal	155
1.15-2.táblázat Járasközpont elérhetősége a járási településekről személyautóval.....	158
1.15-3. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről autóbusszal	162
1.15-4. táblázat - Nagyatád helyi viszonylatai	163
1.15-5. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről vasúttal	164
1.16-1. táblázat: Önkormányzati tulajdonú intézmények ingatlan- és fűtési energetikai adatai.....	183
1.17-1. táblázat: A város területét érintő felszín alatti víztestek adatai	187
1.17-2. táblázat: A Nagyatád-Ötvöskónyi (jánosmajori) tervezett öntözőtelep által érintett nagyatádi ingatlanok.....	189

BEVEZETÉS

A megalapozó vizsgálat „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet 1. melléklete értelmében a szükséges tartalommal készül el, a tervezési terület kiterjedésének és adottságainak figyelembevételével, valamint az önkormányzattal kötött szerződés értelmében.

Tekintettel arra, hogy Nagyatád Város Önkormányzata az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) felülvizsgálatára készül, jelen megalapozó vizsgálat a TERRA STÚDIÓ Kft. által készített, a településfejlesztési koncepcióhoz és az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálatához szükséges tartalmú megalapozó vizsgálaton alapul. Az azóta eltelt években a jogszabályi változások, a megváltozott társadalmi-gazdasági folyamatok, a városban megvalósult fejlesztések tették indokolttá a megalapozó vizsgálat módosítását. A módosítás főépítési szakvélemény alapján történt, amely a megalapozó vizsgálat mellékletében található.

A tervezés előzményei

Nagyatád Város Önkormányzata a 2014-2020-as tervezési időszakra készített Integrált Településfejlesztési Stratégiát a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint. Nagyatád Város Önkormányzata a 84/2021. (V.28.) sz. határozatában döntött az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatáról. (1. sz. melléklet)

A tervezés eljárása

Nagyatád Város Önkormányzata az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatát a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 28. § - 30. § alapján végezte el.

A tervezés szakaszai:

- Munkaközi tájékoztató szakasz (314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 29. § és 29/A. § szerint)
- Képviselőtestületi döntés az Integrált Településfejlesztési Stratégia elfogadásáról

A partnerségi egyeztetés Nagyatád Város Önkormányzata Nagyatád településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól szóló 21/2017. (IX. 4.) rendelete szerint történt.

1 HELYZETFELTÁRO MUNKARÉSZ

1.1 Településhálózati összefüggések, a város helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

1.1.1 Nagyatád kialakulása és története

Nagyatád város nevét a török ata (atya) szóból származtatják, de az Ata személynév és származékai hazánkban már az Árpád-korban is előfordultak. Az írásos források először 1190-ben említik az Atád nevet. A tatárjárást megelőzően már falvas településekről szoltak a krónikák. A Batthyányiak 200 évig birtokolták a területet és Atád, mint uradalmi központ piachellyé vált. Először 1475-ben kapott városi rangot, amikor Mátyás király vásártartási joggal ruházta fel. A település forgalmas utak kereszteződésében feküdt, s így élénk kereskedelem alakult ki. Az uradalom és a város az 1554-55-ös hadjáratlalt vált török hódoltsági területté.

A török uralom alatt a település elvesztette korábbi közigazgatási önállóságát és a lakosság majdnem teljesen kihalt. A török kiűzését követően a birtok gazdái horvát és vend telepeseket hívtak ide. 1722-től Czindery Ferenc Ignác tulajdonába került Atád, aki ferences rendi szerzeteseket telepített le. Ettől az időszaktól kezdve jelentősen szaporodott a magyarul beszélő népesség. Kereskedelme révén a település ismét élénk fejlődésnek indult: napi, heti és országos vásárokat tartottak. A földesúr meghatározta a templom és a rendház helyét, amelynek 1751-ben rakták le az alapjait. Egy Bécsben kelt, 1744-es okmány szerint Atád megkapta a szabad királyi városoknak járó jogokat. A település, amely ekkor három utcából állt, másodízben is város lett. Egy 1778-ból származó statisztikai adat szerint a lakosság száma majdnem elérte a 700 főt.

Az 1848-as szabadságharcig a megye legnagyobb marhavásárait tartották itt. A XIX. században két alkalommal (1802, 1888) is földrengés pusztított, amely sok lakóházban tett kárt. Az 1848-as forradalom és szabadságharc idején a harcok elkerülték a várost, de több fiatal állt be innen is nemzetőrnek. A szabadságharc leverése újabb közigazgatási átszervezést hozott. A nagyatádi vegyes szolgabírói hivatalhoz harmincnyolc helység és negyvenkét pusztta tartozott, valamint itt kapott székhelyet a megye egyik pénzügyi biztosa is. Az 1871. évi XVIII. tc. megszüntette a mezővárosokat, Nagyatád nagyközség lett. A gazdasági élet fejlődését bizonyította a pénzintézetek létrejötte. 1844-től Nagyatádi Járási Takarékpénztár, 1872-től Nagyatádi Takarékpénztár és 1909-től Néptakarékpénztár is működött. Az 1870-es országgyűlés határozata értelmében Nagyatád környékéből járást szerveztek, itt helyezték el a járásbírószágot és a szolgabírószágot. 1890-ben megindult a vasúti fővonalhoz csatlakozó helyiérdekű vasút. Megnőtt a polgári lakosság száma, a korábbi nagyszámú földműves már csak a népesség egyharmadát tette ki.

1906-ban az egészségesebb ivóvíz nyerése céljából artézi kutat fúrtak a Széchenyi téren. A 403 méter mélységből előtört gyógyvíz, ivó- és fürdőkúrára egyaránt alkalmas. A fürdő részvénytársaság eredményes munkájának köszönhetően 1906-ban szép fürdőépületet emeltek a Széchenyi téren. A századfordulón létesített gyárak (1898: Berkovits-féle gombkötő és paszomántüzem, 1903: Woolák-féle gomb és zsinórgyár, 1912: cérnagyár; valamint nyomda, gépállomás) eredményeként rohamosan nőtt a munkásság száma. Megalakult az önszegélyező pénztár és létrejött a Nagyatádi Munkásotthon. Az élénkülő politikai tevékenységet jelezte a nagyatádi gazdák kezdődő szerveződése, amelynek az élén hosszú ideig Nagyatádi Szabó István állt. Az első világháború kitörése megakasztotta a politikai

fejlődést. Az országos események nyomán 1918 novemberében Nagyatádon is megalakult a Nemzeti Tanács. A Tanácsköztársaság bukását követően megerősödött a kiscgazda mozgalom, de a tervezett földreformot nem sikerült keresztülvinniük.

A II. világháború súlyos károkat okozott a községben. Hónapokig állt itt a front, amelynek következtében a lakóházak hetven százaléka megsérült.

1949-től újabb nagyarányú bevándorlás indult meg. Új utcák születtek, Bodvica és Kisatád összeépült. Az 1956-os forradalom Nagyatádon békésen zajlott le, semmilyen komolyabb atrocitásra nem került sor. 1962-ben készült el a településfejlesztés szabályozására - az 1955-ös tervvázlatot követően - egy kisebb rendezési terv. Ez szabályozta a területek felhasználását, a közlekedési és ellátási rendszer, valamint a közműhálózat fejlesztését. Meggyorsult a lakásépítés. 1971-ben egy lakáselemeket gyártó üzem települt ide. Új lakótelepek jöttek létre a Hunyadi és a Kiszely utcában. A három nagyobb üzem, a Danuvia gépgyár, a cérnagyár és a konzervgyár termelése 1970 és 1975 között 14 %-kal nőtt. A hetvenes években 1903 új lakás épült a városban, Nagyatád gyors ütemben urbanizálódott. A lakosság létszáma 10 400 főről 12 900 főre nőtt. Az intenzív fejlődés eredményeként, 1971. április 25-én történelme során harmadszor is várossá nyilvánították Nagyatádot.

A Hild-érmes Nagyatádon dinamikus, tervszerű településfejlesztés indult meg, megőrizve a város ligetes-parkos szerkezetét. Jó példája ennek a városközpont folyamatos beépülése, a középületek rekonstrukciója, új kereskedelmi létesítmények átadása. A kilencvenes évek derekán új városfejlesztési időszak indult Nagyatádon. A város teljes területén kiépült a szennyvízcsatorna-hálózat, korszerűsítették a közvilágítást, helyi autóbuszjáratok indultak. 1996-ban a Szent Flórián téren újonnan épült tűzoltó laktanyában folytathatta tevékenységét a Városi Tűzoltóság. 1997-ben indult a városi televízió csatorna, a teljes körű kábelrendszeren gyakorlatilag minden családhoz eljuthatnak az aktuális információk, javultak a szociális és egészségügyi ellátás feltételei.

Nagyatád általános jellemzői:

Nagyatád város helymeghatározása:

- Régió: Dél-Dunántúl
- Megye: Somogy (megyeszékhely: Kaposvár)
- Járás: Nagyatádi

Nagyatádi járás:

- Települések száma: 18 db
- központ: Nagyatád
- lélekszám: 23.790 (KSH 2020)
- népsűrűség: 36,8 fő /km² (2020)
- városok száma: 1 db
- hátrányos helyzetű járás

Fontosabb helységektől mért távolsága:

- Budapest: 239 km
- Kaposvár: 50 km
- Pécs: 87 km
- Nagykanizsa: 42 km
- Országhatár (Barcs): 37 km
- Országhatár (Berzence): 17 km

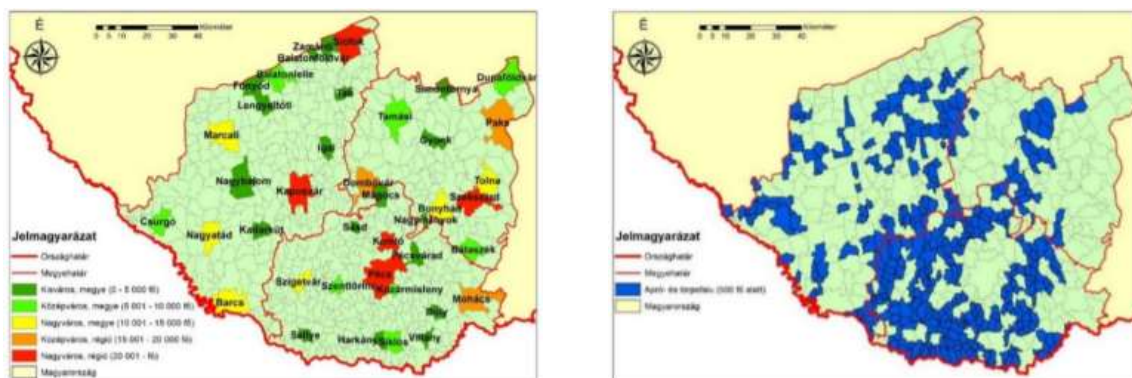
1.1.2 A település szerepe a településhálózatban

Nagyatád a Dél-dunántúli régióban, Somogy megyében fekszik. A régió településszerkezete kedvezőtlen, arra egyrészt a városhálózat fejletlensége, másrészt az aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző. A dél-dunántúli régiót 656 település alkotja, amelyből 41 városi jogállású (6,25%) A városi népesség az ország összes régióját tekintve Észak-Magyarország után ebben a régióban a legalacsonyabb, a lakosság mindössze 58,3 %-a él városokban.

A régió társadalmi-gazdasági életében, a lakossági szolgáltatások biztosításában meghatározó jelentősége van a megyékben központi szerepet betöltő nagyvárosoknak (Pécs, Szekszárd, Kaposvár) A régió városhálózatának gerincét a tizenegy 10-30 ezer fő közötti lakosságú város adja.

A régióban a tízezer főnél kisebb népességű városok (27 db) ellátó intézményrendszere erősen hiányos, a nem mindennapos szolgáltatásokat az ott élők kénytelenek másutt igénybe venni. E városok saját települési infrastruktúrájának kiépítettsége is elmarad a nagyobb városok színvonalától. Mindezek mellett a térségben még jelenleg is vannak városhiányos területek, ilyenek Tolna megye középső részének vidékei, a Zselicség, az Ormánság vagy a Somogyi dombvidék. A városhiányos területek nagyrészt megegyeznek az aprófalvas területekkel.

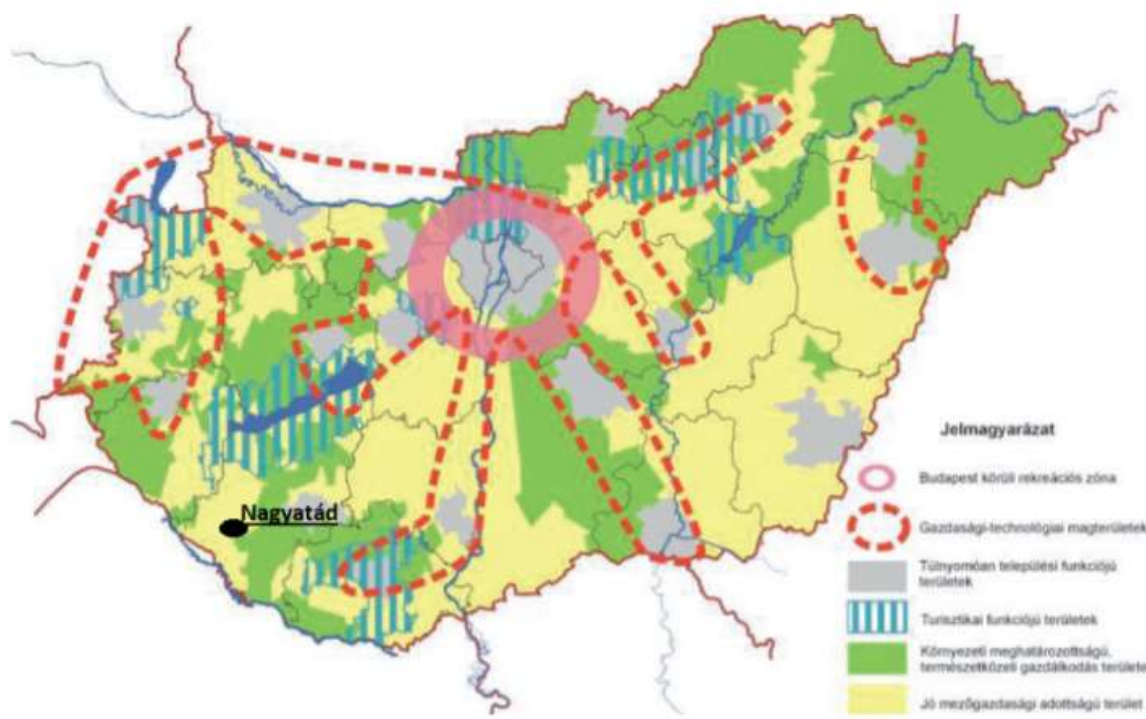
A régió településhálózatának körülbelül 55 %-át aprófalvak alkotják, ezekben él a lakosság 10 %-a. Az falvak közül 361 számít aprófalunak, vagyis itt az 500 főt sem éri el a lakosság száma. Az aprófalvas településszerkezetet rendszerint kedvezőtlen gazdaságföldrajzi környezetben találjuk. A kimondottan aprófalvas Baranyában a községek közel 70 %-a 500 lakos alatti falu, Tolnában valamivel 30 %, Somogyban 50 % alatt. A Duna menti területeken ugyanakkor jóval népesebb települések helyezkednek el, 500 fő alatti település nincs is, az átlagos népességszám pedig 2,5-szerese a belső területekének.

1.1-1. ábra: A városi ranggal rendelkező települések (balra) és az aprófalvak elhelyezkedése (jobbra) a Déldunántúli régióban

1.1.2.1 A település szerepe az országos településhálózatban

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció (OFTK; elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával) értelmében a városstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg, amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba.

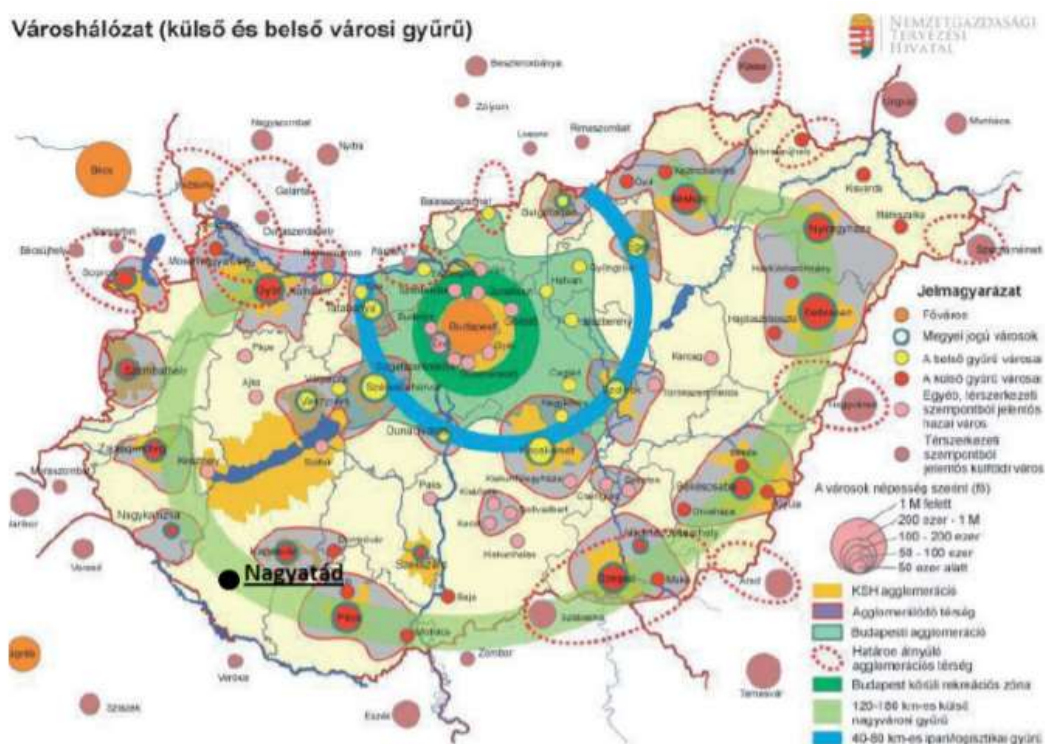
1.1-2. ábra: :Funkcionális térségek Magyarországon

Forrás: OFTK, 109 p.

A fenti kép alapján Nagyatád jó mezőgazdasági adottságú, és elsősorban környezeti meghatározottságú természetközeli gazdálkodási területbe sorolható a funkcionális térségek szempontjából. A városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében is jelentős szerepet játszanak.

A térségi szemlélet érdekében az OFTK kijelölte a növekedés elsődleges szintereit és hálózatait. Ezeket olyan városok alkotják, amelyek kiemelkedő telephelyi lehetőségeik, jelenlévő és potenciális befektetőik, vállalataik, térségi beágyazódottságuk révén a növekedés dinamikus térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben.

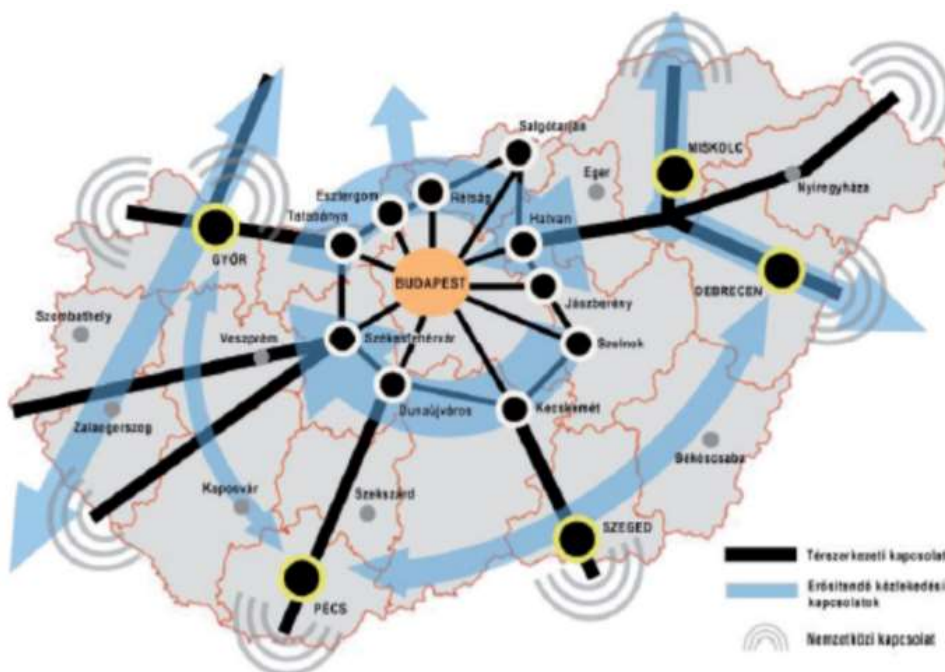
Városhálózat (külső és belső városi gyűrű)

1.1-3. ábra: Városhálózati struktúra Magyarországon

Forrás: OFTK, 142. p.

Nagyatád városa a kedvezőtlen elhelyezkedése, és a rossz közlekedési kapcsolatai miatt egyetlen kiemelt növekedési zónának sem a része, de az OFTK számol a várost közvetve érintő, Győr- Pécs fejlesztendő térszerkezeti kapcsolattal.

1.1-4. ábra: Stratégiai kapcsolatok szerkezete

Forrás: OFTK, 166. p.

1.1.2.2 A település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban

Nagyatád Somogy megye déli részének urbanizációs gócpontja. A térség felsőfokú ellátását alapvetően a megyeszékhely Kaposvár biztosítja (50 km), míg a Zala megyei nagyváros, Nagykanizsa (42 km) a térség kereskedelmi ellátásában játszik némi kiegészítő szerepet. A Dél-dunántúli régió központja, Pécs 87 km-re fekszik, így a térség ellátásában nem játszik mértékadó szerepet. Nagyatádnak viszonylag csekély kapcsolatai vannak a tőle északra fekvő, hasonló szerepkörű Marcali várossal (44 km). A dél-somogyi térségben azonban Nagyatád meghatározó szerepet játszik az egészségügyi-kórházi ellátás terén Barcs és Csurgó járásaira is.

Nagyatád város a Csurgó járásra pedig ezen túlmenően számos igazgatási intézményével is vonzást gyakorol. Nagyatádtól Barcs 37 km-re, Csurgó városa pedig 24 km-re fekszik. Az egykori Rinyamenti kistérség (ma Nagyatádi járás), melynek Nagyatád a központja a Dél-dunántúli régió nyugati területén, Somogy megye déli részén helyezkedik el. Területe 647,07 km², a megye területének 10,7%-a. Az egykori kistérséget, mely a Rinya patakról kapta nevét, 18 település alkotja, központja Nagyatád. A központi településen és a 17 községben 23 790 ember él (KSH 2020), amely a megye népességének 11,8%-a. A 36,8 fő/km² -es népsűrűség azt jelzi, hogy a térség a megyei átlagnál is ritkábban lakott.

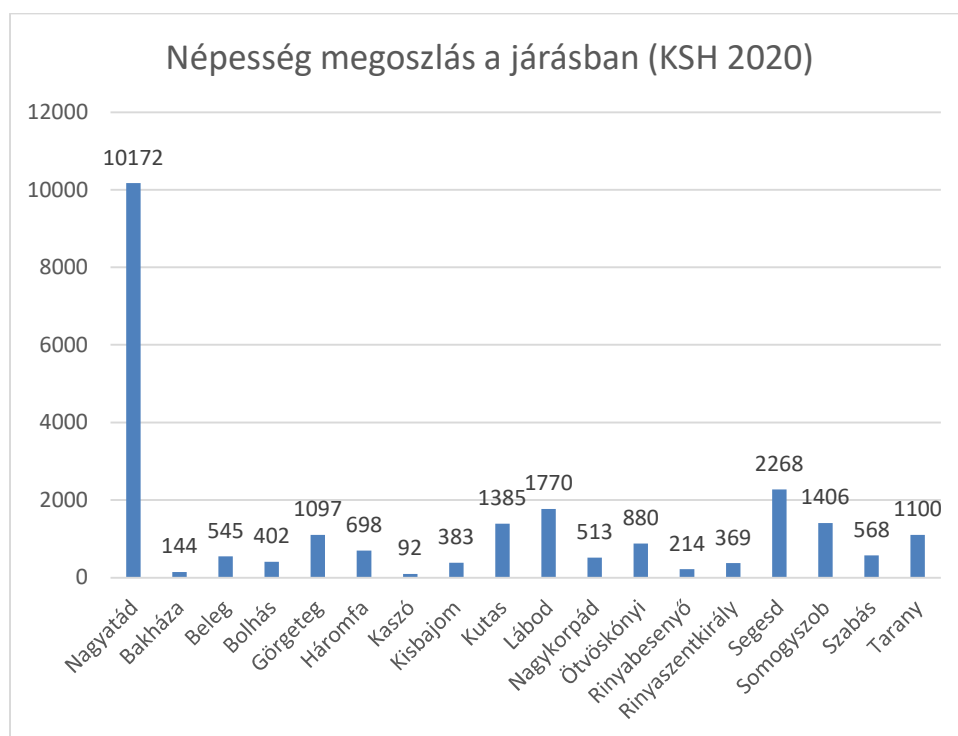
A kistérség szerepelt a hátrányos helyzetű kistérségek országos listáján. A térségen a 68-as főút halad keresztül, amely észak-déli irányú kapcsolatot teremt a Balaton és az országhatár között. Az alsóbbrendű úthálózat minőségi állapota igen rossz, közlekedésbiztonsági szempontból sok a pótolni való. A járás egyközpontú, a térség térszervező ereje egyértelműen Nagyatád. A várost is érintő tulajdoni, piaci, iparszerkezeti válság erősen meggyengítette a térségközponti funkciók ellátásának szintjét - főleg a foglalkoztatás területén. Az ellátás tekintetében a járás községei ráfűződnek Nagyatádra, ugyanakkor Segesd a 68-as főút kapcsán, Kutas, Beleg, Ötvöskónyi, Somogyszob pedig a vasút kapcsán Kaposvárhoz gravitál.

A település vonzáskörzetének bemutatása

Demográfia

Nagyatád térsége jellegzetesen aprófalvas térség, melyben egyetlen város található, Nagyatád, amely a járás központja.

- 1000 fő feletti nagyközség, mely területi helyzete és településhálózatban betöltött szerepe alapján mikrotérségi központokként funkcionál a járásban csak három darab van: Segesd, Lábod és Kutas;
- további, 1000 fő feletti nagyközség szintén három darab van: Somogyszob, Tarany és Görgeteg.
- a térségben dominálnak az 1000 fő alatti települések: Ötvöskónyi, Háromfa, Beleg, Szabás, Nagykorpád, illetve 500 fő alatti Bolhás, Kisbajom, Rinyaszentkirály, Bakháza, Rinyabesenyő, Kaszó.

1.1-5. ábra: Lakosság megoszlása a járás települései (fő)

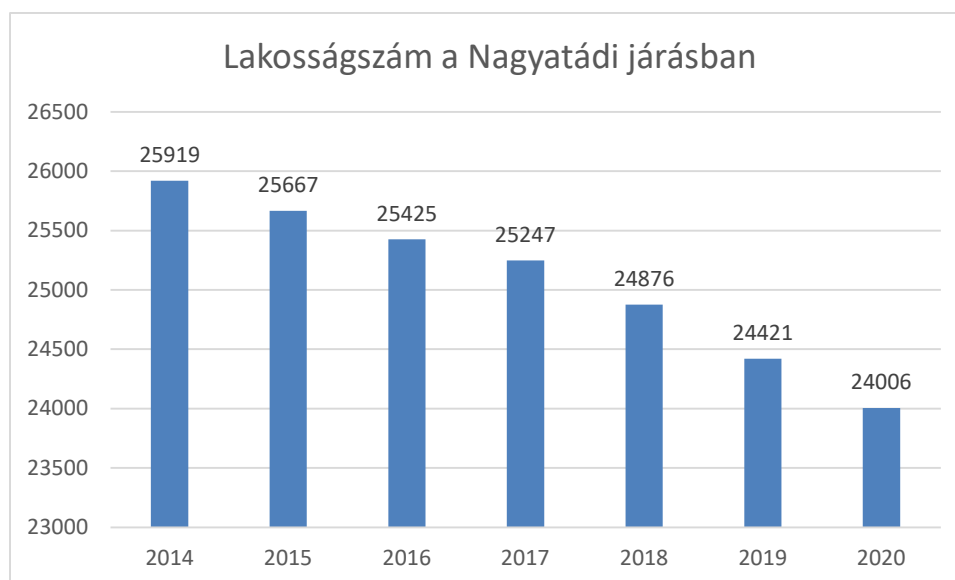
Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, 2020

Lakónépesség száma							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nagyatád	10847	10748	10611	10529	10418	10257	10172
Bakháza	185	184	179	173	175	160	144
Beleg	601	601	599	597	576	558	545
Bolhás	437	431	418	418	400	397	402
Görgeteg	1090	1093	1135	1141	1139	1129	1097
Háromfa	769	767	759	754	751	715	698
Kaszó	97	95	96	91	88	97	92
Kisbajom	417	402	394	388	380	383	383
Kutas	1464	1458	1479	1475	1449	1410	1385
Lábod	2009	1935	1914	1878	1790	1788	1770
Nagykorpád	597	576	575	573	559	530	513

Ötvöskónyi	913	904	922	924	921	917	880
Rinyabesenyő	209	217	222	224	220	216	214
Rinyaszentkirály	409	389	373	391	408	384	369
Segesd	2499	2502	2453	2426	2386	2343	2268
Somogyszob	1589	1563	1530	1509	1476	1443	1406
Szabás	598	622	601	601	619	578	568
Tarany	1189	1180	1165	1155	1121	1116	1100
Összesen	25919	25667	25425	25247	24876	24421	24006

1.1-1. táblázat: A Járás lakónépességének alakulása 2014-2020 (fő)

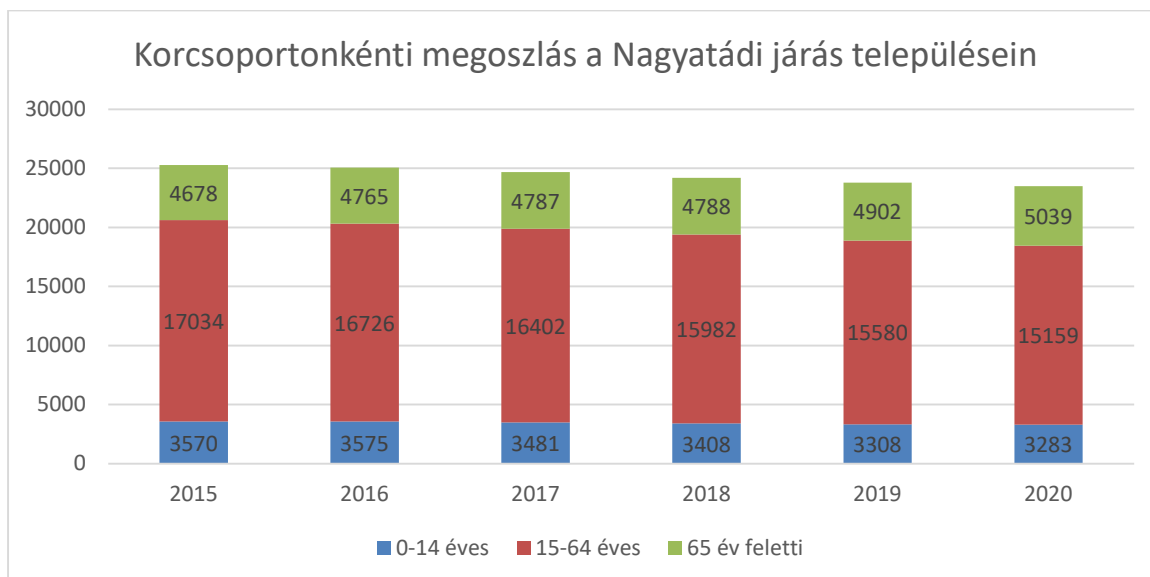
Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, Somogy Megyei Kormányhivatal 2021.

1.1-6. ábra: A Járás lakónépesség alakulásának dinamikája 2000-2013 (fő)

Forrás: KSH, Tájékoztatási adatbázis, Somogy Megyei Kormányhivatal 2021.

Jellemző az előregedő lakosság: a korcsoportonkénti változásokat vizsgálva növekedés, illetve stagnálás csak a 18-59 éves, és a 60 év feletti korosztályok esetében regisztrálható.

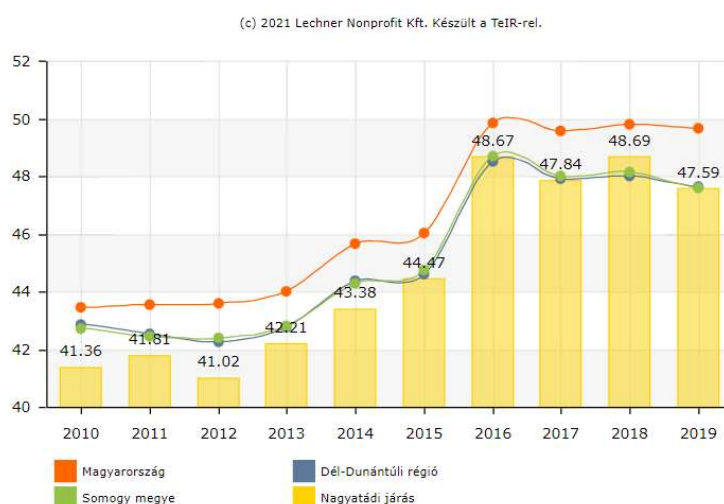

1.1-7. ábra: Lakosság korcsoportonkénti megoszlása a Nagyatádi járás településein (fő)

Forrás KSH, Tájékoztatási adatbázis, 2021.

Foglalkoztatottság

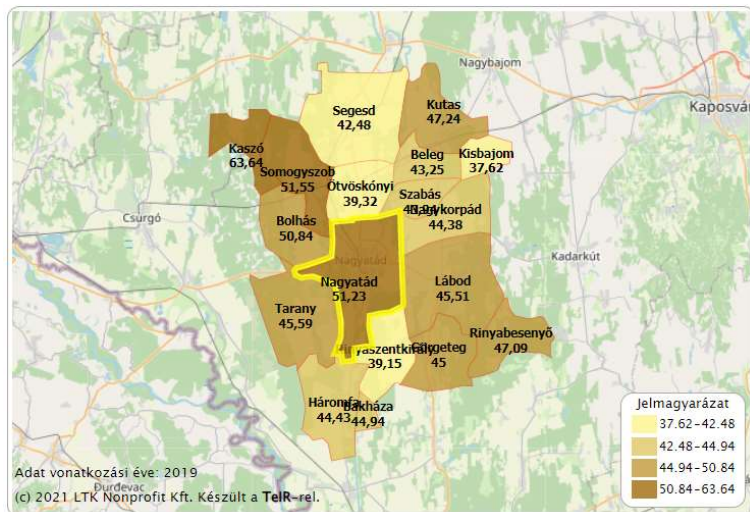
A járás nagyrészt kevésbé fejlett, gyengén iparosodott, jellemzően agrárterület. A kilencvenes években a térségben működő nagy foglalkoztatók – elsősorban a nagyatádi nagyvállalatok – jelentős létszámleépítéseket hajtottak végre. A munkahelyek számát a mezőgazdasági termelőszövetkezeti felszámolási eljárások is kedvezőtlenül érintették. A falvakban napjainkban igen kevés új munkahely létesül. A munkájukat veszített falusi emberek nagyrészt alacsony képzettségűek, életkoruk viszonylag magas, az ő elhelyezkedési esélyük a legrosszabb. A térségben több településen rendkívül magas szinten állandósult a munkanélküliség és a szociális segélyekben részesültek száma is magasabb, mint a megyei átlag.

1.1-8. ábra: Adófizetők aránya száz állandó lakosra vetített száma a Nagyatádi járásban

Forrás TEIR, 2021.

Az egyes településeket megvizsgálva az adófizetők aránya Kaszó, Somogyszob, Nagyatád és Bolhás településeket a legmagasabb, míg a legnagyobb munkanélküliséget, illetve az inaktív keresők legnagyobb arányát (Az a személy, aki az adatfelvétel eszmei időpontjában kereső tevékenységet nem folytatott, ám jövedelemmel (pl. nyugdíj, gyermekgondozási segély) rendelkezik) Beleg, Görgeteg, és Rinyabesenyő esetében találjuk. Ez utóbbi esetében az össze eltartott száma is jóval meghaladja az átlagot.

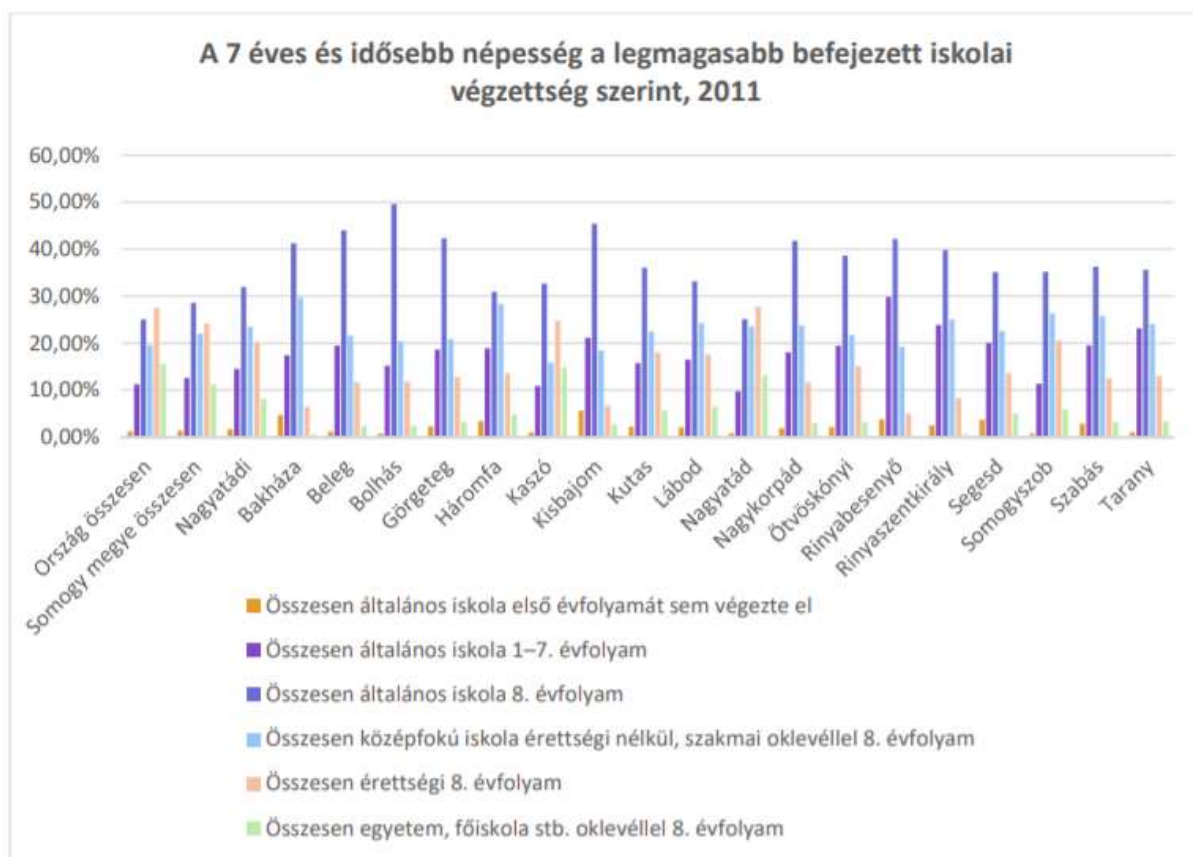

1.1-9. ábra: Adófizetők aránya a Nagyatádi járás egyes településein a teljes népesség %-ában (2019)

Forrás TEIR, 2021.

Képzettség

A magas munkanélküliség egyik fő oka a munkahelyek hiánya, de az elhelyezkedési lehetőségeket jelentős mértékben befolyásolja a munkanélküliek képzettségi szintje is. A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya 32% (országosan 25%, Somogy megyében 28%), míg a felső fokú végzettségűek aránya 8,13% (országos adat 15,5%, Somogy megyei adat 11,29%). A legrosszabb adatokat Bakháza, Beleg, Bolhás, Rinyabesenyő esetében találjuk, amely összecseng a korábban bemutatott foglalkoztatottsági adatokkal. Az országos mutatókhoz hasonlóan a roma népesség iskolázottsági szintje szignifikánsan alacsonyabb a többségi népességénél. A járásban a romák száma a 20%-os munkanélküliségi rátához közelítő, fentebb felsorolt településeken magasabb.

1.1-7. ábra: A 7 éves és idősebb népesség a legmagasabb befejezett iskolai végzettség szerint a Nagyatádi járás egyes településein a lakosság %-ában

Forrás: KSH népszámlálás 2011

Gazdaság

A térség egészére alacsony vállalkozás-sűrűség, alacsony befektetett külföldi tőke mennyiség jellemző. A térség ipari tevékenysége Nagyatád városba koncentrálódik, 1998-ban itt került kialakításra az ipari park, amelynek I. üteme mára betelt.

A Nagyatádi járás területe erdők tekintetében jó adottságokkal rendelkezik. Az erdő faállománya változatos, általában jól kézben tartott. A kitermelt faanyag feldolgozását – döntő többségében – a járás területén kívül végzik. Így a helyben előállt érték máshol hoz hasznot, hiszen a magasabb szinten feldolgozott fa – a magasabb hozzáadott érték miatt – nagyobb értéket képvisel. A térség különböző erdőgazdálkodó szektoraiban kitermelhető fatömeg mennyiségében és minőségében (sarj, eredet) nagy a szóródás. Az értékesebb faanyagot biztosító állami szektor faanyagát csak részben hasznosítja saját feldolgozó üzemében, mert ilyennel csak a HM Kaszói Erdőgazdaság Zrt. rendelkezik Szentán, ahol elsődleges fafeldolgozás folyik. Sefag Erdészeti és Faipari Zrt.-nek nincs a térségben fafeldolgozó üze me. A kitermelt fa egy részét elszállítják más területen lévő feldolgozó üzemükbe, nagyobb részét pedig más fafeldolgozó vállalatoknak értékesítik további feldolgozásra.

Az élelmiszeripar a járásban komoly hagyományokkal és többarcú jelennel rendelkezik. A legnagyobb élelmiszeriparban érdekelt vállalkozás – a Nagyatádi Zöldség- és Gyümölcs Feldolgozó Konzervgyár Kft. 2011-ben megszűnt. A térség egyetlen nagy élelmiszeripari üzemének a leépülése az alapanyag termelő gazdaságok számára hihetetlen nehézségeket okozott, mert szinte minden termék elsődleges

árszinten és kis haszonnal hagyja el a járást. A járás településein ma nagyon gyenge az agrártermelés gazdasági bázisa, hiányoznak a "kisvertikumi" vállalkozások (mint pl. tej-hús feldolgozás). Jelentősebb húsfeldolgozás Lábodon az A.L.M. Kft.-nél végeznek. Az erdei termékek gyűjtése, termesztése és feldolgozása rendkívül csekély, holott a természeti adottságok biztosítottak. Csupán néhány közvetítő vállalkozó foglalkozik felvásárlással. Közvetlen piaci kapcsolat és helyi feldolgozás nincs.

A Nagyatádi járás talajminősége általában gyenge, a mezőgazdasági területek átlagosan 11-21 aranykorona érték közöttiek. A talaj homoki alapkőzete pannonkori rétegből épül fel: finom és durvaszemcséjű futóhomok. A homok kémiaiilag savanyú, mészben szegény, több területen tetején lösztakaróval. A pangó-vízű lápfoltokban agyaglerakódások találhatóak. Jellemző az agyagbemosódásos barna erdőtalaj, humuszos kovárványos erdőtalaj, gyengén humuszos, savanyú homoktalaj, ebből következően a művelt területek nagy része nem alkalmas hagyományos szántóföldi növénytermesztésre. A gazdálkodók az adottságok ellenére mezőgazdasági alaptevékenységből, hagyományos szántóföldi növénytermesztésből igyekeznek megélhetést biztosítani maguknak. Igen magas - 40% körüli - a gabonafélék részesedése a szántóterületből, a takarmánynövények részaránya 18-19 %-os, amely meghaladja a növénycsoport országos átlagát. A gabonán és kukoricán kívül jelentős a burgonya és cukorrépa, valamint az olajos magvak termelése is, egyes vidékeken pedig a bogyós gyümölcsök és a szőlő termesztése a domináns. Az 1970-es években terjedt el a bogyós gyümölcsök termesztése. A térség éghajlati adottságai és talajviszonyai kitűnőek ezen gyümölcsök termesztéséhez és a lakosság - felismerve a többletjövedelem szerzés lehetőségeit - hagyományt teremtett a termesztésben. Elsősorban málna, feketeszeder, fekete ribizli termesztése folyt, és folyik napjainkban is. Ma is végzik a termelést elsősorban a családi házakhoz tartozó 1000-1500 m²-es kertekben és a hasonló nagyságú zártkertekben. Fő foglalkozásként közel 20 őstermelő foglalkozik bogyós gyümölcstermesztéssel nagyobb területen. A feldolgozási, illetve értékesítési nehézségek itt is jelentkeznek.

Az állattenyésztésben a szarvasmarhatartás, a juhtenyésztés és a sertésenyésztés jellemzi a járást. A tejelő, illetve húshasznosítású szarvasmarhatartás egyaránt jellemző. Sajnos az utóbbi időben a kedvezőtlen piaci hatások eredményeként az állatállomány jelentősen csökkent. Szántóföldi növénytermesztés szempontjából kedvezőtlen adottságú területeken gyepgazdálkodás folyik, ami a jövőben húzó agrárágazattá válhat.

Közműellátottság

A települések műszaki infrastrukturális ellátottsága vegyes képet mutat. A központ, Nagyatád, valamennyi infrastrukturális mutatója az országos átlag felett van. A kistelepüléseken a vezetékes víz- és a villamosenergia-ellátás megoldott, folyamatban van a teljes körű szennyvízhálózat és a gázellátás kialakítása, a közművek további fejlesztése még fontos feladat.

Térszerkezet

A térség központja és egyetlen városa Nagyatád, ahol a járás lakosságának 41,9%-a él. A térségben 6 zsáktelepülés van, a településszerkezet jellegzetesen aprófalvas, a települések 33%-a 499 fő alatti, 28%-pedig 1000 fő alatti település. A térség térszervező ereje Nagyatád. A térség nagyrészt futóhomokkal borított. A homokbuckák és garmadák ma is jellegzetes formái a tájnak. A buckák közötti mélyedésekben gyakran megmarad a víz, tavacsákat képezve. A kis tavacsákat vagy egy, a víz felszíne alatti forrás, vagy az összegyűlő csapadékvizek táplálják. Ezek közül a leghíresebb a

Nagyatádhoz közeli Kaszó mellett található Baláta-tó, melynek vizében és partján az ország más területein nem található, egyedülálló rovarrevő növények is élnek.

A település dinamikai típusának meghatározása

A Nagyatádi járás gazdasági teljesítménye gyenge, a gazdaság ágazati szerkezete korszerűtlen, nem fejlődnek kellő ütemben a gazdasági, üzleti és pénzügyi szolgáltatások. A vállalati struktúra fejletlen, a gazdaságot a nagyfokú tőkeszegénység jellemzi, a külföldi működő tőke, bár növekvő tendenciát mutat, nem játszik jelentős szerepet. A jövedelemszint elmarad a vidéki átlagtól, a munkaerő képzettsége országos összehasonlításban gyenge, a munkanélküliség jelentős. A térség gazdaságának stabilizálásához, versenyképességének erősítéséhez szükséges a gazdasági szerkezetváltás elősegítése, a tőkehiány oldása, a munkaigényes ágazatok fejlesztése és az innovációs folyamatok erősítése.

A járás számos olyan természeti, környezeti és gazdasági, képzési potenciállal rendelkezik, amelyek gazdasági növekedés motorjai lehetnek. A kedvező agroökológiai adottságok a versenyképes élelmiszergazdaság alapjait biztosítják a hagyományos növénytermesztési és állattenyésztési, faipari ágazatokban, illetve lehetővé teszik tájspecifikus agrártermékek (hungarikumok) előállítását. Az egyedülálló természeti adottságok, a környezet viszonylagos érintetlensége, a kulturális értékek, a termál- és gyógyvízkincs az idegenforgalom fejlődését és annak a tömegturizmusból a minőségi turizmus irányába való átalakulását segítik elő.

A járást aprófalvas szerkezet jellemzi a rurális területekre jellemzőek a strukturális hátrányok. Nagyatád, a járási központ dinamizálódik, kisugárzása és húzóhatása tágabb környezetében is érezhető. A járást kedvezőtlen demográfiai folyamatok, nagy elvándorlási ráta, a népesség természetes fogyása jellemzik. A térség népességmegtartó képességének erősítése, a további népességfogyás megállítása, illetve a kedvezőtlen demográfia tendenciák megfordítása az élet- és munkakörülmények erőteljes javításával érhető el. Az élet- és munkakörülmények javítása magába foglalja egyrészt az ismeretek megszerzésének és a korszerű infrastruktúrának a biztosítását a járás népessége számára, valamint a foglalkoztatási feltételek javítását.

A Nagyatádi járás közlekedési jellemzői kedvezőtlenek, gyenge a járás külső és belső közlekedési infrastrukturális ellátottsága. Gyengék és hiányosak a térség belső, közúti és vasúti kapcsolatai, rossz a térség átjárhatósága. A közlekedési feltételek javítása, a gazdaság fejlődése és a népességmegtartó képesség erősítése szempontjából alapvető, ugyanakkor rendkívül forrásigényes.

A vonzó településkép és ezzel párhuzamosan a megfelelő minőségű szolgáltatási funkciók biztosítása érdekében a járás településeinek harmonikus fejlesztésére van szükség. A környezetvédelmi infrastrukturális feltételeket tekintve jelentősek a lemaradások, elsősorban a szennyvízkezelés vonatkozásában. A vállalkozói, a köz-, a gazdasági és a civilszféra közötti együttműködési hálók, kapcsolatok fejletlenek. A belső kooperáció mellett jobban ki kell aknázni az ország más részeivel való együttműködési lehetőségeket. Ápolni kell a testvértelepülési kapcsolatokat, valamint újakat kell kiépíteni.

Nagyatád és térsége a gyengén iparosodott szolgáltató agrárterületek közé tartozik. A gazdaság fejlettsége – a vállalkozásokra alkalmas környezeti-infrastrukturális viszonyok ellenére – közepes. Az ipari munkás múltból eredő magatartásformák miatt alacsony a vállalkozói hajlandóság. Adottságai alapján – kooperációjával is számolva – jelentős feldolgozóipari fejlődésre lenne alkalmas. Gazdasági szerkezete tehát nem kimondottan korszerű, viszont sokszínű. Az agrártermelés természeti adottságai átlagosak, a földművelésé valamivel gyengébbek, erdőben és vadban gazdag a vidék. Nagyatád, mint térségi központ jelenleg is foglalkoztatási központként funkcionál, a térség településeiről jelentős számú munkaerő érkezik a városba, azonban a önmagában nem képes megfelelő számú munkahelyet biztosítani. A térség gazdasági fejlődésének alapvető feltételei a tőkevonzó képesség, a képzettségi szint, és a vállalkozási hajlandóság javulása, ez utóbbit erőteljesen hátráltatja a tőkeszegénység. A megfelelő munkaerő rendelkezésre állását nehezíti, hogy Kaposvár munkaerő vonzó képessége 68-as úttól keletre eső területekre is kiterjed.

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia készítésének kereteit számos fejlesztéspolitikai dokumentum meghatározza, melyekhez igazodni, illeszkedni szükséges.

EU2020 Stratégia

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (továbbiakban: OFTK), ami a 1/2014. (I.3.) OGY határozat mellékleteként került elfogadásra,

Somogy Megyei Területfejlesztési Koncepció felülvizsgálata (2014-2030) Somogy Megye Közgyűlésének 28/2021. (IX. 17.) sz. SMÖ határozattal elfogadva,

Somogy Megyei Területfejlesztési Program (2021-2027) Somogy Megye Közgyűlésének 29/2021. (IX. 17.) sz. SMÖ határozattal elfogadva.

1.2.1 EU2020 Stratégia

Az „Európa 2020” az Európai Unió 2010-ben útnak indított, 10 évre szóló növekedési és foglalkoztatási stratégiája. Célja, hogy az EU gazdasága intelligens, fenntartható és inkluzív legyen. E három, egymást kölcsönösen erősítő prioritás azt hivatott elősegíteni, hogy az Unióban és a tagállamokban magas legyen a foglalkoztatottság és a termelékenység, és erősödjön a társadalmi kohézió. Az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és az éghajlat/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani. Mindegyik tagállam saját nemzeti célokat fogadott el az említett területeken. Az EU2020 Stratégia három fő pillére: Az Intelligens növekedés (innováció, oktatás, digitális társadalom), a Fenntartható növekedés (éghajlat, energia és mobilitás, versenyképesség) és az inkluzív növekedés (foglalkoztatás és készségek, szegénység elleni küzdelem). Az EU2020 Stratégia kiemelt célkitűzései:

- A foglalkoztatás szintjének a jelenlegi 69 %-ról legalább 75 %-ra növelése a 20–64 évesek körében.
- A K+F beruházások mértékének a GDP 3 %-ára történő emelését kitűző cél megvalósítása, elsősorban a magánszektor K+F beruházásaira érvényes feltételek javításával; az innováció mérésére alkalmas új mutató kidolgozása.
- Az üvegházhatású gázok kibocsátásának legalább 20 %-os csökkentése az 1990-es szinthez képest, vagy megfelelő feltételek esetén a kibocsátás 30 %-os csökkentése; a megújuló energiaforrások arányának 20 %-ra történő növelése a végső energiafogyasztásban, valamint az energiahatékonyság legalább 20 %-os növelése.
- Az iskolából kimaradók arányának a jelenlegi 15 %-ról 10 %-ra csökkentése, és a felsőoktatási végzettséggel rendelkezők arányának 31 %-ról legalább 40 %-ra növelése 2020-ig a 30–34 éves korosztály körében.
- Az országos szegénységi küszöbök alatt élő európaiak számának 25 %-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből

Mindehhez kapcsolódva a Nemzeti Reform Program vállalásai a következők:

- a 20–64 évesek foglalkoztatási rátájának a jelenlegi 60%-ról legalább 75%-ra növelése;
- a kutatás-fejlesztési ráfordítások bruttó hazai termékhez viszonyított szintjének 1,8%-ra növelése;

- az üvegházhatású gázok kibocsátásának legfeljebb 10 százalékos növekedését a 2005. évi szinthez képest; a teljes energiafelhasználáson belül a megújuló energiaforrások részarányának 14,6 százalékra történő növelését; a 10 százalékos energia megtakarítás elérése;
- a felsőfokú vagy annak megfelelő végzettséggel rendelkezők arányának 30,3 százalékra növelését a 30-34 éves népességben belül;
- az oktatásban, képzésben nem részesülő, legfeljebb alsó középfokú végzettséggel rendelkezők arányának 10 százalékra csökkentését a 18-24 éves népességben belül;
- a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség számának 450 000 fővel való csökkentését, amely 5 százalékpontos csökkentést jelent.

1.2.2 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

Az OFTK – felszámolva az ágazati (Országos Fejlesztéspolitikai Konceptió) és a területi (Országos Területfejlesztési Konceptió) fejlesztés dualitását - a kormányzati fejlesztéspolitika 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg.

Az OFTK Nagyatád térségét belső periferiára kerüléssel veszélyeztetett területként azonosítja, mivel a közismert és évszázadok óta létező kelet-nyugati „lejtő” mellett a Dél-Dunántúl egyre határozottabb leszakadásával kialakult a 2000-es évek elejére a Dunántúlon egy erős észak-dél lejtő is. Napjainkra az ország gazdasági-társadalmi fejlettségét kifejező legtöbb mutató inkább egy fejlett északnyugati és két erősen leszakadó délnyugati és északkeleti térséget rajzol ki, melyeket két, szűkebb környezeténél versenyképesebb tengely (Budapest-Pécs és Budapest-Szeged) és néhány nagyváros (pl. Nyíregyháza, Debrecen, Szolnok) tagol. Az OFTK is megemlíti, hogy sok helyen hiányoznak a településeket elkerülő, tehermentesítő, illetve összekötő utak, de szintén gyakran problémát okoz a térségi központok, megyeszékhelyek elérése. Ez a megállapítás Nagyatád esetében is igaz, hiszen a közúti közlekedés útőereit alkotó autópályák elkerülik a várost, azok gazdaságélénkítő hatása sem az M7, sem az M6-os esetében nem fejtik itt ki hatásukat a távolságuk okán.

Szintén régóta fennálló probléma, hogy oldódjon a főváros központú úthálózat. A sugaras rendszer helyett egy hálós szerkezetre van szükség, amely sokkal hatékonyabb fejlesztési potenciállal rendelkezik. Ennek érdekében számos terv készült, a legfontosabbak egyike az M4-M8-as autópálya kiépítése és összekötése, valamint az M9 megépítése. Ez utóbbi esetében a nyomvonal, illetve a megvalósítás ütemezése még számos nyitott kérdést tartalmaz, azonban potenciális lehetőséget rejt magában Nagyatád közúti elérhetőségnek jelentős javítására.

Az M9 gyorsforgalmi út Soprontól Szeged M5-M43 autópálya csomópontig két jellemző szakaszra bontható. Az ország nyugati részén Soprontól Nagykanizsáig egy kb. 155 km hosszúságú észak-dél irányú gyorsforgalmi kapcsolatot biztosító szakaszból áll. Ehhez kapcsolódik az ország déli részén Nagykanizsától Szegedig egy Szlovénia – Horvátország – Magyarország – Szerbia – Románia nemzetközi útvonal részét képező nyugat-kelet irányú gyorsforgalmi kapcsolatot biztosító kb. 270 km hosszúságú szakasza. Az M9 gyorsforgalmi út teljes hosszán hét megye (Győr-Moson-Sopron, Vas, Zala, Somogy, Tolna, Bács-Kiskun és Csongrád), öt megyeszékhely (Szombathely, Zalaegerszeg,

Kaposvár, Szekszárd és Szeged), több jelentős város és község között teremt gyors és biztonságos közúti összeköttetést.

Az országos gyorsforgalmi úthálózatban az M9 jelentős szerepet tölt be a Budapest központú (M1, M2, M3, M5, M6, M7) sugaras szerkezetből fakadó M0 túlterheltség csökkentésében, a hiányzó gyűrű irányú kapcsolat megteremtésével. Teljes kiépítésével igen jelentőssé válik a térségföltáró, gazdaság élénkítő szerepe. Az M9 lehetőséget kínál a fejletlenebb országrészek fölzárkóztatására, azok bekapcsolásával a gyorsforgalmi úthálózatba.

Az OFTK Somogy megyével, azon belül is Nagyatád térségével kapcsolatban az alábbi megállapításokat teszi: Somogy a legnagyobb területű, országhatáron elhelyezkedő dél-dunántúli megye.

Legértékesebb természeti adottságai az erdők, felszíni vizek, a termálvízkincs a védett természeti területek és a Balaton.

Az ország negyedik legerdősültebb megyéje, kedvező mező-, erdő- és vadgazdálkodási adottságokkal rendelkezik. Fejlettségét tekintve három különálló részre tagolható. Külön egységet képez a Balaton-part, amely egyben a megye fejlettebb településeit fűzi össze.

A megyeszékhely Kaposvár vonzáskörzetében, valamint a Dráva mentén hátrányos helyzetű települések találhatók. A városok többsége gyenge központi funkcióval rendelkezik, jellemzőek az elszigetelt aprófalvas térségek. A megye elmarad az országos átlagtól a gazdasági fejlettség, a demográfiai mutatók, az iskolai végzettség, az átlagjövedelem, a munkanélküliség tekintetében. Jelentős számú roma lakosság él a megye társadalmi-gazdasági szempontból leszakadó, nehezen elérhető térségeiben. A közlekedési kapcsolatok hiányosak, illetve felújításra, bővítésre szorulnak. A térség fejlesztési irányaként a következőket jelöli meg:

- A piaci körülményekhez rugalmasan alkalmazkodni képes, innovatív megoldásokat alkalmazó gazdasági bázisok kiépítésének elősegítése, a meglevők megerősítése. Az integrált élelmiszergazdaság fejlesztése, a technológiai műszaki innováció támogatása, kihasználva a Kaposvári Egyetemen rejlő lehetőségeket. Jó minőségű, magas hozzáadott értékű, versenyképes agrártermékek előállítása, többcélú erdő-, hal- és vadgazdálkodás. Vállalkozásélénkítés, munkahelyteremtés, a vidéki népesség megtartása érdekében.
- Az aprófalvas, periférikus térségek leszakadásának mérséklése, területi különbségek csökkentése, a hátrányos helyzetű térségek és népesség felzárkóztatása, a centrum és a periféria közötti (északi és déli) különbségek mérséklése. Társadalmi befogadás segítése, a szegénység elleni harc, a leszakadt népréteg munkára ösztönzése.
- A megye nagytérségi kapcsolatainak kialakítása, az elérhetőség javítása, a fő- és mellékút hálózat minőségének javítása, a vasútvonalak korszerűsítése, a közösségi közlekedés fejlesztése, a kerékpárút hálózat kiépítése.
- Határon átnyúló együttműködések erősítése, Horvátország uniós csatlakozásával a határ menti gazdasági és közlekedési kapcsolatok javítása, a természeti kincsekre alapozott komplex turizmusfejlesztés hálózati rendszerének kialakítása (pl. a Drávára fűzhető közös értékek), a termálvizes fürdők fejlesztése. A Balaton turisztikai termékpallettájának színesítése, újabb kompkapcsolat kiépítése.

- A megújuló energiaforrások (különösen biomassa, geotermikus- és napenergia) hasznosítási arányának jelentős növelése elsősorban a helyi, közösségi energiatermelő és -ellátó rendszerek elterjedésével.
- Területi különbségek mérséklése. Kaposvár centrum/polisz szerepének erősítése. Harmonikus városhálózat kialakulásának előmozdítása, a közszolgáltatások színvonalának javítása.

1.2.3 Kapcsolódás Somogy megye felülvizsgált területfejlesztési koncepciójához és Programjához

Somogy megye geopolitikai helyzetéből adódóan szükségszerűen kell, hogy éljen a Horvátország határtérsége kínálta lehetőségekkel, ennek érdekében a megye határ, ill. határ közeli városaiban, így különösen Barcson, Csurgón és Nagyatádon meg kell teremteni a nemzetközi és hazai termelő és szolgáltató vállalkozások, logisztikai és szállítmányozó cégek letelepedését elősegítő infrastrukturális feltételeket, ki kell építeni az azok igényeit kiszolgáló üzleti szolgáltatásokat (logisztikai, pénzügyi, ügyviteli, infokommunikációs szolgáltatások).

Annak érdekében, hogy a terület közlekedési kapcsolatai érdemben javuljanak, nem csak a nemzetközi, de a térségi elérhetőség vonatkozásában is előrelépés szükséges, különösen igaz ez a határ menti térséget É-D irányban feltáró, a meghatározó települések kapcsolatát biztosító 68. sz. főút esetében, ahol a gyors elérhetőséget annak fejlesztésén (pl. települési elkerülések) keresztül biztosítani szükséges.

A nagytérségi rendszerekben tervezett fejlesztések mellett ki kell használni a horvát csatlakozás teremtette kisebb térségi szinten megjelenő új piacok kiszolgálását elsősorban a határ menti somogyi települések kereskedelmi (beleértve a helyi termékek piacainak fejlesztését) és turisztikai szolgáltatásainak bővítése terén, különösen a horvát határ menti települések lakossága körében már napjainkban is kedvelt gyógy-és termálfürdők turisztikai, egészségturisztikai szolgáltatásainak fejlesztésével. A turisztikai együttműködés területén alapvető a Dráva menti térség, mint egységes desztináció megjelenítése, határon átnyúló közös turisztikai termékcsomagok kialakítása, közös turisztikai információs bázis kialakítása, közös turizmusmenedzsment, marketing, egységes megjelenés a piacokon.

A vonalas infrastruktúra elemeinek csökkentése, alacsonyabb minősítési fokozata nem felel meg az infrastrukturális elemek fejlesztése című tematikus célnak, de a nagytérségi közlekedési folyosók fejlesztését szolgálja a tervezett M9 autópálya, M60 autóút és a transzeurópai vasúti törzshálózat Dombóvár-Gyékényes szakaszának a fejlesztése. Az infrastruktúra fejlesztése közvetve hozzájárul a vidéki népesség gazdasághoz köthető életminőségének javításához, a természeti és környezeti szempontok szerinti életminőségnek kiváló feltételei vannak a megye területén.

Somogy megye területfejlesztési programja kiemelt célként fogalmazza meg az üzleti infrastruktúra fejlesztése és foglalkoztatás-bővítő programok támogatását, amelynek keretében biztosítható, hogy a működő vállalkozások technológiai fejlesztéseikhez segítséget kapnak, korszerű, az igényeket kiszolgálni képes szabad üzleti hasznosításra alkalmas gazdasági területek létrehozásával új vállalkozások letelepedésére nyílik lehetőség, illetve meglévő vállalkozások nyerhetnek tevékenységükhöz megfelelő telephelyet. Az újonnan alakított vállalkozások az inkubációs szolgáltatások fejlesztésével, szélesítésével kapnak további segítséget a megerősödéshez.

1.2-1 ábra: Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiójának felülvizsgált célrendszere (2021)

Forrás: Somogy Megye Területfejlesztési Konceptió

A felülvizsgált területfejlesztési koncepció és programban önálló területspecifikus cél a határmenti térségek fejlesztése, a járasközpontok, városok funkcióinak megerősítése és a vidéki térségben lakók életminőségének javítása, a területi különbségek mérséklése. Nagyatád mint fejlesztendő vidéki térség az alábbi intézkedésekben került nevesítésre:

- A XXI. századi globális kihívásokra választ adó gazdasági tevékenységek fejlesztése, támogatása
- Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése
- Járasközpontok, városok funkcióinak megerősítése
- Vidéki térségekben lakók életminőségének javítása, területi különbségek mérséklése
- Határ menti térségek fejlesztése
- Üzleti infrastruktúra fejlesztése, foglalkoztatás-bővítő program, a járasközpontok foglalkoztatási képességének a javítása elsősorban az ipari infrastruktúra fejlesztésével
- K+F+I program, vállalkozások együttműködésének támogatása

1.2.4 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

Kaposvár MJV Önkormányzata által elfogadott Településfejlesztési stratégia kitörési pontként határozta meg a térségi együttműködésen alapuló turizmusfejlesztést. A dokumentum szerint turizmus területén számos és jelentős fejlesztés történt térségi szinten az elmúlt 7 év során, ugyanakkor a térség országos turisztikai piacból való részesedése azt mutatja, hogy a lehetőségek még kiaknázatlanok. Természetesen tovább kell bővíteni a kínálatot, fejleszteni kell a szolgáltatásokat, azok minőségét, de igazi átütő erőt a térségi komplex csomagok kialakítása és a turisztikai együttműködések, valamint a hatékonyabb piaci megjelenés jelenthet. Ezért került a „vendégforgalom” növelése a középpontba, ez kell, hogy a fejlesztések fókuszában álljon. A TDM szervezet jelenléte és a megkezdett tevékenységek jó alapot jelentenek, növelni kell a célcsoport orientált termékfejlesztést (árukapcsolást, csomagok kialakítását) és ezeknek a piacoknak a megszólítását, elérését is hatékonyabbá kell tenni. Mind kínálati, mind marketingoldalon be kell azonosítani azokat az elemeket, melyek húzóerőt jelenthetnek, a piacon viszonylag egyedinek számítnak (Lovasakadémia), de igazi erősséget a célcsoport-orientált, gazdag és összetett szolgáltatáskínálat jelenthet Kaposvár számára. A gazdasági célú üzleti és konferenciaturizmus szálláshelyigényének és a Virágfürdő jobb kihasználtságának céljából bővíteni kell a városban a magas minőségű szálláshelyek kapacitását. Az építészeti kialakításnál figyelni kell a kettős funkció (üzleti és szabadidős, illetve gyógyturizmus) szempontjainak körütekintő, egymást nem zavaró együttes kezelésére.

A járásra vonatkozóan az elmúlt 5 évben nem készült átfogó fejlesztési koncepció, a korábbi Rinyamenti kistérség stratégiai fejlesztési programja 2005-ben készült, amely 3 startégiai célt fogalmaz meg:

Helyi adottságokra alapozó felzárkózó kistérségi gazdaság

A kistérség esetében egy akut foglalkoztatási (munkanélküliség viszonylag magas szintje) probléma minden áron és eszközzel való megoldása a szerkezetátalakítás - gazdaságfejlesztés - alapkérdése. Törekedni kell a jó adottságokkal rendelkező tudás-intenzív, innovatív ágazatok fejlesztésére. A versenyképesség javítása érdekében elengedhetetlen a gazdasági tevékenységek végzésére alkalmas telephelyek számának növelése, valamint a kistérség külső elérhetőségének javítása. A kistérség iparában fontos szerepet játszó élelmiszeripar, gépipar, fémfeldolgozás, faipar erősítése mellett lehetőségek rejlenek a megújuló energiatermelő berendezések telepítésében, illetve a kapcsolódó technológiák kísérleti fejlesztése területén, valamint a környezeti iparhoz kapcsolható területeken.

Stabilizálódó népességű, tudatos és összetartó kistérségi társadalom

A közszolgáltatások vonatkozásában a kistérségben az alapellátás racionalizálása mellett biztosítani kell az egészségügyi és szociális alapellátáshoz való hozzáférést az alternatív ellátórendszerek elterjesztésével és a fejlett technológia nyújtotta lehetőségek kihasználásával a kistérségben. A gazdaságosan csak nagyobb településeken biztosítható egészségügyi, szociális és oktatási szolgáltatások elérése érdekében javítani kell e térségi központok megközelíthetőségét a közúthálózat fejlesztésével és a közösségi közlekedési szolgáltatások színvonalának emelésével, továbbá az akadálymentes környezet megteremtésével. A foglalkoztatáspolitikai kiemelt területe, és ezért célszerű külön is megjelentetni, a munkaerőpiacra nem, vagy csak komoly nehézségek árán visszavezethető csoportok munkapiaci integrációja. Számukra olyan felzárkóztatási program szükséges, melynek célja

az alapfeltételek és készségek megteremtése, valamint a nem piaci alapon működő foglalkoztatási formákon keresztül megvalósítandó reintegráció kivitelezése. Míg az aktív foglalkoztatás politika legfontosabb célkitűzései a piac által meghatározott kereslet-kínálat összhangjának megteremtése és az elsődleges munkapiacra foglalkoztatottak számának emelése, addig a hátrányos helyzetű csoportok részére a leszakadás megakadályozása, megállítása, valamint a szociális foglalkoztatáson keresztül vezető felzárkóztatás a cél.

Magas minőségű természeti és épített kistérségi környezet

A kistérségi központ (Nagyatád) és a mikrotérségi központok (Kutas, Lábod, Segesd) saját karakterisztikus adottságaikra és lehetőségeikre építve a közszolgáltatások meghatározott körének ellátását biztosítják a lakosság számára, figyelembe véve a méretgazdaságossági és az ésszerű ellátásszervezési szempontokat. Az elérhetőségi viszonyok javítása, ezáltal a településeken élők életfeltételeinek javítása érdekében nélkülözhetetlen a közlekedési infrastrukturális feltételek javítása. Ennek fényében javítani kell a kistérség külső elérhetőségét, elsősorban Kaposvár és Pécs irányában. A környezetvédelmi infrastruktúra fejlesztésén túlmenően figyelmet kell fordítani a Rinyamenti kistérség természeti értékeire. Teljes körűen fel kell mérni a természeti értékeket és beavatkozásokat kell eszközölni ezek megóvása, rekonstrukciója érdekében.

Kaposvár MJV Integrált Területi Program 2014-2020

Az Integrált Területi Program stratégiai tervezésének előzményeként elkészült és Kaposvár Megyei Jogú Város Közgyűlése 62/2008. (IV.16.) sz. önkormányzati határozatával elfogadásra került a város középtávú fejlesztési stratégiája (IVS). Ezt követte az integrált településfejlesztési stratégia (ITS) elkészítése, melyet megelőzött a helyzetfeltáró, elemző és értékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat, illetve Kaposvár MJV hosszú távú városfejlesztési koncepciójának elkészítése, mely megfogalmazza Kaposvár város jövőképét, s 2030-ig ennek elérése érdekében a legfontosabb városfejlesztési elveket és irányokat.

Kaposvár város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját Kaposvár Megyei Jogú Város Közgyűlése 2014. szeptember 29-ei ülésén 196/2014. (IX.29.) önkormányzati határozatával elfogadta. Kaposvár Integrált Településfejlesztési Stratégiája a város középtávú, stratégiai szemléletű, megvalósítás orientált fejlesztésének legfontosabb irányait és beavatkozásait határozta meg.

Az ITP dokumentum a célok megjelölését, ill. a TOP forráskeret felosztását megelőzően tartalmazza a TOP esetében alkalmazandó Területi Kiválasztási Eljárásrend (TKR) eszközöként értelmezhető Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert, amely megalapozza és így lehetővé teszi a megvalósításra szánt beavatkozások (fejlesztési elképzelések) kiválasztását. A területi kiválasztási rendszerről és az azt magában foglaló ITP-ről a 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet rendelkezik.

Az ITP feladata, hogy meghatározza az MJV számára a kormányhatározatban lefektetett TOP forráskeret felhasználásának rendszerét, és biztosítsa, hogy az MJV a helyi szükségletekre válaszolva, integrált módon, a lehető legtöbb területi szereplőt bevonva járuljon hozzá a TOP indikátorok célértékeinek megvalósulásához.

Kaposvár Megyei Jogú Város Önkormányzata a 196/2014 (IX.29.) sz. határozatával elfogadta a Kaposvár MJV ITS-ét. Az ITS 5 tematikus középtávú stratégiai célt jelölt ki, mely hozzájárul a hosszú távú koncepció céljainak eléréséhez, a város gazdasági, társadalmi és környezeti értelemben is fenntartható, térben is kiegyensúlyozott fejlődéséhez. A stratégiai célok a következők:

- Térségi erőforrásokra ésegyüttműködésre épülő erős helyigazdaság
- Vonzó üzleti környezet
- Korszerű, energiahatékony és környezetbarát városi infrastruktúrák és szolgáltatások
- Harmonikus város: vonzó városikörnyezet és aktív, egészséges társadalom
- Szolidáris, biztonságos, egyéni esélyeketbiztosító város

Az ITS-ben azonosításra kerültek egyrészt a stratégiai (tematikus és területi) célok, amelyek elérését a stratégiában felvázolt településfejlesztési akciók szolgálják, továbbá szintén minden cél esetében kijelölésre kerültek a kapcsolódó EU-s tematikus célkitűzések. Ennek megfelelően az ITP keretében kijelölhetőek azon ITS keretében meghatározott stratégiai célok, melyek elérés a TOP eszközrendszerével biztosítható és így e célok jelenthetik egyben az MJV ITP célrendszerét.

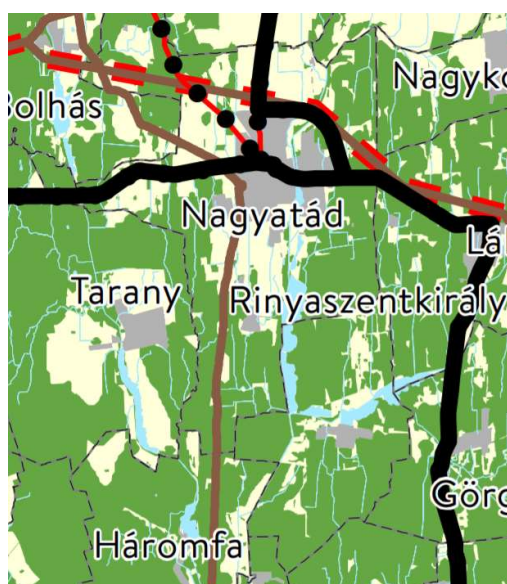
1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1 Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az OTrT. az **Ország Szerkezeti Tervét**, valamint az **Országos Övezeti Tervet** és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

Az ország területrendezési terve meghatározza az országos terület-felhasználás rendszerét, a települések térbeli rendjét, az országos műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendjét, és ezek összefüggéseit.

Az országos területrendezési terv térképi melléklete, szerkezeti terve Nagyátádra vonatkozóan:

Jelmagyarázat:

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények

- Gyorsforgalmi út (meglévő)
- Gyorsforgalmi út (tervezett)
- Főút (meglévő)
- Főút (tervezett)
- Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
- Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)
- Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)
- Közös felhasználású katonai és polgári repülőtérre fejlesztendő repülőtér (meglévő)
- Országos kerékpárút

Energetikai hálózatok és egyedi építmények

- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 750 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 400 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (meglévő)
- 220 kV-os átviteli hálózati távvezeték (tervezett)
- Földgázszállító vezeték (meglévő)
- Földgázszállító vezeték (tervezett)
- Kőolajszállító vezeték (meglévő)
- Termékvezeték (meglévő)

Jelmagyarázat:

Országos területfelhasználási kategóriák

- Erdőgazdálkodási térség
- Mezőgazdasági térség
- Vízgazdálkodási térség
- Települési térség

1.3-1. ábra: OTrT Szerkezeti Tervlap kivonata

Forrás: <https://oeny.e-epites.hu/eny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

- A település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része a mezőgazdasági térség, erdőgazdasági térség, illetve kisebb része vízgazdálkodási térség;

Az OTrT szerkezeti tervlapja szerint Nagyatád területét érintő szerkezeti elemei a következők:

- A közlekedéshálózat elemei: 68, 681 számú főutak
- A környéki közúti kapcsolatot a 6814, a 6807 és a 68104 jelű országos mellékutak biztosítják.
- a várost a MÁV 38 (Somogyszob-Nagyatád) számú vasúti mellékvonala érinti

Energetikai hálózatok:

- Nagykanizsa-Babócsa földgázvezeték
- Muraszemenye-Hercegszántó tervezett földgázvezeték

1.3.2 Somogy Megye Területrendezési Terve (SMTrT)

Somogy Megye Területrendezési Terve Somogy megye Szerkezeti Tervét, valamint Övezeti Tervét és az ezekre vonatkozó szabályokat foglalja magában.

Somogy Megye Szerkezeti Terve Nagyatádra vonatkozóan:

Jelmagyarázat:

	Erdőgazdálkodási térség
	Nagy kiterjedésű zöldterületi települési térség
	Mezőgazdasági térség
	Kertes mezőgazdasági térség
	Vízgazdálkodási térség
	Települési térség
	Sajátos területfelhasználású térség

Közlekedési hálózatok és egyedi építmények	
	Gyorsforgalmi út (meglévő)
	Gyorsforgalmi út (tervezett)
	Főút (meglévő)
	Főút (tervezett)
	Térségi szerekörű összekötő út (meglévő)
	Térségi szerekörű összekötő út (tervezett)
	Mellékút (meglévő)
	Mellékút (tervezett)
	Térségi jelentőségű P+R parkoló
	Nagysebességű vasútvonal (tervezett)
	Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (meglévő)
	Egyéb országos törzshálózati vasúti pálya (tervezett)
	Országos vasúti mellékvonal (meglévő)
	Nemzetközi kereskedelmi repülőtér (meglévő)
	Térségi repülőtér (meglévő)
	Országos kerékpárútvonal
	Térségi kerékpárútvonal (meglévő)
	Térségi kerékpárútvonal (tervezett)

1.3-2 ábra: SMTrT kivonata (2020)

Forrás: som-onkorm.hu

A SMTrT - a készítésére vonatkozó tartalmi követelményeket rögzítő 218/2009. (X. 6.) Korm. rendelet előírásaival összhangban - térségi területfelhasználási kategóriákat alkalmaz. A SMTrT térségi szerkezeti terve az OTÉK szerinti kategóriáit összevontan, a megfelelő kiemelt térségi területfelhasználási kategóriák részeként tartalmazza.

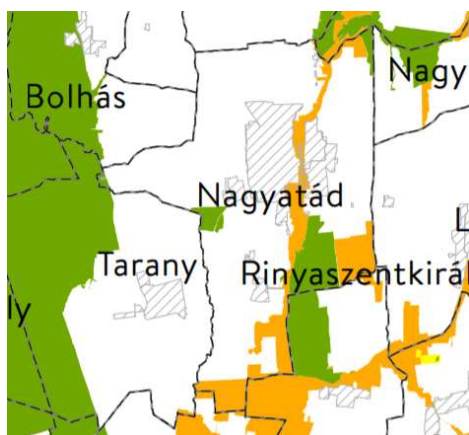
1.3.3 Az OTrt és az SMTrT övezeti tervei

Országos Övezeti Terv tervlapjait az 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről 3.sz. melléklet tartalmazza, melynek nagyarádai érintettsége:

- 3/1. melléklet: Ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai folyosójának övezete és ökológiai hálózat puffterületének övezete, - érintett
- 3/2. melléklet: kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete, - érintett
- 3/3. melléklet: Erdők övezete, - érintett
- 3/4. melléklet világörökségi és világörökségi várományos területek övezete, - nem érintett
- 3/5. melléklet honvédelmi és katonai célú terület övezete. - érintett

A törvény térképei (hatályos: 2019.03.15-től)

3/1. melléklet az ökológiai hálózat magterületének övezete, az ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete és az ökológiai hálózat puffterületének övezete

- Ökológiai hálózat magterületének övezete
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete
- Ökológiai hálózat puffterületének övezete

2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek

ökológiai hálózat magterületének övezete:
2018.CXXXIX tv.25.§

ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: 2018.CXXXIX tv.26.§

ökológiai hálózat puffterületének övezete:
2018.CXXXIX tv.27.§

1.3-3 ábra: OTrt 3/1. melléklet

Forrás: <https://oeny.e-epites.hu/eny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

3/2. melléklet: Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek

kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete:
2018.CXXXIX tv.28.§

3/3. melléklet: Erdők övezete

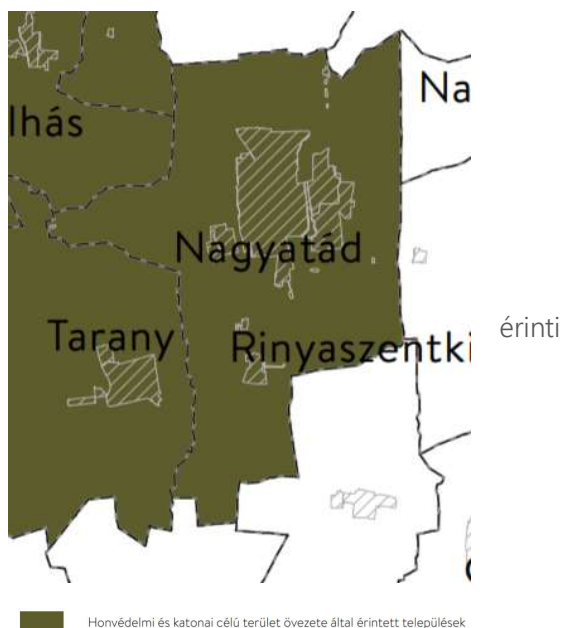
2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek

erdők övezete: 2018.CXXXIX tv.29-30.§

1.3-4 ábra: OTrt 3/2. és 3/3. melléklet

Forrás: <https://oeny.e-epites.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

3/5. melléklet: Honvédelmi és katonai célú terület övezete által érintett települések

2018. évi CXXXIX. törvény – országos övezetek

honvédelmi és katonai célú terület övezete
által érintett települések: 2018.CXXXIX tv.32.§

1.3-5 ábra: OTrt 3/5. melléklet

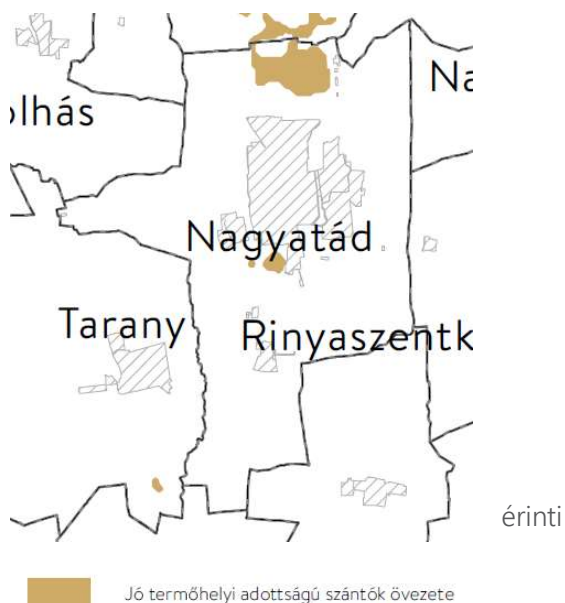
Forrás: <https://oeny.e-epites.hu/eny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

A jó termőhelyi adottságú szántók övezetének, az erdőtelepítésre javasolt terület övezetének, a tájképvédelmi terület övezetének, a vízminőség-védelmi terület övezetének, a rendszeresen belvízjárta terület övezetének tervlapjait, valamint az ásványi nyersanyagvagyon övezete által érintett településeket és a földtani veszélyforrás terület övezete által érintett településeket a területrendezésért felelős miniszter rendelete tartalmazza.

A területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MVM rendeletben (a továbbiakban: TTK) rögzített kiegészítő övezetek:

- Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (TTK 1. melléklet)
- Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (TTK 2. melléklet)
- Tájképvédelmi terület övezete (TTK 3. melléklet)
- Vízminőség-védelmi terület övezete (TTK 4. melléklet)
- Nagyvízi meder övezete nem érinti Nagyatád területét (TTK 5. melléklet)
- **VVT-tározók övezete nem érinti Nagyatád területét (TTK 6. melléklet)**

Jó termőhelyi adottságú szántók övezete (TTK 1. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

TTK 2. §

(1) A településrendezési eszközök készítése során a mezőgazdasági terület területfelhasználási egység területét elsősorban – a kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete mellett – a jó termőhelyi adottságú szántók övezetén javasolt kijelölni

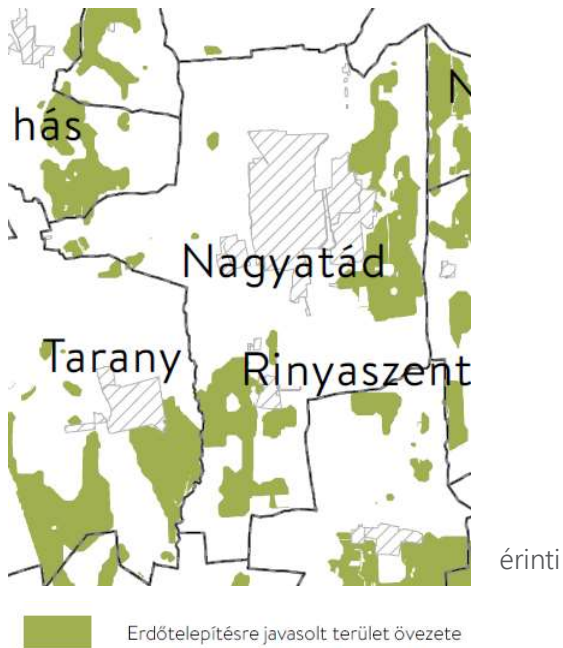
(2) A jó termőhelyi adottságú szántók övezetében új külfejtéses művelésű bányatelek megállapítása és bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(3) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben a jó termőhelyi adottságú szántók övezete területén, az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakon túl, új beépítésre szánt terület csak abban az esetben jelölhető ki, ha a település közigazgatási területén a kijelölés máshol már nem lehetséges.

1.3-6 ábra: TTK 1. melléklet

Forrás: 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

Erdőtelepítésre javasolt terület övezete (TTK 2. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

TTK 3. §

(1) A településrendezési eszközök készítése során az Országos Erdőállomány Adattárban nem szereplő erdőterület területfelhasználási egységeket a településfejlesztési és településrendezési célokkal összhangban – a természeti és kulturális örökségi értékek sérelme nélkül – az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén javasolt kijelölni.

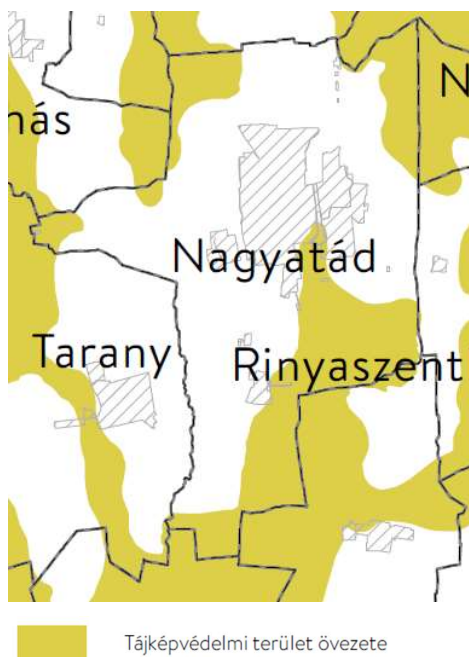
(2) A Balaton Kiemelt Üdülőkörzet hatálya alá tartozó települések településrendezési eszközeiben az erdőtelepítésre javasolt terület övezet területén az (1) bekezdésben foglaltak mellett beépítésre szánt terület nem jelölhető ki, és erdőterület területfelhasználási egységbe sorolás esetén

a) az erdőtelepítés megvalósulásáig csak az erdőtelepítés lehetőségét megőrző területhasználat folytatható, valamint

b) erdőtelepítést elsődlegesen az élőhelynek megfelelő, természetesen kialakult őshonos fafajokból álló erdőfoltok megőrzésével kell végezni.

1.3-7 ábra: TTK 2. melléklet

Forrás: 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

Az övezetre vonatkozó előírások

TTK 4. §

(1) A tájképvédelmi terület övezete területére a megye területrendezési tervének megalapozó munkarésze keretében meg kell határozni a tájjelleg térségi jellemzőit, valamint a település teljes közigazgatási területére készülő településrendezési eszköz megalapozó vizsgálata keretében meg kell határozni a tájjelleg megőrzendő elemeit, elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit.

(2) A tájképvédelmi terület övezetével érintett területre a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradása, valamint a tájba illesztés biztosítása érdekében – a településkép védelméről szóló törvény vagy annak felhatalmazása alapján kiadott jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – meg kell határozni

érinti

- a) a településrendezési eszközökben a területfelhasználás és az építés helyi rendjének egyedi szabályait,
- b) a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdése szerinti településképi rendeletben (a továbbiakban: településképi rendelet) a településképi követelményeket.

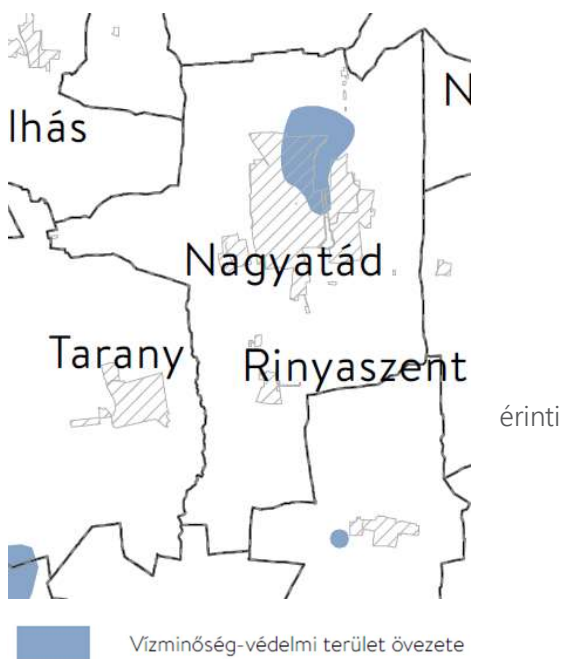
(3) A tájképvédelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

(4) A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani.

1.3-8 ábra: TTK 3. melléklet

Forrás: 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

Vízminőség-védelmi terület övezete (TTK 4. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

TTK 5.§ (1) A vízminőség-védelmi terület övezetében keletkezett szennyvíz övezetből történő kivezetéséről és az övezeten kívül keletkezett szennyvizek övezetbe történő bevezetéséről, illetve a szennyvíz övezeten belüli kezelésének feltételeiről a megye területrendezési tervében rendelkezni kell.

(2) A vízminőség-védelmi terület övezetében tartozó települések településrendezési eszközeinek készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani.

(3) A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

1.3-9 ábra: TTK 4. melléklet

Forrás: 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

Az ásványi nyersanyagvagyon övezetének, a rendszeresen belvízjárta terület övezetének, a földtani veszélyforrás terület övezetének, a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezetének és a vízerózióval veszélyeztetett terület övezetének tervlapjait Somogy Megye Területrendezési Terve (SMTrT) tartalmazza.

A 6/2020. (III.16.) KGy rendelettel elfogadott SMTrT-ben rögzített megyei és egyedileg meghatározott megyei övezetek:

- Ásványi nyersanyagvagyon övezete (SMTrT 9. melléklet)
- Rendszeresen belvízjárta terület övezete nem érinti Nagyatád területét (SMTrT 10. melléklet)
- Földtani veszélyforrás terület övezete nem érinti Nagyatád területét (SMTrT 11. melléklet)
- Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete (SMTrT 12. melléklet)
- Vízerózióval veszélyeztetett terület övezete (SMTrT 13. melléklet)

Ásványi nyersanyagvagyon övezete (SMTrT 9. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

8. § (1) Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti területen, a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el.

1.3-10 ábra: SMTrT 9. melléklet

Forrás: SMTrT

Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete (SMTrT 12. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

SMTrT

8. § (1) Az övezet területén háztartási méretű kiserőművek kivételével naperőmű nem létesíthető.
- 2) Az övezet területén elhelyezkedő épület saját energiaellátására szolgáló napelem elsődlegesen tetőn telepíthető.
- (3) Az övezetet a településrendezési eszközben a fogalom-meghatározásban felsorolt övezetek
- ökológiai hálózat magterület övezete, ökológiai folyosó övezete, kiváló termőhelyi adottságú szántó övezete, erdők övezete (meglévő, Országos Erdőállomány Adattári Erdő), világörökségi és világörökségi várományos területek tényleges területe, nagyvízi meder terület övezete - figyelembevételével kell lehatárolni.

1.3-11 ábra: SMTrT 12. melléklet

Forrás: SMTrT

Vízerózióval veszélyeztetett terület övezete (SMTrT 13. melléklet)

■ Vízerózióval veszélyeztetett terület övezete

érinti

Az övezetre vonatkozó előírások

SMTrT

9. § (1) Az övezetbe tartozó települések veszélyeztetett területein olyan területfelhasználást

kell előírni a településrendezési eszközben, amely a vízerózió mértékét csökkenti.

(2) A vízerózióval érintett területeken lévő erdőket erdőterület területfelhasználási egységbe

kell sorolni a településrendezési eszközben.

1.3-12 ábra: SMTrT 13. melléklet

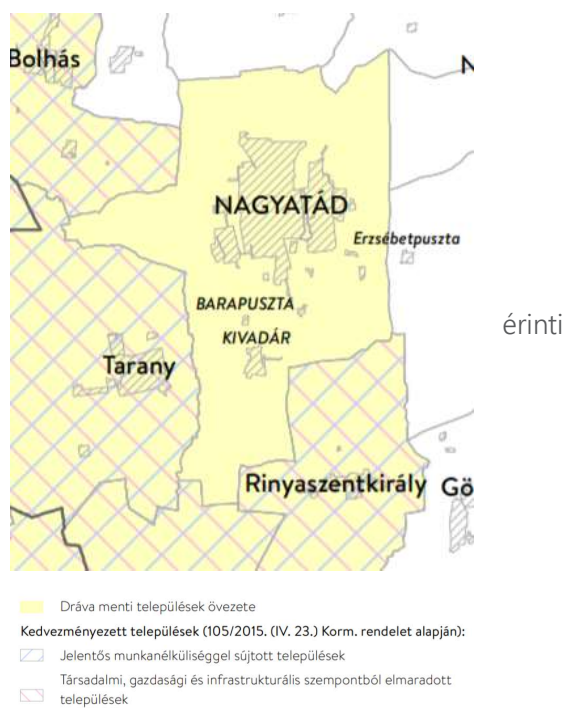
Forrás: SMTrT

Somogy Megye Területrendezési Tervéhez (SMTrT) kapcsolódó területrendezési intézkedési javaslatról, területrendezési ajánlásokról és a határozattal elfogadásra kerülő megyei övezetekről az 1/2020. (III. 16.) Kgy elnöki határozat rendelkezik:

- Aprófalvas települések övezete nem érinti Nagyatád területét (3/1. melléklet)
- Dráva menti települések övezete (3/2. melléklet)

Dráva menti települések övezete (SMTrT 3/2. melléklet)

Az övezetre vonatkozó előírások

1.3-13 ábra: SMTrT 3/2. melléklet

Forrás: SMTrT

1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai

A Nagyatáddal határos Bolhás (52/2000 (XII.04.) hat.; 7/2000 (XII.06.) rend.), Tarany (49/2004 (IX.29.) hat.; 36/2003 (VI.05.) konc.hat.; 9/2004 (IX.29.) rend.), Háromfa (5/2001. (V. 29.) rend.), Rinyaszentkirály (96/2006 (XI.22.) hat.; 32/2005 (IV.19.) konc.hat; 11/2006 (XI.23.) rend), Lábod (1/2004.(II.1.) sz. rendelet), Nagykorpád (5/2002. (VIII. 8.), Szabás (2/2002. (IV. 08.), Ötvöskőnyi (7/2000.(VII.31.) rend), Somogyszob (8/2003. (IV. 8.) rend) településrendezési tervei nem tartalmazzak Nagyatádot befolyásoló megállapításokat.

1.5 Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása

1.5.1 A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai

Nagyatád Településfejlesztési Koncepció céljai és beavatkozásai

A településfejlesztési koncepció a város közép-hosszútávú (15-20 évre) szóló településfejlesztési eszköze.

Nagyatád Város Önkormányzata 140/2019. (VIII. 29.) sz. Kt. határozatával fogadta el a Településfejlesztési Koncepciót.

Nagyatád jövőképe:

Környezetével harmóniában fejlődő, lakossága számára nyugodt életkörülményeket biztosító, felelős térségi központként a járás lakossága és az ide látogatók számára magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, vonzó és nyitott város, amely a térség gazdasági centrumaként erős helyi gazdasággal rendelkezik, és természeti, táji adottságait, kulturális és épített értékeit kihasználva térségi szinten meghatározó, nemzetközileg is elismert, vonzó turisztikai célponttá válik.

A koncepció célja és beavatkozási irányai:

- Átfogó cél : A Nagyatádon és térségében élők életminőségének javítása az élhető település kialakítására, a vonzó befektetési célpont fejlesztésére, a turisztikai potenciál kiaknázására és a térségi szerepkör erősítésére alapozva
- Stratégiai és operatív célok:
 1. Élhető és vonzó település megteremtése
 - É1: Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása
 - É2: Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése
 - É3: Minőségi közszolgáltatások biztosítása
 - É4: Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa
 - É5: Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés
 - É6: Zöld-és kékinfrastruktúra fejlesztése

A koncepció célként tűzi ki a minőségi városi környezet javítását a város demográfiai trendjeinek javítását, az idegenforgalmi vonzerőt – ezáltal a térségi versenyképesség – növelését. A célok eléréséhez az épített- és természeti környezetének értékőrző megújítása, minőségi fejlesztése szükséges.

Fontosabb beavatkozások:

- a közigazgatási és közszolgáltatást nyújtó intézmények megújítása.
- az önkormányzati épületek energetikai fejlesztése.
- a megújuló energiaforrások alkalmazása.
- a pihenésre, aktív kapcsolódásra alkalmas minőségi terek kialakítása, fejlesztése (parkok, vízpartok, sportterületek, játszóterek).
- a lakóterületek fejlesztése (rehabilitáció, rekonstrukció), épített környezet értékeinek fenntartható megőrzése funkciók telepítésével a kihasználatlan ingatlanok esetében.
- a közösségi közlekedési rendszer szolgáltatási színvonalának emelése.
- a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
- az ivóvízkészletek védelme.
- a zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése.

2. Gazdasági potenciál növelése

- G1: Ipari területek fejlesztése
- G2: Befektetés ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása
- G3: Helyi igényekre alapozott képzési rendszer
- G4: Turisztikai potenciál erősítése
- G5: Alkonyatipar fejlesztése

A koncepció célul tűzi ki a Nagyatádra már betelepült és működő cégek továbbfejlődésének támogatására kell helyezni a hangsúlyt, megtartva annak a lehetőségét, hogy új cégek is betelepülhessenek. Ennek érdekében szükséges:

- a volt konzervgyár területének hasznosítása, a barnamezős terület megújítása figyelemmel arra, hogy az új rendeltetés ne károsítsa a körülötte kialakult családiházak területét
- Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúrájának kiépítése, hogy a barnamezős területek megújulhassanak, és a már megtelepült vállalkozások számára bővítési területek szabaduljanak fel, illetve a terület új vállalkozásokat is tudjon fogadni.
- Nagyatádi Ipari Park bővítése, az ehhez szükséges infrastruktúra kiépítése, hogy a város zöldmezős beruházásban gondolkodó befektetők számára is tudjon megfelelő telephelykínálatot biztosítani.
- A város fejlesztését kezdeményező és a végrehajtást koordináló szervezeti keretek és személyi feltételek erősítése, ami magában foglalja az aktív befektetésösztönzést, a gazdasági szereplők fejlesztési elképzeléseinek támogatását (egyablakos ügyintézés, intézményesített kapcsolattartás), együttműködést a fejlődéshez szükséges munkaerő kapacitás rendelkezésre állásához, a hálózatos gazdasági kapcsolatok kialakulásának megszervezését,

különös tekintettel a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás területén a magasabb hozzáadott értékű termékek piacra jutása érdekében.

- A város turisztikai kínálatának fejlesztése során legfőbb cél – a kedvező egészségturisztikai keresleti trendekhez igazodva - a gyógyvízre épülő egészségturizmus, valamint ennek specializált változata, az életvitelszerű gondoskodást nyújtó alkonyatipar.

3. Térségi szerepkör erősítése

- T1: Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása
- T2: Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában
- T3: Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése

A koncepció Nagyatád járásközponti helyzetének erősítését tűzi ki célul. A járás településeivel a hagyományosan kialakult térségi szerveződés szervezeti keretei (Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás) biztosítják a hatékony együttműködést. A térségi kapcsolatrendszer és együttműködés fenntartása és tovább erősítése érdekében az alábbi feladatok fogalmazhatóak meg:

- A települési önkormányzatok közötti kapcsolat erősítése.
- A térségi kohézió erősítése a közlekedési kapcsolatok fejlesztésével (ennek keretében az alárendelt közlekedési utak állapotának javítása).
- Az intézményfejlesztések térségi szintű összehangolása (egészségügyi- és szociális ellátás, oktatás, közművelődés terén).
- Az idegenforgalom – térségi szintű programkínálat és attrakcióbővítés (pl. egységes térségi arculat, turisztikai menedzsment, kistérségi marketing tevékenység, attrakciók egymásba fűzése, vendégváró és marasztaló események térségbe vonzása).
- A térség helyi termelőinek támogatása, termékeik feldolgozásának koordinációja, helyi termelői piacok létesítése.
- A regionális és térségi kerékpárút-hálózat fejlesztése, zöldutak kialakítása.
- A helyi- és térségi identitástudat növelése (kiemelten a civil szervezetek hálózatosodásának elősegítése, közös hagyományőrző tevékenységek.)
- A pályázatfigyelő „rendszer”, közös tájékoztató fórum működtetése, pályázati együttműködések kialakítása.

4. Értéktörzés- és teremtés a fenntartható fejlődés érdekében

- F1: Örökségtudatos településfejlesztés
- F2: Természeti értékek védelme és bemutatása
- F3: Településkarok -ter egyediségének megőrzése, alakítása
- F4: Tájhasználat optimalizálása
- F5: Környezettudatos életmód, környezeti nevelés

A koncepció célul tűzi ki Nagyatád természetes környezetének védelmét a környezeti állapot javítását. A táj-és természetvédelmi területek fenntartható hasznosítása és bemutatása mellett az alábbi célok fogalmazhatóak meg:

- Örökségtudatos településfejlesztés.
- Országos és nemzetközi védettség alatt álló területek védelme, fejlesztése.
- A nemzeti ökológiai hálózat (NÖH) folytonosságának biztosítása és fejlesztése.
- A településkarakter egyediségének megőrzése, alakítása.
- A térszerkezet alakítása, a tájhasználat optimalizálása.
- Környezeti nevelés előtérbe helyezése, környezetre való érzékenyítés az oktatásban.

Nagyatád Integrált Településfejlesztési Stratégia céljai és intézkedései

Az integrált településfejlesztési stratégia a város rövid-középtávra (7-10 évre) szóló településfejlesztési eszköze. A stratégia a koncepcióval összhangban készül, a célrendszerén, beavatkozásain alapul és projektszintű intézkedéseket tartalmaz.

Az integrált településfejlesztési stratégia az intézkedéseket

- akcióterületi projektek,
- akcióterületen kívüli, önálló projektek, kulcsprojektek és
- hálózatos projektek csoportjába rendezi.

A stratégia a Városház központ területére jelöl ki akcióterületet.

Nagyatád Város Önkormányzata 2015-ben fogadott el a 2014-2020-as Európai Uniók tervezési időszakra integrált településfejlesztési stratégiát.

A 2020-ra elérendő stratégiai és operatív célok az alábbiak:

- 1.Stratégiai cél: Élhető és vonzó település megteremtése
 - Operatív célok:
 - Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása
 - Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése
 - Minőségi közszolgáltatások biztosítása
 - Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa
 - Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés
- 2.Stratégiai cél: Gazdasági potenciál növelése
 - Operatív célok:
 - Ipari területek fejlesztése
 - Befektetés-ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása
 - Helyi igényekre alapozott képzési rendszer
 - Turisztikai potenciál erősítése
 - Alkonyatipar fejlesztése
- 3.Stratégiai cél: Térségi szerepkör erősítése
 - Operatív célok:
 - Térségi szolgáltatások minőségének fejlesztése, elérhetőségének javítása
 - Együttműködés a térségi turisztikai programcsomagok kialakításában
 - Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése

1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések

Nem releváns, jelenleg nincsenek hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések.

1.6 A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

1.6.1 A hatályban lévő településrendezési eszközök

Településszerkezeti terv

Nagyatád Város Településszerkezeti Tervének legutolsó módosítását Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 86/2021. (X.28.) KT. határozattal fogadta el.

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 28/2021. (XI.5.) sz. rendeletével fogadta el Nagyatád Város településrendezési tervének legutóbbi módosítását, a Helyi Építési Szabályzatot (HÉSZ), és a bel-és külterületi szabályozási tervet, a déli iparterület (volt laktanyák) szabályozási tervét, valamint a naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete által érintett területeket.

A szabályozási tervek és a vonatkozó (beépített) módosítások megtalálhatóak a város honlapján (<http://www.nagyatad.hu/modules.php?name=nagyatad&page=202>). A módosítások folyamatosan átvezetésre kerülnek a város térinformatikai rendszerében.

Mivel Nagyatád településrendezési eszközei a településfejlesztési koncepciójával és integrált településfejlesztési stratégiájával teljes összhangban készültek, ezért megfelelő alapot biztosítanak a városfejlesztési akciók megvalósításához. A szerkezeti terv nagy gondot fektet a város egyedi adottságainak, értékeinek (mind a táji, mind az épített környezeti értékek) gondos kezelésére, megóvására az egyedi területfelhasználási kategóriák és előírások alkalmazásával.

A hatályos településszerkezeti terv megállapításai

Nagyatád város a 165/2003. (IX.25.) sz. határozattal jóváhagyott településszerkezeti tervét (TSZT) a képviselő-testület hatszor módosította, jelenleg hatályos változatát a 86/2021. (X.28.) KT. határozattal fogadták el. Az alábbiakban ismertetjük a hatályos településszerkezeti terv által kijelölt területfelhasználási kategóriák fejlesztési irányait.

Nagyatád város közigazgatási területe építési szempontból beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre tagolódik. A beépítésre szánt területek jelentős része beépült, a terv további jelentős beépíthető területeket ipari szolgáltató és üdülőházas terület területfelhasználásban jelöl ki.

A beépítésre szánt terület-felhasználások: kisvárosias lakóterület, kertvárosias lakóterület, falusias lakóterület, településközpont terület, kereskedelmi, szolgáltató terület, ipari terület, üdülőterület és különleges területek. A TSZT a település beépítésre nem szánt területeit mezőgazdasági-, vízgazdálkodási, természetközeli, erdő, zöldterület, közlekedési,- valamint különleges területfelhasználásba sorolja.

Fejlesztési irányok a hatályos TSZT-ben:

- Kertvárosias lakóterület: Gyár utcai tömbbelsőben az Éltes Mátyás Általános Iskolától délre – fejlesztésre kijelölt lakóterületek, ahol szabdonálló, oldalhatáron álló, zárt sorú, csoportos és ikres beépítési móddal, 20, 25 és 30 %-os maximális beépítettséggel, 5,0 és 7,5 m épületmagassággal létesíthetők épületek.
- Falusias lakóterület: Simongát másik része, valamint a Henész, Bodvica és Kivadár városrészben meglévő és korábban fejlesztésre kijelölt lakóterületek, ahol oldalhatáron álló beépítési móddal, 20, 25 és 30 %-os maximális beépítettséggel, 5,0 m épületmagassággal létesíthetők épületek.
- Településközpont területen, valamint a közvetlenül hozzá csatlakozó KSZC Ady Endre Technikum és Gimnázium, valamint a volt Dohánybeváltó területén elsősorban rekonstrukciós-rehabilitációs tevékenység keretében kell a tervezett fejlesztéseket megvalósítani úgy, hogy telkenként megújuló vagy átépülő zárt sorú beépítés alakuljon ki.
- Beépítésre nem szánt területek fejlesztései:
 - közparkként -meglévő, valamint a korábbi tervben tervezett:
 - Széchenyi-park
 - Szent István park
 - Európa-liget
 - Művésztelep
 - Jókai utca keleti oldalán fekvő park
 - újonnan tervezett:
 - az Európa-liget bővítése (a korábban vízgazdálkodási területként tervezett terület átminősítésével)
 - a henészi városrészen a Szabadság u.-Honvéd u.-Ady E. u. által határolt tömbbelsőben (a korábbi belterület kert terület átminősítésével)
 - közkertként -meglévő, valamint a korábbi tervben tervezett:
 - a Petőfi-téren
 - a Dózsa György u. és a Kápolna u. mentén
 - a Baross G. u. és a Kossuth Lajos u. mentén
 - Korányi S. u. mentén
 - a Hunyadi u. két oldalán az Árpád utcai csomópontnál
 - a Szabadság tér északi oldalán
 - az Ámor utcában
 - Bodvicán a Táncsics M. utcában és az Erzsébet királyné téren
 - a lakóterület fejlesztésekhez kapcsolódóan:
 - a Kápolna utcától északra eső területen
 - a henészi városrészben
 - a kivadári városrészben
 - a közúthálózat és iparvágány fejlesztéshez kapcsolódóan:
 - a Gyár u. és a Táncsics M. utca közötti területen
 - újonnan tervezett:
 - a Szabadság út északi oldalán, az ipari park mentén
 - a kivadári városrészben korábbi tervben tervezett közkert bővítése
 - az Ámor utcában meglévő közkert bővítése
- Mezőgazdasági területeken:
 - A János-majori területeken a kialakult közepes parcellás, gazdasági-lakócélú épületekkel tarkított, családi gazdaságokat erősítő szabályozást javasolt létrehozni. A családi farmgazdasági területeken az a cél, hogy a hagyományos kis családi

gazdaságok számára jöjjön létre olyan terület, ahol a szántóföldi, legeltető, kertes és gyümölcsös vegyes, ökológiai gazdálkodás mellett a kézműipari tevékenységek és az agro-turizmushoz kötődő vendéglátás, falusi szállásadás fejlesztésére is lehetőség legyen.

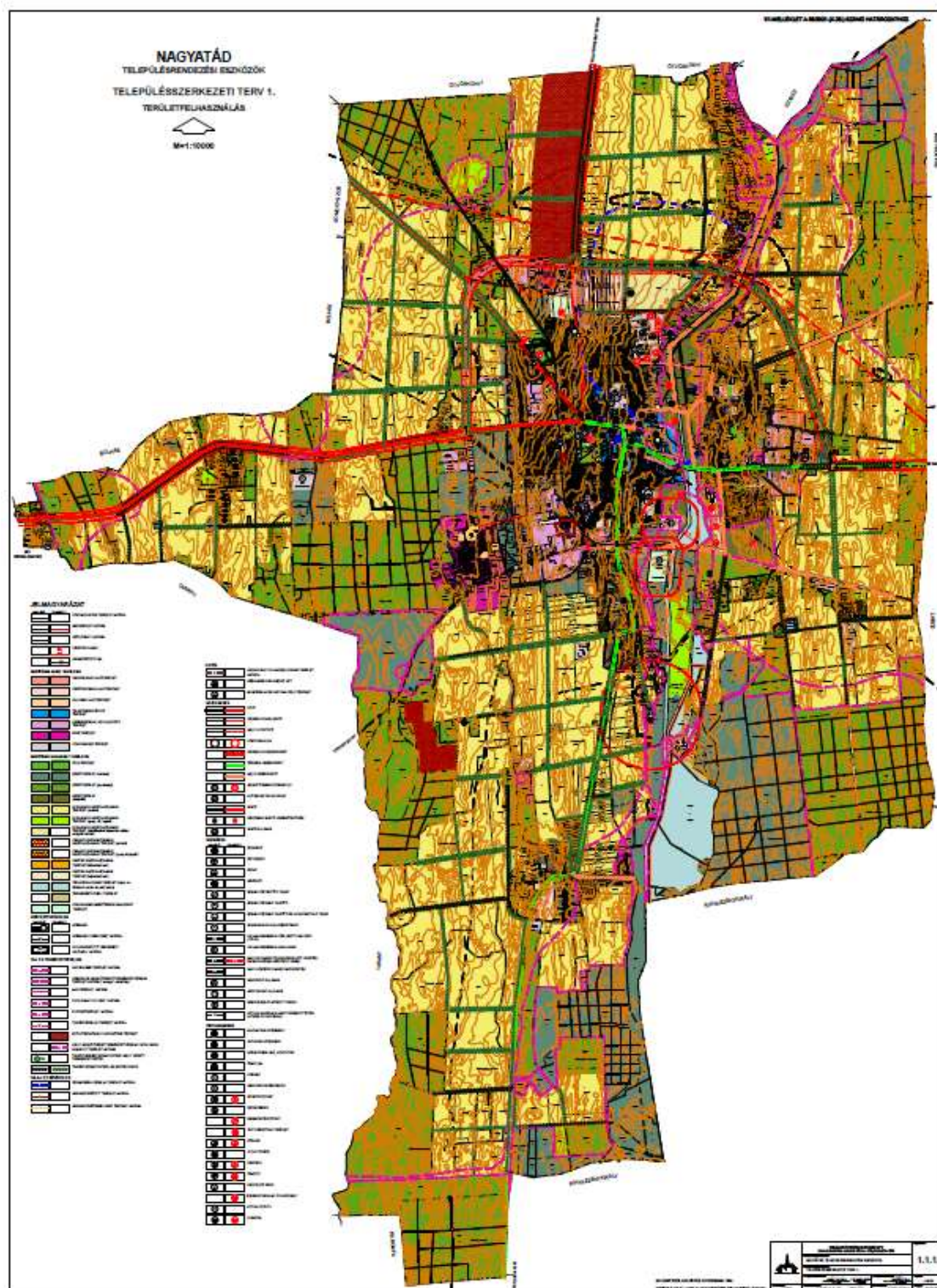
- Az országos utak tervezett fejlesztései:
 - főúti elkerülésként: a Nagyatádot nyugatról elkerülő út
 - tervezett mellékútként: a 681 sz. főút-Tarany bekötőút összekötés.
 - Mellékúttá válik a mai 681 sz. főútnak a nyugati elkerülő út-68sz. főút közötti szakasza.
 - A városközpontot elkerülő szakasz Árpád utcával szemközti visszacsatlakozásánál körforgalmú csomópontkialakítás javasolt, ez illeszkedik a várost kelet-nyugati irányban átszelő útvonalon már meglévő, illetve tervezett körforgalmakhoz.
 - Új nyomvonallal kapcsolódik egymáshoz a Tarany bekötőút és a Babócsa-i összekötőút a belterület déli szélén
- A helyi gyűjtőutak tervezett fejlesztései:
 - A fürdőtől északra új gyűjtőút köti össze a Dózsa György utat és a 68 sz. főutat.
 - A József Attila utca meghosszabbítást kap a 68 sz. főútig
 - a Szabó Dezső utca meghosszabbítást kap a tervezett mellékútig.
- Gyalogos felületek:
 - elsősorban a városközponti gyalogos közlekedés feltételeinek javítása, a gyalogos zóna továbbfejlesztése szükséges.

Új fejlesztési irányok, fontosabb változások a 86/2021. (X.28.) KT. határozattal elfogadott Településszerkezeti Tervben:

- Ipari Park és simongáti temető: A „zöldmezős” beruházások fogadására alkalmas kereskedelmi, szolgáltató terület bővítése indokolt a 68. sz. főút megépült elkerülő szakaszáig, a meglévő 132 kV-os villamosenergia vezetékeig. A korábban tervezett északi irányú bővítés mértéke csökken. A 68. sz. főút elkerülő és régi nyomvonalának keleti csatlakozási pontjánál korábban tervezett központi vegyes területek erdőterületté minősülnek. A temető melletti korábbi erdőterület temetőként tervezett. A Szabadság utca északi oldala mentén meglévő kereskedelmi, szolgáltató terület korábban beültetési kötelezettséggel érintett területrésze zöldterületté minősül át. Az Ady E. utca és a Szabadság utca között vegyes forgalmú (gyalogos és kerékpárút) út kerül kialakításra. Az út keleti oldala mentén a meglévő és tervezett napelemes kiserőmű területe kereskedelmi, szolgáltató területből energiatermelő egyéb ipari területté sorolandó át. A Szabadság u. (régi 68.sz. út) és a Szarvas utca által határolt kereskedelmi szolgáltató terület bővítése és tömbfeltárása tervezett. A Szarvas utca mentén, valamint a tömb keleti oldalán a mezőgazdasági terület kerül átsorolásra kereskedelmi, szolgáltató területté.
- Déli iparterület A Mező utca nyugati oldalán, a „nyugati elkerülő út” felé tervezett új átkötő út mentén található belterületi kert terület, valamint a Mező utca és a vasút közötti területen meglévő belterületi kert ugyancsak kereskedelmi, szolgáltató területté minősül át. A kereskedelmi, szolgáltató terület és a lakóterület között korábban tervezett erdőterület egy része – beültetési kötelezettségként – a kereskedelmi, szolgáltató területhez csatlakozik. A tömbbelsőben tervezett korábbi út egy része megszűnik, másik része vasútterületté minősül át.
- Volt laktanyák területe A volt laktanya területén, a taranyi út mentén korábban tervezett ipari terület nyugati része üzemtervezett erdőként és az erdő övezet részeként erdőterületté minősül át. A taranyi út mentén meglévő közlekedési és közműterület (parkoló) egy része ipari

területté minősül át. A laktanya területén belül korábban tervezett belső „hurok” megszüntetésre kerül és ipari területté válik. A 681. sz. „berzencei” és a 68104. j. taranyi utat összekötő út („nyugati elkerülő”) mentén az erdőterületek közé ékelődött kereskedelmi, szolgáltató terület egy része ugyancsak erdőterületté minősül. Ezzel egyidejűleg a laktanya és a déli iparterület közlekedési hálózatának felülvizsgálata révén a Mező utcát és a „nyugati elkerülőt” összekötő út szabályozási szélessége 22 m-re növelendő.

- Barapuszta (Kispuszta) Barapusztán jelenleg egy fűrésztelep működik. A korábbi településrendezési eszközök idegenforgalmi és ipari területként szabályozták a területet. Az ipari terület dél felé bővítésre került, az idegenforgalmi fogadóhely – a volt kúriaépület leromlott állapota miatt – elhagyásra kerül, a terület erdőterületté minősül át. Indokolt a belterületi jelleg megszüntetése. A korábbi kereskedelmi szolgáltató terület különleges terület mezőgazdasági üzemi területté minősül át.
- Strand környéke A Városi Termál Strand környéke – a korábban kijelölthöz képest – annyit változik, hogy a Henész városrészt és a strandot összekötő út elhagyásra kerül, helyette az árok elterelésével gyalogos és kerékpáros vegyesforgalmú út kerül kijelölésre.
- Európa-liget A Somogyszobi út és a vasút határolja a konzervgyártól északra található Európaligetet, melyet az önkormányzat a továbbiakban is szabadidős-rekreációs zöldterületként kíván hasznosítani. Az Európa-liget somogyszobi út menti – jelenleg, belterületen kívüli része különleges beépítésre nem szánt terület, szabadidősrekreációs sport területté, a zöldterületen belüli vízgazdálkodási terület zöldterületté minősül át.
- Mándl kastély A Mándl kastély területe különleges beépítésre nem szánt területté minősül át. A tőle délre fekvő területek – korábban a szoborpark bővítési területének kijelölt területek – különleges beépítésre nem szánt sportterületté minősülnek át, ahol sportközpontot és gyerekjátszóteret terveznek kialakítani.
- Kollégium tömb A Baross Gábor utca déli oldalán meglévő kollégium területének egy része, településközpont vegyes területből – a kialakult állapotnak megfelelően – különleges beépítésre nem szánt sportterületté minősül át.
- Zöldterület fejlesztések A Trtv. előírásainak megfelelően növelni kell a településen a zöldterületeket. Az alábbi helyeken kerül kijelölésre zöldterület: -2463 és 2553/27 hrsz (ipari park mellett tömbbelső) belterületi kertterületből kerül átsorolásra zöldterületté -az Ámor utcában különleges területből kerül átsorolásra zöldterületté -babócsai út mentén Kivadáron

1.6-1. ábra: Nagyatád Város Településszerkezeti Terve

Készült az állami alapadatok felhasználásával

Helyi Építési Szabályzat

Nagyatád új, hatályban lévő Helyi Építési Szabályzatát (HÉSZ) és Szabályozási Tervét (SZT) Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 28/2021. (XI. 5.) önkormányzati rendelettel fogadta el.

A hatályos HÉSZ szerkezetét az alábbi táblázat tartalmazza.

SZERKEZETI ELEM	HATÁLYOS HÉSZ fejezet címe, tartalma
I. FEJEZET	Általános rendelkezések 1. A rendelet hatálya, alkalmazása, mellékletei 2. A szabályozási tervek elemei és alkalmazásuk 3. Közterület kialakítására vonatkozó előírások 4. Az épített környezet védelmére vonatkozó előírások 5. A természeti és táji környezet védelmére vonatkozó előírások 6. A szőlő termőhelyi kataszteri területre vonatkozó előírások 7. A naperőmű létesítése céljából korlátozottan igénybe vehető terület övezete által érintett területekre vonatkozó előírások
II. FEJEZET	Környezetvédelmi előírások 8. A környezet védelmének általános előírásai 9. Levegővédelem 10. Föld- és talajvédelem 11. Felszíni és felszín alatti vizek védelme 12. Zaj- és rezgésvédelem 13. Hulladékgazdálkodás
III. FEJEZET	Sajátos jogintézmények 14. Veszélyeztetett területekre vonatkozó és egyes sajátos jogintézményekkel kapcsolatos előírások 15. Egyes sajátos jogintézményekkel kapcsolatos előírások
IV. FEJEZET	Közművek előírásai 16. Közművesítés és elektronikus hírközlés 17. Közműellátás mértéke 18. Vízellátás 19. Szennyvízelvezetés 20. Felszíni vízrendezés, csapadékvíz-elvezetés 21. Villamosenergia-ellátás 22. Földgázellátás 23. Vezetékes elektronikus hírközlés 24. Vezeték nélküli elektronikus hírközlés
V. FEJEZET	Építés általános szabályai 25. Telekalakítás szabályai 26. Építés szabályai 27. Állattartással kapcsolatos építmények elhelyezése 28. Katasztrófavédelmi osztályba sorolás alapján meghatározott elégséges védelmi szint követelményei
VI. FEJEZET	Részletes övezeti előírások 29. Településszerkezet, területfelhasználás 30. Beépítésre szánt területek 31. Kisvárosias lakóterület 32. Kertvárosias lakóterület 33. Falusias lakóterület 34. Településközpont terület

	35. Kereskedelmi, szolgáltató terület 36. Ipari terület 37. Különleges terület 38. Beépítésre nem szánt területek 39. Közlekedési és közműterület 40. Zöldterület 41. Erdőterület 42. Mezőgazdasági terület 43. Kertes mezőgazdasági terület 44. Családi farmgazdasági mezőgazdasági terület 45. Általános mezőgazdasági terület 46. Vízgazdálkodási terület 47. Természetközeli terület 48. Különleges beépítésre nem szánt terület
VII. FEJEZET	Záró rendelkezések 49. Záró rendelkezések
MELLÉKLETEK	1. sz. melléklet: Külterületi szabályozási terv 1. 2. sz. melléklet: Külterületi szabályozási terv 2. (volt laktanyák és környezete) 3. sz. melléklet: Belterületek szabályozási terve 4. sz. melléklet: Naperőmű létesítés céljából korlátozottan igénybe vehető területek övezete által érintett területek 5. sz. melléklet: Jelenleg hatályos jogszabályok 6. sz. melléklet: Országos védelem alatt álló művi értékek 7. sz. melléklet: Helyi jelentőségű védett művi értékek és településképi szempontból helyi védett természeti értékek 8. sz. melléklet: Természet és tájvédelem 9. sz. melléklet: Helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt területek 10. sz. melléklet: Utak tervezési osztályba sorolása 11.sz. melléklet: Az egyes területekre vonatkozó előírások

1.6-1. táblázat: A 28/2021. (XI.5.) sz. Kt. rendelettel elfogadott HÉSZ szerkezeti felépítése

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.6.2 A Településkép-védelem eszközei

Településképi Arculati Kézikönyv (TAK)

Nagyatád Város Önkormányzata a 201/2018. (X. 25.) számú határozattal fogadta el a Településképi Arculati Kézikönyvet (TAK), amelyet a 87/2021. (X. 28.) számú határozattal módosítottak. A kézikönyv célja, hogy feltárja a településen belül a településrészek arculati jellemzőit és értékeit, javaslatot tegyen a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására, megalapozza a településképi rendeletet.

1.6-2. ábra: Nagyatád Településképi Arculati Kézikönyv – Településképi szempontból meghatározó területek a belterületen

Forrás: Nagyatád TKR

Településképi rendelet (TKR)

A településképi védelmről szóló 22/2018. (XII. 14.) önkormányzati rendelet került elfogadásra (TKR), majd a 27/2021. (XI. 5.) számú rendelettel módosításra. A TKR célja, hogy a településképi-védelem összes eleme (helyi értékvédelem, településképi követelmények, településképi érvényesítési eszközök) egy önkormányzati rendeletben kerüljön rögzítésre. A rendelet rendelkezik a helyi örökségvédelem szabályairól, a helyi védettség keletkezéséről és megszűnéséről, a helyi védett értékek nyilvántartásáról és megjelöléséről, a településképi szabályokról, a településképi szempontjából meghatározó településrészek, övezetek követelményeiről, a műszaki berendezések, utcabútorok elhelyezéséről, illeszkedési követelményeiről. A rendelet ezen kívül szabályozza a reklámhordozók, cégek és egyéb műszaki berendezések elhelyezhetőségét.

A műszaki-településképi-örökségvédelmi előírásokon kívül a rendelet szabályozza a településképi érvényesítés követelményeit.

A településképi rendelet mellékletei az alábbi természeti és épített környezeti elemeket sorolják fel:

- Helyi védelem alatt álló művi értékek
- Településképi szempontból helyi védett természeti értékek
- Helyi védelem alatt álló művi értékek külterületen
- Helyi védelem alatt álló művi értékek belterületen
- Településképi szempontból helyi védett természeti értékek külterületen
- Településképi szempontból helyi védett természeti értékek belterületen

- Településképi szempontból meghatározó területek
- Településképi védelme szempontjából kiemelt területek
- A településképi és természetvédelmi szempontból tiltott növényfajok jegyzéke
- A településképi és természetvédelmi szempontból fásításra, növénytelepítésre ajánlott őshonos növényfajok jegyzéke
- Kérelem a településképi véleményezési eljáráshoz
- Kérelem a településképi bejelentési eljáráshoz
- Városközpont lehatárolása településképi véleményezési és bejelentési eljáráshoz

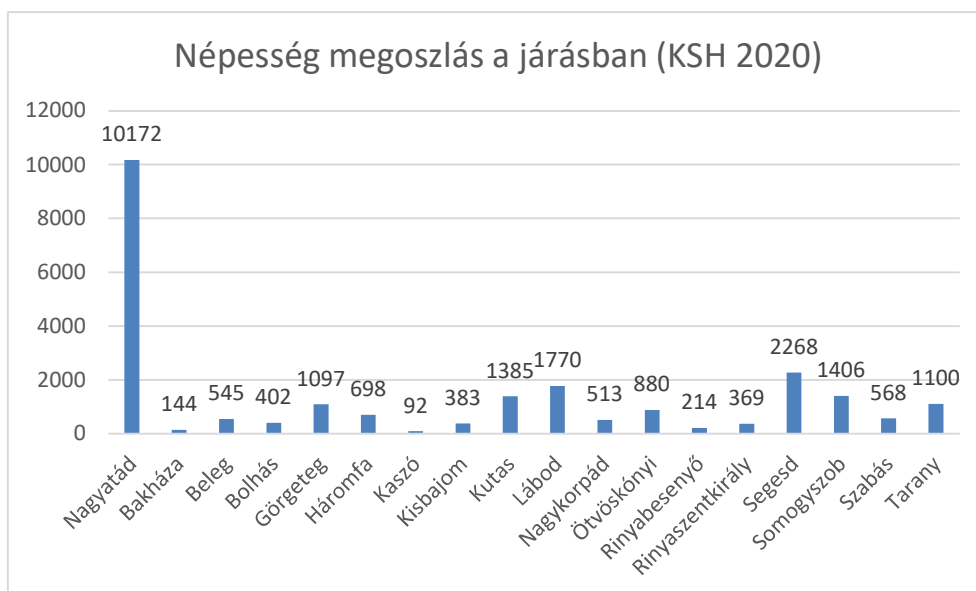
1.7 A település társadalma¹

1.7.1 Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok

Nagyatád Város demográfiai jellemzőinek áttekintése a népességi (pl. lakónépesség, vándorlás, természetes szaporodás), a demográfiai összetétel (pl. iskolázottság, családszerkezet), a munkaerő-piaci pozíció (pl. munkanélküliség, jövedelem) és az életminőség (pl. lakáskörülmények, jövedelmi viszonyok) főbb adatain alapszik. Alapvető cél a helyi társadalom aktuális helyzetének feltárása az elmúlt években tapasztalt újszerű folyamatok, trendek függvényében. A statisztikai elemzések elsődlegesen a 2014-2020 közötti időszak adataira épülnek, amelyeket bizonyos esetekben a népszámlálási adatok (2001. és 2011. évi) is kiegészíthetnek. Egyes mutatóknál (pl. jövedelemszint) 2008-2017 közötti időszakra állnak rendelkezésre az adatok. A települési adatokat az országos, a Somogy megyei járásközpontok és a Nagyatádi járás átlagaival lehet összehasonlítani, de ahol szükséges, a megalapozó vizsgálat összeveti Nagyatád helyzetét a járásban található többi településsel. A felhasznált statisztikai adatok hivatalos forrásokból (Központi Statisztikai Hivatal, Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. ITS tervezését támogató alkalmazás, önkormányzati adatszolgáltatás) származnak.

1.7.1.1 Lakónépesség

Nagyatád Város területe 70,6 km², lakónépessége 2020. január 1-jén 10.172 fő volt. Az átlagos népsűrűség 139,2 fő/km². A Nagyatádi járásban Segesd község a legnagyobb területű település, 73,09 km² közigazgatási területtel, Nagyatád pedig a legnépesebb település. A járásban Nagyatád után következő legnépesebb települések Segesd 2.268 fővel és Lábod 1.770 fővel (2020), így Nagyatád város a járásban meghatározó és vezető szereppel rendelkezik. (1. ábra)

1.7-1. ábra A lakónépesség száma az év elején a Nagyatádi járás településein, 2020 (fő)

Forrás: KSH, Somogy Megyei Kormányhivatal

¹ Az elemzés a KSH népszámlálási kötetei és a Somogy megyei évkönyvek alapján készültek az összehasonlíthatóság érdekében. Minden máshonnan származó adat forrása külön feltüntetésre került.

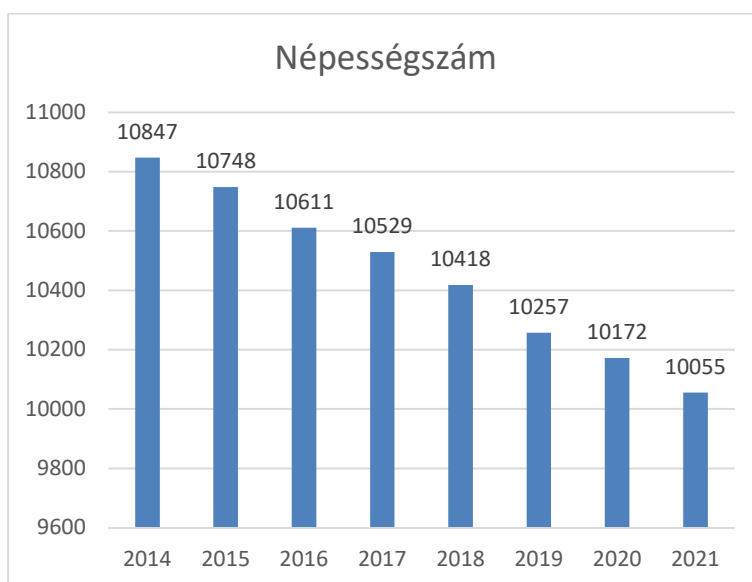
Nagyatád lakónépességének száma folyamatosan növekedett 1970-től kezdve 1990-ig. (1. táblázat) Az 1970-es években a népességszám-növekedés 10 év alatt 2.500 főt jelentett. Az 1980-as években már 200 fő sem volt a növekmény, míg 1990-2001 között több, mint 1.000 fővel csökkent a népességszám a városban. A 2001. és a 2011. évi népszámlálás időpontja között eltelt 10 év során a lakónépességszám-csökkenés szintén 1.000 fő volt. A vizsgált negyven év során Nagyatádon a lakónépesség számának csökkenése követte az országos és megyei trendet, ugyanakkor 2001 és 2011 között a csökkenés mértéke meghaladta az országos és a Somogy megyei átlagot. (Adatok forrása: KSH Népszámlálás 2011.)

Terület	1970	1980	1990	2001	2011
Nagyatád (fő)	10426	12956	13136	12043	11032
Előző időpont arányában (%)	-	124,3	101,4	91,7	91,6
Somogy megye	-	100,9	95,7	97,2	94,3
Magyarország	-	104,0	96,9	98,3	97,4

1.7-1. táblázat Nagyatád lakónépességének hosszabb távú trendjének vizsgálata (fő) (%)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011.

A Lechner Tudásközpont Nonprofit Kft. adatai alapján a lakónépesség száma a vizsgált 2014-2020 közötti időszakban folyamatosan, évről-évre csökkent. (2. ábra) A lakónépesség száma 10.874 fő volt 2014-ben, ez 2021-re 10.055 főre csökkent. A népességfogyás 2014-2018 között egyenletes volt (-100-150 fő/év), 2019-ről 2020-ra viszont csak 60-fős csökkenés volt regisztrálható, azonban 2020-ról 2021-re ismét -100 fő/év fölötti érték mutatkozott.

1.7-2. ábra Nagyatád lakónépességének a száma 2014-2021 (fő)

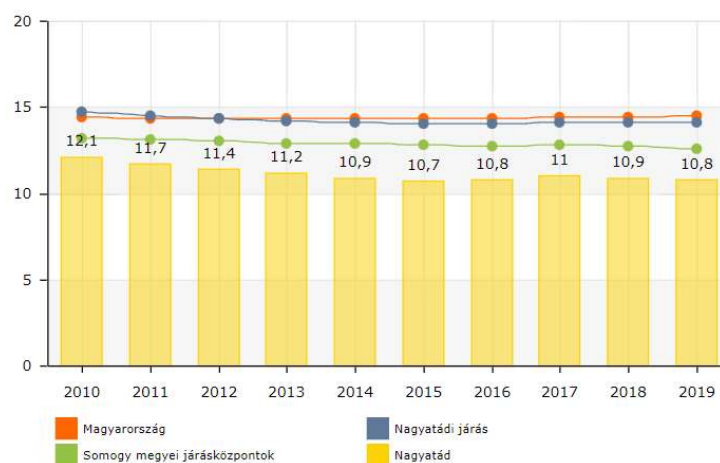
Forrás: Somogy Megyei Kormányhivatal

1.7.1.2 Korösszetétel

Nagyatád állandó népességének korösszetétele kedvezőtlenebbnek mondható az országos helyzethez képest. A 0-14 évesek aránya 2010-2019 között szinte minden évben csökkent, ennek értéke 10,8% volt 2019-ben. (3. ábra) A vizsgált időszakban a nagyatádi fiatalok aránya minden évben alulmúlta az országos és megyei átlagot, és csak kismértékben maradt el a megyei járásközpontok átlagához képest. A Nagyatádi járásban Ötvöskónyiban (23,5%), Rinyabesnyőn (23,3%) és Kisbajomban (23,1%) volt a legmagasabb a fiatalok aránya 2019-ben. *(Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)*

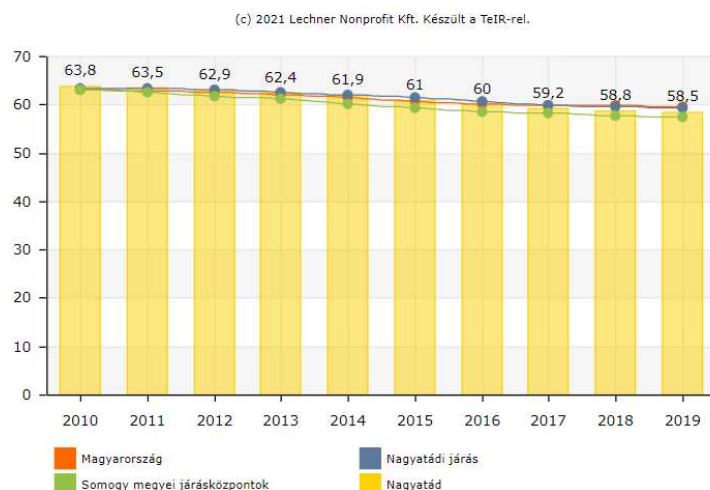
Az aktív korú, 15-59 éves népesség aránya Nagyatádon 58,5% volt 2019-ben, amely 2010-től – 63,8%-ról – fokozatosan és enyhén csökkent. (4. ábra) A korcsoport aránya a városban kismértékben rosszabb az országos átlagnál, és nagyjából megfelel a Nagyatádi járási és a Somogy megyei járásközponti átlagoknak. A járáson belül Rinyabesnyő, Rinyaszentkirály és Tarany településeken legmagasabb az aktív korú népesség aránya az állandó népességen belül, míg Nagyatádnál kedvezőtlenebb arány csak Kisbajom, Segesd és Kaszó településeken mutatkozik. *(Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)*

Az időskorú, 60 év feletti népesség aránya lassan, de folyamatosan növekedett 2010-2019 között 24,1%-ról 30,7%-ra. (5. ábra) A 10 év alatt bekövetkező 6,6%-os növekedés közel megfelel a 5,3%-os csökkenésnek, ami az aktív korú népesség arányában következett be ugyanezen időszak során. A 60 év feletti népesség aránya Nagyatádon meghaladja az országos átlagot, és nagyjából hasonlóan alakul, mint a Somogy megyei járásközpontokban. A járáson belül a mutató értéke Nagyatád, Lábod, Segesd és Somogyszob településeken azonosnak tekinthető, Kaszón az arány pedig kimagasló 42,4%, míg a többi településen ennél alacsonyabb értékek vannak. A legkisebb arány Rinyabesnyőn volt tapasztalható 2019-ben (8,7%). *(Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)*

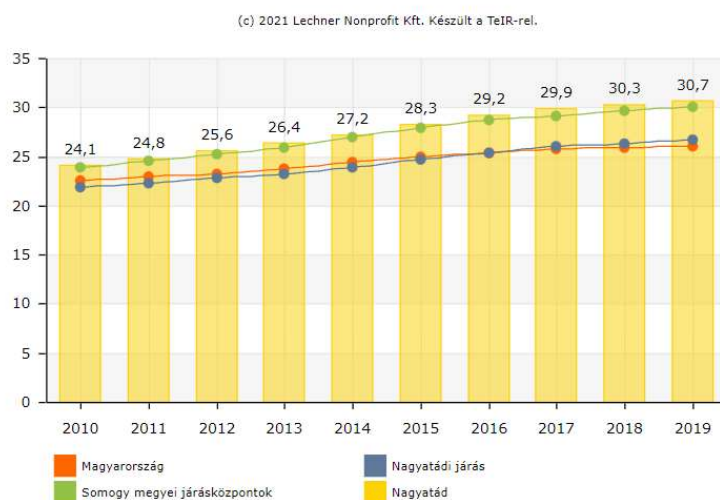
1.7-3. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 0-14 évesek aránya, 2010-2019 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-4. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 15-59 évesek aránya, 2010-2019 (%)

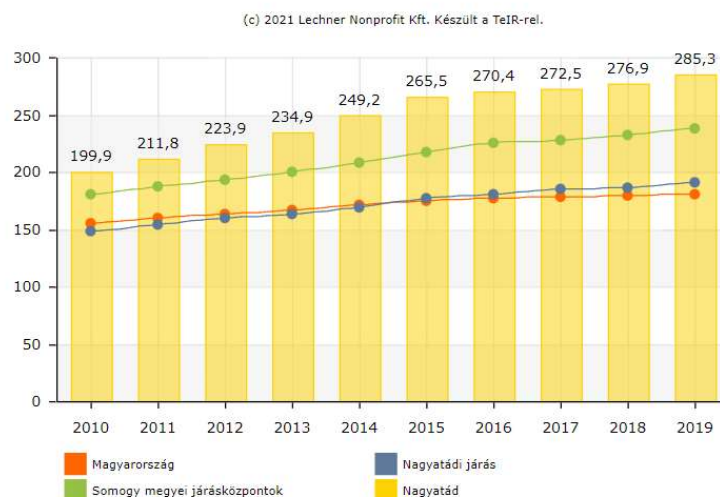
Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-5. ábra Nagyatád állandó népességén belül a 60-x évesek aránya, 2010-2019 (%)

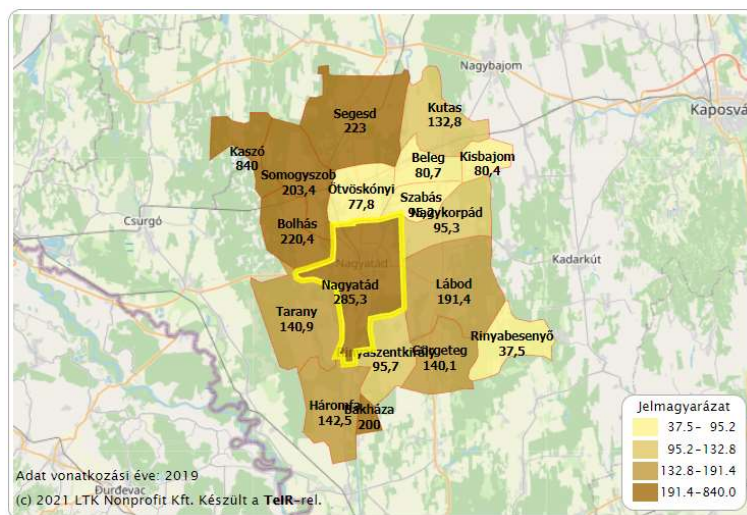
Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Nagyatád állandó népességének alig több, mint a felét az aktív korúak, közel egyharmadát az idősek, illetve 10%-át a fiatalok tették ki 2019-ben. Az idősödés folyamatának alakulását a városban szemlélteti az öregségi mutató, amely megmutatja, hogy száz fő 0-14 évesre hány fő 60-X éves jut. (6. ábra) 2010-2019 között a mutató értéke 199,9%-ról 285,3%-ra nőtt. Az idősödés demográfiai folyamata kedvezőtlenebben alakul az országos trendhez képest, a városban az öregségi mutató néhány százalékponttal magasabb a Somogy megyei járásközpontok átlagához képest is. A járáson belül egyedül Kaszó településen volt magasabb az öregségi mutató értéke, mint Nagyatádon. Ott 840% volt 2019-ben. (7. ábra) Az öregségi mutató alapján Nagyatádon is tapasztalható az ország egyik meghatározó demográfiai folyamata, az elöregedés, amelynek lényege, hogy az állandó népességén belül a 60 év feletti idősek aránya meghaladja a 0-14 éves fiatalok arányát.

1.7-6. ábra Nagyatád öregségi mutatója (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves), 2010-2019 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

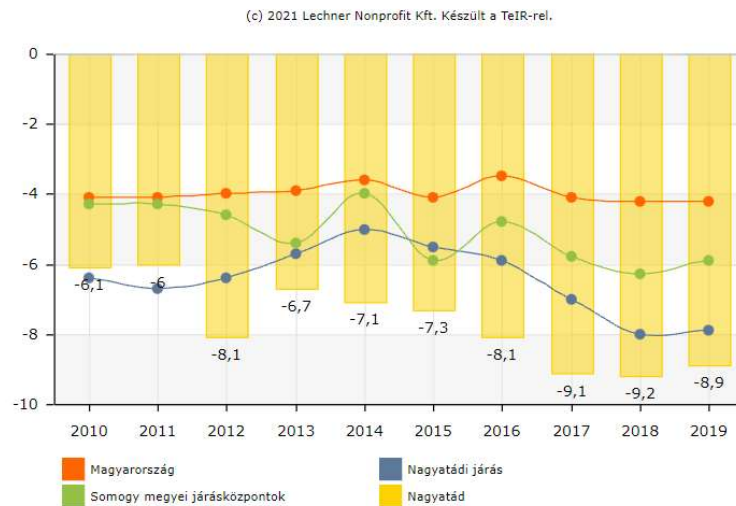

1.7-7. ábra Az öregségi mutató (száz 0-14 évesre jutó 60-x éves) a Nagyatádi járás településein, 2019 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

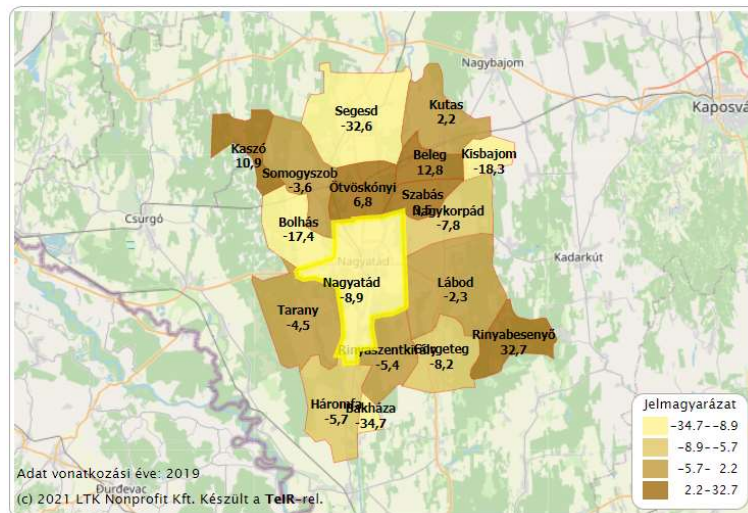
1.7.1.3 Népesedés

Az élveszületések és a halálozások 1000 főre számított különbsége mutatja meg a természetes szaporodás vagy fogyás mértékét (ezrelék). Nagyatádon a természetes szaporodás negatív egyenlegű volt 2019-ben, azaz többen haltak meg a városban, mint ahányan születtek. (8. ábra) A természetes szaporodás értéke már 9 évvel korábban, 2010-ben is negatív volt. A legnagyobb mértékű természetes fogyás 2018-ban következett be (-9,2 ezrelék), 2017-től lényegében -9 ezrelék körüli értéken áll. A természetes fogyás mértéke 2013-2019 között évről-évre nőtt. Nagyatádon jóval nagyobb mértékű volt, mint az országos folyamat, de a Nagyatádi járás és a Somogy megyei járásközpontok értékeihez képest is kedvezőtlenebb volt. Nagyatádhoz hasonló negatív természetes szaporodás 11 településen tapasztalható a járásban, csak Kaszón, Ötvöskőnyin, Kutason, Belegen, Szabáson és Rinyabesnyőn figyelhető meg pozitív természetes szaporodás. (9. ábra)

1.7-8. ábra Természetes fogyás, szaporodás Nagyatádon, 2010-2019 (ezrelék)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

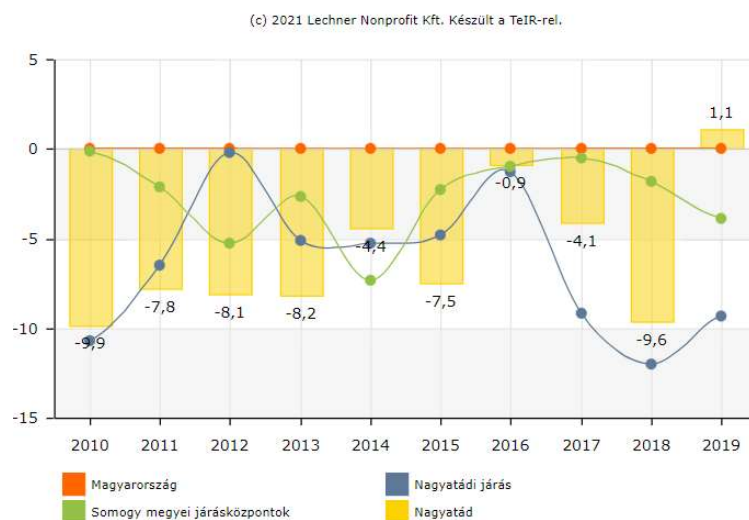

1.7-9. ábra Természetes fogyás, szaporodás a Nagyatádi járás településein, 2019 (ezrelék)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

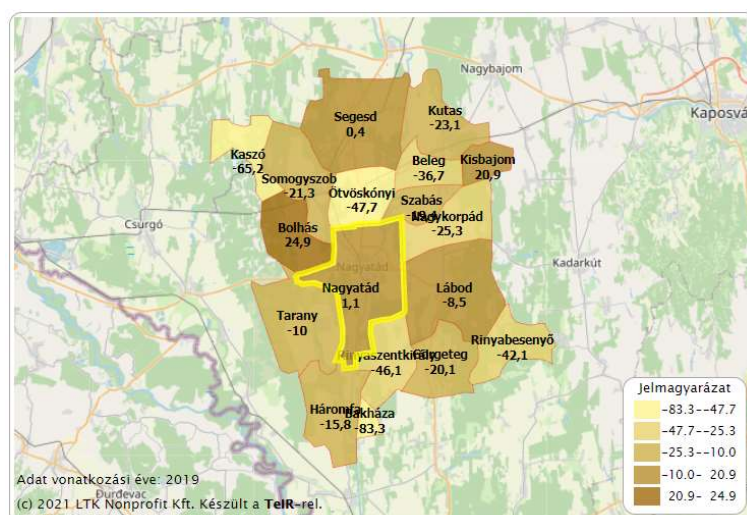
1.7.1.4 Vándorlás

A negatív természetes szaporodás a 2010-es években kedvezőtlen, negatív vándorlási egyenleggel párosult Nagyatádon. (10 ábra) Az elvándorlás a vizsgált időszakban gyakorlatilag minden évben -4 ezreknél magasabb volt. 2016-ban csak -0,9 ezrelék volt a vándorlási egyenleg. 2019-ben azonban 1,1 ezrelékes pozitív vándorlási egyenleg mutatkozott. Ugyanebben az évben regisztrált -8,9 ezrelékes természetes szaporodást azonban minimálisan tudta csak mérsékelni. A vándorlási egyenleg üteme és mértéke a Nagyatádi járásban hasonlóan alakult 2010-2019 között. A Somogy megyei járásközpontok átlagát vizsgálva azonban Nagyatád helyzete rosszabb. 2019-ben a járásban Nagyatádon kívül csak Segesd, Kisbajom és Bolhás regisztrált pozitív vándorlási egyenleget.

1.7-10. ábra Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt) Nagyatádon, 2010-2019 (ezrelék)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-11. ábra Vándorlási egyenleg (állandó, ideiglenes együtt) a Nagyatádi járás településein, 2019 (ezrelék)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Összességében megállapítható, hogy Nagyatádon a lakónépesség számának csökkenését a természetes fogyás és a belföldi vándorlás negatív mérlege is együttesen befolyásolja. Az évelészetések arányát meghaladja a halálozási arány, valamint 2019-et leszámítva évről évre a városból való elköltözés volt jellemző. Az elvándorlási folyamat a fiatalabb, munkaképes korosztályra jellemző, ezzel a város demográfiai helyzete az elmúlt évtizedben jelentősen romlott.

1.7.1.5 Családszerkezet

Nagyatádon a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 3.194 családot regisztráltak 2011-ben. (2. táblázat) A családok 60,9%-a gyermekes, viszont a gyermekes családok 32%-a egyszülős típusú, azaz a szülő egyedül neveli gyermekét, gyermekeit. Ezek az arányok némileg rosszabbak a városban, mint az országban, illetve

nagyjából megfelelnek a Somogy megyei értékeknek. Nagyatádon a családok száma 3.619 volt 2001-ben, amely azt jelenti, hogy 10 év alatt 425-tel csökkent a családok száma. *(Adatok forrása: KSH Népszámlálás 2011.)* Ezt alátámasztják a természetes fogyásról és az elvándorlásról elemzett adatok is.

Terület	Egy szülő + gyermek(ek) típusú családok összesen	Gyermekek száma családosak száma	Gyermekek nélküli családok száma	Családok száma összesen
Nagyatád	625	1948	1246	3194
Somogy megye	16898	56095	31174	87269
Magyarország	536614	1777740	935640	2713380

1.7-2. táblázat Családszerkezet Nagyatádon, 2011 (fő)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011.

1.7.1.6 Nemzetiségek

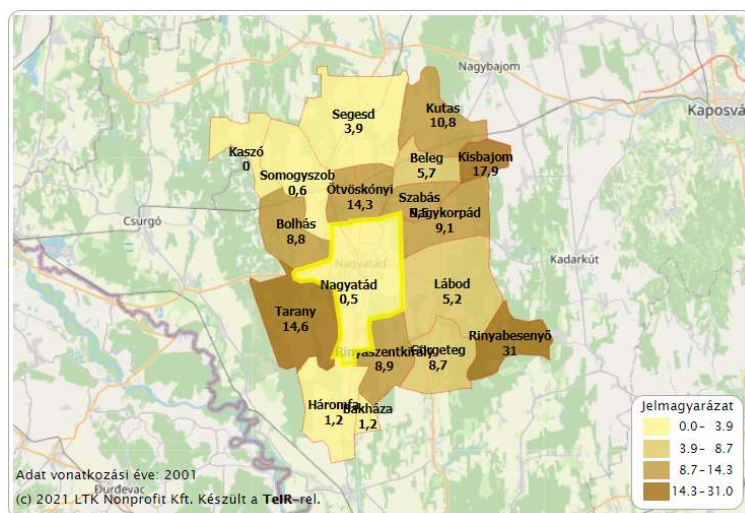
Nagyatádon a 2011. évi népszámlálás során összesen 307 fő vallotta magát valamilyen hazai nemzetiséghez tartozónak, amely a lakónépesség 3%-a: ez alacsonyabb az országos és a Somogy megyei átlagnál is. Legtöbben a cigány (roma) nemzetiséghez tartoznak a városban a 2011-es népszámlálási adatok alapján (124 fő). A német és a cigány mellett legtöbben a horvát és a román nemzetiséghez tartozónak vallották magukat a 2011. évi népszámlálás során a nemzetiség, az anyanyelv, vagy a családban használt nyelv alapján. (3. táblázat) Nagyatádon 2011-ben horvát és cigány nemzetiségi önkormányzat működik.

Terület	Cigány	Görög	Horvát	Lengyel	Német	Román	Szerb	Szlovák	Ukrán
Nagyatád	124	-	65	5	77	11	4	-	6
Somogy megye	16794	62	1547	121	5301	431	140	148	155
Magyarország	315583	4273	26100	185696	13337	35641	9485	35208	6753

1.7-3. táblázat Nemzetiség, anyanyelv, vagy családban használt nyelv Nagyatádon, 2011 (fő)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011.

A 2001-es népszámláláshoz (66 fő) képest a 2011. évi népszámlálás idején közel kétszer annyian (124 fő) vallották magukat a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozónak. Ez járason belül a legalacsonyabb arányszámot jelenti, és kisebb a megyei (6,2%) és az országos (3,4%) átlagnál is. *(Adatok forrása: KSH Népszámlálás 2011.)* A Nagyatádi járásban Rinyabesnyőn (31%), Kisbajomban (17,9%) és Taranyban (14,6%) a legmagasabb a cigány (romani, beás) lakosság aránya. (12. ábra)

1.7-12. ábra A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya a Nagyatádi járásban, 2011 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

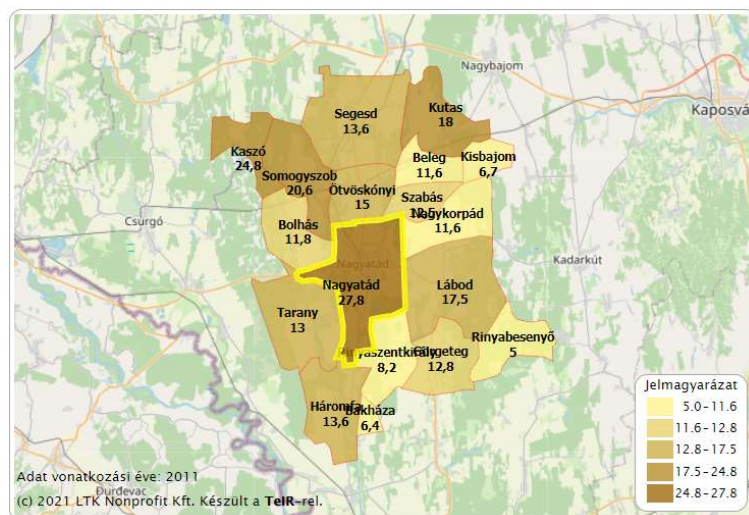
1.7.1.7 Iskolázottság

A lakónépesség iskolai végzettség szerinti megoszlása Nagyatádon vegyes képet mutat. (4. táblázat) Az aktív korúakon (15-59 évesek) belül 11,9%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Ez az átlagérték sokkal kedvezőbb a Nagyatádi járásban tapasztaltaknál, és alacsonyabb is, mint az országos átlag. Az értettséggel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 27,8% a városban: ez magasabb érték a Nagyatádi járásnál és minimálisan az országosnál is. Egyetemi, főiskolai végzettséggel rendelkezik a 25 évesnél idősebb népesség 13,1%-a: ez ugyan kedvezőbb a Nagyatádi járáshoz képest, de jelentősen elmarad az országos átlagértéknél (19%). Az érettségizett népesség aránya Nagyatádon legmagasabb járásban, 20% feletti csak Kaszón és Somogyuszobon volt, míg a legkisebb arány Rinyabesenyőn (5%) regisztrálható. (13. ábra) A felsőfokú végzettségűek aránya alapján is Nagyatád jobb helyzetben van a járásban: csak Kaszón magasabb a mutató értéke. (14. ábra)

Terület	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 25-x évesek arányában	Egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkezők a 25-x népesség arányában
Nagyatád	11,9	27,8	13,1
Nagyatádi járás	25,7	20,2	8,1
Somogy megyei járásközpontok	12,6	29,8	16,3
Magyarország	14,7	27,5	19,0

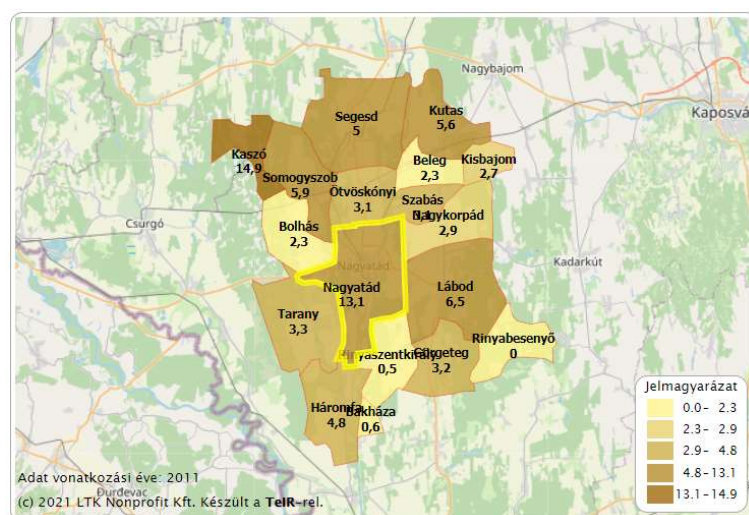
1.7-4. táblázat Iskolai végzettség Nagyatádon, 2011 (%)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011., Lechner Nonprofit Kft.

1.7-13. ábra Érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában a Nagyatádi járás településein, 2011 (%)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011., Lechner Nonprofit Kft.

1.7-14. Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában a Nagyatádi járás településein, 2011 (%)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011., Lechner Nonprofit Kft.

1.7.1.8 Foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok

A foglalkoztatottság – a gazdasági aktivitás 2011. népszámlálási évi adatai alapján – Nagyatádon az országos átlaghoz hasonlóan alakultak az adatok, némileg kedvezőbben, mint a Nagyatádi járásban. (5. táblázat) A 15-64 éves aktív korú népesség 59,8%-a volt foglalkoztatott 2011-ben a népszámlálás idején. Ez az arány a 2001. évi népszámlálás idején 56,9% volt. A Nagyatádi járáson belül a foglalkoztatottak aránya Nagyatádon volt a legmagasabb 2011-ben, az 50%-ot csak Kaszón és Somogyszobon érte el, illetve haladta meg. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.) A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 39,4% volt 2011-ben Nagyatádon, ami kedvezőbb a járási adatnál, kicsivel magasabb arányú volt a Somogy megyei járásközpontok átlagánál és az országos átlagnál. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában 28,9% volt Nagyatádon 2017-ben, ami kedvezőbb a Nagyatádi járási átlagnál (37,4%), de magasabb a Somogy megyei járásközponti átlagnál, ugyanakkor

minimálisan kedvezőbb az országos átlagnál. Ennél alacsonyabb arány nem volt tapasztalható 2017-ben a Nagyatádi járáson belül. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)

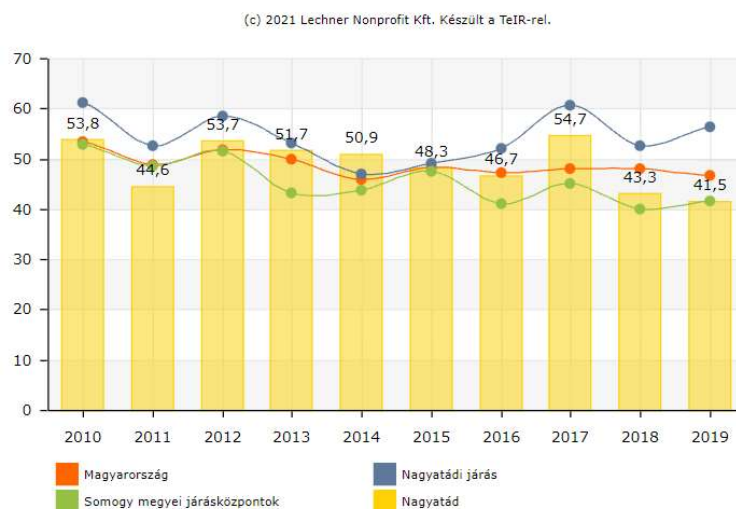
A munkanélküliek aránya 7,5% volt Nagyatádon 2011-ben: ez kicsivel jobb volt, mint az országos és Somogy megyei járásközponti átlag, és lényegesen jobb, mint a Nagyatádi járási átlag. A járáson belül Nagyatádon volt a legalacsonyabb a munkanélküliségi arány, legmagasabb pedig Rinyabesenyőn (2011). (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)

Terület	Foglalkoztatottak a 15-64 éves népesség arányában	Foglalkoztatott háztartások aránya	Munkanélküliek aránya
Nagyatád	59,8	39,4	7,5
Nagyatádi járás	49,7	44,9	13,4
Somogy megyei járásközpontok	57,4	38,5	7,9
Magyarország	57,9	38,3	7,9

1.7-5. táblázat: Gazdasági aktivitás Nagyatádon, 2011 (%)

Forrás: KSH Népszámlálás 2011.

A tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya viszonylag alacsony volt 2010-2019 között Nagyatádon: értéke 0,9 (2019) és 2,6% (2010) között mozgott. Az évtized közepétől, 2017-et kivéve a folyamatos csökkenés jellemezte. A Nagyatádi járáson belül szignifikáns különbség van a települések között a tartós munkanélküliségi ráta alapján, mert a mutató 0,0 és 11,7 között szóródik. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.) A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában) Nagyatádon stagnált, kissé csökkent a 2010-2019 között. (15. ábra) Legmagasabb értéke 2017-ben volt (54,7%). A mutató értéke 2017 és 2018 között 11 százalékponttal csökkent, így 2018-ban 43,3% volt, 2019-ben 41,5% volt a 180 napnál hosszabb idejű munkanélküliségi ráta. Ez a városi átlag megegyezik a Somogy megyei járásközponti átlaggal, és alacsonyabb a Nagyatádi járási és az országos átlagnál. (6. táblázat) A Nagyatádi járáson belül Nagyatádon volt a legalacsonyabb a mutató értéke 2019-ben, jellemzően 50-70% közötti értékek jellemezték a községeket. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.) A munkanélkülieken belül az alacsony iskolai végzettségűek aránya 24,3% volt 2019-ben, ami jóval kedvezőbb a Nagyatádi járásban, a Somogy megyei járásközpontokban és az országban regisztrált adatoknál. A fiatalok munkanélkülisége kapcsán az országos átlagnál magasabb érték mutatkozott (15,3%), ami a járási átlagnál ugyan kedvezőbb, de közel olyan kedvezőtlen, mint a Somogy megyei járásközpontok átlaga.

1.7-15. ábra 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélküli százalékában) Nagyatádon, 2010-2019 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Terület	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya az összes munkanélküli százalékában	Legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező regisztrált munkanélküliek aránya az összes munkanélküli százalékában	25 év alatti regisztrált munkanélküliek aránya az összes munkanélküli százalékában
Nagyatád	41,5	24,3	15,3
Nagyatádi járás	56,2	52,9	18,0
Somogy megyei járásközpontok	41,6	29,2	15,7
Magyarország	46,8	39,2	13,9

1.7-6. táblázat Munkanélküliség jellemzői Nagyatádon, 2019 (%)

Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.

Összességében megállapítható, hogy országos viszonylatban viszonylag kedvezően alakul a foglalkoztatottság Nagyatádon, ami a Somogy megyei járásközponti átlagoknak felel meg. A gazdaságilag aktív népesség aránya részben összefügg a napi szinten rendszeresen ingázó munkavállalók számával. A munkanélküliségi arány hasonlóan alakult az elmúlt években Nagyatádon a Somogy megyei járásközponti és az országos átlagokhoz képest. A 2008/2009-es gazdasági válság hatással volt a város munkaerő-piaci pozíciójára, és a 2010-es évek elején növekedés volt tapasztalható a munkanélküliségben. Azonban az évtized közepétől a javuló tendencia folyamatos és számottevő mértékű, aminek következtében Nagyatádon a munkanélkülieken belül országos átlaghoz közeli a tartós és a fiatalokat érintő munkanélküliség.

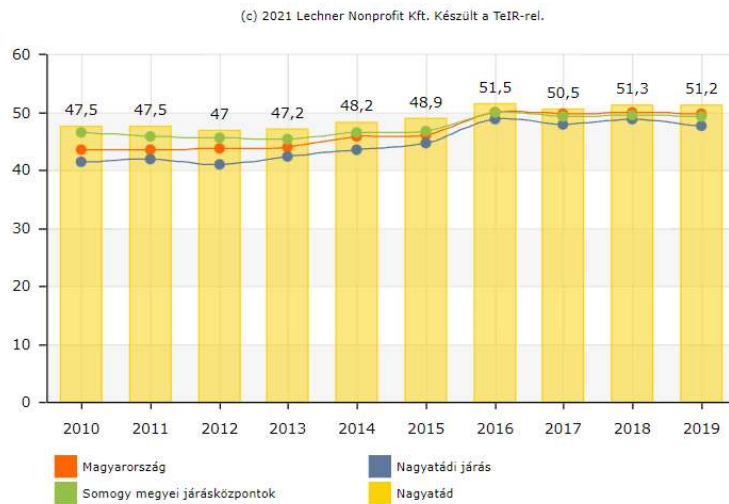
A gazdasági aktivitás jellemzői befolyásolják a jövedelmi viszonyokat. A száz lakosra jutó adófizetők száma 51,2 fő volt 2019-ben Nagyatádon, ami megfelelt a járási és a megyei átlagnak, de kicsivel az országos átlag felett volt. (7. táblázat) A mutató értéke a 2010-es években kismértékben csökkent, de 2015 után növekedés következett be. (16. ábra) A csökkenés összefüggésben lehet azzal, hogy a 2008/2009-es válság utáni években a városban növekedett a munkanélküliség, de az elmúlt évek javuló tendenciája nemcsak a gazdasági aktivitásra, hanem a jövedelemre is előnyösen hatott.

Az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 1230923,3 Ft volt Nagyatádon 2019-ben: ugyan ez közel százezer forinttal elmaradt az országos átlagértékétől, de így is több volt a Somogy megyei járásközponti (1223223,4 Ft) és a Nagyatádi járási (983999,8 Ft) átlagnál. A mutató értéke a 2010-es évek elején még 650.000 Ft alatt volt a városban, és inkább stagnált, azonban 2012-től folyamatos és fokozatos növekedésnek indult. (17. ábra) A Nagyatádi járásban az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Nagyatádon a legmagasabb, a járás egyes településein igen nagy mértékű, több mint kétszeres különbségek regisztrálhatók. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)

Terület	Száz lakosra jutó adófizetők száma (fő) (2019)	Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft) (2019)	Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül (%) (2011)	Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül (%) (2011)
Nagyatád	51,2	1230923,3	34,9	14,2
Nagyatádi járás	47,6	983999,8	46,0	26,0
Somogy megyei járásközpontok	49,2	1223223,4	38,5	13,6
Magyarország	49,6	1325307,7	33,0	15,9

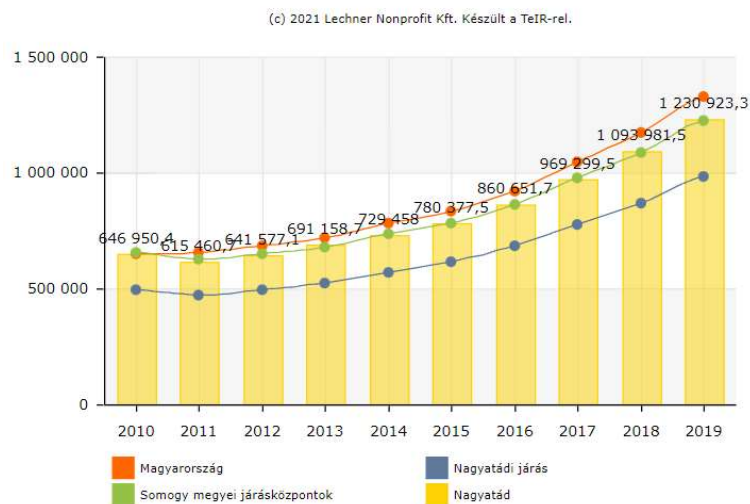
1.7-7. táblázat Jövedelmi viszonyok Nagyatádon, 2011, 2019

Adatok forrása: KSH Népszámlálás 2011., Lechner Nonprofit Kft.

1.7-16. ábra Száz lakosra jutó adófizetők száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-17. ábra Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Nagyatádon, 2010-2019 (Ft)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

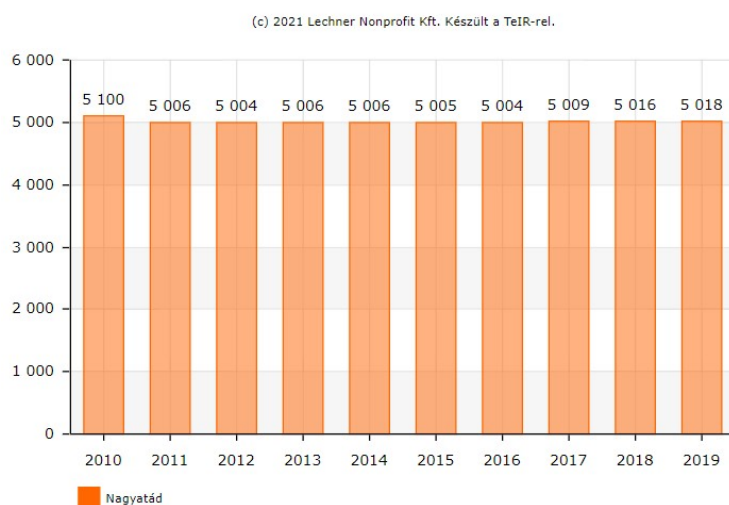
Összességében megállapítható, hogy Nagyatád város foglalkoztatottsági adatai országos viszonylatban átlagosnak mondhatók, járási szinten viszont kedvezőnek, ebből következőleg a városban élők jövedelmi viszonyai is kedvezőbbek, mint a Nagyatádi járás településeinek többségén. A foglalkoztatottak száma jelentősen befolyásolja a helyi adóbevételek alakulását. A 2010-es évek eleji kismértékű csökkenés a 2008/2009-es válság munkaerő-piaci következményeivel magyarázható, azonban az évtized közepétől a jövedelmi helyzet folyamatosan javul.

1.7.2. Életminőség

Nagyatád település népességének életminőségéről fontos információkat szolgáltat egyrészt a városi lakásállomány mennyiségi és miniségi összetétele, másrészt a zöldfelületek aránya és kihasználtsága.

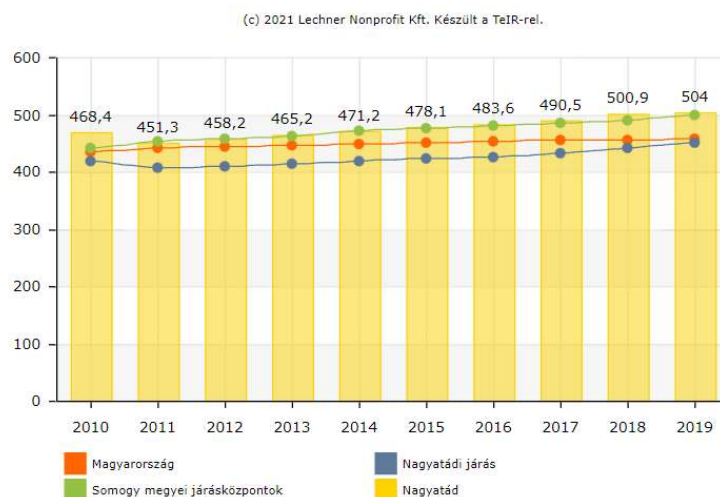
Lakásállomány

Nagyatádon 5.018 lakás volt 2019-ben. (18. ábra) A városi lakásállomány 5.100 db lakásból állt 2010-ben, amelynek a száma lassan, de folyamatosan csökkent 2016-ig, majd 2016-2019 között minimálisan növekedett. A Nagyatádi járásban ez a legnagyobb lakásállomány: sorrendben a második legtöbb lakás Segesden volt 2019-ben (890 db). Az 1000 lakosra jutó lakások száma 504 db volt Nagyatádon 2019-ben, ami meghaladta a járási és az országos átlagot, a Somogy megyei járásközponti átlaggal viszont közel azonos. (19. ábra) A mutató értéke kismértékben növekedett 2011-2019 között. Ennél nagyobb érték a járásban csak Kaszó községben található (739,1 db). Az épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában) hullámzó képet mutat Nagyatádon, de az arányszám mindvégig nagyon alacsony (1% alatti) az évtizedben (20. ábra). Járáson belül azonban a többi településen egyetlen lakás sem épült a vizsgált időszakban. (Adatok forrása: Lechner Nonprofit Kft.)

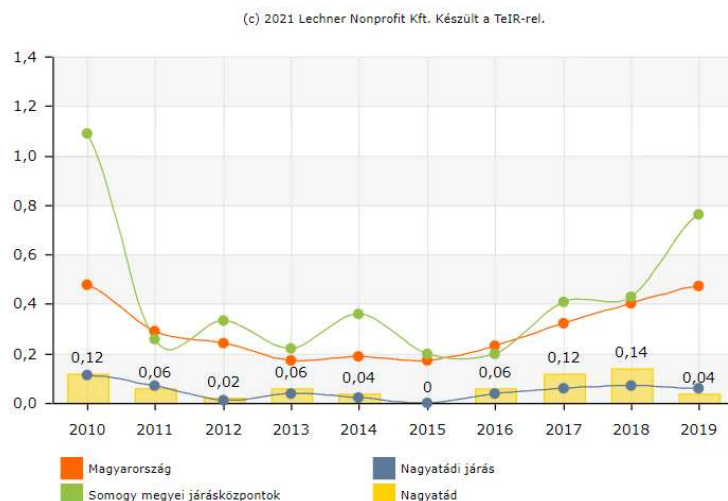
1.7-18. ábra Lakásállomány Nagyatádon, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-19. ábra 1000 lakosra jutó lakások száma Nagyatádon, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.7-20. ábra Épített lakások aránya (éves lakásállomány százalékában) Nagyatádon, 2010-2019 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Az alacsony komfort fokozatú lakások és lakott üdülők aránya (félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás) 2011-ben 4,3% volt Nagyatádon, ami a járási átlagnál (14,9%) és az országos átlagnál (9,3) lényegesen kedvezőbb, míg a Somogy megyei járásközpont átlagnál (4,2%) minimálisan kedvezőtlenebb. A járásban sehol sem volt alacsonyabb a mutató értéke 2011-ben, a jellemző átlag 20-35%, Rinyabesenyőn azonban 78,4% volt az arány. Egyébként az ilyen lakások aránya a 2001. évi népszámlálás idején még 16,6% volt városban. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 8,3% volt Nagyatádon a 2011. évi népszámlálás idején, ami átlag alatti a járásban, viszont kisebb mértékben a Somogy megyei járásközponti, nagyobb mértékben az országos átlagérték alatti. Egyébként a 2001. évi népszámlálás idején az egyszobás lakások aránya még 9,5 volt a városban. A távfűtéses lakások aránya 4,8% volt 2019-ben, ami 2010 óta lényegében változatlan maradt. *(Adatok forrása: KSH Népszámlálás 2011.)*

Összességében megállapítható, hogy Nagyatád város számottevő lakásállománnyal rendelkezik, amelynek az összetétele javult az 2010-es években. A lakásállomány állapota, minősége járási, Somogy megyei járásközponti és országos viszonylatban kielégítőnek mondható. A 2010-es évek közepétől lassan megindultak a lakásépítések is a városban.

Kultúra, közművelődés

Bertók László Városi Könyvtár: a Nagyatádi járás legnagyobb gyűjtőkörű nyilvános könyvtára, a második világháború után, 1952-ben létesült. A könyvtári állomány évről-évre növekszik, jelenleg közel 100.000 dokumentummal rendelkezik. A beiratkozott olvasók száma évente mintegy 2.100 fő. A könyvtárban alkalmanként olvasáshoz kapcsolódó rendezvényeket, író-olvasó találkozókat, könyvbemutatókat is szerveznek, illetve kiállításokat is rendeznek.

Városi Múzeum: a Városi Múzeum 1996 áprilisában, a település várossá nyilvánításának 25. évfordulóján nyílt meg, amely a Nagyatádi Kulturális és Sport Központ tagintézménye. A múzeum több mint 9000 tárgyból, dokumentumból, fényképből álló gyűjteménye Nagyatád és térségének történeti, néprajzi és képzőművészeti értékeit mutatja be, emellett változatos tematikájú időszak kiállítások tekinthetők meg. A szakmai fejlesztés egyik fő iránya az oktatási intézményekkel együttműködve a közös múzeumpedagógiai

tevékenység erősítése. A múzeum kiállításai programot adhatnak a nagyatádiaknak, térségi iskolai csoportoknak, illetve az ide látogató turistáknak.

Kulturális Központ: A Kulturális Központ közösségi színteret, helyszínt biztosít a kulturális csoportoknak, közösségeknek, civil kluboknak, az önkormányzati intézmények kulturális bemutatóinak, iskolai ünnepségeinek. Felnőtt- és gyermekszínházi előadásokat, könnyűzenei koncerteket, kiállításokat szervez. Városi ünnepségek, egyéb rendezvények megszervezését végzi, illetve közreműködik (pl. Simongáti Leányvásár, Töklámpás Fesztivál, Nagyatádi Tavaszi Fesztivál, Magyar Dalok Versenye, Múzeumok éjszakája, Nagyatádi Szüreti Fesztivál, Város napja, Majális, Városi farsang, nemzeti ünnepi műsorok, sportversenyek, stb.).

A nagyatádi városközpont többcélú fejlesztése a közösségerősítés jegyében című pályázat keretei között megtörtént a Kulturális Központ külső és belső felújítása, új funkcióinak kialakítása az alábbiak szerint:

- megvalósult a színházterem nézőterének, színpadtechnikájának, gépészetének cseréje, az épület teljes körű akadálymentesítése, a városi televízió stúdiójának áthelyezése, továbbá a vizesblokkok cseréje
- korszerű padló- és homlokzatburkolat került kiépítésre, továbbá megvalósult 4050 m² nagyságú falfelület festése.
- az intézmény új funkciókkal is bővült, mivel kialakításra kerültek szakköri helyiségek, az alagsor hasznosításával ifjúsági közösségi tér, zenekari próbaterem, internetszoba, valamint
- egy kávéház került kiépítésre, amelynek megközelítése az utcáról és az épületből is egyaránt biztosított.

Nagyatádi Városi Televízió: a Nagyatádi Kulturális és Sport Központ működteti, amely közműsor szolgáltató funkciót tölt be: heti egyszeri egy órás hírműsort szolgáltató és ezt kiegészítő magazinműsorokat készít, valamint a testületi üléseket közvetíti.

Programok, rendezvények: a helyi programok túlnyomó többségét a Kulturális Központ szervezi (ld. előző pont), átlagosan havonta 1 nagyobb és 2-3 kisebb program valósul meg. A művelődési ház felújítási munkálatainak idején, a rendezvények helyszínei legtöbbször a sportlétesítmények, iskolák, valamint a város közterületei voltak. Az utóbbi években – elsősorban a gazdasági válság hatására – csökkent a rendezvények, programok iránti helyi kereslet (jelenleg kéthavonta tud a Kulturális Központ 1-1 fizetős programot megrendezni, 4-500 jegy értékesítésével, a 2000Ft feletti belépőjegyár jelentősen visszaveti egy-egy program látogatottságát).

Szórakozási lehetőségek, közösségi élet:

Szórakozási lehetőségek: bár a településen színvonalas vendéglátóhelyek működnek, a kisgyermekes családok, illetve a fiatalok (tizen- és huszonévesek) számára nagyon korlátozottak a helyi szórakozási lehetőségek.

Nagyatádon állandó diszkrét nem (csak időnként a Kulturális Központban), de tekepálya, néhány kávézó, valamint kondi-és edzőterem működik, amely a fiatalok szabadidő eltöltését szolgálhatja. Egyéb igényesebb szórakozási lehetőség, sem a fiatalabbak, sem a középkorúak számára nem áll rendelkezésre.

Közösségi élet: a településen élénk közösségi élet folyik, számos egyesület, klub, civil szerveződés működik.

Az önkormányzat rendszeresen segíti az önszerveződő művészeti, művelődő csoportok tevékenységét (pl. működési támogatás, rendezvényeken bemutatkozási lehetőség biztosítása), illetve támogatja a városban működő civil szervezeteket.

A város önkormányzata a sportnak a közéletiségben, a közösségépítésben, az érték közvetítésben, a fiatalok nevelésében, az egészség megőrzésében, és az életminőség javításában betöltött kiemelkedő szerepét felismerve foglalkozik ezzel a területtel. Taglétszámuk folyamatosan nő, 1997-hez képest megduplázódott.

A sportcélú önkormányzati támogatások a város sportéletének kiteljesedésével, a szakosztályok számának bővülésével, az eredményesség és természetesen a lehetőségek figyelembe vételével fokozatosan emelkedtek. Az egyesületek **közvetlen támogatásokban részesülnek**.

A város immár hagyományosnak számító, évről-évre visszatérő **rangos sportesemények** házigazdájává vált az elmúlt évek során. Az Extreme Man Hosszú távú Triatlon OB, Nemzetközi Szabadidősport Fesztivál, a Strandkézilabda versenyek, a Fedett uszodával nem rendelkező sportegyesületek országos úszóbajnoksága, a Dél-nyugat magyarországi cselgáncs rangsorverseny szabadidőprogramként és település-marketing eszközként is meghatározó szerepet töltenek be a város arculatának további alakításában, a sportturizmusban rejlő lehetőségek kihasználásban, valamint a sportlétesítmények hatékony üzemeltetésében.

1.7.3. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Nagyatád Városban és a közigazgatásilag hozzá tartozó településeken a Nagyatádi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi, Közlekedésrendészeti, Bűnügyi és Igazgatásrendészeti Osztályok látják el a rendőrség hatáskörébe utalt rendészeti, bűnügyi és közigazgatási feladatokat.

Nagyatádon működik polgárőrség is, amely folyamatos kapcsolatban áll, illetve együttműködik a rendőrséggel. A polgárőrség és a rendőrség közös szolgálatellátása főként a rendezvények biztosítására és fokozott ellenőrzésekre terjed ki.

A Nagyatádi Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint, személyi állománya az elmúlt években (a határőrség integrációját követően) szakmailag folyamatosan fejlődött. Jelenleg elmondható, hogy a Kapitányság megfelelő humánerőforrással rendelkezik a rendőri feladatok szak-, és jogszerű végrehajtásához, a közbiztonság fenntartásához.

A feladatok ellátásához rendelkezésre álló technikai eszközök részben megfelelnek, esetleges hiányuk jelentős fennakadást a feladatok végrehajtásában nem okoz. A minél hatékonyabb bűnmegelőzés és felderítés érdekében azonban folyamatos fejlesztésre lenne szükség: informatikai és technikai ellátottság fejlesztése a rendőrségen belül, illetve a rendőrségre bekötött térfigyelő rendszer kiépítése állandó figyelemmel.

Közbiztonsági szempontból Nagyatád Város és vonzáskörzete kifejezetten jónak mondható: bűnügyileg az országos átlaghoz képest kevésbé fertőzött, bár a bűncselekmények száma az elmúlt 3 évben nőtt. Az illetékességi terület vonatkozásában összességében elmondható, hogy a vagyon elleni bűncselekmények elkövetése a jellemző, ezen belül is az alkalmi lopások száma számottevő.

A közlekedésbiztonsággal kapcsolatban megállapítható, hogy a hatékony rendőri intézkedéseknek, ellenőrzéseknek, a jogszabályi változásoknak, illetve a forgalomszabályozás pozitív irányba történő változásának köszönhetően csökkent a halálos és a sérüléssel járó balesetek száma az elmúlt évek statisztikáihoz képest.

Az állomány bűnmegelőzési tevékenysége a járási társadalom teljes egészét átfogja. Folyamatos bűnmegelőzési programok: D.A.D.A Program (Dohányzás-Alkohol-Drog-AIDS – a Magyar Rendőrség általános iskolai ifjúságvédelmi, bűnmegelőzési programja), ELLENSZER Program (a középiskolás korú fiataloknak szóló program, amely a társadalomban fellelhető devianciák, káros hatások ellen készíti fel a fiatalokat és megoldásokat kínál azokra), valamint a KOMP Program (bűnmegelőzést célzó kisfilmek), Időskorú fokozott ellenőrzés, „Csellengő” fokozott ellenőrzés, „Háló” fokozott ellenőrzés. Ezen kívül folyamatos a kapcsolattartás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokkal, az Igazságügyi Szolgálat (pártfogó felügyelők), az érintett önkormányzatokkal és az oktatási intézményekkel.

1.7.4. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)

Nagyatádon a hagyományok több rétege épül egymásra: Máig ható a volt ferences rend jelentősége, mely a települést kiemelt egyházi központtá avatta. A kiegyezés után megindult városias fejlődés ma is meghatározza a város szerkezetét, arculatát. A II. világháború után Nagyatád városias fejlődése még inkább felgyorsult, szerkezetet váltott, a település mégis meg tudta őrizni markáns kisvárosi, kertvárosi, parkvárosi és fürdő-városi jellegét, miközben iparosodott, intézményeivel a dél-somogyi térség központjává vált, és kulturális téren világhírnévre emelkedett (szoborpark).

Történeti és kulturális adottságok

Történeti és kulturális adottságok A lakosságra alapvetően erős lokálpatriotizmus jellemző, a lakosok kötődése főként az idősebb korosztály képviselői között erős, amelyet elősegítenek a legkülönbébb téma köré szerveződő civil szervezetek, egyesületek is. A legnagyobb gond a tagságaik fiatalításával van, amely csak néhányuknak sikerült (pl. néptánc együttesek), ugyanis nincs utánpótlás, illetve a fiatalok – a tapasztalatok szerint – nem szívesen vállalnak társadalmi munkát. Gondot jelent viszont, hogy ezek az egyesületek jellemzően nem törekednek az önfenntartásra, a várostól várják a támogatást, amellyel az önkormányzat jelentős terhet vállal magára.

A városi lakosok identitástudata erős, az itt élők szeretik a várost, véleményük szerint mindazt nyújtja a város, ami a jó közérzethez szükséges.

Civil szerveződések

A civil szervezetek, közösségek Nagyatádon rendkívül tartalmas és gazdag tevékenységet folytatnak. Jelentős szervező erővel, kezdeményezőképeséssel rendelkeznek, számtalan rendezvény, program, feladatvállalás kötődik tevékenységükhöz. A civil szervezetek tevékenységi körei nagyon széles skálán mozognak, a városban egyszerre vannak jelen a művészeti, a nyugdíjas korosztály közösségei, és a különböző szabadidős elfoglaltságok.

1.8 A település humán infrastruktúrája

1.8.1 Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)

1.8.1.1 Önkormányzati intézmények listája

Intézmény neve	Intézményi épület tulajdonjoga	Intézmény fenntartója/műk ödtetője	Intézmény használat jogcíme	Átadás ideje (ahol releváns)
Nagyatádi Fürdők Termál Strandfürdő Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő Fedett Uszoda	Nagyatád Város Önkormányzata	Nagyatád Város Önkormányzata	tulajdonosi	-
Nagyatádi Kulturális és Sport Központ Kulturális Központ Turisztikai Központ Városi Múzeum Szoborpark és Látogatóközpont Városi Televízió Bertók László Városi Könyvtár Sportcsarnok Mudin Imre Sportpálya	Nagyatád Város Önkormányzata	Nagyatád Város Önkormányzata	tulajdonosi	-
Nagyatádi Intézmények Ellátó Szervezete	Nagyatád Város Önkormányzata	Nagyatád Város Önkormányzata	tulajdonosi	-
Nagyatádi Óvodák	Nagyatád Város Önkormányzata	Nagyatád Város Önkormányzata	tulajdonosi	-
Városgondnokság Irodaház Piac, vásárcsarnok	Nagyatád Város Önkormányzata	Nagyatád Város Önkormányzata	tulajdonosi	-

Bölcsőde	Nagyatád Város Önkormányzata	Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás	használatba adás	2007.01.01.
Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ	Nagyatád Város Önkormányzata	Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás	használatba adás	2007.01.01.
Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskolája	Nagyatád Város Önkormányzata	Kaposvári Szakképzési Centrum	vagyongazdálkodás	2015.07.01.
Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium	Nagyatád Város Önkormányzata	Kaposvári Szakképzési Centrum	vagyongazdálkodás	2017.01.01.
Nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Nagyatád Város Önkormányzata	Kaposvári Tankerületi Központ	vagyongazdálkodás	2017.01.01.
Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye	Nagyatád Város Önkormányzata	Kaposvári Tankerületi Központ	vagyongazdálkodás	2017.01.01.
Nagyatádi Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	Nagyatád Város Önkormányzata	Kaposvári Tankerületi Központ	vagyongazdálkodás	2017.01.01.
Egészségügyi Központ	Magyar Állam	Nagyatád Város Önkormányzata	vagyongazdálkodás	2014.08.01.

1.8-1. táblázat Önkormányzati fenntartású intézmények Nagyatádon

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

1.8.1.2 Egészségügy

Nagyatád Város egészségügyi ellátásában az alapellátás, fekvő- és járóbeteg-szakellátás is helyben is biztosított, tehát az egészségügyi alapellátás mellett számos szakellátás is megtalálható a városban. Az alapellátásban és a nem kötelező szakellátásban a város járási és járáson túli feladatokat is ellát.

Kötelező alapfeladatként biztosított az egészségügyi alapellátást nyújtó szolgálatok működtetése, ennek keretében biztosított hét háziorvosi, három gyermekorvosi, négy fogorvosi, valamint a városkörnyékére is kiterjedő hétközi és hétvégi sürgősségi háziorvosi ügyeleti szolgálat. Az egészségügyi alapellátás feltételei biztosítottak, a közszolgáltatást ellátó szolgáltatók eredményesen, magas szakmai színvonalon, hatékonyan látják el feladatukat. Az önkormányzat hat védőnői körzet működtetésével biztosítja a területi védőnői szolgálatot Nagyatádon, valamint megállapodás alapján Bakháza, Háromfa, Ötvöskőny, Tarany községekben. Somogy megye legfiatalabb kórházát Nagyatádon 1976 novemberében adták át, biztosítva Belső-Somogy mintegy 70.000 lakosának komplex, magas színvonalú egészségügyi ellátását. A Kórház működtetője 2021-ben az Országos Kórházi Főigazgatóság.

A város járóbeteg-szakellátását a Nagyatádi Kórház és Rendelőintézet végzi. A rendelőintézet területi ellátási kötelezettsége kiterjed a Nagyatádi járás ellátására is minden szakrendelés esetében. A 2020-ban kitört COVID-19 koronavírusjárvány következtében a kórházban COVID-osztályt hoztak létre 2020. november 10-én. 140 db kórházi és 25 db intenzív ágyat tart fent a kórház COVID-betegek részére.

Gyógyszertárak rendelkezésre állnak a városban, összesen 3 db működik: az Aranyszarvas Gyógyszertár, a Szent István Gyógyszertár és a Patika Plus Gyógyszertár. (Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás.)

1.8.1.3 Szociális ellátás

Nagyatád városában az alábbi szociális ellátások érhetőek el:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Családsegítés
- Támogató szolgáltatás
- Utcai szociális munka
- Idősek nappali ellátása
- Fogytékosok nappali ellátása (szociális foglalkoztatás)
- Hajléktalanok nappali ellátása
- Gyermekek napközbeni ellátása

Bentlakást biztosító ellátások:

- Idősek Bentlakásos Otthona
- Családok Átmeneti Otthona

Nagyatádon az alábbi intézmények biztosítják a szociális ellátást:

I. Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ

A Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás fenntartásában működő Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ (7500 Nagyatád, Széchenyi tér 3/B.) a volt Rinyamenti Kistérség, ma Nagyatádi járás 18 településén (Bakháza, Beleg, Bolhás, Görgeteg, Háromfa, Kaszó, Kisbajom, Kutas, Lábod, Nagyatád, Nagykorpád, Ötvöskőnyi, Rinyabesenyő, Rinyaszentkirály, Segesd, Somogyszob, Szabás, Tarany) biztosít különböző szociális szolgáltatásokat, így:

- bölcsődei ellátás
- családsegítési ellátás
- étkeztetés biztosítása
- gyermekjóléti szolgálat működtetése
- házi segítségnyújtási ellátás
- idősek klubja működtetése
- idősek otthona működtetése
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása
- közösségi pszichiátriai ellátás
- támogató szolgáltatás.

Az intézmény helyi szervei:

1. „Naplemente” Idősek Otthona (7500 Nagyatád, Széchenyi tér 3/A.)

Év	Engedélyezett létszám (fő)	Kihasználtsága (fő)	Kihasználtság (%)	Ellátást végzők száma (fő)
2015.	40	42	105	11 szakmai, 10 kiegészítő
2016.	40	42	105	11 szakmai, 10 kiegészítő
2017.	40	42	105	11 szakmai, 11 kiegészítő
2018.	40	42	105	11 szakmai, 11 kiegészítő
2019.	40	41	102,5	11 szakmai, 11 kiegészítő
2020.	40	40	100	11 szakmai, 12 kiegészítő

1.8-2. táblázat „Naplemente” Idősek Otthona ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Az idősek otthona lakói között átlagosan 25-30 %, azok száma, akik nem Nagyatádról, hanem környező településekről kerülnek be.

2. "Ezüstkor" Idősek Klubja (7500 Nagyatád, Széchenyi tér 3/B.)

Év	Engedélyezett létszám (fő)	Kihasználtsága (fő)	Kihasználtság (%)	Ellátást végzők száma (fő)
2015	30	32	107	2 szakképzett
2016	30	34	113	2 szakképzett
2017	30	32	107	2 szakképzett
2018	30	26	87	2 szakképzett
2019	30	32	107	2 szakképzett
2020	30	33	110	2 szakképzett

1.8-3. táblázat: „Ezüstkor” Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

3. Bodvicai Idősek Klubja (7500 Nagyatád, Rákóczi utca 43.)

Év	Engedélyezett létszám (fő)	Kihasználtsága (fő)	Kihasználtság (%)	Ellátást végzők száma (fő)
2015	30	32	107	2 szakképzett
2016	30	34	113	2 szakképzett
2017	30	33	110	2 szakképzett
2018	30	31	103	2 szakképzett
2019	30	31	103	2 szakképzett
2020	30	31	103	2 szakképzett

1.8-4. táblázat: Bodvicai Idősek Klubja ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

4. Bölcsőde (7500 Nagyatád, Árpád utca 12.)

Év	Engedélyezett létszám (fő)	Kihasználtsága (fő)	Kihasználtság (%)	Ellátást végzők száma (fő)
2015	72	43	60	9 szakmai, 7 fizikai
2016	72	54	75	9 szakmai, 7 fizikai
2017	72	50	69	9 szakmai, 7 fizikai
2018	72	47	65	9 szakmai, 7 fizikai
2019	72	47	65	9 szakmai, 7 fizikai
2020	72	49	68	9 szakmai, 7 fizikai

1.8-5. táblázat: Bölcsőde ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

II. Fészek Szociális Szolgáltató Központ

A Mozgáskorlátozottak Somogy Megyei Egyesülete által fenntartott, integrált szervezeti formában működő Fészek Szociális Szolgáltató Központ (7500 Nagyatád, Dózsa György utca 6.).

Az intézmény funkciója:

- Fogyatékos emberek számára ápoló-gondozó célú lakóotthoni ellátás nyújtása.
- Fogyatékos emberek nappali intézmény működtetése.
- Támogató szolgáltatás működtetése.
- Fejlesztő foglalkoztatás végzése.

Az intézmény kapacitása:

- Lakóotthon: 13 fő
- Nappali ellátás: 32 fő

Az intézmény ellátási területe:

- Lakóotthon: országos működési területtel rendelkezik.
- Nappali intézmény: Somogy megye teljes területe.
- Támogató szolgáltatás: nagyatádi, csurgói, barcsi, kaposvári járás települései.
- Fejlesztő foglalkoztatás: Somogy, Tolna, Baranya megye teljes területe.

Lakóotthon

Év	Az intézmény kihasználtsága (%)	Az ellátást végző dolgozók létszáma (fő)
2015.	98,2	6
2016.	99,1	6
2017.	99,4	6
2018.	100	7
2019.	100	7
2020.	100	7

1.8-6. táblázat: Lakóotthon ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nappali intézmény

Év	Az intézmény kihasználtsága (%)	Az ellátást végző dolgozók létszáma (fő)
2015.	86	1,5
2016.	85,2	1,5
2017.	89,3	1,5
2018.	86,5	1,5
2019.	84,4	1,5
2020.	85,3	1,5

1.8-7. táblázat: Nappali intézmény ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

III. Családok Átmeneti Otthona

A Magyar Vöröskereszt Somogy Megyei Szervezete által fenntartott Családok Átmeneti Otthona (7500 Nagyatád, József Attila utca 1.) személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátást biztosító szervezet, maximum 40 fő részére.

Az országos hatókörű intézményben elsőbbséget élveznek a Rinyamenti Többcélú Önkormányzati Társulás települései, ellátási szerződés alapján.

Év	Az intézmény kihasználtsága (%)	Az ellátást végzők száma (fő)	Az intézmény dolgozóinak száma (db)
2015	85	14	11
2016	98.02	13	10
2017	97.30	12	9
2018	96.94	13	10
2019	94.59	13	10
2020	91.05	13	10

1.8-8. táblázat: Családok átmeneti otthonának ellátottsági adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nagyatád Város Önkormányzata főbb segélyezési adatai

2015-2020. év

Megnevezés	2015. év (fő)	2016. év (fő)	2017. év (fő)	2018. év (fő)	2019. év (fő)	2020. év (fő)
Változatlanul fennálló támogatási formák						
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (100 % állami finanszírozás)	256	224	206	176	137	137
Köztemetés	13	9	8	14	15	14
2015. március 1. napjától elérhető települési támogatási formák (állami és önkormányzati finanszírozás)						
Lakásfenntartási támogatás	191	189	212	144	97	79
Közműfejlesztési támogatás	-	4	6	2	-	-
Gyógyszertámogatás	5	6	16	17	21	13
Helyi autóbusz közlekedés utazási költségének támogatása	285	131	110	211	195	129
Születési támogatás (2018.09.01-től)	-	-	-	27	52	59
Rendkívüli települési támogatás (2015.03.01-től)	174	237	229	234	234	226
2015. március 1. napjától az önkormányzat által nem nyújtott támogatási formák						
Rendszeres szociális segély	2	-	-	-	-	-
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	81	-	-	-	-	-
Adósságkezelési szolgáltatás	2	-	-	-	-	-
Óvodáztatási támogatás	5	-	-	-	-	-
Önkormányzati segély	76	-	-	-	-	-

1.8-9. táblázat: Nagyatád Város Önkormányzata főbb segélyezési adatok 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

2015. március 1. napjától életbe lépett a szociális segélyezés új rendszere, amelyben az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

2015. március 1-jétől a járási hivatalhoz átkerülő hatáskör:

foglalkoztatást helyettesítő támogatás

2015. március 1-jétől megszűnő támogatási formák:

rendszeres szociális segély
adósságkezelési szolgáltatás
méltányossági közgyógyellátás
önkormányzati segély

2015. szeptember 1-jétől az óvodáztatási támogatás megszűnt.

1.8.1.3 Közoktatás, köznevelés

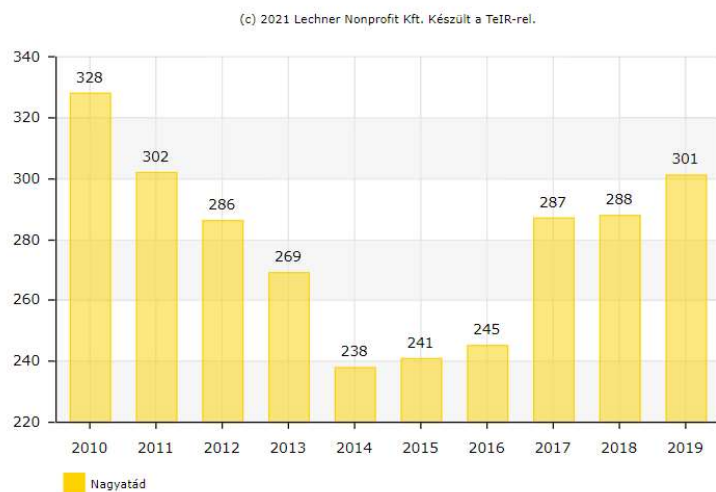
Nagyatád településen az alábbi köznevelési intézmények működnek:

- Nagyatádi Óvodák
- Nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
- Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye
- Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagyatádi Tagintézménye
- Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium
- Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskolája
- Nagyatádi Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

A köznevelési intézményeket érintő átszervezések az egyes intézmény típusoknál kerülnek bemutatásra.

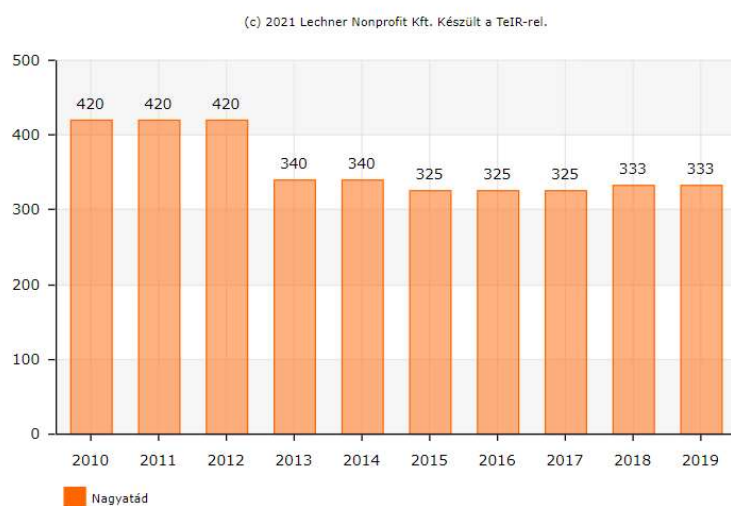
Óvodák

Nagyatád Város Önkormányzata az óvodáit a Nagyatádi Óvodák intézményén keresztül tartja fenn. A település szerkezetéből adódóan minden településrészen működik óvoda, a szolgáltatást igénylőkhöz igazodva. A Nagyatádi Óvodák 6 telephelyen látja el a gyermeket. Jelenleg 14 csoportban folyik a gyermekek nevelése, fejlesztése. Az engedélyezett gyermek létszám az alapító okirat szerint: 340 fő.

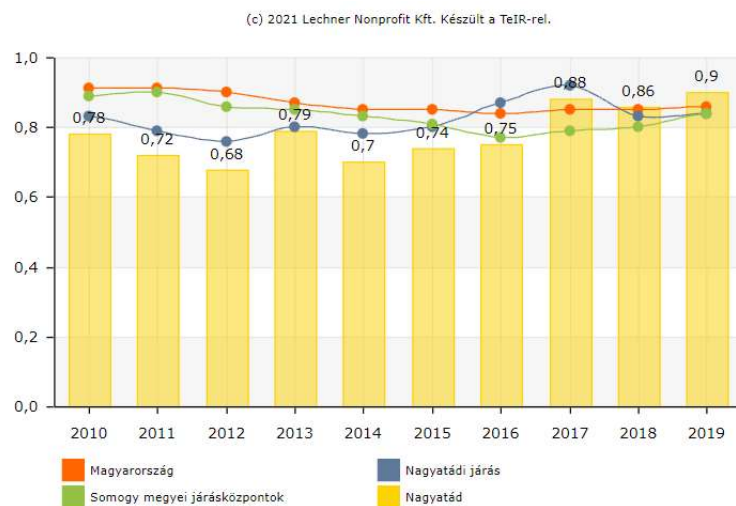
1.8-1. ábra Óvodába beírt gyermekek száma Nagyatádon, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

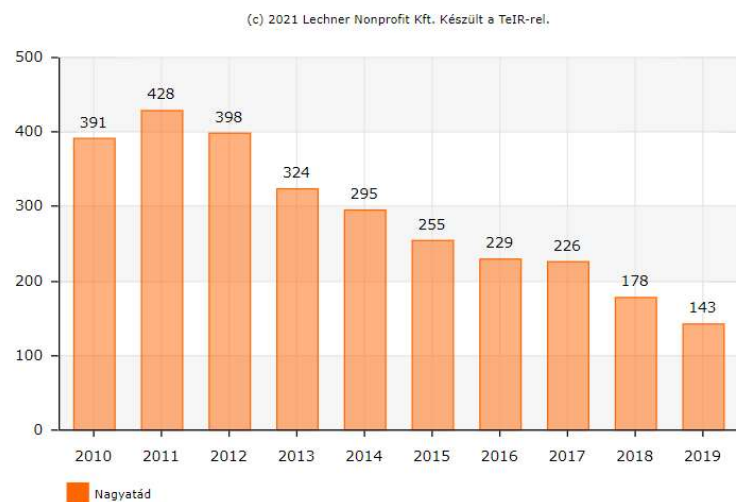
1.8-2. ábra Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) Nagyatádon, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.8-3. ábra Egy óvodai férőhelyre jutó óvodások száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.8-4. ábra Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Nagyatádon, 2010-2019 (fő)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Nagyatád közigazgatási területén működő óvodák

Napsugár Óvoda

7500 Nagyatád, Alkotmány utca 15.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	42	-	2	2	4
2016.	Nagyatád	40	-	1	2	4
2017.	Nagyatád	42	-	-	2	4
2018.	Nagyatád	42	-	1	2	4
2019.	Nagyatád	40	-	-	2	5
2020.	Nagyatád	47	-	-	2	5

1.8-10. táblázat: A nagyatádi Napsugár Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Gyöngyvirág Óvoda

7500 Nagyatád, Árpád utca 16.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	51	-	2	3	6
2016.	Nagyatád	55	-	3	3	6
2017.	Nagyatád	64	-	7	3	6
2018.	Nagyatád	60	-	6	3	6
2019.	Nagyatád	73	-	3	3	6
2020.	Nagyatád	54	-	2	3	6

1.8-11. táblázat: A nagyatádi Gyöngyvirág Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Hétpettyes Óvoda

7500 Nagyatád, Honvéd utca 76.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	20	-	-	1	2
2016.	Nagyatád	19	-	2	1	2
2017.	Nagyatád	22	-	1	1	2
2018.	Nagyatád	24	-	1	1	2
2019.	Nagyatád	28	-	1	1	2
2020.	Nagyatád	29	-	1	1	2

1.8-12. táblázat: A nagyatádi Hétpettyes Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Csillagszem Óvoda

7500 Nagyatád, Aradi utca 1.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	74	-	4	4	8
2016.	Nagyatád	75	-	3	4	8
2017.	Nagyatád	92	-	2	4	8
2018.	Nagyatád	92	-	1	4	8
2019.	Nagyatád	89	-	1	4	8
2020.	Nagyatád	88	-	4	4	8

1.8-13. táblázat: A nagyatádi Csillagszem Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Szászsorszép Óvoda

7500 Nagyatád, Rákóczi utca 41.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	14	-	-	1	2
2016.	Nagyatád	9	-	-	1	2
2017.	Nagyatád	20	1	1	1	2
2018.	Nagyatád	19	-	1	1	2
2019.	Nagyatád	20	-	1	1	2
2020.	Nagyatád	20	-	-	1	1

1.8-14. táblázat: A nagyatádi Szászsorszép Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nyitnikék Óvoda

7500 Nagyatád, Rozsnyói utca 2/A.

Év	Területi lefedettség	Létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli	SNI (fő)	Csoportok száma	Pedagógus szám
2015.	Nagyatád	40	-	3	2	4
2016.	Nagyatád	47	-	3	2	4
2017.	Nagyatád	47	-	2	2	4
2018.	Nagyatád	46	-	2	2	4
2019.	Nagyatád	46	-	1	2	4
2020.	Nagyatád	49	-	2	2	4

1.8-15. táblázat: A nagyatádi Nyitnikék Óvoda adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A létszámadatok az aktuális év október 1-i statisztikai adatok alapján lettek meghatározva.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény alapján 2013. január 1-jétől az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozó óvodai nevelés, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. Az állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását 2016. december 31-ig a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ végezte, 2017. január 1-től a Tankerületi Központ. Így Nagyatád Város Önkormányzata vagyonkezelési szerződést kötött a Kaposvári Tankerületi Központtal a köznevelési feladat ellátására, a köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló részére az alábbi önkormányzati tulajdonú ingatlan vagyona, valamint ingóságokra:

Intézmény neve (szerződés szerint)	Feladatellátási hely	Hatálya
Nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Nagyatádi Tagintézménye	Nagyatád, Baross Gábor utca 4.	2017. január 1.
Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye	Nagyatád, Árpád utca 2.	2017. január 1.
Éltes Mátyás Általános Iskola	Nagyatád, Petőfi utca 51/a.	2017. január 1.

1.8-16. táblázat: A nagyatádi általános iskolák adatai

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A vagyonkezelésbe adás, egyben a működtetési feladatok átadását is maga után vonta. Az intézményi gyermekétkeztetés és szünidei gyermekétkeztetés kötelező önkormányzati feladat maradt, így az ellátási helyeként szolgáló gazdasági iroda, valamint konyha és a hozzátartozó helyiségek üzemeltetését továbbra is Nagyatád Város Önkormányzata végzi a Nagyatádi Intézmények Ellátó Szervezetén keresztül.

Év	Területei lefedettsége	Tanulói létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli (fő)	SNI (fő)	Osztály- termek száma	Pedagógus száma (fő)
2015	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi	513 + 325 művészeti iskola	136	35	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 7 művészeti iskola
2016	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi	535 + 311 művészeti iskola	155	35	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 7 művészeti iskola
2017	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi	500 + 292 művészeti iskola	226	36	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 6 művészeti iskola
2018	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	478 + 268 művészeti iskola	158	38	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 6 művészeti iskola
2019	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	470 + 257 művészeti iskola	161	40	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 6 művészeti iskola
2020	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	460 + 253 művészeti iskola	145	42	24 tanterem 1 tornaterem 7 művészeti terem	65 + 6 művészeti iskola

1.8-17. táblázat: A nagyatádi Bárdos Lajos Sport Általános Iskola adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye

7500 Nagyatád, Árpád utca 2.

Év	Területei lefedettsége	Tanulói létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli (fő)	SNI (fő)	Osztály- termek száma	Pedagógus száma (fő)
2015	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	369	nincs adat	23	24	40
2016	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	384	nincs adat	26	24	44
2017	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	373	nincs adat	23	24	43
2018	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	392	nincs adat	30	24	40
2019	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	386	nincs adat	30	24	41
2020	Háromfa, Nagyatád, Ötvöskónyi, Tarany	396	nincs adat	32	24	41

1.8-18. táblázat: A Nagyatádi Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagintézménye adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nagyatádi Éltés Mátyás Óvoda, Általános Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

7500 Nagyatád, Petőfi utca 51/A.

Év	Területei lefedettsége	Tanulói létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli (fő)	SNI (fő)	Osztály- termek száma	Pedagógus száma (fő)
2015	Nagyatád és járása	73	0	73	13	22
2016	Nagyatád és járása	73	0	73	13	20
2017	Nagyatád és járása	67	0	67	13	20
2018	Nagyatád és járása	71	0	71	13	20
2019	Nagyatád és járása	66	0	66	12	21
2020	Nagyatád és járása	66	0	66	12	21

1.8-19. táblázat: A nagyatádi Éltés Mátyás Általános Iskola adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Pedagógiai szakszolgálat

A Bárdos Iskola épületében működő tagintézmény feladatellátásának közvetlen fenntartója, szakmai irányítója a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Kaposvár Megyeközponti Tankerülete volt, mely pedagógiai szakszolgálati ellátásokat – nevelési tanácsadás, logopédiai és gyógy-testnevelési ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógypedagógiai tanácsadás, iskola-pszichológiai feladatok ellátása, korai fejlesztés és gondozás, utazó tanári szolgáltatás, továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadás – nyújtott a város és a városkörnyéki gyermekek/tanulók számára. A vagyonkezelésbe adás ezt a feladatellátást szolgáló ingatlan és ingó vagyont is érintette, így a működtetés 2017. január 1-től szintén a Kaposvári Tankerületi Központba került.

A szakképzés átalakításáról szóló 120/2015. (V.21.) Kormányrendelet 1. számú melléklete alapján 2015. július 1-től — az addig a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartása alá tartozó — a Nagyatádi Ady Endre Gimnázium és Szakközépiskola, a József Attila Kollégium, valamint a Somogyi TISZK Dráva Völgye Tagintézményének Nagyatádi Szakképzője a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába kerültek.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény alapján a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatallal, valamint a Kaposvári Szakképzési Centrummal, megkötött vagyonkezelési szerződés alapján az alábbi ingatlanok a Kaposvári Szakképzési Centrum vagyonkezelésébe kerültek:

Intézmény neve (szerződés szerint)	Feladatellátási hely	Hatálya
Kaposvári SZC Nagyatádi és Szakgimnáziuma Szakközépiskolája	Nagyatád, Baross Gábor utca 6. iskolaépület	2015. július 1.
	Nagyatád, Petőfi utca 2. tanműhely	
	Nagyatád, József Attila sétány 1. tornaterem	
Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Gimnáziuma, Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma	Nagyatád, Dózsa György u. 13. iskolaépület	2017. január 1.
	Nagyatád, Baross Gábor utca 10. kollégium épület	

1.8-20. táblázat: A nagyatádi középiskolák adatai

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

A vagyonkezelési szerződés alapján a középiskolai és kollégiumi intézmények által használt, önkormányzati tulajdonú ingó és ingatlan vagyon köznevelési intézmény feladatainak ellátását szolgáló részét, a Kaposvári Szakképzési Centrum vagyonkezelésbe vette.

Az intézményi gyermekétkeztetés és szünidei gyermekétkeztetés kötelező önkormányzati feladatának ellátási helyeként szolgáló konyha, ebédlő, raktár és kiszolgáló helyiségeket, mosókonyha, gazdasági iroda helyiségeket, valamint az iskolai egészségügyi ellátás kötelezően elvégzendő feladatának ellátási helyeként szolgáló orvosi rendelő, védőnői tanácsadó, váró helyiségeket üzemeltetését ebben az esetben is a Nagyatádi Intézmények Ellátó Szervezete működtetésében maradt.

Középfokú oktatás a járásban egyedül Nagyatádon van jelen, így a város szerepe kiemelt ebben a vonatkozásban is. Mindkét középfokú intézmény érettségire és felsőfokú továbbtanulásra készíti fel a nagyatádi és környező településen élő fiatalokat. Az elmúlt évek során a munkaerőpiac igényeinek megfelelően alakították át képzési szerkezetüket.

Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium

Jelen van az oktatásban a hatosztályos gimnáziumi, a technikumi képzés és felnőttképzés.

Főbb képzési irányok:

- gépészet – gépgyártás;
- oktatás – oktatási szakasszisztens, kisgyermek gondozó, nevelő;
- informatikai és távközlés – szoftver fejlesztő és tesztelő, informatikai rendszervezető;
- egészségügy – gyakorló ápoló, általános ápoló, mentőápoló, szociális gondozó és ápoló;
- gazdálkodás és menedzsment – pénzügyi számviteli ügyintéző;
- turizmus-vendéglátás – turisztikai technikus;
- gépi és CNC forgácsoló.

Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola

Jelen van az oktatásban mint a 3 éves szakmai képzés, a technikumi képzés, érettségire épülő képzések és felnőttképzések is.

Főbb képzési irányok:

- ipari gépész;
- gépi és CNC forgácsoló;
- festő, mázoló, tapétázó;
- szárazépítő;
- burkoló;
- pincér;
- szakács;
- cukrász;
- kereskedelmi értékesítő.

Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium

7500 Nagyatád, Dózsa György utca 13.

Év	Területei lefedettsége	Tanulói létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli (fő)	SNI (fő)	Osztálytermek száma (db)	Pedagógus száma (fő)
2015	Somogy megye	613	0	19	29	53
2016	Somogy megye	751	0	18	29	56
2017	Somogy megye	667	0	9	29	56
2018	Somogy megye	687	0	6	29	57
2019	Somogy megye	651	0	8	29	57
2020	Somogy megye	569	0	15	29	55

1.8-21. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Ady Endre Technikum és Gimnázium adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola

7500 Nagyatád, Baross Gábor utca 6.

Év	Területei lefedettsége	Tanulói létszám (fő)	Ebből ellátási körzeten kívüli (fő)	SNI (fő)	Osztálytermek száma (db)	Pedagógus száma (fő)
2015	Somogy megye	354	0	34	21	30
2016	Somogy megye	364	0	25	21	30
2017	Somogy megye	308	0	31	21	29

2018	Somogy megye	382	0	28	21	28
2019	Somogy megye	362	0	28	21	27
2020	Somogy megye	313	0	30	21	26

1.8-22. táblázat: A Kaposvári SZC Nagyatádi Szakképző Iskola adatai 2015-2020 között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Kollégiumi ellátás

Az oktatásban résztvevő tanulók kollégiumi elhelyezését egyetlen, a városi önkormányzat tulajdonában álló, „egykori” József Attila Kollégium biztosítja, melynek épületét teljesen felújították, eszközállományát pályázati forrásból teljes körűen korszerűsítették. A teljes rekonstrukció során megszüpült épületben, az első és második emeleten 30-30 kétágyas szoba található, internet és kábel tv hozzáférési lehetőséggel. A szobákhoz külön fürdő és wc is tartozik, s a tetőtérben megmaradt a tíz négyágyas szoba. Így az épület 160 férőhellyel rendelkezik. Minden szinten külön a lányoknak és a fiúknak is van mosószoja, teakonyha, s a folyosó végén található tanuló. A kollégium szolgáltatásait a városban működő középiskolák tanintézetek diákjait és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatását végző Éltés Mátyás Általános Iskola növendékeinek egy része veszi igénybe.

Kihasználtság alakulása:

Tanév	Létszám (fő)
2015/2016.	84
2016/2017.	82
2017/2018.	51
2018/2019.	68
2019/2020.	66
2020/2021.	56

1.8-23. táblázat: A nagyatádi kollégium adatai 2015/16-2020/21 tanévek között

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Felsőoktatás

A Nagyatádi járásban nincs felsőoktatási intézmény. Kaposváron, Nagykanizsán, Keszthelyen, Szekszárdon és Pécsen található a legközelebbi felsőoktatási intézmények

1.8.1.4 Kultúra és sport

A kultúra és a közművelődés fontos eleme a városhoz való kötődés erősítésének, a közösségi élményeknek. A város vezetése ennek megfelelően kiemelt feladatának tekinti az oktatási intézményrendszer fejlesztése mellett a közművelődési intézményrendszerének fejlesztését. A település méreteiből fakadóan is a művelődési és kulturális intézmények szoros, napi együttműködést valósítanak meg egymással, valamint a helyi nevelési-oktatási intézményekkel. Az intézmények:

- Városi Múzeum,
- Haditechnikai Park,
- Kulturális Központ,
- Turisztikai Központ
- Szoborpark és Látogatóközpont,
- Bertók László Városi Könyvtár.

A Kulturális Központ közösségi színteret biztosít több mint 30 kulturális csoportnak, akik rendszeresen találkoznak, próbálnak. Az intézmény helyet biztosít a város kulturális bemutatóinak, iskolai ünnepségeinek. Az intézmény dolgozói rendszeresen részt vesznek a városi ünnepségek, rendezvények előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában. Kiállítások szervezésével gazdagítják a város kulturális életét.

A Bertók László Városi Könyvtár évente 2,2-2,8 millió forintot fordít állomány-gyarapításra, az állománya közel 10 000 könyv és folyóirat. Ma már 124 féle folyóirat is a könyvtárlátogatók rendelkezésére áll. A könyvtár évről évre fejleszti, bővíti informatikai bázisát, mellyel sok érdeklődőnek nyílik lehetősége az Internet ingyenes elérésére is. A könyvtár katalógusa folyamatosan felkerül az Internetre, a régi állomány nagy része már elérhető a világhálón. A beiratkozott olvasók száma 2100 fő, a könyvtárat személyesen évente mintegy 25 000 Fő használja.

A Városi Múzeumban folyamatosan gyűlnek a város és környéke helytörténeti dokumentumai, tárgyai. A múzeum sajátos területe a természettudományi, néprajzi, helytörténeti és képzőművészeti gyűjtések, kutatások megvalósítása. A helytörténeti kiállítás mellett rendszeresen időszakos kiállítások kerülnek megrendezésre. Az éves látogatószám kb. 5000 fő.

Év	Múzeumi látogatók száma (fő)
2015	6.240
2016	9.444
2017	6.445
2018	4.895
2019	4.938

1.8-24. táblázat: Múzeumi látogatottság Nagyatádon 2015-2019 (fő)

Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A Szoborpark és Látogatóközpont országosan híres kiállítótér, amely kiváló kapcsolatokat ápol a Pécsi Tudományegyetemmel, és a Magyar Képzőművészeti Egyetemmel. Az akkori Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep és Szoborparkban 1975. június elsején indult az első alkotóidény. Az eltelt évek során 160-nál is több nagyméretű fapasztika született magyar és a világ különböző országaiból ideérkező szobrászok munkája nyomán. 2008-ban Látogatóközpont és kiállító terem került kialakításra pályázati forrásból. Látogatottság – mivel a gyűjtemény szabadon látogatható, így pontos adat nem áll rendelkezésre. Saját mérés és becslés alapján az éves látogatószám: 3000-4000 fő.

A város számára közösségteremtő erőt képviselnek a nagy népszerűségnek örvendő városi rendezvények. A Város Napja hagyományos helyi ünnep. Ekkor kerülnek átadásra a városi kitüntetések. Sikeresen indult el – hagyományteremtő szándékkal – a Fiatalok Napja rendezvénysorozat.

A karácsonyi hagyományos ünnepkör kiemelkedő színvonalú rendezvényei is sok szép élményt adnak a város lakosságának. Ezek az Adventi, a Karácsonyi hangversenyek, az Idősek karácsonya, és a Hátrányos helyzetű gyerekek karácsonya.

Az egyes foglalkozások napjait is megtisztelik a városlakók: pedagógusok -, köztisztviselők -, szociális munkások és a Semmelweis napokat. Számos sportrendezvény is közösségi programot nyújtó rendezvényekkel együtt kerül megrendezésre. Ezeken az eseményeken a város és térsége lakó, illetve turisták is szép számban vesznek részt.

A gazdag és sokszínű városi rendezvények, események, a hagyományok folytatása, új rendezvények szervezése megtartó- és vonzerő a város számára.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Nagyatád Város Önkormányzata a 2019-2024-es időszakra Helyi Esélyegyenlőségi Programot fogadott el, amely az alábbi célcsoportokat azonosítja:

- Mélyszegénységben élők és/vagy romák
- Gyermekek
- Nők

- Időskorúak
- Fogyatékkal élők

Az egyes célcsoportok számára részletes intézkedési terv került elfogadásra:

Célcsoport	Fejlesztési irányok
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony képzettségű munkanélküliek részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít.
	Munkanélküliek kedvezményes foglalkoztatási lehetőségeinek feltérképezése, „kijánlásuk” a munkaadók felé.
	Oktatási intézmények, foglalkoztatók bevonásával gyakornoki programok, pályakezdők foglalkoztatása lehetőségeinek kidolgozása.
	Mélyszegénységben élők egészségügyi helyzetének javítására helyi kezdeményezésű szűrőprogramok szervezése az egészségügyi ellátás és a szociális ellátás szakembereinek segítségével.
	Romák, mélyszegénységben élő lakosság részére olyan képzések indítása, mely a munkaerő piacon tartós elhelyezkedést biztosít, felnőttképzésen való részvétel ösztönzése, felnőttképzés szervezése
	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, képzések, átképzések szervezése, oktatási intézményekkel való együttműködés
	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, a kapott eredmény alapján pénzügyi, életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése, nevelési tanácsadás biztosítása.
	Érintett partnerek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás, elégtelen lakhatási körülmények számának feltárása, a
	A feltárt problémára megoldási javaslat készítése, a probléma megoldásának ösztönzése tanácsadással, esetleges pályázati források bevonásával, önkéntesség lehetőségének biztosításával.
	Állapotfelmérés, elégtelen lakhatási körülmények feltárása, út- és járdaviszonyok állapotának és a kialakítás szükségességének felmérése, a felmérés eredménye alapján biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával

	Adósságkezelési program kidolgozása különösen a közüzemű számlatartozás rendezésére
Gyermekek	Érintett családok problémáinak feltárása a szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével, családgondozó, gyámhatóság bevonásával, problémakezelő eljárások kidolgozása. Gyermek- és ifjúságvédelem hatékonyabb feladatellátása, adatok folyamatos figyelése, szükséges beavatkozások időben történő megtétele A szociális ellátás, érintett civil szervezetek, nemzetiségi önkormányzatok munkatársai segítségével legalább megközelítő felmérés elvégzése. A helyzetfeltárásból adódóan szociális hátrányok enyhítése, a változások követése a potenciális partnerek bevonásával (iskolák gyermek és ifjúságvédelmi felelőse, gyermekjóléti szolgálat, Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ). Városi Vöröskereszt segítségével ruha, játék, könyvgyűjtés. Állapotfelmérés, biztonságos közlekedési feltételek megteremtése pályázati lehetőségek, támogatások, források bevonásával, felhasználásával A továbbtanulás ösztönzése, esélyek növelése továbbtanulás irányítása, segítése pályaválasztási tanácsadás együttműködés az oktatási intézményekkel (gimnázium, szakközépiskola)
Idősek	Idősek ellátásába a meglévő szociális háló mellett további, esetlegesen önkéntes munkaerő bevonása, pl. civil szervezeteken, iskolákon keresztül. Aktivitást segítő programok szervezése. Számítástechnikai ismeretek oktatása, a távol lévő családtagok elérhetősége, „közelebb hozása” érdekében. Közösségszervezés és -fejlesztés, igényfelméréseket követően „pót nagy” program elindítása, esetleg szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, szervezése. Az elmagányosodás megelőzése érdekében aktivitást megőrző programok szervezése, generációs programok szervezése a gyermekek, családok, idősek bevonásával, Időskori prevenciók szemlélet erősítése, előadások, szűrővizsgálatok lehetőségének biztosítása az egészségügyi, civil szervezetek együttműködésével. Munkáltatók bevonásával felmérés készítése Számítástechnikai ismeretek oktatása, alap szintű informatikai képzés szervezése, például Idősek Otthonában „közösségi szerepbővítés” keretében a diákok önkéntes munkára való ösztönzése, informatikai ismeretek használatának segítése Áldozattá válás megelőzését célzó programok folytatása a rendőrség bevonásával, trükkös lopások megismertetése, fogyasztóvédelmi ismeretek

	Megfelelő, az idősek számára is el-/befogadható módon kialakított oktatási, tevékenységi rendszer kidolgozása. Nyugdíjasok bevonása városi programokba önkéntes munkavállalás keretében
	Pályázati keretből a szükséges intézmények épületének megfelelő akadálymentesítése.
	Az idősek otthona létszámának bővítése, emellett pedig az idős ellátás fejlesztése az őket érintő alapellátások bővítése (házi gondozói létszám emelésével).
Nők	Bevonásuk elősegítése a civil, nyugdíjas szervezetekbe, a városi programokba, akár önkéntesség lehetőségének biztosításával. „Pót nagyi” program megalapozása, igény felmérése, szükség esetén ennek elindítása. Szomszédi figyelőszolgálat kialakítása, erősítése.
	Érintettek bevonásával a lehetséges megoldások, kedvezmények összeírása, kiajánlása a munkaadók felé, workshopok, előadások szervezése a munkáltatóknak
	Gyes-en/gyed-en lévő anyákkal az önkormányzat és intézményei vonatkozásában folyamatos kapcsolattartás, tájékoztatás a változásokról, képzési lehetőségekről, amely elősegíti a visszailleszkedést. 76 Segítő programok kidolgozása nők számára, korszerű ismeretek megszerzését célzó képzések felmérése, szervezésének elősegítése, önkéntes munka lehetőségének biztosítása. Kapcsolatfelvétel az illetékes szervezetekkel
	Kapcsolatfelvétel azokkal a helyi társadalmi szervezetekkel, amelyek a nők problémáival foglalkoznak
Fogyatékkal élők	Saját lakást használó fogyatékos személyek felmérése, lakások és azok környezeteinek felmérése, akadálymentesség hiánya esetén komplex akadálymentesítés megvalósításának elősegítése pályázati források felhasználásával
	Akadálymentesítésre fordítható pályázati források feltérképezése, a szükséges mentesítési feladatok összeírása, megvalósításukra ütemterv készítése, külső források bevonásával komplex info-kommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.
	Adatgyűjtés
	Érintettek bevonásával adatgyűjtés, helyzetfeltárás a településen élő, vagy a településen foglalkoztatott fogyatékkal élőkre vonatkozóan. A kapott eredmény alapján életviteli tanácsadás, munkahelyi elhelyezkedést elősegítő foglalkozások, önálló életviteli képesség erősítése, rendszeres jövedelem megszerzésének elősegítése.

	Adatgyűjtés az érintettek bevonásával a munkahelyek akadálymentesítésére vonatkozóan
	Szemléletformáló programok, ismeretek bővítésére irányulóan, az iskolák pedagógiai programjában rögzített esélyegyenlőséggel összhangban, lehetőség biztosítása számukra, hogy beszéljenek magukról, a helyzetükről, a segítségnyújtás módjairól. Bemutakozó kulturális programok szervezése, általuk létrehozott alkotások bemutatása. érzékenyítés a problémáik iránt, integrált programok szervezése (játékos sport programok például a fogyatékosok világnapján)
	Adatgyűjtés a településen élő fogyatékkal rendelkező családokról. Támogató intézkedések kidolgozása a fogyatékkal élő gyermekek és családjaik támogatására, segítésére.
	A járdák, útpadkák akadálymentesítés szempontjából való felmérése

1.8-25. táblázat: A Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 2019-2024 fejlesztési irányai

Forrás: HEP 2019-2024

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

A város és térsége gazdasági életében jelentős szerepet játszanak a század eleji indulású, tradicionális üzemek. A városban szakmai hagyományokkal rendelkezik a cérnagyártás (Coats Crafts Hungary Kft.), az élelmiszeripar (DEH-Magyarország Kft.) és a gépgyártás (pl. Komplex-Újpesti Acélszerkezet és Gépgyártó Zrt., KOMPLEX-SPED Kft, Büttner és Társai Kft.). Meghatározó vállalkozást jelentenek a városban a helyi nyomdák, az építőipari cégek és számottevő a kereskedelem szerepe is. Nagyatádon jelentős számú termelő, kereskedő, és szolgáltató cég működik. Adottságai révén a térségben hagyományai vannak a bogyós gyümölcstermelésnek, az erdő- és vadgazdálkodásnak is. A rendszerváltás előtt működő nagyobb vállalatok – például a Danuvia Központi Szerszám- és Gépgyár, a Nagyatádi Konzervgyár, a Cérnagyár – több száz (illetve akár ezer fő feletti) alkalmazottat foglalkoztattak, saját képzési bázissal rendelkeztek. A rendszerváltást követően ezen vállalatoknak javarészt megszűntek korábbi piacai, feldarabolták őket, vagy tönkrementek. A városban és a térségben sokan elvesztették munkahelyüket. A jelenlegi helyi vállalkozások tetemes részét az egykori nagyvállalatok szakemberei, munkatársai hozták létre szaktudásukat, kapcsolatrendszerüket hasznosítva. A nagyobb üzemek (a mai Cérnagyár) a régi állami vállalatok (re)privatizációjával jöttek létre.

Nagyatád a járás egyetlen városaként kiemelkedő gazdasági – foglalkoztatási szerepű központ. A térséget hagyományosan a mezőgazdaság – élelmiszeripar, illetve a kereskedelem tartotta el, a város gazdasági életében ma is jelentős szerepet játszanak a század eleji indulású, tradicionális üzemek.

Év	Bevétel (e Ft)
2015	398.733
2016	392.598
2017	385.794
2018	420.135
2019	438.154
2020	390.429

1.9-1.táblázat: Iparűzési adó bevétel Nagyatádon 2015-2020

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Az iparűzési adó bevétel 2015-2017 között csökkent, 2017-2019-ben növekedett, majd 2020-ban ismét csökkent. 2020-ban a COVID-19 járvány következtében egyes ágazatok jelentős visszaesés következett be, ennek következtében csökkent az iparűzési adó bevétel. A koronavírus járvány okozta veszélyhelyzetben a kormány a települések iparűzési adójának felét a központi költségvetésben keletkezett hiány pótlására használta, de ezzel párhuzamosan a 25000 fő alatti települések számára a

2021. évben kieső iparűzési adóbevételének összegével megegyező összegben a központi költségvetésből támogatásra lettek jogultak (639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet).

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Mezőgazdaság

Nagyatád talajminősége általában gyenge, a mezőgazdasági területek átlagosan 11-21 aranykorona érték közöttiek. A talaj homoki alapkőzete pannonkori rétegből épül fel: finom és durvaszemcséjű futóhomok. A homok kémiaiilag savanyú, mészből szegény, több területen a tetején lösztakaróval. A pangó-vízű lápfoltokban agyaglerakódások találhatóak. Jellemző az agyagbemosódásos barna erdőtalaj, humuszos kovárányos erdőtalaj, gyengén humuszos, savanyú homoktalaj, ebből következően a művelt területek nagy része nem alkalmas hagyományos szántóföldi növénytermesztésre.

A gazdálkodók az adottságok ellenére mezőgazdasági alaptevékenységből, hagyományos szántóföldi növénytermesztésből igyekeznek megélhetést biztosítani maguknak. Igen magas - 40% körüli - a gabonafélék részesedése a szántóterületből, a takarmánynövények részaránya 18-19 %-os, amely meghaladja a növénycsoport országos átlagát.

Az 1970-es években terjedt el a bogyós gyümölcsök termesztése. A térség éghajlati adottságai és talajviszonyai kitűnőek ezen gyümölcsök termesztéséhez és a lakosság - felismerve a többletjövedelem szerzés lehetőségeit - hagyományt teremtett a termesztésben. Elsősorban málna, feketeszeder, fekete ribizli termesztése folyt, és folyik napjainkban is. Ma is végzik a termelést elsősorban a családi házakhoz tartozó 1000-1500 m²-es kertekben és a hasonló nagyságú zárkertekben.

Az állattenyésztésben a szarvasmarhatartás, a juhtenyésztés és a sertésenyésztés jellemzi a járást. A tejelő, illetve húshasznosítású tehéntartás egyaránt jellemző. Sajnos az utóbbi időben a kedvezőtlen piaci hatások eredményeként az állatállomány jelentősen csökkent.

Szántóföldi növénytermesztés szempontjából kedvezőtlen adottságú területeken gyepgazdálkodás folyik, ami a jövőben húzó agrárágazattá válhat

Ipar

A város ipari nagyvállalatai:

- Az angol tulajdonú Coats Crafts Hungary Kft. ipari és háztartási cérnagyártással foglalkozik.
- A városban jelentős szakmai hagyományokkal rendelkezik a gépgyártás. A Komplex Újpesti Acélszerkezet és Gépgyártó Zrt., Rola Gépipari Kft., Danuvia 2500 Kft., valamint a Büttner és Társai Kft. mellett kisebb vállalkozások is működnek a szerszámgépgyártás és a gépi forgácsolás területén.
- A német tulajdonú DEH Magyarország Kft.-nél mirelit tésztát készítenek ipari mennyiségben, s ugyancsak német érdekeltségű az Industrie Elektrik Kft., amely kábelszerelési munkákat végez elsősorban az autóipar számára

Nagyatádi Ipari Park

Az ipari park Nagyatád keleti szélén, a 681-es főút északi oldalán, mintegy 18 hektáros egybefüggő területen található a Simongáti városrészben. A telkeket teljes közművesítéssel, 2.500 m² felett igény szerinti méretben értékesítette az önkormányzat. Az ipari park I. ütem közműellátottsága teljes körű, területe bővíthető.

Jelenleg az ipari parkban az alábbi vállalkozások működnek:

Cég megnevezése	Fő tevékenység
Danube's Timber Fafeldolgozó, Faipari és Kereskedelmi Kft.	Fafeldolgozás
Bagó és Társa Építőipari Tervező, Kivitelező és Szolgáltató Kft.	Építőipar
Radák Tibor egyéni vállalkozó	Bútorgyártás
Lukovics Csaba Árpád egyéni vállalkozó	Csomagolt élelmiszer nagykereskedés
TESCO-GLOBAL Áruházak Zrt	Kereskedelem
Atádi Erdőterv Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Fafeldolgozó
Solener Hungary Kft.	Mérnöki tevékenység, műszaki tanácsadás

1.9-2. táblázat: A Nagyatádi Ipari Parkban működő vállalkozások (2021)

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A város az ipari park cím elnyerése óta folyamatosan dolgozik a terület munkahelyteremtő vállalkozásokkal történő betelepítésén.

Az ipari park látogatottságának, keresettségének növekedése tapasztalható a 68-as főközlekedési út nagyatádi városközpontot elkerülő szakaszának megépítése óta. Az elkerülő út a város északi határában egy körforgalmi csomópontból kiindulva a várost észak-északkelet-keleti irányban megkerülve az ipari park mellett halad el és az Újkút pusztai bekötő útnál csatlakozik a város keleti határában a 681-es főút nyomvonalához.

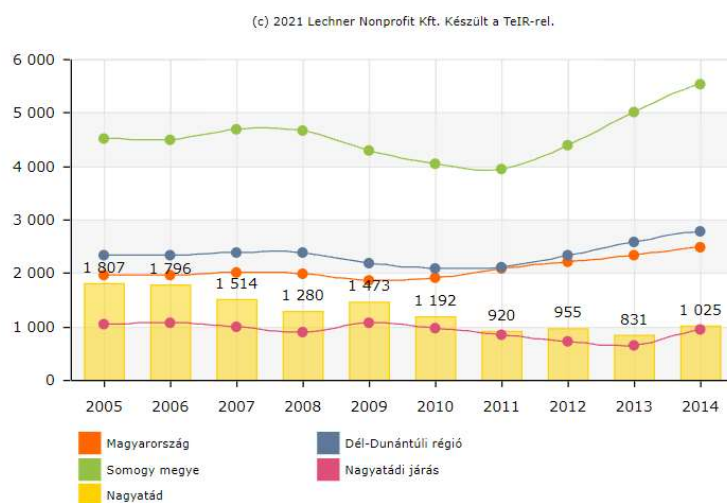
Szolgáltatások

Nagyatád város a turizmus tekintetében meghatározó szerepű a járásban, minősített gyógyvizével elsődleges vonzerőt jelent az ide érkező turisták számára. Nagyatádi Termál és Gyógyfürdője, valamint az országosan is a legszebbek közé sorolt Termál Strandfürdője várja a kikapcsolódni, gyógyulni vágyókat. Szálláslehetőségei között egyaránt található kemping, magánszállás, panzió, valamint három csillagos szálloda is. A város és a járás vonzerejét növeli a viszonylag érintetlen természeti környezet, amely alapot ad a színvonalas vadász- és horgászturizmushoz is. A járásban kiemelhető még több horgásztó (pl.: Háromfa, Nagyatád – Hókamalom, Rinyaszentkirály), ahol jól kiépített infrastruktúrával, hazai és nemzetközi versenyekkel várják a látogatókat. A vadászatnak régóta visszanyúló hagyományai vannak a térségben (Nagysallér, Rinyatamási, Kaszó), összhangban a megfelelő erdőgazdálkodással. A járásban található Somogy megye legrégebb óta védelem alatt álló

területe (Baláta-tó), mely őshonos növény és állatfajoknak ad otthont, de különleges látnivalót ígér a petesalmi vidrapark is.

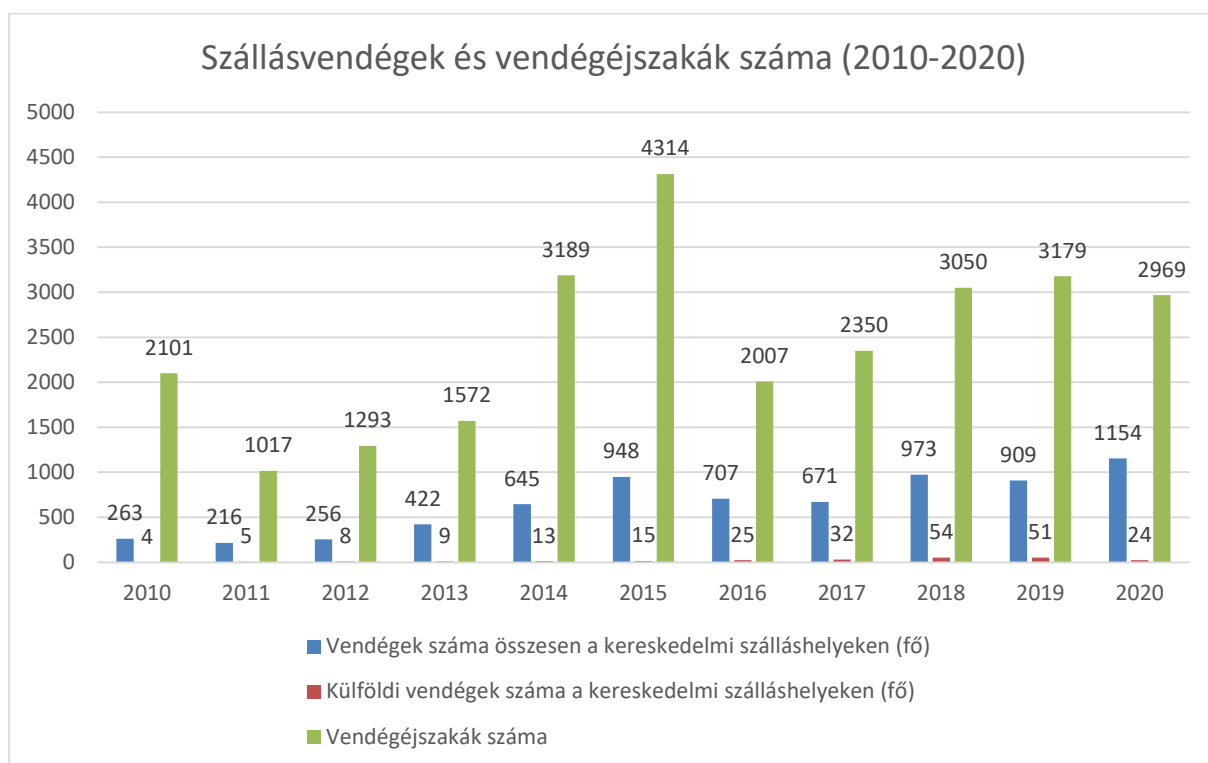
A Gyógyfürdő vendégforgalmában egyrészt az egészségügyi ellátást igénybevevők, másrészt pedig a szállodákba érkező vendégek játszanak meghatározó szerepet. A Gyógyfürdő vendégeinek száma az elmúlt időszakban jelentősen megnőtt, évente átlagosan 87 100 fő veszi igénybe szolgáltatásait. A Strandfürdő éves átlag látogatóinak száma 54 300 vendég. Közülük sokan a kempingben laktak, illetve jelentős, de az elmúlt évekhez képest lényegesen lecsökkent a horvát fürdőturisták száma. Évente átlagosan 2 310 fő személyesen, 1 428 fő telefonon, 2 379 fő írásban (levél, fax, e-mail) érdeklődött a Tourinform Irodában Nagyatád turisztikai kínálatáról.

A városban 92 db ***-os szállodai szoba, valamint 60 db kétágyas, 10 db négyágyas fürdőszobás kollégiumi szoba és 150 egység befogadására alkalmas ****-os kemping áll a rendelkezésre.

1.9-1. ábra Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken Nagyatádon, 2005-2014 (ezer fő)

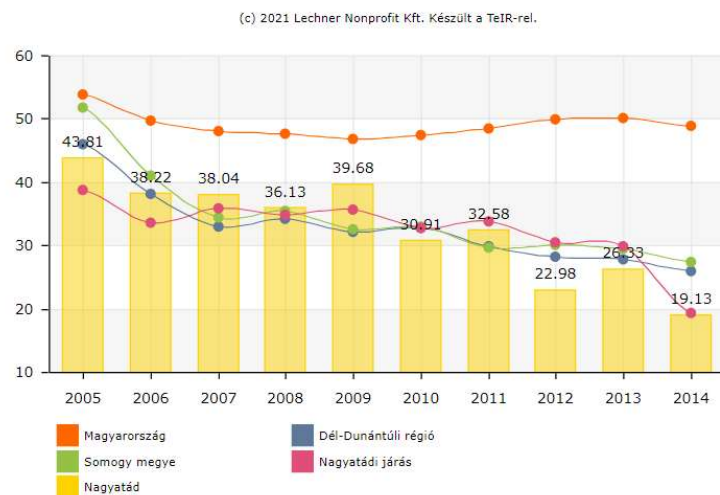
Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.9-2. ábra: Szállásvendégek és vendégéjszakák száma (2010-2020) Nagyatádon

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

A kétezzer tízes évek eleji recessziót követően folyamatos bővülés következett be mind az összes vendégszám, mind a külföldi vendégszám, mind a vendégéjszakák száma növekedésnek indult.

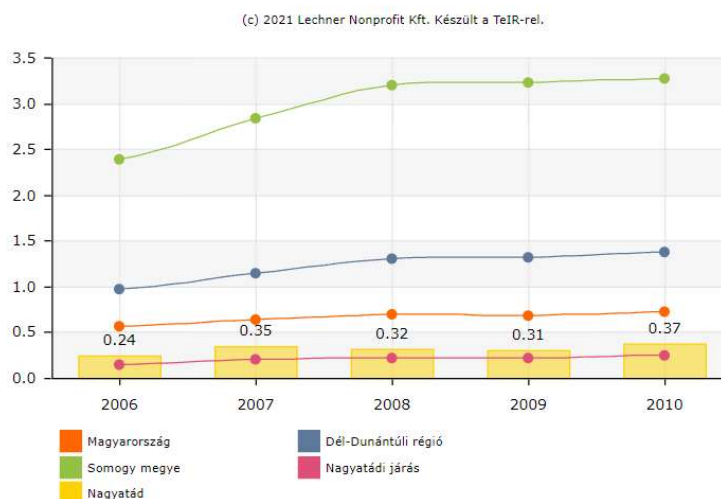

1.9-3. ábra: Külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák aránya, 2005-2014 (%)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

Turisztikai bevételt egy település számára nem csupán az eltöltött vendégéjszakák bevétele jelenti, hanem többek között az éttermekben, strandon, múzeumokban vásárolt jegyárak. Valamint közvetett bevételei, haszna származik egy településnek az oda látogató vendégekből. Ilyen például a foglalkoztatás bővülése, mivel a szolgáltatások egyre szélesebb körére van szükség.

Nagyatád esetében egyfajta indikátorként lehet használni a város költségvetéseiben feltüntetett idegenforgalmi adóból származó helyi bevételt. A képviselő testület által elfogadott rendelet szerint az adó mértéke személyenként és vendégéjszakánként 400 forint. Az egy főre jutó idegenforgalmi adó bevétel 370 Ft, ami jóval elmarad a régiós, és az országos átlagtól. A megyei átlag a Balaton parti torzító hatás miatt itt nem mérhető.

1.9-4. ábra 1 főre jutó idegenforgalmi adó Nagyatádon, 2006-2010 (ezer Ft)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.9.3 A gazdaságfejlesztés eszközei, lehetőségei, korlátai

Egy Nagyatád méretű és hasonló gazdasági jellemzőkkel és elérhetőséggel bíró város gazdaságfejlesztési lehetőségei korlátozottak. Az önkormányzat a felelős gazdálkodással, a közszolgáltatások lehető legmagasabb szinten történő ellátásával, fenntartható és valós hasznot hozó fejlesztések elindításával, a rendelkezésére álló ingatlanvagyon tervszerű hasznosításával, és az ipari parkba történő betelepedés promotálásával tudja a legtöbbet tenni város gazdasági fejlődéséért.

A fenti alapvető eszközök mellett az önkormányzat 1 gazdaságfejlesztési célú vállalkozást tart fent:

A Nagyatádi Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaságot Nagyatád Város Önkormányzata egyszerűsített cégeljárás keretében 2009. június 25-én alapította meg. A társaság alapfeladata a város-rehabilitációs pályázat projektmenedzsment feladatainak ellátása, amelyet a társaság az Önkormányzat és az NVF Kft. között 2009. június 25-én létrejött Alapszerződés, valamint 2009. július 1-én létrejött Megbízási szerződés és annak módosításai alapján valósít meg.

A Nagyatádi Városfejlesztő Kft. alapfeladatai:

- A városfejlesztés komplex folyamatában - stratégiaalkotás, tervezés, előkészítés fázisai - való proaktív részvétel;
- A város fejlődését elősegítő pályázati és projektlehetőségek feltárása, előterjesztése, véleményezése a döntéshozatal megalapozottságának érdekében;
- Pályázatokhoz, projektekhez szükséges külső szakértők megbízása, tanulmányok, tervek, valamint egyéb szükséges dokumentációk elkészíttetése;
- A gazdasági partnerek – civil, közigazgatási, államigazgatási – koordinációja;

1.9.4 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése

A gazdasági szervezetek fontosabb beruházásai a palyazat.gov.hu Térképtér 2014-2020 alkalmazás adatai alapján az alábbiak voltak:

Pályázat száma	Kedvezményezett neve	A projekt címe	Megítélt támogatás összege (Ft)	Támogatási arány (%)	Szerződésben elfogadott összköltség (Ft)	Projekt tervezett befejezése
GINOP-1.2.2-16-2017-01171	Kondricz Kft.	Fogászati turizmus megvalósítása Nagyatádi kistérségben	38 573 858	50	77 151 717 Ft	2018.07.31
GINOP-1.2.1-14-2014-00067	Büttner és Társai Szerszámelemgyártó és Kereskedelmi Kft.	A BÜTTNER Kft. termelési kapacitásainak bővítése	99 978 598	44	226 503 393	2015.10.13
GINOP-1.3.1-14-2014-00065	Büttner és Társai Szerszámelemgyártó és Kereskedelmi Kft.	A Büttner Kft. piaci megjelenésének fejlesztése.	3 172 137	47	6 760 736	2015.05.13
GINOP-1.2.2-15-2015-00390	CHOCOLAND Kereskedelmi Kft.	Eszközbeszerzés a Chocoland Kft.-nél	26 390 000	70	37 700 000	2016.06.09
GINOP-1.2.1-14-2014-01014	BAKOS MARCIPÁN Édesipari Termék Gyártó és Kereskedő Kft.	Termelési kapacitásbővítés a Bakos Marcipán Kft. nagyatádi telephelyén	10 014 869	50	20 029 739	2016.07.12
GINOP-1.3.1-15-2015-00098	Radák Tibor egyéni vállalkozó	Külpiacra jutás támogatása Radák Tibor Ferenc egyéni vállalkozónál	2 667 470	46	5 780 000	2016.04.15

GINOP-1.2.1-14-2014-00236	"ROLA" Gépipari Kft.	A ROLA Kft. eszközbeszerzése	51 495 000	50	102 990 000	2015.11.27
GINOP-4.1.3-19-2019-00659	TANK-SZER Üzemanyagtöltő-állomás Építő, Szerelő és Kereskedelmi Kft.	Napelemes rendszer telepítése a TANK-SZER Kft. nagyatádi fióktelepén.	2 968 000	100	2 968 000	2021.03.31
GINOP-2.1.8-17-2017-00218	V-Schnell Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Technológiai fejlesztés a V-Schnell Kft.-nél	7 975 000	50	15 950 000	2018.12.10
GINOP-1.2.2-15-2015-01456	EURO-CLEAN SYSTEM Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Komplex technológiafejlesztés és	10 478 057	50	20 956 114	2017.12.31
GINOP-1.2.2-15-2015-01565	BÖN-ING Kft.	Kovácsműhely létrehozása	5 601 113	70	8 001 590	2017.01.30
GINOP-1.2.2-15-2015-01549	V-Schnell Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Asztalosműhely létrehozása	12 746 391	70	18 209 130	2017.05.29
GINOP-4.1.4-19-2020-01775	FITT 98 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	A FITT 98 Kft. Nagyatád, Korányi u. 2.sz alatti telephelyének energetikai korszerűsítése és saját napelemes rendszer telepítése	7 279 149	55	13 234 817	2021.12.31
GINOP-2.1.8-	Nagyatádi Nyomda Kft.	Versenyképesség növelése adaptív	5 511 442	40	13 778 604	2018.09.26

17-2017-00885		technológiai innováció révén a Nagyatádi Nyomda Kft.-nél.				
GINOP-2.1.8-17-2017-00980	HAJDÚ DENT Fogászati Bt.	A Hajdú Dent Bt. versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	8 628 253	50	17 256 506	2018.09.20
GINOP-1.2.2-16-2017-01522	Bagó és Társa Építőipari Tervező, Kivitelező és Szolgáltató Kft.	Termelési kapacitás bővítése a Bagó és Társa Kft.-nél	39 999 500	50	79 999 000	2019.04.30
GINOP-1.2.2-16-2017-00179	TRADE GROUP Kft.	Trade Group gépparkjának fejlesztése	30 865 230	50	61 730 460	2018.05.31
GINOP-1.2.1-15-2015-00045	DEH MAGYARORSZÁG Kft.	Fagyasztott pékáru előállító üzem termelési kapacitásának fejlesztése a DEH Magyarország Kft.-nél	73 617 807	50	147 295 439	2017.03.10
GINOP-1.2.1-15-2015-00043	Novics és Társa Közműépítő Kft.	Novics és Társa Kft. nagyatádi telephelyének komplex, munkahely megtartás eredményező technológiai fejlesztése	77 180 622	50	154 361 244	2017.05.29

1.9-3. táblázat: Gazdasági szervezetek fontosabb beruházásai Nagyatádon 2014-2020

Forrás: palyazat.gov.hu

1.9.5 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)

1.9.5.1 A település külső elérhetősége, helyzete és kapcsolatai a térségben

Nagyatád a 68-as, illetve a 681-es főút mentén található, 56 km-re fekszik az M7-es autópályától, 17 km-re a horvátmagyar határtól (Berzence-Gola). A két legnagyobb város a közelben Nagykanizsa és Kaposvár, melyek 42, illetve 50 km-re vannak Nagyatádtól és jellemzően 1 órás autóúttal közelíthetők meg. Budapest 226 km távolságban található. A település nemzetközi és országos elérhetőségét nagyban javítaná az M9-es gyorsforgalmi út megépítése, amely bár nem érinti közvetlenül a várost, mégis jelentős előrelépés lenne a mostani M7 és M6-os autópályákhoz képest.

A tömegközlekedési eszközök közül autóbuszsal közvetlenül két – egy reggeli és egy délutáni – járatpárral juthatunk el Budapestről a városba, vagy pedig jellemzően nagykanizsai vagy pécsi átszállással érjük el Nagyatádot, amelynek menetideje rendkívül változatos 3,5-5,5 óra között mozog. Nagykanizsáról 6 közvetlen és 8 átszállásos, Kaposvárról 9 közvetlen és 7 átszállásos, Pécsről 5 közvetlen és 9 átszállásos járatpár érinti a várost.

A város vasúti megközelíthetősége nehézkes, mivel Nagyatád nem vasúti fővonal mentén fekszik. Budapestről vonattal jellemzően 2 vagy 3 átszállással, 1 járat esetében pedig 1 átszállással juthatunk el ide, jellemzően Pécs vagy Dombóvár érintésével. A menetidő 4,5-5,5 óra közötti (az átszállások számától függően). A környező nagyobb városok elérhetősége jobb, azonban itt is minimum egy (Pécsről minden esetben kettő) átszállással kell kalkulálni.

A 681-es főút keresztülszeli a várost, amely a 68-as főút elkerülő szakaszának megépüléséig igen nagy terhelést jelentett a település számára.

Mindezekből az adatokból látszik, hogy Nagyatád közlekedési helyzete meglehetősen hátrányos, amely nem kedvez az ipar vagy egyéb üzemek, logisztikai bázisok letelepedésének. Ez számos problémát vonz magával (pl. foglalkoztatás hiány miatti lakosságcsökkenés, ill. elvándorlás), és a turizmust is kedvezőtlenül érinti.

Nagyatád járási településekkel való tömegközlekedési összeköttetését a kaposvári székhelyű Volánbusz Zrt. biztosítja. A legtöbb közvetlen járat Nagyatádról Barcsra, Babócsára, Kaposvárra, Kutasra, Rinyaszentkirályra, valamint Taranyba közlekedik. A járás települései közül Kaszó saját busszal oldja meg a dolgozók és a diákok szállítását, az igényeknek megfelelően Belegbe és Rinyabesenyőbe 2, Bolhásra 3 buszpár közlekedik naponta, jellemzően a reggeli és a délutáni órákban.

Nagyatádon belül négy vonalon közlekedik helyi buszjárat. A helyi tömegközlekedés ellátását Nagyatád Város Önkormányzata vállalta fel önkéntes feladatként, a helyi és térségi lakosok munkába jutásának megkönnyítése érdekében.

A településhez legközelebbi repterek a FlyBalaton Repülőtér Sármelléken, és a Pécs Pogány Repülőtér, ez utóbbi csak sétarepülési lehetőséget nyújt, míg a sármelléki távolsága okán nem fejt ki pozitív hatásokat a városra.

1.9.5.2 Munkaerő képzettsége

A munkaerő képzettsége az 1.7.1.7. pontban került bemutatásra.

1.9.5.3 K+F helyzete

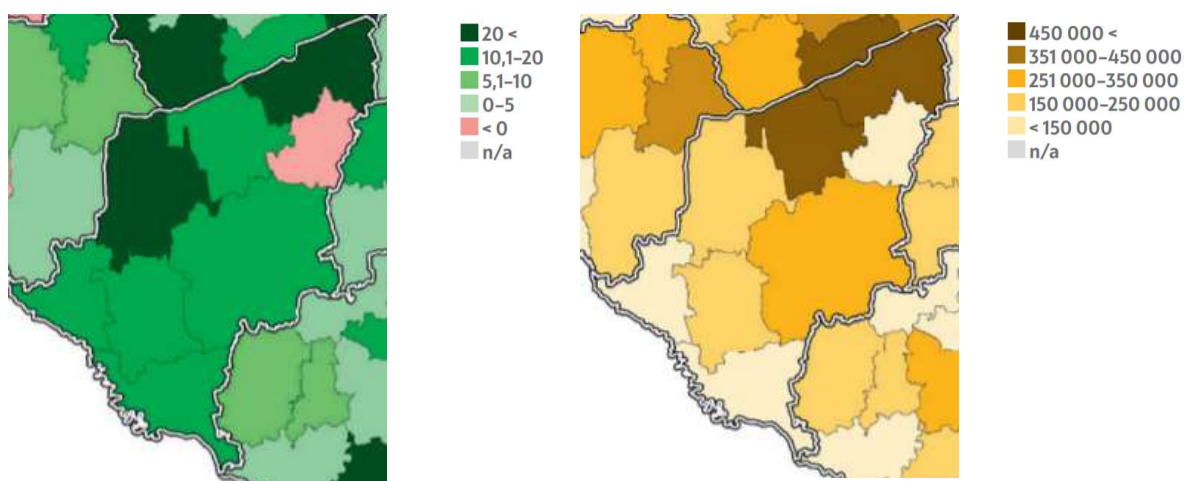
Nagyatádon nem található felsőoktatási intézmény, sem kutató központ, továbbá a gazdasági szereplők K+F tevékenységes sem jelentős. Ezt támasztja az is alá, hogy 2007-2013 között összesen 4 K+F témájú pályázat nyert támogatást a településen, ebből 3 már meglévő kutatási eredmények adaptálása a termelésbe. Az egyetlen kivétel az Auto Word Kft, amely autóvillamossági és gumiszerelési tevékenységét egészítette ki gépjárművek elektromos meghajtásúvá alakításával.

A 2014-2020 közötti Széchenyi2020 fejlesztések között szintén kevés volt a tágabb értelemben vett K+F témájú, támogatott fejlesztés. Kiemelendő a Novics és Társa Közműépítő Kft. településhelyének komplex fejlesztése és munkahelymegtartó technológiafejlesztési beruházása, a Büttner és Társai Szerszámelemgyártó és Kereskedelmi Kft. innovációt képviselő eszközbeszerzése és technológiai újítása és a Chocoland Kft. technológiai fejlesztése.

1.9.6 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Nagyatád lakásállományának összetételét – kitekintéssel a Nagyatádi járásra – az 1.7.2.1. Lakásállomány fejezet tartalmazza.

A lakásszektorban országos szinten vizsgálva ár szempontjából Somogy megye az ország felzárkózó területét képviseli, 2020-ban a lakóingatlanok átlagos m²-ára Somogy megyében 250.000 Ft/m². Az átlagár-változás 2019-ről 2020-ra mintegy 18% volt átlagosan. A Nagyatádi járásban ugyanebben az időszakban 10,1-20% körüli volt az átlagár-változás. A lakóingatlanok átlagos m²-ára 150-250.000 Ft között mozgott.

1.9-5. ábra: Átlagár-változás (balra) és átlagár (jobbra) Somogymegye lakóingatlan-piacán 2020-ban

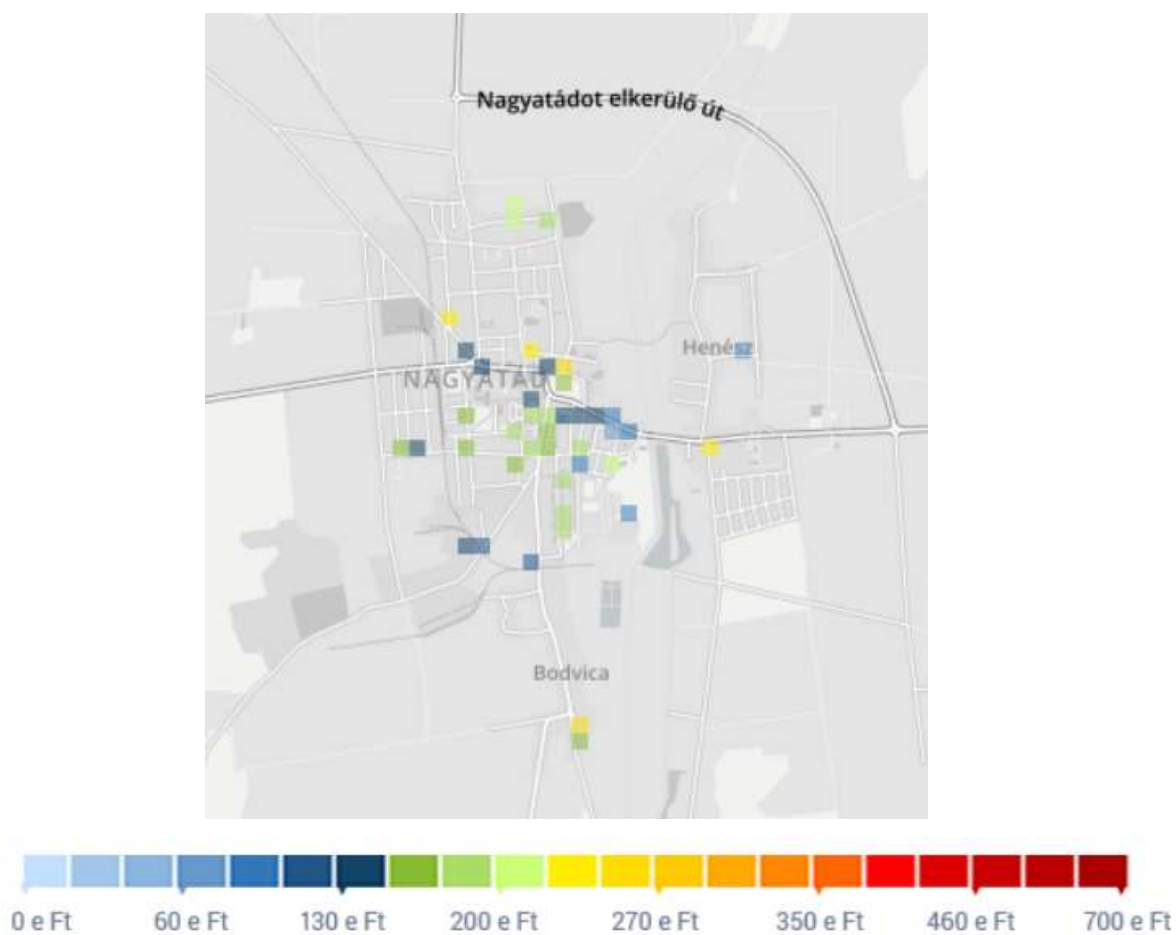
Forrás: OTP Jelzálogbank Lakóingatlan Értéktérkép 2021/1.

Nagyatád város közigazgatási területére az ingatlanpiaci elemzést két online hirdetési felület, az ingatlan.com és a jofogas.hu oldalak adatai alapján végeztük. Az eredményeket az alábbi táblázat összegzi:

Ingatlan típusa	Meghirdetett ingatlanok darabszáma		Meghirdetett legalacsonyabb és legmagasabb ár (millió Ft)
	ingatlan.com	jofogas.hu	
ház, lakás	25	17	7,7 – 36,0
telek	7	1	3,7 – 31,0
nyaraló	1	0	3,5 – 3,5
ipari, üzleti, iroda	7	5	12,0 – 200,0
termőföld	0	1	4,5 – 4,5

1.9-4. táblázat: Ingatlanpiaci adatok Nagyatádról (2021 III. negyedév)

Forrás: www.ingatlan.com, www.jofogas.hu

1.9-6. ábra: Eladó lakások és házak Ft/m² ára, eloszlása Nagyatádon (2021. III. negyedév)

Forrás: <https://wwwingatlanet.hu/statisztika/Nagyat%C3%A1d>

Az ingatlanet.hu adatai szerint Nagyatádon az eladásra kínált lakóingatlanok meghirdetett átlagára 201.000 Ft/m²-re esett. A nominál ár 201.000 Ft/m².

Az önkormányzati lakásgazdálkodási adatokat az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Önkormányzat tulajdonú lakásállomány szobaszám szerint és az üres lakások száma

Év	1 szoba	1+fél szoba	2 szoba	1+2 fél szoba	2+fél szoba	3 szoba	1+3 fél szoba	összesen	üres lakások száma
2015.	59	28	40	30	7	11	2	177	19
2016.	59	28	39	30	7	11	2	176	19
2017.	59	28	36	30	7	11	2	173	14
2018.	59	28	36	29	7	9	2	170	17

2019.	58	28	35	29	7	9	2	168	16
2020.	58	28	35	29	7	9	2	168	21

1.9-5. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodási adatok 2015-2020 között

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Önkormányzat tulajdonú lakásállomány komfortfokozat szerint

Év	összkomfortos	komfortos	félkomfortos	komfort nélkül	összesen
2015.	88	88	1	-	177
2016.	88	87	1	-	176
2017.	87	85	1	-	173
2018.	87	82	1	-	170
2019.	87	80	1	-	168
2020.	87	80	1	-	168

1.9-6. táblázat: Önkormányzati lakások komfortfokozatok szerinti adatai 2015-2020 között

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Önkormányzati lakások bérleti díj hátraléka, lakásértékesítésből fennálló hitelállomány az év végén

Év	Bérleti díj hátralék (eFt)	Hitelállomány (eFt)
2015.	1.680	535
2016.	13.056	376
2017.	12.517	7.718
2018.	4.303	19.347
2019.	5.971	20.501
2020.	8.084	18.593

1.9-7. táblázat: Önkormányzati lakások bérleti díj hátralék és fennálló hitelállomány adatai 2015-2020 között

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

Lakásgazdálkodás bevételek kiadások eFt

Év	Lakásbérlet bevétel	Lakásértékesítés			Lakásfelújítás		Lakáskarbantartás	
		egyösszegű bevétel	hitel- törlesztés	összesen	lakások száma	értéke	lakások száma	értéke
2015.	28.983	6.380	166	6.546	8	1.641	27	194
2016.	30.375	4.350	159	4.509	22	10.066	18	288
2017.	32.962	8.038	586	8.624	16	4.928	29	1.615
2018.	30.521	3.093	1.188	4.281	13	4.516	30	772
2019.	29.309	8.066	1.752	9.818	2	157	21	491
2020.	29.498	-	1.908	1.908	2	300	36	2.691

1.9-8. táblázat: Önkormányzati lakásgazdálkodás bevételei és kiadásai 2015-2020 között

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.9.6.1 Ingatlanpiaci kilátások

Az ingatlanpiac mozgásai a reálgazdaság folyamatait követik, némi késéssel. A lakásszektorban a fizetőképes kereslet a bérszínvonal és a vásárlóerő függvénye (infláció), de meghatározó jelentősége van a fogyasztói bizalomnak is (hosszú távú döntések, stabilitás, kiszámítható jövőbe vetett bizalom szükséges a vásárlási kedvhez). A megfizethetőség is közrejátszik, mivel a legtöbb háztartás a lakás megvásárlását hitelből finanszírozza.

A Cushman & Wakefield ipari ingatlan monitor a legfontosabb mutatók tekintetében a 2021-2025-ös évekre a világjárvány ellenére pozitív képet rajzol: a 2021-es 3,0%-os GDP növekedés mellett 2022-ben 4,4% növekedést rögzítettek, ez a tendencia a 2021-2025-ös években 6,7%-os növekedést is jelenthet.

(forrás: https://cw-gbl-gws-prod.azureedge.net/-/media/cw/marketbeat-pdfs/2020/q4/emea/hungary_marketbeat_office_q4-2020.pdf?rev=3fcb331d732345c4b6c291f86da0df34)

Az ipari termelés és a fogyasztási mutatók is hasonlóan kedvezőnek mutatkoznak, miközben a munkanélküliségi mutató 5% alá csökkent az elmúlt évek során. A CBRE ingatlan tanácsadó jelentése emellett kiemeli a GDP 5,1%-os növekedését is (az előző év azonos időszakához képest). (forrás: *Befektetői piaci snapshot | CBRE*)

Az ingatlanfejlesztés szempontjából fontos még, hogy szinte megszűnt az infláció majd tartósan alacsony szintre álltak a kamatok – mind a betéti, mind a hitelkamatok. Ez utóbbi tényező megmozgatta a kisbefektetők érdeklődését az ingatlan szektor iránt (a lakáspiac élénkülése 2015-2019 között ezt mutatta). A 2020-ban kitört COVID-19 koronavírus járvány sem tudta az ingatlanpiacon tapasztalható befektetői érdeklődést visszafogni.

1.10Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Nagyatád Város költségvetése az elmúlt évek (2015-2020) vonatkozásában kiegyensúlyozottnak tekinthető.

Az alábbi táblázat a helyi adóbevételek alakulását mutatja 2015-2020 között. A település helyi adóbevételei 2019-ig növekvő tendenciát mutattak. 2020-ban a COVID-járvány következtében az önkormányzatok több adónem bevételeitől is elestek a veszélyhelyzet következtében, ezért mutatkozott alacsonyabb adóbevétel.

Adóév	Bevétel (e Ft)
2015	570.598
2016	564.176
2017	569.495
2018	607.313
2019	627.379
2020	556.889

1.10-1. táblázat: Helyi adóbevételek alakulása 2015-2020

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás

Nagyatád költségvetési kiadásai között a legjelentősebb tételt a felhalmozási célú kiadások jelentik, ezek finanszírozását elsősorban a település rendelkezésére bocsátott támogatási források határozzák meg. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a felhalmozási célú kiadások összege az egymást követő évek vonatkozásában is jelentősen eltérhet egymástól.

A költségvetés helyzetének javítása a kiadások csökkentésével vagy bevételek növelésével érhető el. Az önkormányzat számára elsődleges szempont a közszolgáltatások színvonalának növelése, ami nem tesz lehetővé a működési költségek jelentős mértékű csökkentését, illetve az ehhez szükséges beruházások elhalasztását.

A költségvetési bevételek növelése az adóbevételek növelése által lehetséges. Az önkormányzatnak nem célja a lakossági adóterhek növelése, illetve ez nem is jelentene hosszútávon fenntartható megoldást. A bevételek növelése elsődlegesen a vállalkozásoktól származó adóbevételek növelése által biztosítható, ami akkor tekinthető fenntarthatónak, ha nem az adó mértéke, hanem az adó alapja növekszik. Ez Nagyatád gazdaságának dinamizálása által érhető el, hiszen, ha a városban új

vállalkozások telepszenek le, illetve a meglévő vállalkozások fejlődnek, növelik eredményeiket, az a települési adóbevételek fenntartható növekedésének alapját jelenti.

Az önkormányzat vagyonának hasznosításáról szóló 30/2008. (IX. 1.) önkormányzati rendelet és annak 8/2019. (V.6.) sz. rendelettel elfogadott módosításában a Képviselő-testület a hosszú távú vagyongazdálkodási terv időszakát 10 évben határozta meg, ezzel összhangban készült el az önkormányzat hosszú távú vagyongazdálkodási terve 2012-ben, a 2012-2022 közötti időszakra.

A vagyongazdálkodási tervvel összhangban az önkormányzat a forgalomképes (üzleti vagyon) és korlátozottan forgalomképes vagyontárgyait a központi jogszabályok és a helyi vagyonhasznosítási rendeletben meghatározottak szerint hasznosítja, így azokat:

- tulajdonba,
- bérbe és
- haszánlatba adja.

A Vagyongazdálkodási Terv 2012-2022 a következő gazdálkodási területeket nevesíti:

Ingtatlangazdálkodás:

- Volt laktanyák területe
- Nagyatádi Ipari Park
- Városfejlesztés szempontból meghatározó épületek
- Kossuth – Árpád utca sarkán elhelyezkedő telkek beépítése

Közműhálózat-fejlesztés:

- Közvilágítás
- Nagyatád és térsége szennyvízelvezetés és tisztítás

Közlekedés fejlesztése:

- A város tehermentesítése nyugati irányba
- Szent Flórián teret a Hunyadi utcával összekötő út megépítése
- Kerékpárút fejlesztés
- Járdák, közterületek fejlesztése

Energetika célú fejlesztések

- Napenergia hasznosítás
- Termálvíz hasznosítás

Fürdők fejlesztése

Temetők

Turisztikai fejlesztések:

- Rinya-patak – Jóléti tó turisztikai program
- Fürdők fejlesztése
- Turisztikai központ kialakítása

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 122/2020. (X. 8.) sz. határozatával elfogadott 2020-2024 évekre vonatkozó Gazdasági Programjának vagyongazdálkodási intézkedései érintik az önkormányzati ingatlanvagyonnal való gazdálkodás kérdéseit: a befektetői igények kielégítését, a város hosszútávú érdekeinek figyelembe vételét, az önkormányzat ingatlan-értékesítési szemléletét; az önkormányzati ingatlanvagyon összetételét és azok hasznosítási lehetőségeit.

Az Önkormányzat könyv szerinti vagyona 2020-ban 14 milliárd 257 millió Ft. Legfontosabb vagyonelemek:

- 12 ha erdő
- 42 ha termőföld
- 4655 m² irodai célú ingatlan
- 1522 m² üzlethelyiség
- 168 db lakás
- 32 ha telephely – beépítetlen ingatlan

A Gazdaságfejlesztési Program 2020-2024 intézkedéseit az 1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység c. fejezet tárgyalja.

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét a hivatal Műszaki és Vagyongazdálkodási Irodán keresztül látja el. Az irodához tartoznak az energetikai, víz és közeledési, beruházási és vagyongazdálkodási ügyek, továbbá a közterület felügyelet, és a főépítész. A településfejlesztési intézményrendszerhez tartozik a Nagyatádi Városfejlesztő Korlátolt Felelősségű Társaság is. Az elmúlt években történő fontosabb változás, hogy az építéshatósági ügyek 2020. március 1. napjával átkerültek a Kormányhivatalhoz.

Települések közötti együttműködés

A volt Rinyamenti kistérség települései 1995-ben alapították meg a Rinyamenti Területfejlesztési Önkormányzati Társulást, érdekeik hatékonyabb érvényesítése, és eredményesebb együttműködésük érdekében. A társulás 2004. nyarán átalakult, létrejött a Rinyamenti Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulása. E társulás keretében a korábbi együttműködés kiszélesedett, a területfejlesztés mellett már a közoktatás, a hétközi és hétvégi orvosi ügyelet, a szociális ellátás feladatait is közösen látják el az önkormányzatok. A kistérségben megjelenő problémákat, illetve azok megoldási lehetőségeit a stratégiai fejlesztési program (A Rinyamenti Kistérség Stratégiai Fejlesztési Programja – 2005), illetve a vidékfejlesztési program tartalmazza. A feladatellátáshoz szükséges forrásokat a többcélú társulások részére nyújtott normatív támogatás, pályázati források, valamint a települések saját forrása jelenti.

A településkoordináció mechanizmusai: a társulás döntéshozó szerve a Társulási Tanács, melynek tagjai az egyes települések polgármesterei. A Tanács munkáját a polgármesterek közül választott elnök, vagy annak akadályoztatása esetén az elnökhelyettes irányítja, valamint egy öt tagú elnökség, és különböző bizottságok (pénzügyi, közoktatási, szociális, egészségügyi) segítik. A bizottságokban a polgármesterek mellett az adott területet jól ismerő, nagy tapasztalattal bíró szakértők is részt vesznek.

A társulás elnöke Nagyatád polgármestere. A többcélú társulás munkaszervezetét a Nagyatádi Polgármesteri Hivatal látja el. A társulás éves terveknek megfelelően rendszeresen tartja üléseit, az egyes települések fejlesztési programjai egyeztetésre kerülnek.

A következő oldalakon Nagyatád Város Önkormányzata által elnyert európai uniós fejlesztési forrásokat vesszük sorra.

Pályázati kiírás címe	Pályázat címe	Pályázat kódszáma	Megítélt/igényelt támogatás összege
Ipari parkok, iparterületek fejlesztése	A déli iparterület infrastrukturális fejlesztése	TOP-1.1.1-15-SO1-2016-00007	747.000.000
Zöld város kialakítása	A nagyatádi városközpont fenntartható és környezettudatos megújítása	ésTOP-2.1.2-16-SO1-2017-00007	455.000.000
Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	Nagyatád kerékpárút hálózatának fejlesztése	TOP-3.1.1-15-SO1-2016-00010	642.000.000
Önkormányzatok által vezérelt, a helyi adottságokhoz illeszkedő, megújuló energiaforrások kiaknázására irányuló energiaellátás megvalósítása, komplex fejlesztési programok keretében	A nagyatádi gyógyfürdő termálkútjának hulladékhőjére alapozott közcélú geotermális fűtési rendszer kialakítása	TOP-3.2.2-15-SO1-2016-00005	300.000.000
TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Közösségi fejlesztése a tér a kultúra jegyében	TOP-7.1.1-16-H-ERFA	42.500.000

Pályázati kiírás címe	Pályázat címe	Pályázat kód száma	Megítelt/igényelt támogatás összege
TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Közösségi tér fejlesztése a szabadidő aktív eltöltése érdekében	TOP-7.1.1-16-H-ERFA	14.000.000
TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Civil közösségi tér infrastruktúráis fejlesztése	TOP-7.1.1-16-H-ERFA	40.000.000
Kulturális és közösségi terek infrastrukturális fejlesztése és helyi közösségszervezés	Nagyatád város honlapjának amegújítása a közösségi élet városi helyi közösségfejlesztése érdekében fejlesztési stratégiához kapcsolódva	TOP-7.1.1-16	6.300.000
TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	A helyi identitástudat megerősítése a múlt és jelen tükrében	TOP-7.1.1-16-H-ESZA	7.000.000
TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	Aktív és egészséges életmódot népszerűsítő programok	TOP-7.1.1-16-H-ESZA	16.500.000
TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	Nagyatád, itt vagyok!	TOP-7.1.1-16-H-ESZA	4.500.000
TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek	A szünidőben is aktívan	TOP-7.1.1-16-H-ESZA	7.500.000
TOP CLLD ERFA típusú helyi támogatási kérelmek	Kultúra és élmény a maximumon	TOP-7.1.1-16-H-ERFA	32.500.000

Pályázati kiírás címe	Pályázat címe	Pályázat kódszáma	Megítélt/igényelt támogatás összege
TOP CLLD ESZA típusú helyi támogatási kérelmek szolgálatában	Együtt megújulva a kultúra	TOP-7.1.1-16-H-ESZA	14.000.000
Önkormányzati energetikai korszerűsítése	A Polgármesteri Hivatal 2. épületek számú épületének energetikai korszerűsítése Nagyatádon	TOP-3.2.1-15-SO1	122.000.000
Települési környezetvédelmi infrastruktúra-fejlesztések	Csapadékvíz elvezetés fejlesztése Nagyatádon	TOP-2.1.3-16-SO1	100.000.000
A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	Kisgyermekellátás infrastrukturális fejlesztése Nagyatádon	TOP-1.4.1-15-SO1	520.000.000
satlakoztatási konstrukció az önkormányzati rendszer kiterjesztéséhez	Nagyatád Város ASP Önkormányzata országos központhoz való csatlakozása	KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16	9.000.000
Humán szolgáltatások fejlesztése szemléletben kedvezményezett térségek	térségi A Rinyamenti közösség az EFOP-1.5.3-16-2017-00059 –Emberekért		500.000.000
Esély Otthon	Fiatalok esély és otthonteremtése Nagyatádon	EFOP-1.2.11-16-2017-00034	200.000.000

1.10-2. táblázat: Európai Unió forrásból megvalósuló pályázatok státuszjelentése

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, palyazat.gov.hu

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 122/2020. (X. 8.) sz. határozatával elfogadott 2020-2024 évekre vonatkozó Gazdasági Programja lefekteti az önkormányzat gazdaságfejlesztési tevékenységének kereteit.

A 2014-2020-as tervezési időszakban az alábbi fejlesztések valósultak meg a városban:

- Dél-Somogy Irodaház fejlesztése
- A Széchenyi téri iskolaépület rekonstrukciója
- Energetikai megtakarítást eredményező beruházások
- Védett épületek, köztéri műtárgyak rekonstrukciója
- Települési közlekedésfejlesztés kerékpárúttal
- Hulladékkezelés biztosítása, hulladékgazdálkodás
- Közterületek fejlesztése
 - Játsszóterek, sportlétesítmények fejlesztése
 - Közterületi létesítmények kialakítása, bővítése
 - Utcabútorok beszerzése, telepítése
 - Zöldterületek fejlesztése
- Építészeti, művészeti értékek megtartása
- Térfigyelő kamerák működtetése
- Ingyenes wifi pontok létesítése
- Jóléti tó fejlesztése
- Közlekedési fejlesztések
- Közműhálózatok fejlesztése
- Eszközök, gépek, járművek beszerzése
- Intézményi és bérbe adott ingatlan felújítások
- Temetők fejlesztése
- Állatmenhely korszerűsítése
- Településrendezési eszközök felülvizsgálata

A Gazdasági Programnak a folyamatban lévő fejlesztések, beruházások mellett az alábbi fejlesztéseket területekre terjed ki 2020-2024-között:

1. Nagyatád város köznevelési feladatellátása
2. Kultúra
3. Egészségügy
4. Szociális gondoskodás
5. Fiatalok
6. Sport
7. Turizmus

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 12. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó önkormányzati feladatok között sorolja fel a helyi közfoglalkoztatás szervezését.

A közfoglalkoztatás Nagyatádon hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás és a járási startmunka program keretében valósult meg.

A hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás esetén a foglalkoztatás legfeljebb 12 hónap időtartamban, napi 6-8 órás munkaidőben történt. Az intézmények által meghatározott, célzottan közfoglalkoztatás keretében ellátandó feladatokhoz kapcsolódó munkakörökben havonta, átlagosan 2015. évben 92 fő, 2016. évben 117 fő, 2017. évben 85 fő, 2018. évben 43 fő, 2019. évben 34 fő közcélú munkavállaló dolgozott.

A járási startmunka program esetén a foglalkoztatás átlagosan 12 hónapos időtartamban, napi 8 órás munkaidőben történt. A programon belül az önkormányzat a belvízelvezető rendszerek rendbetétele, az illegális hulladéklerakó helyek felszámolása, a mezőgazdasági földutak karbantartása, a belterületi közutak karbantartása, a helyi sajátosságokra épülő programelemekben vett részt. A programban foglalkoztatottak létszáma havonta, átlagosan 2015. évben 91 fő, 2016. évben 121 fő, 2017. évben 107 fő, 2018. évben 66 fő, 2019. évben 51 fő volt.

A Kormány 2018. év elejétől új célként tűzte ki a „segély helyett munkát” elv érvényesítését. Átalakította a közfoglalkoztatást: leszűkítette azok körét, akiket a közfoglalkoztatási programban foglalkoztatni lehet, és megszüntette a visszafoglalkoztatás lehetőségét.

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma						
NAGYATÁD	2016	2017	2018	2019	2020	2021. 01-07.hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	117	76	43	30	42	33
Országos Közfoglalkoztatási Program támogatása	45	33	14	10	12	12
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen:	121	105	66	39	29	29
Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	15	13	5	1	0	1
Szociális jellegű program	106	92	61	38	29	28
Mindösszesen:	283	214	123	80	84	73
Közfoglalkoztatási mutató	4,05%	3,14%	1,83%	1,23%	1,31%	1,18%
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	172	178	144	138	145	139
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	65	76	82	82	116	88
Foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	144	150	113	93	101	112
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	380	404	339	313	363	339
Ebből tartós álláskereső	89	112	77	55	68	77
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	5,44%	5,94%	5,07%	4,82%	5,66%	5,45%
Munka-vállaló korúak (15-64 évesek) létszáma	6987	6807	6689	6490	6405	6208

1.10-3. táblázat: Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos száma Nagyatádon

Forrás: <http://kozfoglalkoztatatas.bm.hu>

1.10.5 Lakás- és helyiséggazdálkodás

A 1.9. 6 Ingatlanpiaci viszonyok pont keretében került bemutatásra.

1.10.6 Intézményfenntartás

„Nagyatád Város Önkormányzatának szervezetfejlesztése” című ÁROP-1.A.2/A-2008-0201 nyertes pályázat keretében 2008-ban megvalósult az önkormányzat által üzemeltetett intézmények racionalizációja, amely a jelentős átfedéseket megszüntetve költséghatékonyabbá tette ezen intézmények működését.

Ilyen formán 2012. április 1-jétől a Termál Strandfürdő, a Nagyatádi Termál és Gyógyfürdő, a Fedett Uszoda irányítását a Nagyatádi Fürdők költségvetési szerv látja el, míg a Kulturális Központ, a Városi Múzeum, a Városi Televízió, a Szoborpark és Látogatóközpont mellett a Városi Sportcsarnok, a Mudin Imre Sportpálya, a Bertók László Városi Könyvtár és a Tourinform Iroda irányítását egységes szervezetben a Nagyatádi Kulturális és Sport Központ költségvetési szerv végzi, amelyhez 2014. évben kapcsolódott még a pályázati forrásból megvalósult Turisztikai Központ.

Mint már említettük, a városi önkormányzat több feladatot a Rinyamenti Kistérségi Többcélú Önkormányzati Társulása keretében lát el, így a sport és szabadidős tevékenységek szervezése, a területfejlesztés, a szociális ellátás, az orvosi ügyelet, valamint a család-, gyermek-, és ifjúságvédelem, a feladataiban alakítottak ki együttműködést.

Az óvodai ellátást Nagyatád Város Önkormányzata biztosítja. Az óvodai és iskolai étkeztést, valamint az önkormányzati intézmények karbantartását a Nagyatádi Intézmények Ellátó Szervezet végzi.

A közoktatás kikerült az önkormányzati intézményfenntartási feladatokköréből. Az általános iskolák ellátását a Kaposvári Tankerületi Központ, a középiskolai intézmények fenntartását a Kaposvári Szakképzési Centrum látja el.

1.10.7 Energiagazdálkodás

A 1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése című fejezetben kerül bemutatásra

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások

A településüzemeltetési feladatok körébe soroljuk a településen élő lakosság, vállalkozások, intézmények közszolgáltatásokhoz, komfortérzethez kapcsolódó igényeinek kielégítéséhez, illetve az élhető, fenntartható települési környezet megteremtéséhez és fenntartásához szükséges, az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokat, melyeket a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény megnevez (II. fejezet 13. § 2. pont):

„településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása)”.

Az önkormányzat a törvény értelmében kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatok formájában, önkormányzati tulajdonú vagy megbízott cégekkel biztosít.

A kialakult gyakorlat alapján – a meglévő szolgáltatási szerződésekre alapozva, illetve közbeszerzési eljárást követő új szerződésekkel – biztosítja az önkormányzat a városüzemeltetési feladatok ellátását.

A városüzemeltetési feladataink fő elemei az alábbiakban foglalhatók össze:

- A víziközművek koncessziós szerződés alapján történő üzemeltetésével biztosítja az egészséges ivóvízellátást a város teljes területén. Ebben a formában működteti a szennyvízelvezetés és tisztítás rendszerét is. 2010. április 22-én alakult meg a Rinyamenti Víziközmű Társulat 9 településen 2310 ingatlan képviselővel.
- Az önkormányzat gondoskodik a közvilágítás folyamatos működtetéséről, karbantartásáról.
- Nagyatádon a lakossági kommunális hulladék gyűjtése és kezelése megoldott, amit szelektív hulladékgyűjtés is kiegészít. A Mecsek-Dráva Hulladékgazdálkodási Program tagjaként a regionális hulladékgazdálkodási program keretében a Szarvas utcában hulladékudvar létesült, ami biztosítani fogja a kulturált hulladék-elhelyezést a továbbszállítás előtt.
- Az önkormányzat gondoskodik a közúti közlekedés alapfeltételeiről, annak szabályozásáról, jelzéseinek biztosításáról.
- Az önkormányzat biztosítja a csapadékvíz-elvezetés alapfeltételeit, a belvíz elleni védekezést. A Startmunka mintaprogram keretében, a Városgondnokság munkaszervezésében 2012 óta számos utca és közterület csapadékvíz-elvezető árka került kitisztításra.
- Az önkormányzat elvégzi a közterületek gondozását, rendben tartását az előírt helyeken és módon.
- A városüzemeltetési feladatok ellátása során az önkormányzat törekszik a lehetséges jobb, korszerűbb megoldások, költségtakarékos módszerek, a hatékonyabb szolgáltatási formák megvalósítására.

1.12A táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

Nagyatád a Dunántúli dombsághoz tartozó, Belső-Somogy középtáj területén fekszik. A homokkal borított felszín kőzetanyaga az Ős-Duna hordalékkúpjából származik. A táj átlagos magassága Balti felett 125-140 m. Domborzatát a homok felhalmozódás- és lepusztulás folyamatai jellemzik.

A terület földtörténete a meghatározza a jelenlegi geomorfológiai adottságokat. Belső- Somogy területét sekély tenger borította, amelyben üledékképződés zajlott. Az üledékképződés a során rakodott le a medence kristályos aljzata. A környező térség hegységképződési folyamatait követően a tengeri üledékképződés folytatódott. Ezt később felváltotta a folyóvízi (elsősorban Ős-Duna) felszínformálás. A terület mai képeének kialakításában a szélnek is meghatározó szerepe volt. A folyók által lerakott homok a szél munkája változatos deflációs felszínformákat hozott létre. A szél munkáját a területre jellemző éghajlati viszonyok befolyásolták, a magas vízállás, az uralkodó szélirány miatt, hosszú, olykor 4-500m-es, É-D irányú szélbarázdák, garmadák jöttek létre. A terület a mozaikszerű képeének kialakításában tehát a szélnek és a homoknak volt meghatározó szerepe.

1.12.2Tájhasználat, tájszerkezet

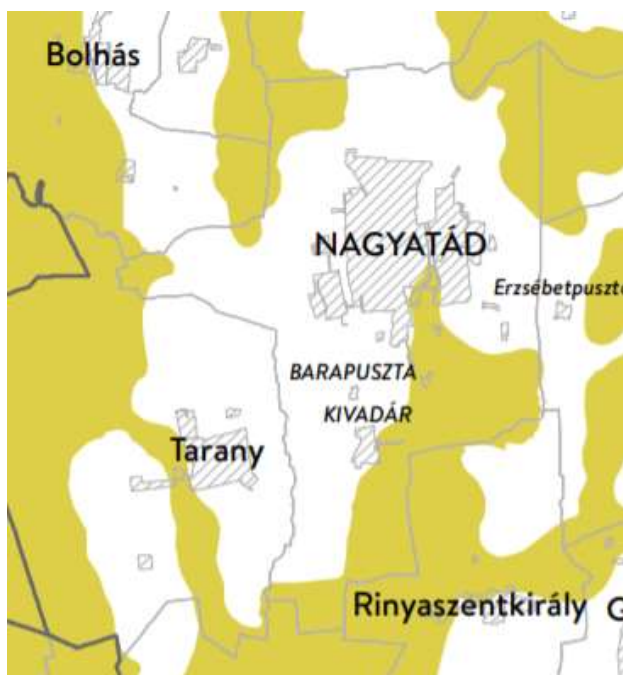
A térség nagyrészt futóhomokkal borított. A homokbuckák és garmadák ma is jellegzetes formái a tájnak. A buckák közötti mélyedésekben gyakran megmarad a víz, tavacskákat képezve. A kis tavacskákat vagy egy, a víz felszíne alatti forrás, vagy az összegyűlő csapadékvizek táplálják. Ezek közül a leghíresebb a Nagyatádkhoz közeli Kaszó mellett található Baláta-tó, melynek vizében és partján az ország más területein nem található, egyedülálló rovarévi növények is élnek. A várost erdők övezik, melyek legjellegzetesebb nagyvadja a gímszarvas, de nagy számban megtalálhatók dámszarvasok, őzek és vaddisznók is. A réti sasok egyik legnagyobb hazai állománya is ezen a tájon található. A várost átszelő Rinya-patak és a Malom-árok, valamint a mellette elhelyezkedő Jóléti-tó sok madárnak jelent menedéket és pihenőhelyet, nemcsak a madárvonulások idején.

1.12.3Védett és védendő táji-, természeti értékek, területek

Nagyatád város területén az alábbi táj- és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területek találhatóak:

- országos természetvédelmi terület;
- a természetvédelmi törvény erejénél fogva („ex lege”) védett értékek;
- helyi természetvédelmi oltalom alatt álló területek és emlékek;
- európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű (Natura 2000) területek;
- a Magyarország területrendezési tervében (Trtv.) kijelölt ökológiai hálózat övezetei;
- a Trtv.-ben meghatározott tájképvédelmi terület övezete;
- továbbá számos természeti és kultúrtörténelmi szempontból megőrzendő egyedi tájérték.

1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

1.12-1. ábra: Tájképvédelmi terület övezete a OTvT 3. melléklete szerint

A Nagyatádot érintő tájképvédelmi terület övezete az MvM. rendelet 3. melléklete, illetve Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján lett lehatárolva. A két adatszolgáltatás térképi állománya között lényegi eltérés nem tapasztalható, a településszerkezeti terven a Nemzeti Park adatszolgáltatás került ábrázolásra. Nagyatád közigazgatási területén a fentiek értelmében a Rinyapatak Nagyatád belterületétől délre eső szakasza menti területek, az Alsó-Szilos és a Simongáti erdővel és Rinyaszentkirályi erdőhöz tartozó területekkel. Emellett északkeleten a Ganajosi-erdő környezete, illetve a nyugatra lévő Döbrögpusztától az északnyugati határon található Polgári-erdőig húzódó területek tartoznak a tájképvédelmi terület övezete által érintett területek közé.

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

A természeti védelmeknek Nagyatádon három szintje van: országos, helyi, és európai uniós védelem. Nagyatád a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik.

Országos természeti védettség alatt álló területek

A településen nem található országos védelem alatt álló természetvédelmi terület. A törvény erejénél fogva („ex lege”) védett természeti érték: - a 0213 hrsz-ú ingatlan egy részén, a Taranyi út mellett található ex lege védett láp;

Helyi természeti védettség alatt álló területek

Nagyatádon jelenleg nincs védelem alatt álló helyi jelentőségű természetvédelmi terület. A korábbi terv javaslatot tett ilyen területekre, de nem került sor azok – természetvédelmi törvény szerinti – önálló rendeletben történő védelem alá helyezésére. Jelen terv – helyi jelentőségű természetvédelmi oltalomra javasolt területként – ismét javaslatot tesz az arra érdemes területek védelmére. Ezek a területek az alábbiak:

- Széchenyi tér (1693, 1694, 1695 hrsz, 1692/1,2 hrsz egy része)
- Polgármesteri Hivatal környezete (522 hrsz)
- Mándl-kastély kertje (2246, 2245/2 hrsz)
- Barapusztai volt kastély kertje (4301 hrsz egy része)
- Városi Parkerdő (2250/18 hrsz)
- az ex-lege védett láp körüli Nagy erdő egy része (0213 hrsz)
- a nyugati felsőúti dűlő erdejének tisztása (078 hrsz egy része)

Településképi szempontból helyi védett természeti érték

Nagyatád közigazgatási területén korábban több helyi jelentőségű védett természeti értékként nyilvántartott idős fa volt megnevezve, amelyeket a településképi-védelmi rendelet településképi szempontból helyi védett természeti értékként védetté nyilvánított.

Megnevezés	db	Helszín	Hrsz.
Idős platánfa sor	18	Baross utca déli oldala	(1348/1), (1343)
Idős hársfa	1	Központi temető nyugati bejárat	(1279/2)
Idős gesztenyefa	1	Központi temető nyugati bejárat	(1279/2)
Idős vadgesztenye fasor új fapótlásokkal	43	Dózsa Gy. utca keleti oldala	(624/1)
Idős kettős platánfa fasor	21	József Attila sétány	(1350)
Idős hársfa	1	Simongáti temető	(2711/2)
Idős tölgyfa	1	Rigó u. északi fele, Liget u. 19-21. sz. között	(3386)
Vadgesztenye fák	2	Táncsics u. 23. sz. előtt	(1883), (1866)

1.12-1. táblázat: Településképi szempontból védett természeti értékek

Forrás: Nagyatád településrendezési eszközök

Natura 2000 területek

A Belső-Somogy Natura2000 terület a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet szerint az európai különleges madárvédelmi területekkel érintett, melyet HUDD-10008-es számon tartanak nyilván. Az érintett földrészletek hrsz. listáját az említett rendelet tartalmazza, melyek a következők: 0336, 0337, 0338, 0339, 0340, 0341, 0342, 0343, 0344, 0346/2, 0347, 0348, 0349/2, 0350/1, 0350/2, 0350/3, 0350/4, 0354/2, 0355, 0357, 0361/2, 0362/1, 0362/2, 0362/3, 0365/2, 0368, 0369, 0375, 0376, 0377/2, 0378, 0380/1, 0422/1, 0422/3, 0422/4, 0423, 0424, 0427, 0428/1, 0428/2

Egyedi tájértékek

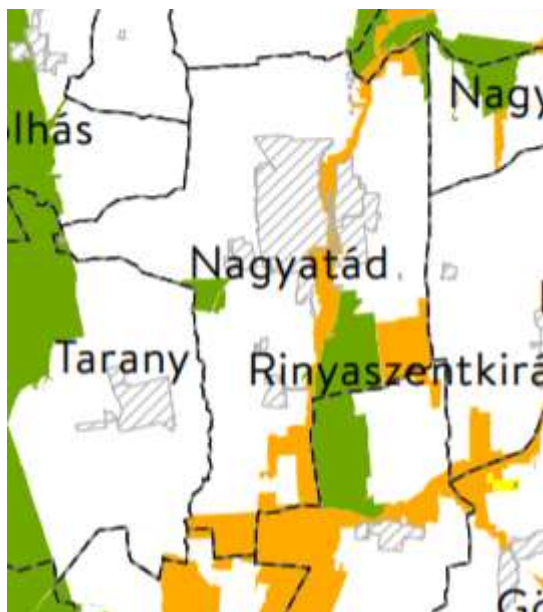
A település területére egyedi tájérték felmérés nem készült, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása szerint egyedi tájérték a település közigazgatási területén nincs nyilvántartva, ellenben a Budapesti Corvinus Egyetem által létrehozott tajertektar.hu adatbázisában ismeretlen adatfelvevők 58 különböző tájértéket azonosítottak a településen. Szakrális tájértékek közül Nagyatádon 25 db feszület, 4 db kápolna és 3 db templom található. A szakrális emlékek többsége jó minőségben megépített, jelenleg is jó állapotban lévő, karbantartott építmények. Biológiai egyedi

tájértékként számon tartott fák, fasorok, növénycsoportok csoportjába tartoznak a Rinya-patakot övező puhafás ligeterdők, illetve a település famatuzsálemei, utcaképet meghatározó faegyedei (pl. koros gyümölcsfák), például a Városi Parkerdő melletti Liget, illetve Rigó utcában található hatalmas lombkoronájú kocsányos tölgyek, a Honvéd utcában lévő gesztenyefa, a Jókai utcai platánok, a Nagyatádi kempingtől északra elhelyezkedő kocsányos tölgy és a Móricz Zsigmond utcai virágos kőris fasor. Az itt szereplő faegyedek mindegyike bekerült a településképi szempontból helyi védett természeti értékek közé. A kulturális élettel kapcsolatos 31 db egyedi tájértékek közé tartoznak a köztéri szobrok, szabadtéri alkotások, emlékművek, cseréptetős kerek kutak és terménytárolók. Az egyedi tájértékek döntő többsége a helyi jelentőségű védett művi értékek és településképi szempontból helyi védett természeti értékek között is nyilván van tartva.

1.12.3.3 Ökológiai hálózat

A Magyarország és egyes kiemelt térségek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényt értelmében 2019. március 15-től az Országos Területrendezési Terv által meghatározott országos ökológiai hálózat területeit kell alkalmazni. Az országos ökológiai hálózat elemei közül a magterület és az ökológiai folyosó övezete található meg Nagyatád közigazgatási területén:

- Magterület – Nagyatád nyugati határában a Hóka és Döbrög környéki erdők, északkeleti határában a nagykorpádi határ menti erdőterületek, illetve délkeleten a Rinya-patak és a Pácod pusztai erdőterületek közötti erdőségek, továbbá a Taranyi út két oldalán lévő erdőterületek; 99
- Ökológiai folyosó - a Rinya-patak környezetében a teljes településen, valamint a Pácod pusztai erdőterületek;
- Pufferterület – a Rinya-patak mellett a 0421/2 hrsz-ú „volt kacsatelep” és a hozzá vezető (0416/2) hrsz-ú közút területe;

Az országos ökológiai hálózat területei a Trtv. alapján kerültek kijelölésre az OTRT országos övezetei között, s céljuk a természeti szempontból jelentős területek közti ökológiai kapcsolatok biztosítása.

1.12-2. ábra: Ökológiai hálózat övezetei Nagyatádon (az OTRT 3/1. melléklete (részlet))

1.12.4 Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A helyzetfeltárás alapján a meglévő problémák nem tekinthetők jelentősnek, ám kezelésükkel hosszú távon egy harmonikusabb ember-táj kapcsolat alakulhat ki, legyen szó a víz-rehabilitációs munkálatokról vagy éppen az út melletti fásításokról.

A nem célzottan tájhasználati konfliktusok feloldását célzó fejlesztési beruházások minden erőfeszítés ellenére előbb-utóbb bizonyos fokú konfliktushoz vezetnek, melyek lehetnek területhasználati és funkcionális, tájökológiai vagy tájképi (vizuális) gyökerűek. A konfliktusok mértéke azonban összehangolt, átgondolt tervezéssel csökkenthető. Leggyakoribb probléma az infrastruktúrafejlesztések, a beépített területek növelése és a természetvédelem, tájvédelem szempontjainak ütközése.

A tervezett fejlesztések közül előreláthatóan az ipari park területnövekedése, és a Rinya patak – Jóléti tó turisztikai program fog leginkább tájhasználati konfliktusokat generálni.

1.12.5 Természeti értékek helyi védelme

A város nagy hangsúlyt fektet a helyi növényértékek védelmére. Ennek érdekében egyes fákat, fasorokat védetté nyilvánított, megőrizve az utókor számára az értékes ritkaságokat.

Dohánybeváltó üzem parkja	Nagyatád	Park	(13/48/TT/80)
Dózsa György úti vadgesztenye fasor	Nagyatád	Fák	(13/22/TT/77)
Korányi Sándor utcai játszótér facsoportja	Nagyatád	Fák	(13/46/TT/80)
Simongáti Mátyás kastélypark	Nagyatád	Kastélypark	(13/28/TT/77)
Széchenyi téri park	Nagyatád	Park	(13/47/TT/80)
Volt Lelbach kastélypark (mai városháza)	Nagyatád	Fák	(13/23/TT/77)

1.12-2. táblázat: Helyi védett természeti értékek

Forrás: Nagyatád MV 2015

1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1 szerkezeti-, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei (pl. különleges területek – temető, sport- és rekreációs területek; oktatási- és egészségügyi létesítmények kertjei), lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kiskertek), vonalas zöldfelületi elemek (utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöldsávok, fasorok).

A zöldterületek az állandóan növényzettel fedett közterületek (közpark). A város jelentősebb zöldterületei:

- Rinya menti zöldfolyosó
- Széchenyi tér
- Városi parkerdő
- Szent István Park
- Európa Liget

A város területén található zöldterület jellegű különleges területek elsősorban a nagy zöldfelülettel rendelkező, alacsony beépítettséget igénylő létesítmények elhelyezésére szolgálnak. Legjelentősebbek a következők:

Sport- és szabadidős területek:

- Mudi Imre Sportcentrum

Temetők:

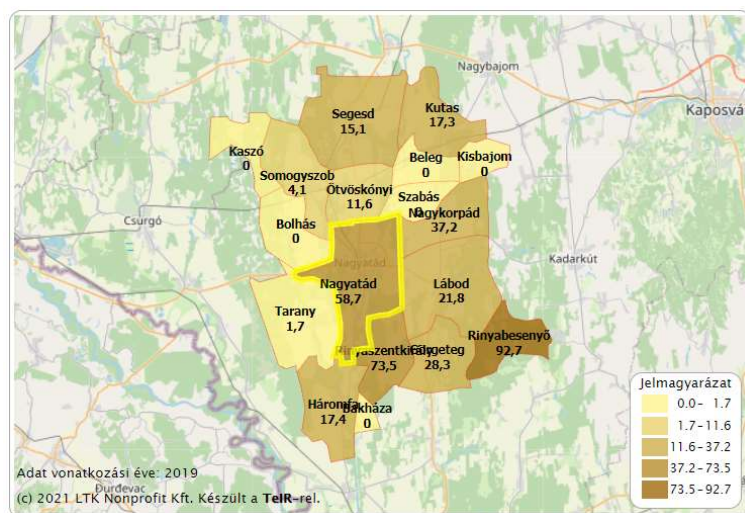
- Simongáti temető
- Központi temető
- Henészi temető
- Kivadári temető
- Bodvicai temető

Egyéb területek:

- volt laktanya területe

1.13.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

Nagyatád város környezetének, parkjainak, zöldfelületeinek, közterületeinek tisztasága országosan kiemelkedő, példa értékű. 2005. évben a város a Virágos Magyarország pályázaton első helyezést szerzett. Ezen díj elnyerése jó példa arra, hogy milyen eredményeket tudunk elérni a lakosság és a közületek összefogásával a környezetvédelem területén. A város belterülete zöldfelületi szempontból jól ellátott, az egy lakosra jutó zöldfelületek nagysága 56 m², ami országosan is kimagaslóan jó érték a hasonló nagyságú városok vonatkozásában.

1.13-1. ábra: egy lakosra jutó zöldfelületek nagysága a Nagyatádi járásban (m²) 2019

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

A zöldfelületek közül a legnagyobb fejlesztést igénylő területek a gyalogos városközpont, a városközpont határán húzódó kis zöldterületek, a belterületbe csatolandó Rinya menti turisztikai erdőként tervezett rekreációs zóna és a strandfürdő tervezett bővítésének területe. A rekreációs zóna a városon kívül a patak mentén kerékpárutakkal folytatódva a település közigazgatási határáig terjedhet ki. A fejlesztésre jelölt gyalogos városközpont zöldfelületi jellegének erősítése szükséges – gyalogos zónák, agorák, díszter kialakításával, amelyeket össze kell kapcsolni a „Jóléti tó” területével. A településarculat megőrzése és javítása érdekében a kis terhelésű lakóutcákban gyümölcsfasorok alkalmazása javasolt, a teresedéseken és a nagy forgalmú utakon őshonos és kultúrfajok ültetendők (hárs, platán, kőris, stb.). A cserjesávok, sövények ültetésénél kerülni érdemes a nagyvárosokra jellemző növények ültetését (díszalmák, tűztövis, lonc, japánrózsa, madárcseresznye, vörös levelű borbolyák, stb.). A történeti településrészen meg kell őrizni, és a szépen kialakult zöldfelületi hagyományoknak megfelelően helyreállítani, fejleszteni a településarculatot. A település jövője a turizmus fejlesztésének lehetőségére is támaszkodik, amelyhez a hagyományokat tiszteletben tartó környezetalakítás szükséges.

1.13.3A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

A jelenlegi zöldfelületi rendszer még nem teljes. A zöldfelületekben gazdag erdőterületeket összekötő zöld folyosó zöldfelületi rendszerré fejlesztése szükséges. Ez abból adódóan, hogy a település közigazgatási nagy része szélerózióval veszélyeztetett kategóriába tartozik jelentős és orvosolandó probléma. Konfliktusforrást jelent ugyanakkor, a mezőgazdasági területek művelői, tulajdonosainak ellenérdekeltsége, vagy az út menti fásítás esetén az út fenntartójának érdektelensége, illetve az, hogy az önkormányzat terület híján nem nagyon tud az ilyen célú fejlesztéseket véghezvinni. Kedvező a magánhasználatú zöldfelületi elemek gondozásában a lakossági általános hozzáállás, ugyanakkor egy-egy elhanyagolt terület (főleg a növekvő allergén növények miatt) konfliktusforrás lehet Zöldfelületi szempontból konfliktusforrást jelentenek a fejlesztések. Ezek többsége a zöldfelületi elemek ideiglenes (felvonulási terület) vagy tartós megszüntetésével jár (véglegesen beépített). Sok esetben fakivágással, vagyis csak lassan pótolható zöldfelületi elemek lehet ezeket a beruházásokat megvalósítani. Az önkormányzat és a vonatkozó előírások ennek a problémának a minimalizálására törekcsenek, és az egyéb faültetési akciókkal is lehet egy mértékig pótolni a veszteséget.

1.14Az épített környezet vizsgálata

1.14.1 Területfelhasználás vizsgálata

Nagyatád 1983-ban – Somogy Megyében elsőként – nyerte el a Hild éremmel járó megtisztelő kitüntetést. A város lakói azóta is büszkék e címre. Az azóta eltelt több, mint két évtized alatt új hangsúlyú, új szemléletű városépítés indult, számtalan karakteres épület, tér létesült, átalakítva a város egy-egy részét. Az elmúlt időszakban a város arculatán jól érzékelhető változások, fejlesztések történtek, jelentős új értékek születtek. E tudatos és tervszerű városépítési tevékenységet ismerte el a Magyar Urbanisztikai Társaság azzal, hogy Nagyatád Város Önkormányzatát és közösségét 2006-ban második alkalommal is Hild János Díjjal tüntette ki.

1.14.1.1 A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

A város épített környezetére jellemző a városközpont zöldterületben gazdag, de alapvetően városias, illetve az azt körülvevő városrészek kertvárosias – falusias jellege. Az egyes városrészek funkciói meghatározzák város épületállományát: a városközpontban találhatók a közösségi funkciókat betöltő hivatalok, iskolák, a város legrégebbi műemlék-együttese, a Szent Kereszt Római Katolikus Templom és ferences kolostor. A történeti belvárost övező városrészek alapvetően lakó-, illetve rekreációs funkciójúak, jellemzően egyszintes házakkal. A Vasúton túli városrész, illetve a központtól távolabbi városrészekben jelenik meg erőteljesen a gazdasági funkció. A város térszerkezetét jelentősen befolyásolja a Rinya patak, illetve a 681-es út által alkotott keret, amely a főút elkerülő szakaszának megépülésével megszűnt, és csak a város kelet-nyugati megosztása maradt meg a Rinya patak révén, attól keletre inkább falusias, nyugatra városias településszerkezettel. A település szerkezetét ma is meghatározza a város története során kialakult struktúra, melynek eredményeként a város ma hat városrészre tagolható.

Nagyatád városrészei:

- Városközpont
- Kisatád
- Vasúton túli területek
- Bodvica
- Henész
- Kivadár
- Simongát
- Külterületek

Városközpont

Nagyatád központi része, a település történelmi városmagja a város közigazgatási, művelődési, kereskedelmi és idegenforgalmi súlypontja. E városrészben található például a városi Kórház – Rendelőintézet, az Egészségügyi Központ, a Rendőrség, Tűzoltóság és a Mentőállomás, valamint a 2008-ban korszerűsítésre került a Kaposvári Szakképzési Centrum Ady Endre Technikum és Gimnázium. A városközpont intenzív zöld területtel rendelkezik, két tágas és szépen rendezett parkja (Széchenyi tér, Szent István park) viszonylag közel helyezkedik el egymáshoz. A parkokat és a közintézetek egy részét sétáló utca, illetve díszburkolattal ellátott járda köti össze.

Kisatád

A kisatádi városrész Nagyatád északi részén a Városközponttól északi irányban helyezkedik el. A városrész meghatározó funkciója a lakófunkció, melyet sport, rekreációs és turisztikai funkció (strandfürdő) egészítenek ki.

Vasúton túli területek

A városrészt a vasút választja le a központi városi területről. A rendszerváltást megelőző időszakban itt, a város szélén volt a város katonai központja. Ebből következik, hogy a városrészben azóta jelentős funkcióváltást kellett megvalósítani: a városrész jelentős barnamezős rekultiválendő területekkel, ingatlanokkal rendelkezik. A területek rehabilitálása, gazdasági típusú hasznosítása nehéz. Ennek jegyében épült ki itt az iparterület.

Bodvica

A városrész a Városközponttól délre helyezkedik el, alapvetően lakó- és rekreációs funkcióval bíró városrész. A lakóövezet falusias jellegű, a kivadári városrész felé vezető út köré szerveződik, az egyzintes lakóházakat övezik a kiskertes területek.

Henész

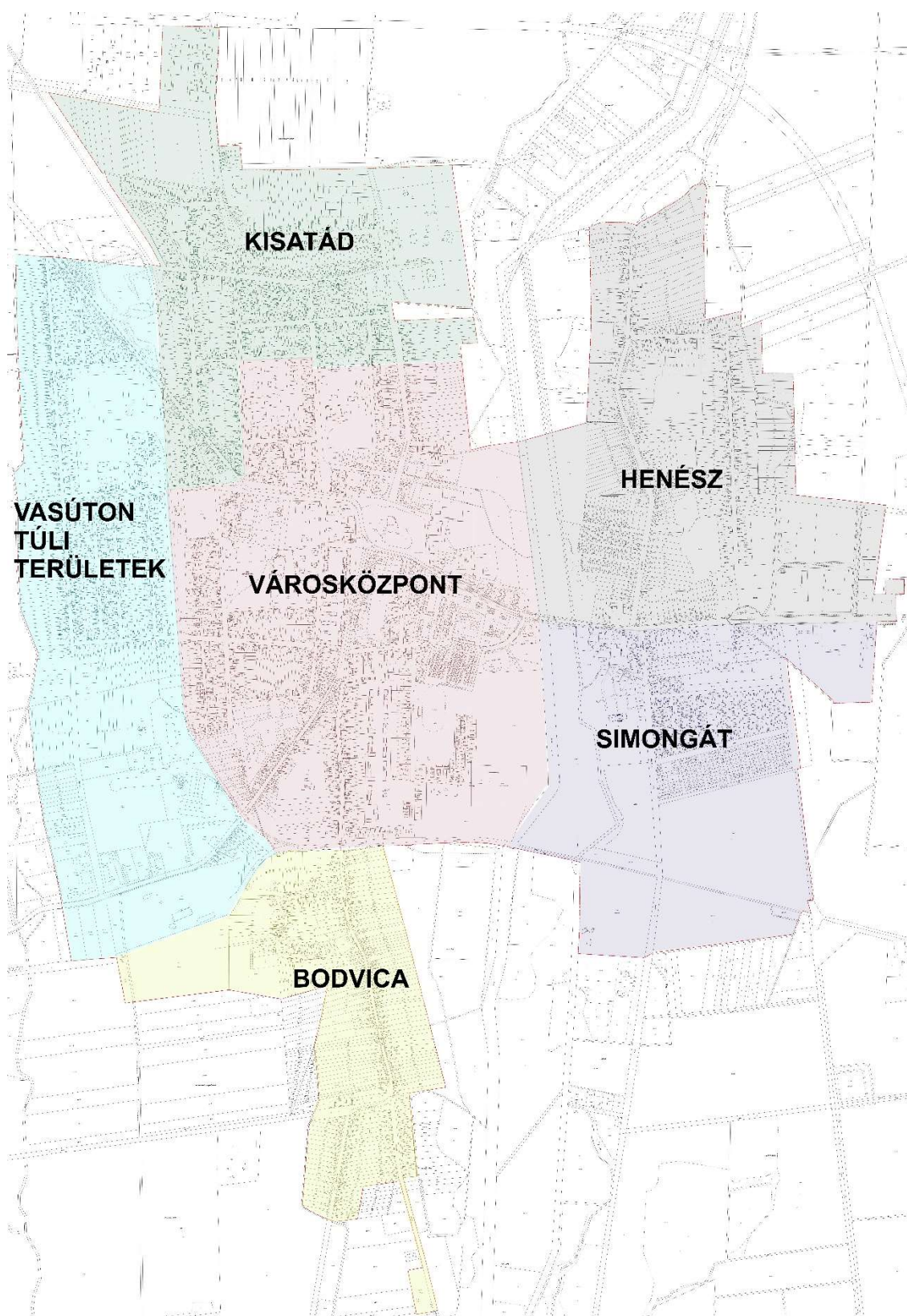
A városrészt a Rinya patak választja el a Városközponttól, illetve Bodvicától, azoktól keletre található. Szerkezetét meghatározza egyrészt a patak észak – dél irányú vonala, a Jóléti-tó, valamint a területet szinte középen északi – déli részre kettéválasztó 681-es főút.

Simongát

A városrész Bodvicához hasonlóan lakó- és rekreációs funkciójú, a Jóléti-tó mellett itt található a város büszkesége, a Szoborpark, s itt van a Városi parkerdő is. A városrészben található kastély funkciói még nem egyértelműek, az épület azonban potenciális turisztikai vonzerő.

Kivadár és külterületek

Kivadár a város központi területétől elkülönült városrész, melynek funkcionális jellemzői megegyeznek a külterületekéivel. A városrész alapvetően lakó- és gazdasági funkciójú, bár ezen funkciók alapvetően gyengék.

1.14-1. ábra. ábra: Nagyatád városrészei

Forrás: saját szerkesztés

1.14.1.2 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

A beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területeket a hatályos településszerkezeti terv (86/2021. (X.28.) sz. Kgy. hat.) alapján mutatjuk be.

Nagyatád város közigazgatási területe	Terület (ha)
Beépítésre szánt területek	742,91
○ Kisvárosias lakóterület	6,56
○ Kertvárosias lakóterület	224,89
○ Falusias lakóterület	166,66
○ Településközpont terület	62,08
○ Kereskedelmi, szolgáltató terület	148,42
○ Ipari terület	73,16
○ Üdülőtérület	-
○ Különleges területek	61,14
Beépítésre nem szánt területek	6293,08
○ Közlekedési és közműterület	129,89
○ Zöldterület	52,13
○ Erdőterület	2679,16
○ Általános mezőgazdasági terület	3113,53
○ Kertes mezőgazdasági terület	74,50
○ Vízgazdálkodási terület	221,13
○ Természetközeli terület	6,30
○ Különleges beépítésre nem szánt terület	40,44
Összesen	7059,99

1-14-1. táblázat: Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

1.14.1.3 Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolat)

Nagyatád intézményi ellátottsága jónak mondható. Az oktatási/nevelési intézményeinek száma magas.

Összességében elmondható, hogy Nagyatádon az alapfokú intézmények száma megfelelő, az igényeket kielégíti. Óvoda és bölcsőde is kellő férőhellyel szerepel a településen. Az egészségügyi alapellátáson túl szakrendelő és kórház is található Nagyatádon, amelynek ellátási körzete túlmutat Nagyatádon, hanem a Nagyatádi járáson is. A szociális ellátás is kedvező: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, idősek nappali ellátása, támogató szolgálat, közösségi ellátás. Ezeket részben az önkormányzat, részben a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat végzi.

A városban a középfokú intézmények: a Kaposvári Szakképzési Centrum Nagyatádi Szakképző Iskola és a Kaposvári Szakképzési Centrum Ady Endre Technikum és Gimnázium.

1.14.1.4 Alulhasznosított barnamezős területek

A település legjelentősebb barnamezős területe a 53 hektáron elterülő korábbi laktanya, ahol egykor 2200 katona szolgált. A laktanya 1990-es bezárását követően a délszláv háború idején, 1993 és 1999 között menekülttáborként működött. Az elmúlt húsz évben az épületek állapota javarészt leromlott.

Laktanya teljes területe:

- kislaktanya: 16 ha 8.470 m² (volt Fegyelmező Zászlóalj)
- nagylaktanya: 35 ha 1.722 m² (volt Budai Nagy Antal Laktanya)
- összesen: 52 ha 192 m²

Jelenleg 30 telephelyet értékesített Nagyatád Város Önkormányzata, magánszemélyek és vállalkozók részére, összesen 27 ha 2829 m².

A volt laktanya területén biztosított 24 órás portaszolgálat 2020. évben megszüntetésre került.

1.14.1.5 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület

Nagyatádon nem található szlömösödött terület, sem a KSH kimutatásai, sem a város vezetése és lakossága megítélése alapján.

1.14.2 Telekstruktúra vizsgálat

A HÉSZ szerint a kialakult telekstruktúra nem változtatandó meg, a településen nyeles telek kialakítása nem engedélyezett. Az övezeti előírásban meghatározott minimális telekterületnél kisebb, meglévő építési telek is beépíthető, ha az egyéb előírások betarthatók. Az épületállomány legnagyobb részét jelentő lakóépületek beépítési mód szerint két fő csoportba sorolhatók: családi házas területek

jellemzően egy lakásos, leggyakrabban oldalhatáron álló beépítési móddal, változatos telekméretekkel; és zárt sorú, városias beépítésű területek elsősorban a belvárosban.

1.14.3 Az épített környezet értékei

1.14.3.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Nagyatád régészeti lelőhelyei Miniszterelnökség Közhiteles Hatósági Nyilvántartása alapján:

azonosító	lelőhelyszám	név	HRSZ
22899	1	Bodvica-Temető	2041/2, 0391/9, 0391/11, 2041/1
47884	2	Henészi - temető	0542/2, 0544/3, 0549/6, 2361, 2362, 0542/10, 0542/11, 0545/1, 0545/2, 0549/5, 0549/3, 0542/3, 0543, 0544/4
47885	3	Szollár - malom	0533, 0545/3
47886	4	Kivadari temető	3051/3, 0374
47887	5	Prokopi - dűlő	0116/2, 0116/5, 0116/6, 0116/7, 0116/8, 0124, 0129/1, 0118, 0132, 0117, 0116/1, 0114, 0112, 0128
47891	8	Bodovica - Boda	0398/21, 2719/23, 0394, 0392, 0391/13, 0391/12, 0398/12, 0398/2, 0384, 0391/6, 0391/7, 2041/1, 2041/2, 0399, 2719/1, 2719/10, 2719/5, 2719/6, 2719/7, 2719/8, 2719/9, 2719/11, 2719/12, 2719/13, 2719/14, 2719/15, 2719/16, 2719/17, 2719/18, 2719/19, 2719/20, 2719/21, 2719/22, 0398/23, 0398/22, 0398/10, 0398/11, 0398/15, 0398/16, 0398/17, 0398/18, 0391/8, 0391/9, 0391/11, 0391/14, 0398/3, 0398/4, 0398/5, 0398/6, 0398/7, 0398/8, 0398/13, 0398/24, 0398/20, 0391/1, 0391/2, 0391/15, 0391/16, 0391/18, 0395

47893	9	Bodvica I.	0398/23, 0398/24, 0398/3, 0398/4, 0398/5, 0398/20
47896	10	Bodvica II.	0398/22, 0398/20, 0398/24, 0398/23
47897	11	Tölgyes	0376, 0377/5
47901	12	Szollár- malomtól D-re	0546/1, 0547, 013, 0548, 0546/4, 018/8, 07/43, 07/48, 016/1, 07/53, 08, 07/54, 010, 014/4, 07/44, 016/3, 015, 07/27, 014/3, 014/2, 014/1, 016/4, 09/3, 011/1, 016/5, 07/52, 07/51, 07/50, 07/49, 018/5, 018/4, 017, 018/3, 07/42, 0549/1, 0545/3, 0537, 0533
60000	13	Újkút-pusztától É-ra	0430/2, 0430/1
76369	15	Cigány-Markógödri- dűlő 1.	065/3, 062, 039/20, 039/22, 065/2, 039/21, 065/1, 039/19, 066, 070
76371	16	Cigány-Markógödri- dűlő 2.	062, 037, 063/14, 063/12, 063/13, 063/10, 063/11, 063/9
88429	17	Zsellér-föld	0510/2, 0511/2, 0511/4
88431	18	Csonka-dűlő	0542/11, 0540, 0539
88433	19	Rinya Ny-i partja	018/8, 018/9, 049/19, 049/17, 049/18, 027
88435	20	Nagyret II.	042, 044
88437	21	Nagyret	039/23, 042

1.14-2. táblázat: Régészeti lelőhelyek

Forrás: Nagyatád ÖHT 2017

1.14.3.2 Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

A műemlékek és a helyi védelem alatt álló épületeken kívül külön szükséges kiemelni a Széchenyi teret, amely az ott található gyógyfürdővel, illetve a parkot övező építészeti értékekkel a város jellemző arculatát biztosítja.

1.14.3.3 Világörökségi és világörökségi várományos terület

A világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény, valamint a világörökségi várományos helyszínek jegyzékéről szóló 27/2015. (VI. 2.) MvM rendelet szerint Nagyatád közigazgatási területét nem érinti sem világörökségi, sem világörökségi várományos terület.

1.14.3.4 Műemlék, műemlék együttes

Nagyatád régre visszanyúló gyökerekkel rendelkező város, ennek köszönhetően számos értékes kulturális emlék, régészeti lelőhely található a városban és környékén. A településen a következő országos védelem alatt álló műemlékek, illetve műemléki környezetek találhatók:

- **Ferences rendház** (Széchenyi tér 6. hrsz.: 9) Ferences kolostor, barokk, 1740. Átéépítve eklektikus stílusban a 19. sz. második felében. Ebédlőtermében falképek, barokk, 18. sz. o Ferences rendház ex-lege műemléki környezet
- **Ferences templom** (Széchenyi tér 5. hrsz.: 10)
 - R.k. volt ferences templom, barokk, 1761. Tornya 1873-ból. Berendezés: fő- és mellékoltárok, keresztelőkút, padok, áldoztatórács, 18. sz.
- **Kereszt** (Kápolna utca hrsz.: 206) Kerítéssel körülvett, lépcsőzetes talapzaton álló, szoborfülkés, karéjos szárú kő kereszt. A szoborfülkében Mária szobor. 1925-ben állították.
- **Szent Rókus rk. kápolna**, (Kápolna utca hrsz.: 205) Úttal párhuzamosan, kis dombon szabadon álló, kisméretű, poligonális szentélyzáródású, homlokzati tornyos kápolna. A toronyaljban nyíló bejárata szegmensíves, fölötte íves övpárkány. Barokk. Épült a 18. században.
 - R. k. kápolna és kereszt ex-lege műemléki környezete

törzsszám	azonosító	név	cím	hrsz.	kategória
4552	8017	Ferences templom	Széchenyi tér 5.	10	védett műemlék
4553	8018	Ferences rendház	Széchenyi tér 6.	9	védett műemlék
8675	8016	Rk. kápolna és kereszt	Honfoglalás tér*	205, 206	védett műemlék
8675	15431	Rk. kápolna	Honfoglalás tér*	205	védett műemlék
8675	15435	kereszt	Honfoglalás tér*	206	védett műemlék

1.14-3. táblázat: Műemlék, műemlék együttes

Forrás: Nagyatád ÖHT 2017

1.14.3.5 Műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

Nagyatád város területét nem érinti.

1.14.3.6 Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

Nagyatád város területét nem érinti.

1.14.3.7 Nemzeti emlékhely

Nagyatád város területét nem érinti.

1.14.3.8 Helyi védelem

A városban további közel 90 helyi védelem alatt álló épített művi érték található. A védelem alatt álló művi értékek mindegyikéről külön részletes nyilvántartást és törzslapot vezet a városi főépítész. Helyi jelentőségű művi értékek:

srsz.	építmény	helyszín	hrsz.
1	kereszt	Ady Endre u. 12.	2572
2	lakóház utcai homlokzata	Árpád u. 8.	1733/1
3	irodaház déli homlokzata	Baross G. u. 11.	535
4	lakóház tömege, homlokzata	Baross G. u. 15.	539
5	ref. templom	Baross G. u. 17.	540
6	lakóház utcai homlokzata	Beregszászi u. 3.	569
7	lakóház utcai homlokzata	Beregszászi u. 6.	549
8	lakóház utcai homlokzata	Beregszászi u. 8.	550
9	lakóház utcai homlokzata	Beregszászi u. 9/a.	565
10	lakóház utcai homlokzata	Beregszászi u. 11.	564
11	kereszt	Bodvicai szőlők	4040
12	kereszt és középkori körtemplom maradványai	Bodvicai temető	2041/2
13	kereszt	Bodvicai temető	2041/2
14	evangélikus templom	Dózsa Gy. u.	625/1
15	volt dohánybeváltó épületei: dohányfermentáló, lakóház, irodaház, kerítés	Dózsa Gy. u. 15-19.	589/2
16	lakóház, állatorvosi rendelő utcai homlokzat	Dózsa Gy. u, 20.	648
17	lakóház utcai homlokzat	Dózsa Gy. u. 60.	693
18	bolt, italbolt tömege, homlokzatai	Fürdő u. 1.	3021
19	r.k. kápolna, Mária szobor, Erzsébet királyné emlékmű, kereszt	Háromfai út	3116
20	Somssich kápolna	Háromfai út	3018
21	temetői kereszt és középkori templomdomb	Henészi temető	2362
22	kereszt	Hókamalom	0563
23	r.k. kápolna, kereszt, Szt. József szobor	Honvéd utca	2337
24	kereszt	Honvéd u. 101.	2373

25	lakóház utcai homlokzat	Honvéd u. 110.	2339/4
26	lakóház tömege, homlokzatai	Honvéd u. 124.	2347/1
27	lakóház, gazdasági épület tömege, homlokzatai	Honvéd u. 138.	2353
28	otthon-ház tömege	József A. u. 1.	2425
29	kereszt	Kiserdő	026/11
30	volt kastély	Kispusztá/Barapuszta	4301
31	ipartestületi ház utcai homlokzata	Korányi u. 5.	436
32	Kossuth szobor	Kossuth L. u.	1692/4
33	lakóház, üzletek utcai homlokzat	Kossuth L. u. 10.	1708
34	lakóház utcai homlokzat, kapu	Kossuth L. u. 43.	1648
35	temetőkápolna	Központi temető	1340
36	temetői kereszt	Központi temető	1340
37	lakóház utcai homlokzat	Mártírok útja 6.	1748
38	irodaház utcai homlokzat	Mártírok útja 16.	1757
39	irodaház utcai homlokzat	Mártírok útja 18.	1757
40	kereszt	Petőfi S. u. 73.	1823
41	lakóház utcai homlokzata	Rákóczi F. u. 14.	2093
42	lakóház utcai homlokzata	Rákóczi F. u. 39.	1929
43	kereszt	Rákóczi F. u.41.	1931
44	kereszt	Rákóczi F. u.	2042/2
45	kereszt	Rákóczi F. u. 81.	1976/2
46	temetői kereszt	Simongáti temető	2711/2
47	volt magtár utcai tömeg, homlokzat	Somogyi B. u. 7.	814
48	kereszt	Szabadság tér	2262
49	kastély	Szabadság tér 8.	2246
50	irodaház tömege, homlokzatai	Szabadság tér 9.	2257
51	gyógyfürdő eredeti épületrész	Széchenyi tér	1695
52	I. világháborús emlékmű	Széchenyi tér	1693
53	Nagy-kereszt	Széchenyi tér	1693
54	Márai-kereszt	Széchenyi tér	1693
55	Szentháromság szobor	Széchenyi tér	1692/1
56	csonka-kereszt alapzat	Széchenyi tér	1692/1

57	régi postaépület, hotel	Széchenyi tér 1.	22
58	múzeum tömege, homlokzatai	Széchenyi tér 2.	21
59	volt tűzoltószertár tömege, nyugati homlokzata	Széchenyi tér 4.	13
60	turisztikai központ, volt zeneiskola nyugati homlokzata	Széchenyi tér 7.	7
61	lakóház, volt vendéglő nyugati homlokzata	Széchenyi tér 8.	5/1
62	lakóház nyugati homlokzata	Széchenyi tér 9.	4
63	lakóház északi homlokzata	Széchenyi tér 12.	1752
64	társasház északi homlokzata	Széchenyi tér 13.	1751
65	könyvtár tömege, utcai homlokzata	Széchenyi tér 14.	1746
66	társasház, üzlet északi homlokzata	Széchenyi tér 18.	1701
67	lakóház, üzlet északi homlokzata	Széchenyi tér 21.	1703
68	volt iskola keleti homlokzata	Széchenyi tér 25.	1364
69	lakóház keleti homlokzata	Széchenyi tér 26.	1363
70	lakóház keleti homlokzat	Széchenyi tér 27.	1362
71	áruház, üzletek tömege, utcai homlokzata	Széchenyi tér 37.	440
72	kereszt	Szigetvári u.	1997/2
73	lakóház homlokzatok	Vasút sor	1279/3
74	vasútállomás épülettömeg	Vasút sor	1279/4
75	bíróság	Zrínyi u. 3.	24
76	volt börtön	Zrínyi u. 5.	25
77	Kisatád középkori templomának maradványai	Szentegyházi dűlő	0103
78	kereszt	elkerülő út	0489/14

1.14-4. táblázat: Helyi védett épületek, építmények

Forrás: Nagyatád ÖHT 2017

1.14.4 Az épített környezet konfliktusai, problémái

Nagyatád épített környezeti problémákkal a korábban bemutatott, jelenleg nagyrészt kihasználatlan és jelentősen leromlott állapotú laktanyán kívül nem terhelt, nincsenek használaton kívüli barnamezős iparterületek, sem szlömösödött lakónegyedek. A laktanya esetében a jelenlegi gazdasági hasznosítás folytatása fokozatosan jelenthet megoldást.

1.15 Közlekedési vizsgálat

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

A Nagyatádi járás az V. számú Helsinki folyosótól déli irányban helyezkedik el. Az országos és a páneurópai hálózatba a 68. sz. másodrendű főút kapcsolja be, amely része az európai úthálózatnak, E661 számmal.

A különböző szintű térségi központok elérhetősége változó. A megyeszékhely közúton egy órán belül elérhető, a régió központ másfél, míg a főváros 2,5 órányi autótútra található. A járási központ, Nagyatád a járás minden településéről megközelíthető, köszönhetően lokálisan központi fekvésének. Ugyanakkor néhány zsáktelepülés bekötésének a hiánya nem teszi lehetővé a gyors eljutást.

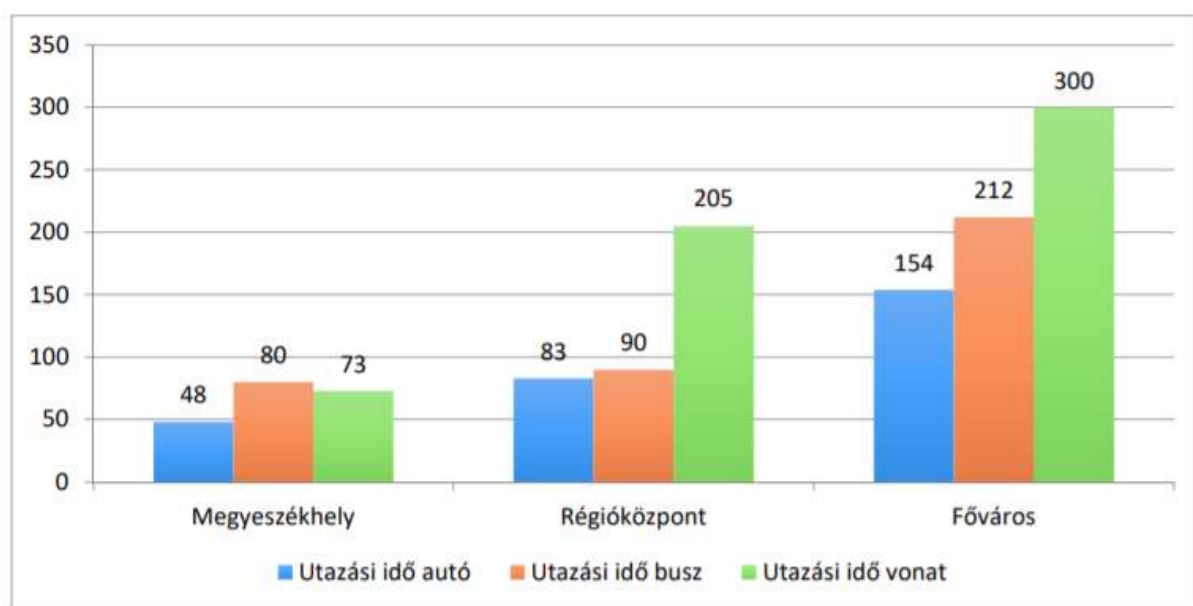
Közösségi közlekedés tekintetében rosszabb a helyzet. Távolsági autóbusszal már a régió központ is több, mint másfél órányira van, a vasúti közlekedés pedig extrém módon lassú és körülményes. Minden fontosabb település csak átszállással, vállalkhatatlanul hosszú idő alatt érhető el. Ez alól talán csak Kaposvár kivétel, bár átszállás itt is szükséges. A térségi központok távolságát és az átlagos eljutási időket a lenti táblázat tartalmazza. A járáson belül vasútállomással, vagy vasúti megállóhellyel rendelkező településekről Nagyatád fél órán belül elérhető vasúton.

Különböző szintű térségi központok elérhetősége személygépkocsival				
Térségi központok	Útvonal	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)
Kaposvár megyeszékhely	68 - Kadarkút - 61	52,4	48	65,5
	68-61	61,1	60	61,1
Pécs - régióközpont	68 - Kadarkút - 6	87,2	83	63,0
Budapest - főváros	67-M7	229	154	89,2
	61-M7	230	156	88,5
Különböző szintű térségi központok elérhetősége távolsági autóbussz járással				
Térségi központok	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)	Átlagos napi járatszám (oda-vissza)
Kaposvár - mszh	52,4	80	39,3	24-20
Pécs - régióközpont	105	90	70,0	16-18
Budapest - főváros	230	212	65,1	9-9

Különböző szintű térségi központok elérhetősége vasúttal				
Térségi központok	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)	Átlagos napi járatszám (oda-vissza)
Kaposvár - mszh	49	73	40,3	14-12
Pécs - régióközpont	144	205	42,1	16-16
Budapest - főváros	244	300	48,8	27-30 (15-9)

1.15-1. táblázat: Különböző szintű térségi központok elérhetősége gépkocsival, autóbusszal és vasúttal

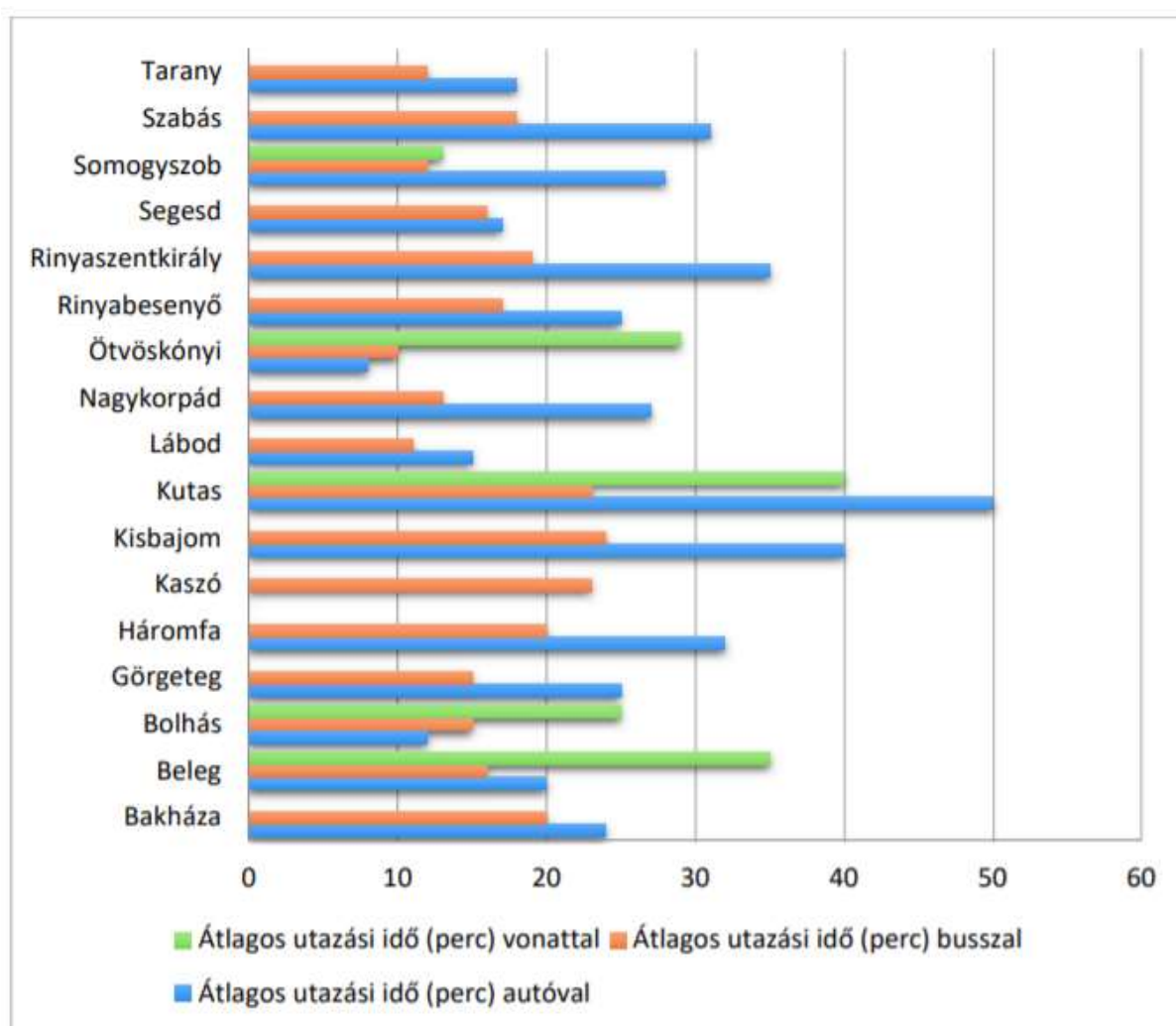
Forrás: Nagyatád MV 2015

1.15-1. ábra: Különböző szintű térségi központok elérhetősége gépkocsival, autóbusszal és vasúttal

Forrás: Nagyatád MV 2015

A járási települések átlagos távolsága a járásközponttól közúton 14 km, ami személyautóval átlagosan 16,7 perc alatt tehető meg. Helyközi autóbusszal ez az eljutási idő 25,4 percre hízik. Vasúton a járás székhelyről 5 település érhető el. A vasúti pályán ezek átlagosan 14,8 km távolságra vannak, melyet a vonat 28,4 perc alatt tesz meg. Ezeknek az adatoknak az összehasonlítását tartalmazza az alábbi ábra.

1.15-2. ábra: A járási települések átlagos elérési ideje a járásközpontból különböző módokon (perc)

Forrás: Nagyatád MV 2015

1.15.2Közúti közlekedés

A Nagyatádi járás az országos úthálózathoz való kapcsolódás szempontjából viszonylag rossz helyzetben van. Területén áthalad a 68. illetve a 68-as főút elkerülőjének elkészültével a városon átvezető 681. sz. főút, amely viszonylag jó kapcsolatot ad a 61. sz. főúthoz és a megyeszékhely jobb elérhetőségét is segíti. A járás legfontosabb útjai a 68. sz. főút és a 6809. sz. mellékút, amelyek a járási központot kötik össze a berzencei határátkelőhellyel. A személygépjármű forgalom Lábod és Segesd között a legnagyobb 2000-5000 J/nap. A 68. sz. főút kapacitáskihasználtsága Lábod és Nagyatád között 40-60% között van, máshol jellemzően 40% alatt. A mellékutak jellemzően 25% alatti értéket mutatnak, kivétel ez alól a 6809. sz. mellékút, ami eléri a 26-50% közötti kihasználtságot. A városközponti területein vezet át a 681-es számú főútvonal, amely nyugat-kelet irányú kapcsolatokat biztosít a Berzencei Határátkelőhely irányába. A folyamatosan növekvő forgalom, jelentős környezeti és baleseti kockázatokat hordoz. Nagyatád városban az önkormányzati tulajdonú belterületi úthálózat 53 km, amelyből kiépített 46 km. A városi utak minősége megfelelő.

Járás települései	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)
Bakháza	15	20	45,0
Beleg	13,3	16	49,9
Bolhás	10,4	15	41,6
Görgeteg	15,5	15	62,0
Háromfa	15,7	20	47,1
Kaszó	17,6	23	45,9
Kisbajom	21,1	24	52,8
Kutas	17,9	23	46,7
Lábod	9,1	11	49,6
Nagykorpád	12,9	13	59,5
Ötvöskónyi	8	10	48,0
Rinyabesenyő	15,1	17	53,3
Rinyaszentkirály	18,5	19	58,4
Segesd	14,4	16	54,0
Somogyszob	9,9	12	49,5
Szabás	16	18	53,3
Tarany	7,4	12	37,0

1.15-2.táblázat Járasközpont elérhetősége a járási településekről személyautóval

Forrás: Nagyatád MV 2015

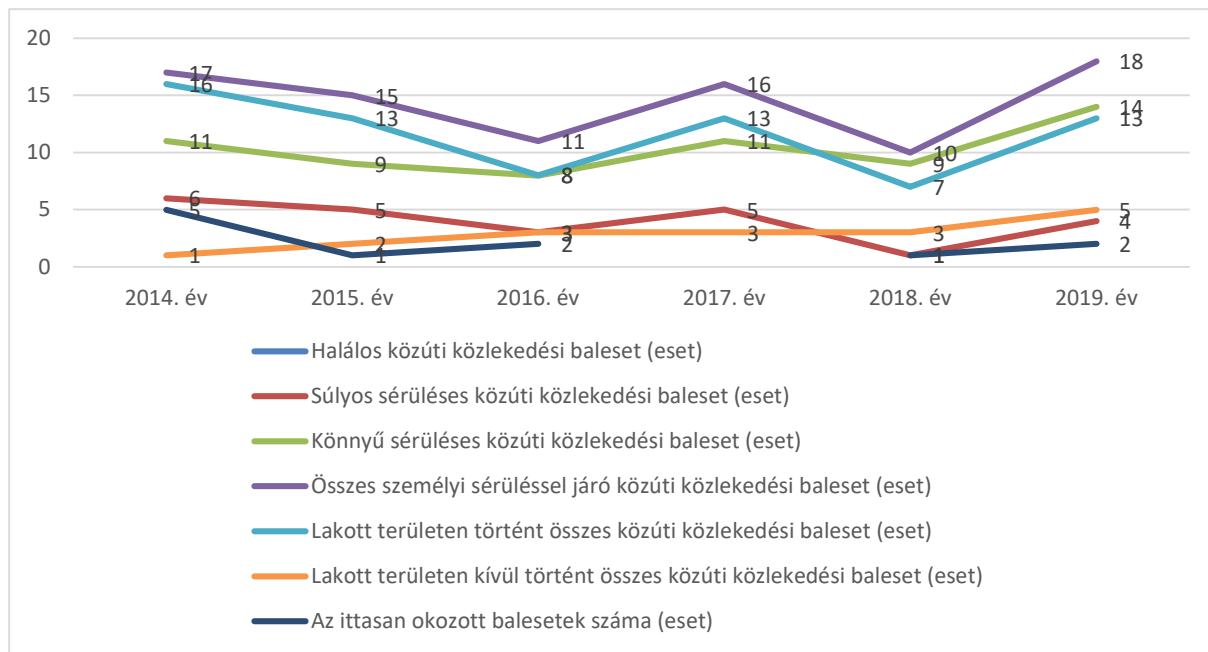
A 68. sz. főúthoz a városközpontból a 2x1 forgalmi sávval rendelkező Dózsa György út vezet, amelyek körforgalommal csatlakoznak. A Dózsa György út városközponti csomópontjában ágazik el a 681. sz. út Berzence- és a 6814. sz. összekötő út Somogyszob irányába. Innentől a központi szakasz a Széchenyi térig 2x2 sávossal kialakítású és Baross Gábor út névre hallgat. A tér után a burkolat szélessége ismét 2x1 sávra csökken és a Hunyadi út nevet kapta, melyet egészen a Szabadság térig visel. Innentől a városhatárig azonban Szabadság útnak hívják. Burkolatának minősége megfelelő.

Megvalósult fejlesztések

- 2009 - Nagyatád 68-as számú főút, valamint a 6809. és a 6814. számú összekötő utak csatlakozásának körforgalmú csomóponttá történő átépítése
- 2015 - 68-as számú főút Nagyatád lakott területét elkerülő szakasza
- Tölgyfa utca aszfaltozása
- A Tallián utca út- és járdafelújítás (2019-re került megvalósításra)
- A Nagyatád, Munkás utca útburkolatának felújítása (kivitelezői szerződéskötés megtörtént, a kivitelezés 2022-ben megtörténik)

Baleseti mutatók alakulása

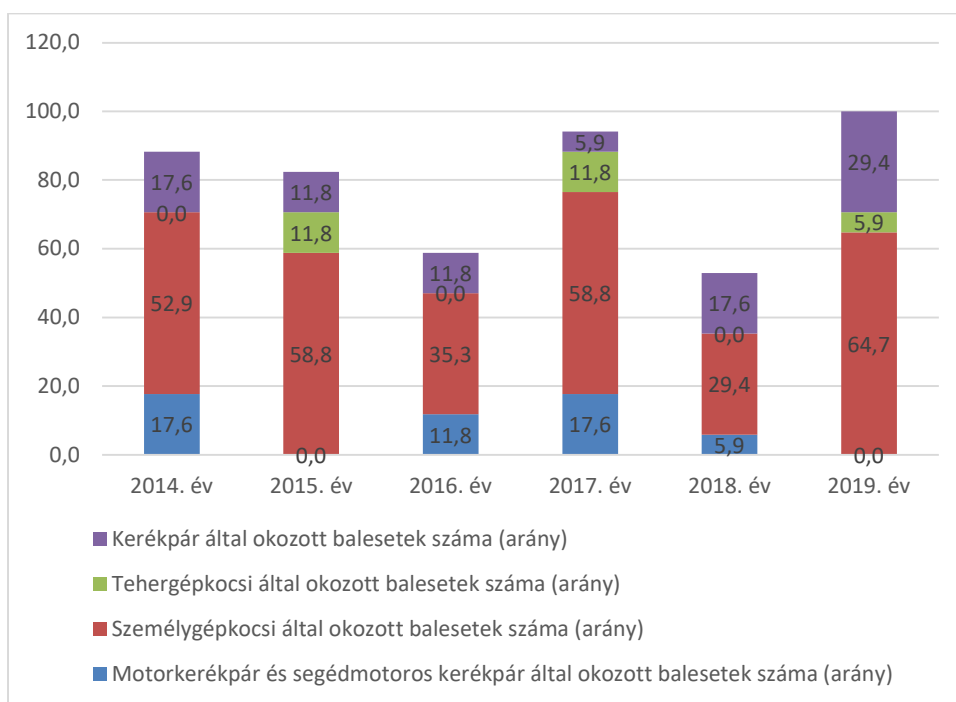
A közúti közlekedési balesetek száma az országos átlagot tekintve évről évre csökken. Ezt a tendenciát követi a régiós és a megyei átlag is. A járás és Nagyatád város statisztikai mutatói azonban az elmúlt években (2018-2019) növekedést mutatnak. 2014 óta folyamatosan csökkent az 1000 lakosra vonatkoztatott balesetek száma a járásban. Míg 2014 előtt jóval az országos és a megyei átlag felett volt. 2014-2019 között a különböző közúti közlekedési baleseti esetszámok 2016-ig nagyrészt csökkenő tendenciát mutattak, 2017 rosszabb mutatói után 2018 kedvezőbb év volt, 2019-ben ismét növekvő esetszámok tapasztalhatók.

1.15-3. ábra: Személyi sérüléssel járó közúti balesetek száma, esetszám (db) Nagyatádon (2014-2019)

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Az ábra megmutatja, hogy a járművek által okozott balesetek túlnyomó részét a személyautósok okozzák. Természetesen ebben az is közre játszik, hogy ők vesznek részt legnagyobb számban a közlekedésben.

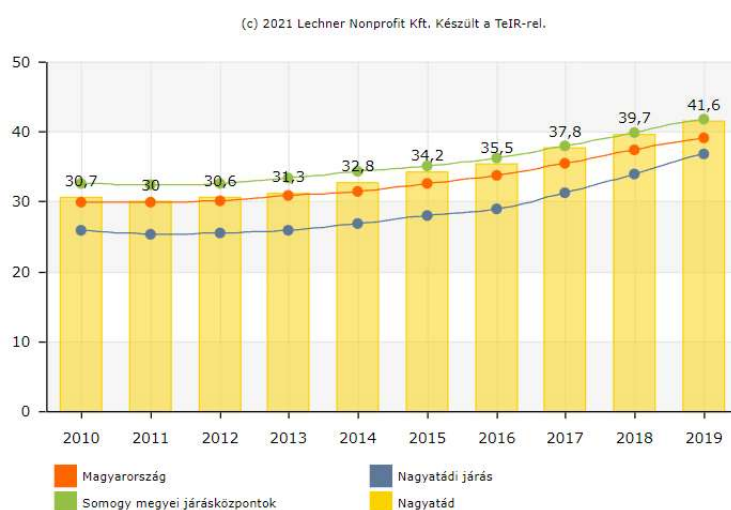

1.15-4. ábra: Járművek által okozott balesetek megoszlása (%) Nagyatádon, 2014-2019

Forrás: KSH Tájékoztatói adatbázis

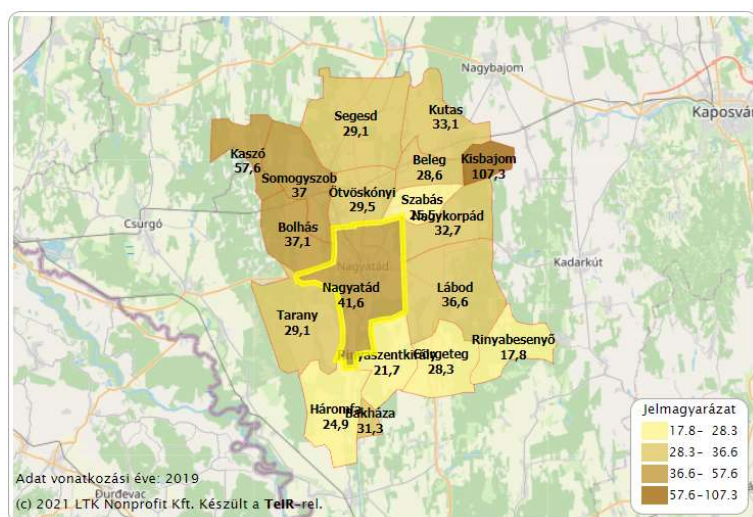
Motorizációs mutatók

A motorizációs szintje 41,6 szgk/100 lakos, országos szinten átlagos (Az országos átlag 39 szgk/100 lakos). Ezek az értékek az elmúlt években nagyjából együtt mozogtak a járási és a Somogy megyei járásközponti átlagértékekkel. Az adatokból kiolvasható, hogy a Nagyatádi járásban mélyen az átlag alatti értéken áll a száz lakosra jutó személygépkocsik száma a teljes vizsgált időszakban. Területileg elmondható, hogy a járás déli részén alacsonyabb a mutató, míg az északabbi településeken magasabb.

1.15-5. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma Nagyatádon, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.15-6. ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsi száma a Nagyatádi járásban, 2010-2019 (db)

Forrás: Lechner Nonprofit Kft.

1.15.3 Községi közlekedés

1.15.3.1 Közúti közösségi közlekedés

Helyközi autóbuszos közlekedés

A megyei fő autóbusz üzemeltető a Volánbusz Zrt. 2021-ben új autóbuszok beszerzésével a Somogy megyei járműpark átlagéletkora 12 évre csökkent. A nagyatádi autóbusz pályaudvarról a járásba naponta 82 helyközi járat érkezik, illetve indul. A viszonylathálózat struktúrája is tükrözi Nagyatád meghatározó járási szerepét. A legtöbb településről közvetlenül elérhető, a kisebb településekről, zsáktelepülésekről is napi 5-6 járatpárral. A 30 perces elérhetőségi izokrón szerint a járásban csak két településről nem érhető el a járási centrum (Kisbajom, Kutas). A zsáktelepülésekre (Bolhás, Bakháza, Rinyaszentkirály, Rinyabesenyő, Kisbajom) betérő járatoknál, míg a futásteljesítmény nő (gyakran alacsony kihasználtság mellett), addig a bevételek ez nem fedezik, ugyanis az „átutazók” ezt a betérést természetesen nem fizetik meg a menetdíjban. Ezzel egyidejűleg viszont többlet menetidő terheli az „átutazó” utast is. Tehát mind a szolgáltatás minőségét, mind a gazdaságosságát rontja a hiányos közúthálózat. Regionális összehasonlításban a járás autóbusz-hálózata az átlagosnál kissé jobb ellátottságot biztosít.

Távolsági autóbuszos közlekedés

A 68.sz. főút észak-déli irányban szeli át a járást és megteremteti a kapcsolatot a Balaton és Barcs (horvát határátkelőhely) felé, Nagyatádot is érintve. Ez egy viszonylag jó alapot biztosít a nagytávolsági elérhetőséghez. Csupán egy távolsági buszjárat közvetlen célpontja Nagyatád, e mellett az áthaladó járatok kínálnak nagytérségi kapcsolatot. Közvetlenül elérhető a régió központja, Pécs, 90 perc alatt; a megyeszékhely, Kaposvár, 80 perc alatt és a főváros 212 perc alatt. A környező járási központok közül Barcs és Csurgó. Néhány távoli nagytérségi központ közvetlen elérhetősége is biztosított: Zalaegerszeg, Nagykanizsa és Keszthely.

Járás települései	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)	Átlagos járatszám (oda-vissza)
Bakháza	15	24	37,5	16-13
Beleg	13,3	20	39,9	3-3
Bolhás	10,4	12	52,0	5-5
Görgeteg	15,5	25	37,2	30-36
Háromfa	15,7	32	29,4	17-15
Kaszó	17,6	-	-	-
Kisbajom	21,1	40	31,7	14-13
Kutas	17,9	50	21,5	16-14
Lábod	9,1	15	36,4	55-59
Nagykorpád	12,9	27	28,7	18-15
Ötvöskónyi	8	8	60,0	22-23
Rinyabesenyő	15,1	25	36,2	3-4
Rinyaszentkirály	18,5	35	31,7	14-13
Segesd	14,4	17	50,8	21-21
Somogyszob	9,9	28	21,2	6-5
Szabás	16	31	31,0	13-12
Tarany	7,4	18	24,7	12-13

1.15-3. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről autóbusszal

Forrás: Nagyatád MV 2015

Helyi autóbuszos közlekedés

Nagyatádon 1997 óta üzemel helyi autóbusz közlekedés, amely jelenleg négy viszonylatból áll. Ezek rendszerint munkanapokon közlekednek.

1.	Zrínyi u. – Autóbuszállomás – Kossuth u.
2.	Zrínyi u. – Posta
3.	Autóbuszállomás – Henész, forduló
4.	Autóbuszállomás – Kivadár
5.	Éltes Mátyás Általános Iskola

1.15-4. táblázat - Nagyatád helyi viszonylatai

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.15.3.2 Kötőtpályás közösségi közlekedés

Nagyatád egy Somogyszobtól kiágazó szárnyvonallal kapcsolódik az ország vasúti hálózatához. Ezen 15 járat pár közlekedik, biztosítva a fővonalhoz való csatlakozást.

A Nagyatádi járást a nemzetközi törzshálózat érinti. A járáson áthalad az V/B „helsinki korridor” vasúti tengelye.

A Nagyatádi járást kettő vasútvonal érinti:

- 38 – Somogyszob – Nagyatád vasúti mellékvonal
 - Tervezési sebesség 60 km/h
 - Fékúttávolság: 400 m
- 41 – Dombóvár – Kaposvár – Gyékényes vasúti fővonal
 - Tervezési sebesség 80 km/h
 - Állandó sebességkorlátozás: 60 km/h

A járásban lévő vasúti vonalak egyvágányúak, a fővonal (41) villamosított.

A Nagyatádi járásban Nagyatád, Bolhás, Somogyszob, Ötvöskónyi, Beleg, Kutas, Segesd település rendelkezik vasútállomással, vagy vasúti megállóhellyel. A vasútvonalak a járás északi részén haladnak, így a déli részről nincs vasúti kapcsolat a járásközponttal.

Járási települései	Távolság (km)	Átlagos utazási idő (perc)	Átlagos utazási sebesség (km/h)	Átlagos járatszám (oda-vissza)
Beleg	19	30	38	12-14
Bolhás	12	20	36	13-11
Kutas	21	30	42	13-15
Ötvöskónyi	13	20	39	13-14

Somogyszob	9	13	41,5	16-19
------------	---	----	------	-------

1.15-5. táblázat Nagyatád elérhetősége a járás településeiről vasúttal

Forrás: Nagyatád MV 2015

1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés

1.15.4.1 Kerékpáros közlekedés

A városban kiépített kerékpárút csak a 681. sz. út mentén, a Széchenyi tértől az Újkút-pusztai bekötő útig található, 2 km hosszban. A járási kerékpár útvonal nyomvonalára javaslat készült, kiépítése a turisztikai kínálat bővítése miatt is indokolt.

Megvalósult fejlesztések 2014-2020 között:

- A nagyatádi kerékpárút hálózat fejlesztése a fenntartható közlekedésfejlesztés, közlekedésbiztonság javítása érdekében

1.15.4.2 Gyalogos közlekedés

A városközpontban a Széchenyi térből sugarasan ágaznak ki a legfontosabb gyalogos útirányok. A településen 67,1 km burkolt járda található

1.15.5 Parkolás

A városban térítésmentes parkolási rendszer üzemel. A városban elegendő számú parkolóhely található, köszönhetően annak is, hogy a belváros rekonstrukció keretében 95 db ingyenes parkoló került kialakításra a sétáló utca környezetében működő intézmények (Sportcsarnok, Vásárcsarnok, autóbusz állomás) parkoló igényének kielégítése céljából.

Nagyatád Város közigazgatási területén megvalósuló közhasználatú építményekre, üdülő- és lakóépületekre és egyéb célú épületekre, valamint önálló új létesítmény megvalósításával nem járó, de a folytatni kívánt tevékenységgel összefüggésben keletkező gépjármű elhelyezési igényt támaztó beruházások kapcsán kialakítandó parkolóhelyek megváltását a 35/2004. (X. 1.) önkormányzati rendelet szabályozza, amely megkülönbözteti a belvárosi, illetve nem belvárosi parkolóhelyeket. A belváros határait a következők szerint határozza meg: Beregszászi – Bajcsy-Zs. – Korányi – Zrínyi – Széchenyi tér – Mártírok – Árpád – Szabó D. – Kolozsvári – Baross G. – Dózsa Gy. utcák által határolt terület, amely szinte egybe esik jelen ITS által lehatárolt belvárosi városrészszel. A rendelet mindkét övezetben lehetőséget teremt a parkolóhely megváltására.

A szerződésben megváltott parkolóhelyek számáról, az igény keletkezésének helyéről, valamint az ezekkel kapcsolatosan kialakított új parkolóhelyekről részletes nyilvántartást vezet az önkormányzat.

1.16 Közművesítés

1.16.1 Vízi közművek

1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás

A város közműellátottsága jó, a lakások 99%-a be van kapcsolva az ivóvízvezeték hálózatba, 96%-a pedig a közcsatorna hálózatba.

Nagyatád város vízellátása pannon illetve pleisztocén kori rétegek rétegvizeiből biztosított. A víziközmű szolgáltatási feladatokat a DRV Zrt. látja el, a város vízellátó rendszere a város saját tulajdonában van. A település ivóvízellátását 8 db mélyfúrású kút biztosítja. A kutakból összesen maximálisan 5700 m³ /nap ivóvíz termelhető ki. A vízkitermelési kapacitás kihasználtsága jelenleg alig éri el az 50%-ot (a nyári csúcsvízfogyasztás kb. 3000 m³ /nap). A kutakból kitermelt víz II. osztályú, vas- és mangántartalma határérték feletti, így a vizet vastalanító berendezésben tisztítják meg az előírt mértékre. A kitermelt vizek egy részében a metántartalom határérték feletti. A 8005/1995 (KHV Ért. 22) KHVM tájékoztatója szerint a települések szennyvízelvezetéssel és szennyvíztisztítással kapcsolatos támogatási rangsor összeállításánál Nagyatádot a I. sérülékeny környezetű vízbázisok területén levő települések, az I/4-es kevésbé érzékeny, üzemelő, sérülékeny vízbázisú települések közé sorolták. A sérülékeny vízbázis előzetes hidrogeológiai védőterületének a lehatárolása elkészült.

A víz - közmű hálózat tekintetében fontos teendő a vízminőség javítása, a vezetékhálózat korszerűsítése és a vízkezelő berendezések cseréje. Erre vonatkozóan a szolgáltató DRV Zrt-nek 2015 és 2030 közti térségi fejlesztési terve van, összesen mintegy 600 millió Ft értékben.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet „Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolása” című 2. melléklete, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet melléklete alapján Nagyatád közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek körébe sorolandó.

Nagyatád területén sérülékeny vízbázis található, hidrogeológiai védőidom lett kijelölve (Nagyatád városi vízmű (rétegvíz, 2595-4/2012., 2012.05.23.)). A VII/b. számú és a X. számú vízműkutak pleisztocén rétegekben tárolt vízkészletet csapolnak meg. Az összlet jó vízvezető képességű, kőzettani felépítése apró-középszemcsés homok, agyag, homokos agyag. Az I/a. számú III. V. VIII. és a IX. számú vízműkutak felső pannon rétegekben tárolt vízkészletet csapolnak meg. A 10-20-30 m vastag homok rétegeket agyag, homokos agyag rétegek választják el egymástól. Vízáradó képességük átlagosan 500 l/perc. 1.4. A védelem alá helyezett víztermelés összesen 1 496 500 m³/év (4100 m³/nap).

A Nagyatádi Termál- és Gyógyfürdő és a Nagyatádi Termál-és Strandfürdő vízellátását biztosító vízbázisok védelmére a hatóság 2010-ben kijelölte a védőterület belső védőövezetét, hidrogeológiai védőövezet „B” zónáját, valamint a védőidom belső, külső övezetét, hidrogeológiai védőövezet „A” és „B” zónáját (1598-29/2010., 2010.11.25.). A védelem alá helyezett termál rétegvíz víztartó kőzetösszlete felső pannon Újfalu Formáció rétegei. Litorális és delta fáciesben lerakodott, uralkodóan finom- és középszemcsés homokkő. A vízkészlet hideg II. osztályú rétegvíz víztartó kőzetösszlete pleisztocén korú laza, apró szemcsés homokrég.

1.16.1.2 Szennyvízelvezetés

A Nagyatádi agglomeráció (Bakháza, Görgeteg, Háromfa, Kutas, Lábod, Nagyatád, Ötvöskőnyi, Rinyaszentkirály, Tarany) a 286/2010. (XII.16.) Korm. rendelet 2. sz. mellékletében a 15 000 LE feletti terheléssel jellemezhető agglomerációk között szerepel, melynek megfelelően az előírt kötelezettségnek legkésőbb 2010. december 31-ig kellett volna eleget tennie.

A KEOP-1.2.0/09-11-2011-0038 azonosító számú, „Nagyatád és környéke csatornahálózatának és Nagyatád szennyvíztelepének fejlesztése” című projekt keretében 2015. decemberére elkészült a nagyatádi szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, továbbá megvalósult Kutas, Ötvöskőnyi, Lábod, Rinyaszentkirály, Görgeteg, Bakháza, Háromfa, Tarany, Nagyatád-Kivadár városrész szennyvízelvezetésének kiépítése. Ennek keretében az alábbi beruházások valósultak meg:

Csatornahálózat

A térségben keletkező és összegyűjtött szennyvíz részben a város meglévő hálózatán keresztül, részben pedig közvetlenül nyomócsövön Nagyatád város szennyvíztelepére kerül. A fejlesztéssel érintett szennyvíztelep a térség szennyvizének fogadására alkalmassá vált. A közös beruházásban résztvevő települések földrajzi elhelyezkedését és a meglévő úthálózatot figyelembe véve három irányból érkező főág biztosítja a központi telep elérhetőségét.

Szennyvíztisztító telep

A KEOP-1.2.0/09-11-2011-0038 azonosító számú, „Nagyatád és környéke csatornahálózatának és Nagyatád szennyvíztelepének fejlesztése” című projekt keretében 2015. decemberére elkészült a nagyatádi szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, továbbá megvalósult Kutas, Ötvöskőnyi, Lábod, Rinyaszentkirály, Görgeteg, Bakháza, Háromfa, Tarany, Nagyatád-Kivadár városrész szennyvízelvezetésének kiépítése.

A fejlesztés keretében a biológiai kapacitás és az iszapkezelés korszerűsítése történt meg. A szennyvíziszapot a szennyvíztisztító mezőgazdasági hasznosításra is képes alkalmassá tenni.

A meglévő műtárgyak és gépészeti berendezések felhasználásával és átalakításával, valamint a szükséges új műtárgyak, berendezések kialakításával, beépítésével. A tisztítási technológia fő folyamatai:

- mechanikai tisztítás új gépi ráccsal és meglévő homokfogóval, tervezett homokzagy víztelenítéssel;
- szennyvízosztás;
- kétsoros biológiai tisztítás nitrifikációval, denitrifikációval és biológiai foszforeltávolítással;
- ülepítés meglévő utóülepítő medencékben;
- iszapátemelés tervezett új átemelővel;
- iszapkezelés pálcás sűrítéssel, és gépi sűrítéssel-víztelenítéssel a meglévő iszaptározók helyén kiépített elemekkel;
- zárt dobkomposztáló technológia a meglévő földmedencés iszaptározók helyén. A projekt befejezését követően Nagyatád szennyvízelvezetése hosszú időre megfelelő színvonalon biztosított.

1.16.1.3 Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A helyzetfeltáró vizsgálatok szerint a település a Rinya-mente részvízgyűjtőhöz, ezen belül a Dráva tervezési alegységhez tartozik. A település változatos topográfiai adottságai hatására kisebb-nagyobb

természetes árkok, vízfolyások, halas-tavak alakultak ki, amelyek összegyűjtik a felszíni vizeket. A természet alakította árkokvízfolyások összegyűjtött vizét a településen áthaladó nagyobb patakok a végbefogadónak tekinthető Drávába szállítják.

Nagyatád közigazgatási területét az alábbi – a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság

tulajdonában lévő – felszíni víztestek és mellékágai érintik:

- Babócsai-Rinya
- Szabási-Rinya
- Kivadári határág
- Barapusztai-patak

A település területén haladó vízfolyások-csatornák-árkok karbantartását biztosító területet a szerkezeti és a szabályozási tervben is rögzíteni kell. Az ágazati előírásoknak megfelelően a társulási és önkormányzati kezelésű felszíni vizek mentén 3-3 m-es sávot, a kizárólag állami tulajdonú felszíni vizek mentén 6-6 m-es mederkarbantartó sávot kell kijelölni.

A meder karbantartását szolgáló parti sávot a hatályos előírások szerint vízgazdálkodási övezetbe kell sorolni. A parti sávot a partvonalától kell mérni. A vízfolyások döntő hányadánál a partvonalat – ahonnan a parti sávot mérni lehetne – nem jelölték ki. Feltételezve, hogy kijelölése esetén az attól jelölt parti sáv terület igénye is a földhivatali térképen jelölt vízfolyás telkén belül biztosítható, a vízfolyás jelenlegi telkén kívül vízgazdálkodási terület kijelölése nem indokolt.

A partvonal kijelöléséig a vízfolyás karbantartásának biztosítására, a parti sáv méretével azonos sávot ki kell jelölni a meder telkétől és azt szabadon kell hagyni. Amennyiben ez a sáv nem közterületre, hanem magántelekre esik, akkor szolgalmi joggal kell biztosítani a karbantartás lehetőségét, s ha majd ténylegesen kijelölésre kerül a partvonal és az attól mért parti sáv, akkor a karbantartó sáv felülvizsgálható és a szolgalmi jogi bejegyzés felszámolható lesz.

A település vízfolyásainak valós helyfoglalása egyes helyeken eltérhet a nyilvántartott helyektől. A vízfolyások meder-karbantartását szolgáló sávot a földhivatali térképen jelzett telkéhez igazítva lehet kijelölni, akkor is, ha az a valóságban attól már „elmászott”, mivel elméletileg oda a víz visszaterelését meg lehet oldani. Aki érdekelt abban, hogy a víz megváltozott helye jogilag rendezésre kerüljön és a régi helye felszabaduljon, azt vízjogi engedély alapján megteheti, vállalva annak a kártalanítási következményeit is.

Nagyatádon a csapadékvizek elvezetésére részben zárt csapadékvíz csatorna hálózat, részben nyílt árkos csapadékvíz elszállító rendszer épült ki. A városban zárt csapadékvíz-hálózat a városközponti területeken, a lakótelepeken és a fő közlekedési útvonalak egyes szakaszain van kiépítve. A zárt csapadékcatornák befogadója vagy közvetlenül a Babócsai-Rinya, vagy pedig a különböző árkok (73, 18, vasúti töltés melletti árok, stb.), melyek szintén a Babócsai-Rinyába szállítják a vizeket. A csapadékvíz csatornák mérete zömmel Ø 30-as és Ø 40-es, de a nagyobb gerinccsatornák mérete már Ø 50 és Ø 60. Anyaguk legnagyobb részben beton.

A csapadékvíz-elvezető rendszer kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a fejlesztési elképzelések megvalósulása esetén, a burkolt felületek aránya (építmények, utak, parkolók, stb.) várhatóan valamelyest növekedni fog. A burkolt felületekre eső csapadékvizek elvezetési nehézségét nemcsak az okozza, hogy a burkoltság miatt a csapadékvizek majdnem 100%-a elvezetést igényel, hanem az is hogy, a lefolyás időtartama jelentősen lecsökken. A megvalósított fejlesztések következtében az

elvezetendő vizek mennyisége nő, a lefutása csökken, ezzel számolni kell a vízelvezetési rendszer méretezésénél.

A település vízelvezető rendszerének befogadó képessége korlátozott, különösen a szélsőséges csapadék-események elvezetésére. Ezért minden beruháznál, telekalakításnál a többlet csapadékvizek elvezethetőségét vizsgálni kell. A vízelvezető rendszer, a befogadó élővizek túlterhelésének megakadályozása érdekében a csapadékvizek helyi visszatartását valamennyi építési tevékenységnél meg kell oldani. A vízvisszatartást helyi, telken belüli záportározó létesítésével lehet biztosítani, abba tárolva a vizet és abból csak olyan vízhozammal a befogadó csapadékvíz elvezető hálózatba vezetni, amelyet a szállítás útján a vízelvezető rendszer kiöntésmentesen fogadni tud.

A település bel- és külterületén mindig az útépítéshez, útrekonstrukcióhoz csatlakozóan szükséges a felszíni vízrendezés kiépítését, tervezett átalakítását, átépítését megoldani.

1.16.2 Energiaközművek

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás

Nagyatád termál-és gyógyfürdő városa, ennek megfelelően a település gazdasági életében meghatározó a jó környezeti állapot és a levegő tisztasága. Az energiaellátás terén a környezetbarát energiaellátás biztosításával lehet ehhez hozzájárulni.

A vizsgálatok szerint a település jelenlegi energiaellátására a villamosenergia ellátáson kívül a település belterületén a földgáz és a távhő áll rendelkezésre, amelynek segítségével a korszerű vezetékes termikus energiaellátás lehetősége biztosított. A településen a nem vezetékes, hagyományos energiahordozók használata is számottevő, és annak ellenére növekszik, hogy hasznosításával a környezet terhelése jelentős.

A klímaváltozás okozta egyre fokozódó felmelegedés elleni klímavédelem energiaigénye a téli fűtési szezonban várható energiaigényt meg fogja haladni, ezért a nyári túlmelegedést kompenzáló hűtés energiaszükségletének kielégítésére fel kell készülni. A nyári hűtési célú klíma üzemeltetés gazdaságos fenntartásához szükséges megújuló energiahordozó hasznosítás kiépítésével egyidejűleg célszerű a téli energiaellátás környezetkímélőbb megoldásának igényét is figyelembe venni.

A település fejlődését, a település környezeti állapotának javítását, a klímaváltozás okozta hatások kompenzálását szolgáló közműfejlesztések beruházására alapították az EU-ban a SECAP pályázati keretet.

Fel kell hívni a figyelmet erre a most nyíló EU-s támogatási keretre, a „Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv” (SECAP) pályázati lehetőségre. Ez olyan a beruházást támogató gazdasági forrás, amelyre pontosan az olyan közműfejlesztési feladatok megvalósítására lehet majd pályázni, amely a dekarbonizációt szolgálja, hozzájárul a környezeti állapot javításához, illetve a klímaváltozás hatáskompenzálását szolgálja.

A dekarbonizációt szolgáló beruházásokkal csökkenthető a hagyományos tüzelőanyag használata, javítható a környezeti állapot. Célszerű a dekarbonizációt szolgáló beruházással együtt a felmelegedés hatáskompenzálás lehetőségére is előkészülni. Mindkettőhöz olyan műszaki megoldás szükséges, amely egyidejűleg élhetőbbé teszi a környezetet és üzemeltetésében fenntartható. Az élhetőséget és a fenntarthatóságot egyidejűleg kielégíteni csak a megújuló energiahordozók hasznosításával lehet. Ehhez a beruházáshoz is pályázati forrás szükséges.

A felkészülést elindítani a lakosság tudatformáló tájékoztatásával kell, azon keresztül felmérve a lakosság ez irányú fogadóképességét. El kell készíteni a levegőminőség javító dekarbonizációs akciótervet, amely a pályázás lehetőségére utat nyit. Az akciótervben dekarbonizációs feladatokat, a klímaváltozás hatáskompenzálásának terveit és a megvalósítás lépéseit kell rögzíteni.

Nagyatád város gázprogramja az 1970-ben üzembe helyezett Eperjesi úti gázfogadó állomás elkészültével indult meg. A város gázenergia igénye a babócsai és a nagykanizsai távvezetékéről hosszútávon kielégíthető. 2003-ra - a kivadári városrész kivételével – teljes körűvé vált a városi rendszer, a vezetékes gázellátásban a háztartások 87%-a részesül. A település gázellátását az E.ON Energiaszolgáltató Zrt. és az MVM Magyar Villamos Művek Zrt biztosítja

A nagyatádi távfűtésben a fűtési hőszükségletet két gázkazánnal biztosítják a fűtési idény nagy részében, míg a használati meleg vizet egész évben a nagyatádi strand B-67 jelű (eredetileg Nagy-1 CH kút, melyet átképeztek) termálkútja szolgáltatja. A fűtési szezon kezdetén és a végén, ~ 1 hónap időtartam alatt a távfűtés hőigényét is a strand kútjából származó termálvízzel elégítik ki.

A nagyatádi távfűtő rendszer legfontosabb jellemzői a Nagyatádi Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása szerint a következők:

a primer kör gázkazánjai: Viessmann Vitoplex 100, 1 x 1,12 MW + 1 x 1,4 MW

- a primer kör méretezési előremenő és visszatérő hőmérsékletei: 110/90 0C
- méretezési átlagos külső levegő hőmérséklet: -15 0C
- a primer körben megvalósult legmagasabb előremenő és visszatérő hőmérséklet: 90/70 0C
- a távfűtő rendszerbe bekötött fogyasztók: o társasházak: 32310 lm³ o bölcsőde: 2661 lm³ o óvoda: 1485 lm³

A strand kútjából származó termálvizet egy 2,2 km hosszúságú vezetéken szállítják a hőközpontba, ahol aktív szén szűrést követően kerül a használati meleg víz körbe. A strand termálkútja (B-67) kútszerkezet hibás, a kút homokol (kőzetvázat alkotó szilárdanyag beáramlása a folyadékkal együtt a kútba), továbbá nyomokban kőolajat is termel. A kismértékű olajtermelés oka az, hogy a jelenleg megnyitott szakasz alatti termelő béléscső körül a cementpalást 2090 m fölött hiányzik, 2090 m alatt pedig feltehetően hiányos, nem zár, és a miocén olajtárolóból - amelyet a kút kizárt alsó szakasza harántol - olaj áramlik a perforációkon keresztül a felső-pannon homokkövekből származó termálvízbe. A homokolás miatt a strandfürdő kútjának üzemi hozama nem emelhető, a kút folyamatos működtetése érdekében kútjavításra lesz szükség. (A cementdugó tető és a perforációk közötti tér is előbb utóbb fel fog töltődni, s ennek következtében hozamcsökkenés lép majd fel.)

Komoly problémát jelent továbbá, hogy nagyon rossz állapotban van a B-67 kút a hőközponttal összekötő vezetékpár, amelynek egy szakaszát már kicserélték. A vezetékpár főbb jellemzői:

- hosszúság: 2,2 km, amelyből ~1,1 km felszínen, ~1,1 km felszín alatt helyezkedik el,
- névleges átmérő: 100 mm, engedélyezési nyomás: 16 bar, üzemeltetési nyomás: ~3 bar, nagyon nagy, a betáplált víz nagyobbik része elvész. Az adatszolgáltatás szerint a B-67 kútból ~240 l/p, azaz ~14,4 m³/óra termálvizet szivattyúznak be a vezetékbe a hőközpont felé, míg a távfűtő rendszerben keringetett HMV térfogatárama jellemzően 3-4 m³/óra. A 2011. évi számlázott HMV értékesítés 9169 m³ volt. A távfűtő rendszer HMV vezetékébe bejuttatott, s el nem használt termálvíz a hőközpontba történő visszaérkezést követően a Rinyába jut. Mint

látható a HMV szolgáltatás önmagában sem takarékos módon lett kialakítva, a lyukas vezeték miatt a veszteség pedig rendkívül nagy.

A távhő rendszer rekonstrukcióját a fentebb vázolt helyzet kezelését - a veszteségek mérséklését, ill. megszüntetését - figyelembe véve kell elkészíteni. Mivel nem történt meg a vezetékpár diagnosztikája, pontos állapotfelmérése, ezért ennek elvégzését javasoljuk a beruházás megkezdése előtt. Feltételezhető, hogy inkább a felszín alatt vezetett szakasz állapota a kritikus, s a felszíni szakasz cseréje javításokkal ugyan, de elkerülhető.

Villamosenergia ellátás

A vizsgálatok szerint Nagyatád villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Kft. biztosítja.

A település villamosenergia ellátásának bázisa a Nagyatád 132/22 kV-os alállomás, amely nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer Kaposvár – Nagykanizsa között üzemelő kétrendszerű 132 kV-os villamosenergia főelosztó hálózati távvezetékéről biztosított, amelynek nyomvonalát és biztonsági övezetének helyszükségletét, mint területfelhasználást korlátozó adottságot kell kezelni.

Az alállomásról induló 22 kV-os hálózat képezi a város villamosenergia ellátásának gerinc elosztóhálózatát. A város lazább beépítésű területein és a külterületeken a villamosenergia ellátás oszlopokra szerelt, föld feletti elhelyezésű 22 kV-os középvezetékű hálózati rendszerrel történik. A városközpont és az intenzívebb beépítésű területek ellátása 22 kV-os középvezetékű kábelhálózatról biztosított. A nagyobb ipari fogyasztókat is a 22 kV-ról látják el, és azok telken belül, önállóan saját transzformátort és belső elosztóhálózatot üzemeltetnek.

A közcélú 22 kV-os középvezetékű hálózatok fűzik fel a fogyasztói transzformátor állomásokat. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kiefeszültségű hálózatról történik közvetlenül a fogyasztói igények kielégítése.

A település közvilágítása a városközpontban, a lakótelepek területén és a főbb utak belterületi szakaszán közvilágítási lámpatestekkel, a lazább beépítésű peremterületeken a kiefeszültségű hálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejjel történik. Az önálló közvilágítási lámpatestekkel biztosított közvilágítás tekinthető korszerűbbnek, a kiefeszültségű tartóoszlopokra szerelt lámpafejekkel csak éppen a közlekedésbiztonsági igényeket elégítik ki. A településrendező által javasolt fejlesztések megvalósulása esetén a tervezés távlatáig reálisan várható 2931 kW villamosenergia igény növekedés kielégítését elsődlegesen a meglévő hálózat igénybevételeivel meg lehet oldani.

A villamosenergia szolgáltatási törvény (VET) értelmében a villamosenergia ellátáshoz szükséges közhálózat fejlesztést a szolgáltatónak saját beruházásként kell megoldani, a fogyasztóval szolgáltatási megállapodást köthet, amelyben rögzítheti a szolgáltatás feltételeit.

A tervezés távlatáig, ha a prognosztizált igényt meghaladó új többlet igény jelentkezne, vagy új jelentősebb villamosenergia igényű területhasznosítást szeretnének megvalósítani, azt egyedileg kell a szolgáltatóval egyeztetni, a szolgáltató arra külön határozza meg a szükséges fejlesztési igényt. A transzformátorokról induló kiefeszültségű elosztóhálózatról lehet az egyes új fogyasztók ellátását megoldani. A település beépített, már ellátott területein a tervezés távlatáig várhatóan a hálózatok föld feletti elhelyezése fennmarad. Új hálózatépítésnél viszont érvényt kell szerezni a VET-ben előírtaknak – mely új elosztóhálózat építését belterületen már földalatti elhelyezéssel írja elő – valamint a helyi TKR-ben rögzített előírásoknak.

A vizsgálatok szerint Nagyatád földgázellátásának szolgáltatója az NKM Földgázszolgáltató Zrt., a hálózat üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A város közigazgatási területének nyugati részén áthalad az országos nagynyomású szállítói hálózat egyik, az ún. Babócsa-Nagykanizsa között üzemelő DN 200-as vezetéke, amelyről táplált Nagyatád gázátadóról biztosítják a város gázellátását. A vezeték, a fáklya, annak kísérő kábele és ezek biztonsági övezetének helyigényét a terület hasznosításánál, mint korlátozó adottságot kell kezelni. A gázátadótól délre, a Taranyi út mellett telepített gázfogadó-nyomáscsökkentő állomástól indul a nagyközép-nyomású gerincelosztó hálózat, amely a város gázellátásának gerincét képezi.

A nagyközép-nyomású hálózatokról táplálják a körzeti, vagy a nagyobb ipari fogyasztók egyedi nagyközép/közép, vagy nagyközép/kisnyomású nyomásszabályozókat. A körzeti nyomásszabályozóktól indul a közép-, vagy kisnyomású gázelosztó hálózat, amelyről közvetlenül elégitik ki a fogyasztókat.

A fogyasztók ellátására az elosztói hálózatot szinte valamennyi belterületi utcában kiépítették. Ahol a kiépített gázelosztó hálózat középnomású, ott a fogyasztói igényeket közvetlen kielégítő kisnyomású gáz előállítás telkenként elhelyezett egyedi nyomásszabályozókkal megoldott. Az egyedi nyomásszabályozók általában az előkertben nyertek elhelyezést, de található ház falsíkjára szerelt nyomásszabályozó is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen kielégíteni az igényeket.

A település közigazgatási területén 4 db CH kút is található. A BVH tájékoztatása szerint ezen kutak közül kettő – a Nagy-2 és Nagy-4 jelű – a BVH, egy a MOL Zrt. (Nagy-3) és egy a Nagyatádi Városi Önkormányzat (Nagy-1) üzemeltetésében van. A CH kutak védőtávolságán belül a 2/2010. (I.14.) KHEM rendelet előírásait kell figyelembe venni.

Meg kell említeni, hogy a településen keresztülhalad a tervezett Déli Áramlat nemzetközi földgázszállító vezeték előzetes tervezett nyomvonala. Jelenleg ennek a földgázszállító vezetéknek a megvalósulása középtávon sem valószínű.

A belterületre, illetve ahhoz közvetlen kapcsolódó területre javasolt fejlesztések gázellátása a már kiépített hálózatról, részben arról kivitelezhető közvetlen bekötéssel, részben a meglévő elosztói hálózat továbbépítésével biztosítható.

A villamosenergia ellátás fejezetben leírtakhoz hasonlóan a földgázellátás tervezésénél is meg kell jegyezni, hogy a prognosztizált termikus energiaigény meghatározásánál a teljes igény földgázzal történő kielégítésével került figyelembe vételre, amely jelentősen csökkenthető egyéb megújuló energiaforrások igénybe vételével. Mivel a megújuló energiahordozók hasznosítási lehetőségét az időjárás is és a termelt energia-tárolási lehetősége is befolyásolja, így célszerű a hálózatfejlesztést a csúcsigény kielégítésére alkalmasan megvalósítani, a megújuló energiahordozóval pedig az éves földgázfogyasztás csökkenthető. E kettősséggel az ellátás biztonsága is növelhető.

Távhőellátás

A vizsgálatok szerint a települési hőbázist a Nagyatád Város Önkormányzata üzemelteti, távhőszolgáltatást a Engie Magyarország Kft. (korábban Cothec Energetikai Üzemeltető Kft.) biztosítja.

A település fűtési hőszükségletet két gázkazánnal biztosítják a fűtési idény nagy részében, míg a használati melegvizet egész évben a nagyatádi strand B-67 (Fürdő IV) jelű (eredetileg Nagy-1 CH kút, amelyet átképeztek) termálkútja szolgáltatja.

A hőhasznosítás a strand területén levő hőközpontban történik. A hőbázisból induló primer hőtávvezetékeket építettek a Hunyadi utcai és az Árpád utcai-lakótelepek termikus energiaellátására. A gerinc távhővezetékeket földalatti elhelyezéssel építették. A távfűtésbe bekapcsolt lakások száma a legfrissebb KSH statisztikai adatok alapján 238 db volt, amely az elmúlt éveket tekintve állandósultnak látszik. Ezzel a lakásállomány 4,7 %-a vette igénybe a távhőszolgáltatást.

A településen újabb tervezett ellátási körzet nem ismert.

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Nagyatádon 1906-ban egészséges ivóvíz után kutatva tárták fel az első termálforrást. Ezt követően a termálvíz hasznosítása gyors fejlődésnek indult, és meg is nyitották a mai gyógyfürdő területén az első fürdőt. A hazai energiapolitikai célok elérése érdekében a 1960-as évek közepén szénhidrogén kutatási céllal kutatófúrások (Nagyatád-1,-2,-3,-4) leemélyítése zajlott. A kutatások elsősorban a település alatt lévő miocén korú rétegekben kőolaj után folytak. A kutak egy része közvetlenül a város mellett található, de van kút Nagyatádtól távolabb Lábod térségében is. A kutatófúrások jelentős mennyiségű, kitermelhető szénhidrogént nem találtak.

A településen jelenleg a felső-pannon homokkő rétegekre átképzett Nagyatád-1 (B-67) kút biztosítja a strandfürdő számára a termálvizet, valamint a távfűtő rendszer számára egész évben a használati meleg vizet, továbbá a fűtési időszak kezdetén és végén innen történik a város távfűtőrendszerébe bekapcsolt intézmények, lakások fűtése is.

A strandfürdő felső-pannon homokkőekre kiképzett B-67 termálkútjának fontosabb kiképzési és termelési adatai a következők:

- perforációk: 850-866 m; 897,5-907,5 m; 923,5-931,5 m; 940-950 m
- cementdugó tető: 1068 m
- béléscsövek 1068 m-ig: 9 5/8" : 0,0 m - 1068m; 6 5/8" : 588,2 m – 1068,0 m; perforációk két béléscsövön keresztül, béléscső sérülés 588 m-ben!
- nyugalmi vízszint: -3,67 m; üzemi vízszint: -15,0 m 490 l/perc hozam mellett (2006. évi mérés)
- max. hozam: 1220 l/p
- üzemi hozam: 600 l/p
- kifolyó víz hőmérséklete 490 l/perc hozam mellett: 60 OC (2006. évi mérés) • talphőmérséklet 1068 m-ben: 69 OC
- metántartalom: ~22 l/m³ (2006. évi mérés)

A város a strandfürdőn kívül egy gyógyfürdővel is rendelkezik, mely kútjának (B 65) főbb jellemzői a következők:

- kúttalp mélysége: 742 m

- max. hozam: 1200 l/p
- üzemi hozam: 800 l/p
- üzemi kútfej hőmérséklet: 50 0C

A gyógyfürdő kútjának hozama nagy, az 50 0C kútfej hőmérséklet miatt a gyógyvíz energia tartalma elvileg a fürdőbe történő belépés előtt, és a fürdőből való kilépés után is hasznosítható.

Nagyatád környezetének geológiai felépítését elsősorban az elmúlt évszázad hatvanas éveiben elkezdett olajbányászati kutatásnak köszönhetően viszonylag jól ismerjük. Nagyatád közvetlenközelében 4 kutat mélyítettek le szénhidrogén kutatási céllal: a Nagyatád -1, - 2, -3 és -4 - et. Az 1980-as években a várostól ~10 km távolságra, Lábod közelében fúrták a Nagyatád-Kelet -1 kutatófúrást. A szénhidrogén kutatás során egy kisebb, nem ipari értékű miocén olajtelepet tártak fel. A miocén szerkezet nyugati irányban, a Nagyatád – 4-es kút felé mélyül. A rétegvizsgálatok során két kútban, a Nagyatád -1 és -4-ben a ~60%-os túlnyomás és az oldottgáz tartalom miatt kaptak viszonylag nagy hozamú felszálló rétegvíz termelést. A miocén homokkő rétegek zártak, amit a rétegvizsgálatok során tapasztalt túlnyomás és az egyes kutakból származó vízmintákban mért eltérő sótartalmak is alátámasztanak. A kutatófúrások rétegsorai és a rétegvizsgálatok eredményei pedig azt mutatják, hogy a miocén homokkő rétegek heterogén kifejlődésűek, mélyebb szerkezeti helyzetben, foltszerűen kivastagodnak. Magasabb szerkezeti helyzetben a miocén tárolók elagyagosodnak, kőzetkifejlődésük jóval kedvezőtlenebb, mint mélyebb szerkezeti helyzetben, 2500 m alatt pedig a vulkáni tufa válik uralkodó jellegűvé. A miocén - prekambriumi határt egyedül a Nagyatád-Kelet-1 kút érte el 3035 m mélységben.

A Nagyatád közvetlen közelében lefúrt kutak földtani korbeosztását és szerkezeti helyzetét mutatják a következő táblázatok:

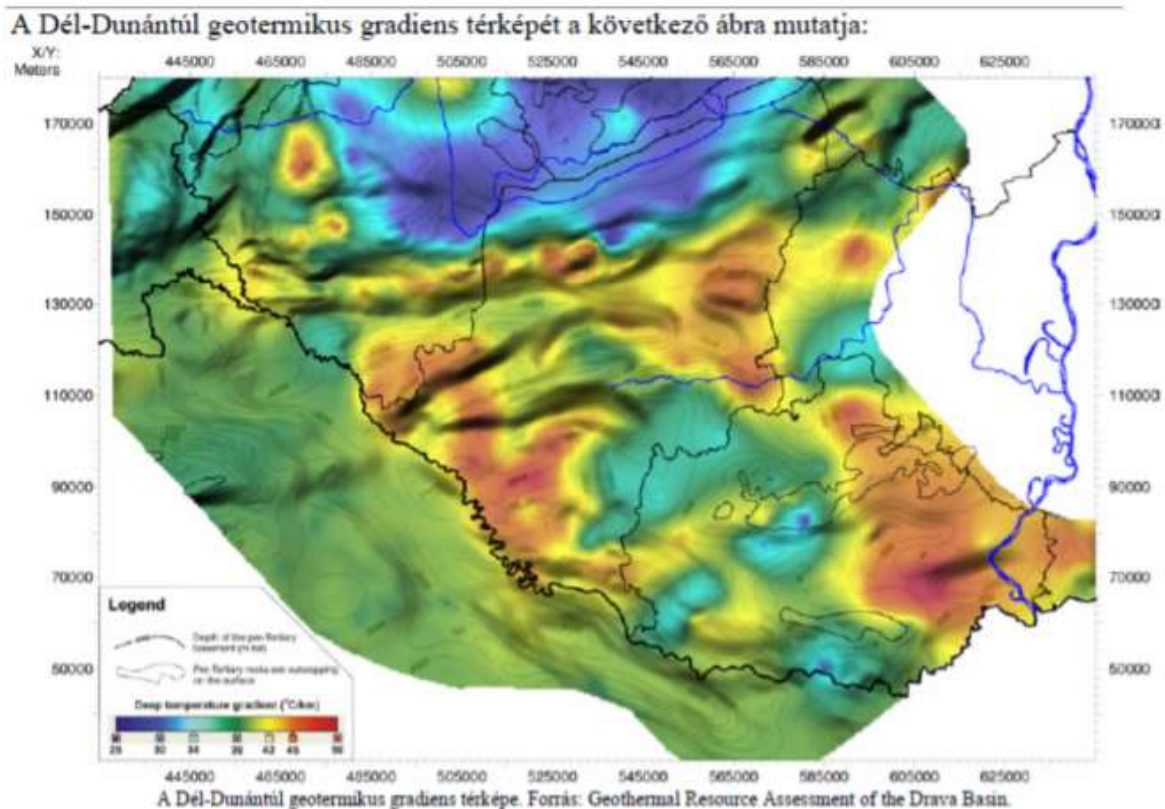
Földtani korbeosztás	Nagyatád - 1	Nagyatád - 2	Nagyatád - 3	Nagyatád - 4
Holocén - Pleisztocén	0 - 40 m	0 - 75 m	0 - 44 m	0 - 72 m
Levantei	40 - 300 m	75 - 250 m	44 - 248 m	72 - 360 m
Felső - Pannon	300 - 1245 m	250 - 1254 m	248 - 1250 m	360 - 1370 m
Alsó - Pannon	1245 - 2196 m	1254 - 2168 m	1250 - 2105 m	1370 - 2446 m
Miocén - Torton	2196 - 2456 m	2168 - 2410 m	2105 - 2350 m	2446 - 2548 m
Miocén - Helvét	2456 - 2729 m	2410 - 2803 m	2350 - 2552 m	2548 - 2802 m

Szerkezeti helyzet	Nagyatád - 1	Nagyatád - 2	Nagyatád - 3	Nagyatád - 4
Levantei - Felső-Pannon határ	300 m	250 m	248 m	360 m
Felső-Pannon - Alsó-Pannon határ	1245 m	1254 m	1250 m	1370 m
Alsó-Pannon - Miocén Torton határ	2081 m	2045 m	1991 m	2304 m
Miocén Torton és Helvét határ	2456 m	2410 m	2350 m	2548 m

Geotermikus viszonyok

Magyarországon a földi hőáram átlagos teljesítménye 90 mW/m², Nagyatád térségében ez az érték valamivel magasabb, ~100 mW/m². A Pannon-medencében a geotermikus gradiens átlagosan 40-50 0C/km, amely különböző mélységekben az alábbiak szerint változik:

- 500 m: 49,8 0C/km
- 1000 m: 47,4 0C/km
- 2000 m: 45,6 0C/km
- 4000 m: 42,4 0C/km

1.16-1. ábra: Geotermikus gradiens Nagyatád térségében

Forrás: Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégia Megalapozó Vizsgálat 2015.

A miocén és idősebb képződmények hőmérséklet adatai a szénhidrogén kutató fúrásokból:

- Nagyatád-Kelet-1: 3300 m-ben 178,4 0C. 3249 m-ben végzett mérés: 185 0C. (a különböző mélységben végzett hőmérséklet mérések eredményei meglehetősen szórnak!),
- Nagyatád-4: termelés közbeni hőmérséklet 2500 m-ben 126 0C, megnyitás helye: 2623,6-2802 m. 2500 m-ben mért statikus hőmérséklet: 110 0C. (nem a termelő réteghőmérséklete!). Felső-pannon rétegek hőmérsékletei a B-67 és a B-65 kutakban végzett mérések szerint:
- B-67 (átképzett Nagyatád-1, strandfürdő kútja): 1068 m-ben 69 0C,
- B-65 (termálfürdő kútja): 740,8 m-ben 54,5 0C.

Hidrotermikus viszonyok

Nagyatád térségében elsősorban az Újfalui (felső-pannon), továbbá a Szolnoki Homokkő Formációból (alsó-pannon) és a miocén korú homokkővekből nyerhető energetikai célra megfelelő térfogatáramú termálvíz. A hozamokat tekintve leginkább az Újfalui Homokkő Formáció víztároló rétegei használhatók fel geotermikus energiahasznosítási célra. Mint említettük, a túlnyomásos miocén korú víztárolók is alkalmasak geotermikus energia kinyerésre, azonban a miocén homokkő tárolókkal kapcsolatban nagyobb kockázattal kell számolni, és a feladat is bonyolultabb. A nagy áteresztőképességű és vízhozamú homokkő rétegek az Újfalui és a Szolnoki formációkba tartoznak, s közülük is elsősorban az Újfalui formációba. A jó vízáradó képességet mutató homokkő rétegek területi kiterjedését és kifejlődését tekintve is az Újfalui Homokkő Formáció mutat kedvezőbb képet.

Az Újfalui Homokkő Formáció litorális eredetű, ezen belül elsősorban delta front-delta síkság környezetben lerakódott homokkő, aleurit és agyagmárga sűrű váltakozásából áll, amelyben a homokkő testek vastagsága több tíz méter is lehet. Szenesedett növénymaradványok gyakoriak benne, ezek helyenként rétegeket is alkotnak. Vastagsága 20-1000 m, leggyakrabban 200-600 m.

A Szolnoki Homokkő Formáció mélyvízi környezetben keletkezett, turbidit eredetű finomszemcsés homokkő, aleurit és agyagmárga-márga rétegek váltakozásából áll. Az áthalmazott üledéksorban gyakoriak a szenesedett növénymaradvány feldúsulások, sokszor rétegalaphoz kötöttek. Vastagsága nagyon változó, mély medencékben meghaladja az 1000 métert, a medenceperemek irányában kiékelődik. A Dunántúlon három tagozatra bontható:

- Tófeji Homokkő Tagozat, amely a Dunántúl középső részén a homokos, turbidites összlet felső része, ill. délen az egész mélyvízi turbidites rétegsor;
- Lenti Márga Tagozat, a Tófeji és a Lovászi tagozatok közötti marker szint, nyíltvízi agyagmárga-márga, vékony homokkő csíkokkal;
- Lovászi Homokkő Tagozat, azonos faciesű és litológiájú, mint a Tófeji Homokkő Tagozat, a turbiditek alsó részét képviseli, képződése helyenként már a szarmata végén elkezdődött.

A Szolnoki Homokkő Formáció homokkő testeinek közötti hidrodinamikai kapcsolat korlátozott.

Az Újfalui formáció homokkő lepleinek laterális kiterjedése akár több tíz kilométer is lehet, s a nagy kiterjedésű homokkő testek jellemzően hidrodinamikai kapcsolatban állnak egymással. Az Újfalui formáció felső része azonban már deltasíksági környezetben rakódott le, a kiterjedt homokleplek helyett itt hosszan elnyúló, de oldalirányban keskeny, egymáshoz csak kevés esetben kapcsolódó, felfelé finomodó mederhomok testek a meghatározóak, melyeket egymástól több-kevesebb ártéri agyag, aleurit választ el. (Forrás: Földtani – Szerkezetföldtani Konceptcionális Modell, <http://hu.tjam.eu/domov/>) z előzőekben ismertetett információk alapján megállapítható, hogy a nagyatádi strand kútjának (B67) maximális hozama 1757 m³/nap, azaz a kútba benyitott felső-pannon homokkő rétegek termelőképessége nagyon jó. Ugyanez érvényes a gyógyfürdő kútjára is (B-65), amelynek maximális vízhozama 1728 m³/nap. A 940 - 950 m legmélyebb megnyitású strand-kút üzemi kútfej hőmérséklete 60 °C. A felső-pannon határa Nagyatád környezetében 1200-1400 m mélységben található. Megállapítható tehát, hogy a felső-pannon homokkővekre kiképzett kutakból nagy térfogatáramú ~60-70 °C kútfej hőmérsékletű termelés kapható.

Figyelembe véve, hogy a távfűtő rendszer primer körében az előremenő csúcs vízhőmérséklet a mérési adatok szerint 90 °C, a felső-pannon homokkövekből származó termálvízzel nagy hatásfokú (magas COP, ill. SPF) hőszivattyús energiahasznosítás valósítható meg.

Megjegyezzük, hogy korszerű épületenergetikai feltételek esetén – felújított épületek, jól hőszigetelt falazatok és tetőzet, korszerű nyílászárók – a rövid csúcsidőszakot leszámítva a felső-pannon homokkövekből nyerhető termálvíz a radiátoros fűtés meghagyása esetén is alkalmas lenne a távfűtő rendszer hőigényének kielégítésére.

Energiagazdálkodási szintet is érintően, a dekarbonizációban való részvétel érdekében a termikus energiaellátáshoz is, de az egyéb villamosenergia ellátáshoz is a megújuló energiahordozó hasznosításának nagyobb teret kell nyitni.

A helyzetfeltáró vizsgálat alapján rögzítésre került, hogy a település energiaellátásban gazdaságosan a megújuló energiahordozók közül a nap, illetve a föld energiája hasznosítható.

A település természeti adottsága, hogy 2000 körüli az éves napos órák száma, ennek aktív hasznosításával környezetkímélő energiaellátás valósítható meg. Az aktív hasznosítás napkollektorok és a naperőművek alkalmazásával érhető el. Az energiagazdálkodást is érintő aktív napenergia hasznosítás elsődlegesen a naperőmű panelok üzemeltetésével érhető el. Ezek gondos elhelyezéséhez szükséges az építész esztétikai igényessége is, amelynek feltételeit a TKR keretében lehet szabályozni.

A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét teljes mértékben villamosenergia hasznosításával is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása az éves energiafelhasználás csökkentésében jelentkezik, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

A passzív napenergia-hasznosítással is jelentős mértékű energiafogyasztás takarítható meg. Ezt nagyon jól lehet hasznosítani új épületek elhelyezésénél, az új épületek jól megtervezett telepítésével. Az épület kedvezőbb tájolásán kívül egyéb építészeti elemek alkalmazásával, tudatos növénytelepítéssel fokozni lehet a hasznosítható napenergia mennyiségét.

Az utóbbi években önkormányzati intézmények energiahatékonyság javítására, energiatakarékos fogyasztást eredményező beruházások, a szigetelések, homlokfali hőleadást csökkentő (falszigetelések, nyílászáró cserék, javítások) beruházások, épületgépészeti felújítások előfordultak. Egyre jobban előtérbe kerül az energiahatékonyság jelentősebb javítását szolgáló megújuló energiaforrás hasznosítása is.

A településen több napenergiát hasznosító beruházás került megvalósításra, a település belterületének északi részén a 067/21, 067/22, 067/23 hrsz-ú, illetve az ipari park területén a 2553/28 hrsz-ú ingatlanon közcélú elosztóhálózatra való csatlakozással. A telkeken termelt villamosenergia hálózatba való táplálására 22 kV-os villamosenergia elosztóhálózatra építettek ki bekötést.

Meg kell említeni, hogy az ipari park területén, a 2553/29 hrsz-ú telken új naperőmű létesítését tervezik, melynek elosztóhálózatra való csatlakozása várhatóan a telek nyugati oldalán haladó, oszlopokra fektetett 22 kV-os elosztóvezetékéről kerül majd kiépítésre.

A termálvíz hasznosítására létrehozott fürdő komplexumnak köszönhetően híres termál-és gyógyfürdő városként ismert. A településen a termálvíz kincs turisztikai célú, fürdési, gyógyászati hasznosítása kínál gazdaságosabb hasznosítási lehetőséget, így a vízellátás fejezetnél került részletezésre.

A legfontosabb önkormányzati beruházások 2014-2021 között:

1. Baross Gábor utca 1. szám alatti épületen 2020. évben 40 db, 255 Wp-es napelem elhelyezése, ami által az intézményben 10 kW teljesítményű napelemes kiserőmű működik.
2. Csillagszem Óvoda épületen 2019. évben 6 kW teljesítményű napelemes kiserőmű.
3. Gyöngyvirág Óvoda épületen 2019. évben elhelyezésre került 6 kW teljesítményű napelemes kiserőmű került elhelyezésre.
4. Nyitnikék Óvoda épületen 2019. évben elhelyezésre került 6 kW teljesítményű napelemes kiserőmű.
5. A Turisztikai Központ épületen 2021. évben elhelyezésre került 56 db, 275 Wp-es napelem, ami által az intézményben 15 kW teljesítményű napelemes kiserőmű működik.
6. Városháza épületen 2021. évben elhelyezésre került 182 db, 275 Wp-es napelem, ami által az intézményben 50 kW teljesítményű napelemes kiserőmű működik.
7. Kulturális Központ épületen 2021. évben elhelyezésre került 182 db, 275 Wp-es napelem, ami által az intézményben 50 kW teljesítményű napelemes kiserőmű működik.
8. Gyógyfürdő épületen 2021. évben elhelyezésre került 74 db, 275 Wp-es napelem, ami által az intézményben 20 kW teljesítményű napelemes kiserőmű működik.
9. A geotermális energia hasznosítási program kivitelezése folyamatban.

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Nagyatád város intézményeinek hőellátása – a városi távfűtő rendszerhez hasonlóan – döntően földgáztüzeléssel történik. Az utóbbi években pályázati források felhasználásával elkezdődött a megújuló energiára való áttérés, valamint az épületállomány korszerűsítése a hőigények csökkentése érdekében az emúlt években több önkormányzati épület is komplex energiahatékonysági korszerűsítésen esett át (Városháza I. és II. épületek, Kulturális Központ, Turisztikai Központ), illetve az önkormányzat EU-s támogatási forrást nyert el (Nagyatádi Idősek Otthona), illetve nyújt be pályázatot energetikai korszerűsítésre (RSZSZK épülete).

Az energiahatékonysági beavatkozásokkal párhuzamosan jelentős fejlesztésnek mondható a Nagyatádi Gyógyfürdő geotermális hulladékhő energiájára alapozott közösségi fűtési rendszer kialakítása, melynek révén 5 db önkormányzati épület (Városháza I. és II. épület, Gyógyfürdő, Turisztikai Központ, Kulturális Központ) fűtése a jövőben geotermális megújuló energiával kerül biztosításra. A geotermális fűtési rendszer úgy került kialakításra, hogy második lépcsőben a Nagyatádi Idősek Otthona és az RSZSZK épülete is bekapcsolásra kerül a geotermális fűtési rendszerbe.

Ezen országosan is egyedülálló fejlesztés révén az önkormányzati intézmények jelentős részének fosszilis gáz energiafogyasztásra kiváltásra kerül megújuló energiával.

A fenti előremutató energetikai fejlesztések ellenére további nagy közösségi/kommunális fogyasztók és a városi kórház épületének fűtése még földgázzal történik. E nagy, koncentrált hőfogyasztók épületei esetében az utóbbi években nem történt komplex energetikai fejlesztés, ezek épületenergetikai szempontból kifejezetten korszerűtlenek.

A Nagyatádi Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása szerint a legnagyobb közösségi hőfogyasztók közelmúltbeli földgáz felhasználása, valamint a fűtési primer körök névleges (méretezési) előremenő és visszatérő hőmérsékletei az alábbiak:

- kórház: 567.131 m³/év, (a fűtési és HMV hőigény ~500.000 m³/év-re becsülhető); 105/70 0C, tényleges legnagyobb előremenő és visszatérő hőmérsékletek: 95/70 0C
- városi távfűtő rendszer: 193.909 m³/év; 110/90 0C, tényleges legnagyobb előremenő és visszatérő hőmérsékletek: 90/70 0C

Városi távfűtő rendszer: A távfűtő rendszer kiterjesztésével a távfűtésbe könnyen bevonható, a városközpont körül tömörülő és egymáshoz közel elhelyezkedő városi intézmények.(többek között: Árpád Fejedelem Általános Iskola, Nagyatádi Szakképző Iskola, Kollégium, Éltes Mátyás Általános Iskola, Bertók László Városi Könyvtár, Városi Múzeum).

A legnagyobb gázfogyasztással a nagyatádi kórház rendelkezik. Mind a kórház, mind pedig a távfűtő rendszer hőellátása korszerű földgáztüzelésű kazánokkal történik, amelyek alkalmasak a geotermikus energiahasznosításra történő átállás után a csúcs hőigények kielégítésére.

A korszerűtlen épületállománynak energetikai szempontból sajnos hátrányos következményei vannak. Egyrészt a fogyasztókat a nagyobb energiafogyasztás miatt jelentős többlet kiadás terheli, másrészt a korszerű alacsony hőmérsékletű fűtési megoldások nem alkalmazhatók. A magyarországi távfűtési rendszerekben a szekunder fűtési körök jellemző előremenő és visszatérő hőmérséklete 85/65 0C. Amennyiben megtörténik az épületek korszerűsítése, és lecsökken a hőigény, akkor a szekunder kör méretezési hőmérséklet lépcsője is igen jelentősen csökkenhet radiátoros fűtés esetén is.

Megfelelő módon elvégzett nyílászáró cserével, falazat- és a tetőszigeteléssel 50-60% fűtési hőigény csökkenést lehet elérni. Amint az a fenti táblázatból is látható, a radiátoros fűtési rendszer megtartásával 50-60%-os hőigény csökkenés esetén a szekunder kör méretezési hőmérsékletek 55/45 0C-ra mérsékelhetők, amely a viszonylag kis mélységben elhelyezkedő 60-70 0C-os réteghőmérsékletű termálvizek fűtési célú hasznosítása szempontjából igen kedvező. Hosszabb távra előretekintve, fosszilis és megújuló energia fűtési alkalmazása esetén egyaránt az alacsony hőmérsékletű fűtési rendszerek alkalmazása a célravezető, s ehhez az épület állomány felújítása szükséges.

Intézmény	Épület (pl. fsz+2 emelet, lapostető, panel)	jellege	Funkció (pl. óvoda, öregek otthona, sportcsarnok, műhely)	m2	lm3	Épület kora [év]	Felújítás éve [Évszám]	Fűtés jellege (pl. gázfűtés, távfűtés)	Fűtési energia mennyiség gázfűtésnél [m³]	Fűtési energia mennyiség [GJ]
Közép illetve Általános Iskolák:										
volt Babay József Általános és Sportiskola jelenleg: Éltés Mátyás Általános Iskola	fsz. +2 emelet, lapostető, tégl		Általános iskola	2 518	7 554	24		gázfűtés	51 257	1 794
Árpád Fejedelem Általános Iskola	fsz. +2 emelet, lapostető, tégl		Általános iskola	3 300	9 900	31		gázfűtés	58 500	2 048
Bárdos Lajos Sport Általános Iskola és AMI	fsz. +2 emelet, lapostető, tégl		Általános iskola	5 402	16 206	0	2010	gázfűtés és hőszivattyús fűtés		
Ady Endre Technikum és Gimnázium	fsz. +1 emelet, magastető, tégl		Gimnázium	2 191	6 573	49	2008	gázfűtés	43 448	1 521
Nagyatádi Szakképző Iskola	fsz.+2 emelet+tetőtér, magastető, tégl		Szakiskola	2 382	7 146	40	2009	gázfűtés	35 600	1 246
Kollégium	fsz- + 2 emelet +tetőtér, magastető, tégl		Kollégium	3 760	11 280	42	2007	gázfűtés	60 238	2 108

Közösségi épület	fsz.+emelet, magastető, tégl	Közösségi tér	662	1986	124	2021	gázfűtés	10 960	384
Óvodák:									
Nyitnikék Óvoda	fsz., lapostető, tégl	Óvoda	763	2 289	31	2019	gázfűtés	34 916	1 222
Csillagszem Óvoda	fsz., magasteő, tégl	Óvoda	383	1 149	46	2019	gázfűtés	8 336	292
Napsugár Óvoda	fsz., lapostető, tégl	Óvoda	456	1 368	39	2019	gázfűtés	2 192	77
Gyöngyvirág Óvoda	fsz., lapostető, tégl	Óvoda	495	1 485	33	2019	távűtés		453
Százszorszép Óvoda	fsz., magastető, tégl	Óvoda	215	645	112		gázfűtés	7 270	254
Hétpettyes Óvoda	fsz., magastető, tégl	Óvoda	196	588	109		gázfűtés	4 070	142
Bölcsődék:									
Kiszely úti lakótelep Bölcsőde	fsz., lapostető, tégl	Bölcsőde	887	2 661	33	2011	távűtés		950
Szociális Intézmények:									
Szociális Gondozási Központ	fsz. +emelet, magastető, tégl	Idősek otthona	878	2 634	105	1998	gázfűtés	20 298	710
Klub ház	fsz. magastető, tégl	Idősek otthona	210	630	33		gázfűtés	9 170	321
Idősek Klubja	fsz., magastető, tégl	közösségi klub	151	453	28		gázfűtés	4 820	169

Sport, kultúra:									
Városi Sportcsarnok	magastető, tégl	sportcsarnok, étterem	1 122	10 098	9	2000	gázfűtés	34 990	1 225
Mudin Imre Sportcentrum	fsz. lapostető, tégl	öltöző	295	885	30		gázfűtés		0
Városi Strandfürdő	fsz. lapostető, tégl	öltöző, büfé, iroda, kereskedelmi egység	805	2 415	10		---		0
Városi Gyógyfürdő	fsz. lapostető, tégl	öltözők, közösségi helyek,	1 029	3 087	100	2006	geotermális fűtés	31 024	1 086
Tanuszoda	fsz. magastető,tégl	uszoda	1 287	9 653	2		termálvíz		0
Városi Múzeum	fsz+ emelet, magastető, tégl	múzeum	216	864	90	2000	gázfűtés	3 428	120
Bertók László Városi Könyvtár	fsz.+emelet, magastető, tégl	könyvtár	549	2 196	88	2008	gázfűtés	10 700	375
Gyermekkönyvtár	fsz.+ tetőtér, magastető, tégl	könyvtár			62	2019	gázfűtés		
Könyvtár (Kivadár)	fsz., magastető, tégl	könyvtár	109	327	104		Szilárd tüzelőanyag		0

Művelődési Központ	alagsor+földszint+emelet, lapostető, tégl	művelődési központ	1 851	5 553	37	2011	geotermális fűtés	40 000	1 400
Művésztelep és Látogatóközpont	fsz.+tetőtér, magastető, tégla	kiállító terem	152	456	2	2007	gázfűtés	6 308	221
Egészségügy:									
Kórház	alagsor+fsz.+9 emelet, lapostető	kórház	20 097	60 291	34	2018	gázfűtés	440 884	14 171
Egészségügyi központ	fsz. +emelet, lapostető, tégl	rendelő intézet	1 630	4 890	34	1997	távfűtés	32 830	1 149
Tüdőgondozó	fsz. magastető, tégl	rendelő intézet	157	471	41		gázfűtés		0
Polgármesteri Hivatal:									
Nagyatád Város Polgármesteri Hivatala	fsz.+2 emelet, lapostető, tégla	polgármesteri hivatal	1 559	4 677	29	2015	geotermális fűtés	28 857	1 010
Egyéb:									
Tűzoltósága	fsz.+emelet, magastető, tégla	tűzoltóság	1 990	5 970	14		gázfűtés	37 779	1 322
Baross G. u. 1. Irodaház	fsz.+2 emelet, lapostető, tégla	irodaház	1 257	3 771	42	2020.	geotermális fűtés	26 759	937

Baross G. u. 5. Irodaház	fsz. + emelet, lapostető, tégl	irodaház	1 198	3 594	40	?	gázfűtés	11 965	419
Garzonház	fsz.+3 emelet, lapostető, tégl	bérlakás, irodaház	1 447	4 341	20	1999	gázfűtés	25 842	904
Vásárcsarnok	fsz., lapostető, tégl	Kereskedelmi egység	815	2 445	29	2011	gázfűtés	11 588	406
Park Hotel	fsz.+ emelet, lapostető tégl	szálláshely	1 068	3 204	110	2006	gázfűtés		0
Városgondnokság	fsz, lapostető, tégl	telephely	437	1 311	30		gázfűtés	22 230	778
Hőközpont	fsz, lapostető, tégl	üzemközpont	342	1 026	28		gázfűtés, termál		
Hőközpont által üzemeltett ingatlanok	3 db összesen 240 lakásos emeletes ház,11 szint, lapostető, panel	felhasználási hely	12 152	36 456	38		távfűtés	291 650	10 210

1.16-1. táblázat: Önkormányzati tulajdonú intézmények ingatlan- és fűtési energetikai adatai

Forrás: Nagyatád MV 2015

1.16.3 Elektronikus hírközlés

Nagyatád városa elektronikus hírközlés tekintetében teljesen lefedettnek mondható. A városban három nagy mobil-, és több internetszolgáltató is megtalálható. A piaci versenynek és az előfizetési árak csökkenésének köszönhetően a vezetékes telefonhasználat visszaszorulóban van a mobiltelefonok javára. A legjelentősebb vezetékes telefonszolgáltató a Magyar Telekom Nyrt. (TCom, korábban MATÁV), de mellette jelen vannak más szolgáltatók is. (Externet, Invitel, Lát-Sat, ZNET telekommunikáció) Mindenképpen meg kell jegyezni, hogy mindegyik internet-, vezetékes telefonvagy mobilszolgáltató cég ma már nemcsak lakossági, de üzleti szolgáltatásokat is nyújt. Így a helyi vállalkozások is több szolgáltató közül választhatnak. Az Európai Bizottság irányelvének eleget téve hazánkban idén kettő ütemben történt meg az analógról a korszerű digitális műsorterjesztésre való átállás. Az első ütem 2013. július 31- én zárult le, melybe Nagyatád is beletartozott. A digitális átállás célja az volt, hogy a korábbi több műsorközvetítésre szolgáló frekvencia megszűnjön, és a helyét egy vegye át. A felszabaduló frekvenciák helyén pedig a jövőben olyan új innovatív szolgáltatásokat lehet majd használni, mint például a vezetékek nélküli internet, a fejlettebb mobil szolgáltatások vagy az új interaktív nagyfelbontású televíziós csatornák. Ezek a lehetőségek pedig Nagyatád számára is adottak lesznek.

1.17 Környezetvédelem (és településüzemeltetés) vizsgálata

1.17.1 Talajvédelem

Nagyatád környékén a genetikai talajtípusok közül a következő talajok találhatók meg: agyagbemosódásos barna erdeitalaj 83%, löszön képződött vályog mechanikai összetételű barnaföld 3%, réti öntéstalaj 5%, réti talajok 5%, lápos réti talajok 4%. Az agyagbemosódásos barna erdőtalajok kétféle altípusa is jelen van: löszös üledéken képződött és homokon képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok.

Az agyagbemosódásos barna erdőtalaj ismertetőjele, hogy kilúgozási szintje fakó sárgás, barnásszürkés. A kilúgozási és a felhalmozódási szint agyagtartalma közti viszonyra jellemző, hogy a felhalmozódási szintben másfélszer, kétszer annyi agyagos rész található, mint a kilúgozási szintben. Jellemző folyamat az agyag elmozdulása, és csak kis minőségi változásokkal kísért vándorlása. A talajszelvény felépítésében az A szint vastagsága 10-20 cm lehet, humusztartalma 5-8%. A kilúgozási szint, szerkezete szárazon poros vagy gyengén leveles, a felhalmozódási szint felé való átmenete fokozatos, 5-10 cm vastag. A B szint sötétebb, többnyire vörösesbarna színű, szerkezete diós, ritkán hasábos, a szerkezeti elemek felületén agyaghártyák láthatók.

A löszhöz hasonló talajviszonyokat találhatunk a táj homokos térszínein, mert itt is az agyagbemosódásos barna erdőtalajok az uralkodók, és csak kevés a futóhomok, illetve a gyengén humuszos homok. Mindezen talajviszonyok magyarázata abban keresendő, hogy a homokterületek anyagában igen sok a finomabb, mállékony rész, és a különben is apró szemű homok közti réseket kitölti az iszapfinomságú löszös anyag. Ennek következményeként a kilúgozási folyamatok hatására keletkezett felhalmozódási szintek nem tagoltak, hanem összefüggő réteget alkotnak. A homokos jelleg a kilúgozási szint erős kifakulásában és elsavanyodásában jelentkezik, valamint abban a nagy különbségben, ami a két szint agyagtartalma közt fennáll.

A területünkön megtalálható agyagbemosódásos barna erdőtalajok egyik fajtája tehát a löszös üledéken képződött barna erdőtalaj. E talajok szerkezete, víz- és hőháztartása, tápanyaggazdálkodása mélylazítással javítható, gyenge savanyúságuk meszezéssel, kedvezőbb esetben karbonát tartalmú műtrágyák alkalmazásával tompítható. A löszös üledéken képződött agyagbemosódásos barna erdőtalajok jelentékeny része még erdővel fedett, így az eróziótól védett. Minthogy azonban jelentékeny kiterjedésű lejtős felszíneket vontak már be a mezőgazdasági művelésbe, így gyakori a csonka szelvény, sőt a C szint felszínre kerülése.

Az agyagbemosódásos barna erdőtalaj másik fajtája a homokon képződő barna erdőtalaj. A homoknak a löszös üledékekkel szemben nagyobb a hézagterfogata, továbbá durvább a rétegzettsége, ami a szervesanyag-termelést és így a humuszképződést nagymértékben befolyásolja. A csapadék hatására a homokban a karbonát, vas, agyag gyorsabban mozog, és mélyebb szinteken halmozódik fel, de kevésbé koncentráltan válik ki. Belső-Somogy nagy kiterjedésű homokterületein ezen talajfajta a legelterjedtebb.

Leggyakoribb változatuk a mélyben kovárványos agyagbemosódásos rozsdabarna erdőtalaj, szelvényének minden szintjében túlsúlyban van a 0,05-0,25 mm átmérőjű homokfrakció. Igen jellemző módon a B szintben legkisebb az aránya. Az agyagbemosódás tehát a B szintben igen intenzív, a talaj fizikai meghatározottsága itt agyagos homok. A B szintben, különösen 1 méter alatt a kovárványos rétegekben csökkenő az agyagfrakció aránya, és a kovárványos rétegek is egyre vékonyabbá válnak. A mechanikai összetétellel összefüggésben alakul a talaj szerkezete, illetve a homokos

szerkezetnélküliség a B szintben változik nagydiós szerkezetté. Humuszos rétege gyakorlatilag nincs. A talaj kémhatása semleges, a kalcium-karbonát erős földúsulása csak a C szintben mutatkozik meg. A gyenge tápanyagmegkötő és víztározó képességet az agyag bemosódásos B szint, illetve a mélyebb szintek kovárványrétegeinek tulajdonságai kedvezőbb irányba befolyásolják.

A talaj szennyezettsége miatt kármentesítésre van szükség a laktanya területén. A Dél- dunántúli Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség határozata alapján a korábbi 9 db benzin, fűtőolaj, és gázolaj tartály mentén a szennyezett talaj kitermelésére és elszállítására, továbbá 4 db monitoring kút kiépítésére kerül sor a jövőben.

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek védelme

Belső-Somogy legjelentősebb felszíni vízfolyása a Rinya. Meglehetősen lassú a patak folyása, teljes hossza 76 km, vízgyűjtő területe pedig 921 km². A patak Böhönye mellett ered és Nagyatádon átfolyva Babócsa környékén a Drávába torkollik. A Rinya homokból felépített vízgyűjtőjében a csapadékos időszak okozta jelentős vízszint ingadozás mérsékeltebben jelentkezik, a vízhozama sem számottevő, hiszen 0,3 km³ /év. A patak vízjárása is igen kiegyenlítettnek mondható, vagyis a kisvíz és a nagyvíz közti különbség elenyésző mértékű. A Rinyán a tavaszi hóolvasás vagy a kora nyári esőzés vált ki vízszintemelkedést, a kisvizek időszaka pedig többnyire augusztus és szeptember táján következik be.

A patak vízminőségét vizsgálva megállapítható, hogy szinte minden paraméter tekintetében (oxigénháztartás, tápanyag (nitrogén és foszfor) háztartás, mikrobiológiai jellemzők, mikroszennyezők és toxicitás, egyéb jellemzők) erősen szennyezetnek minősül. Szennyvízbaktérium-tartalma közelít a nyers szennyvizekéhez. A biológiailag káros anyagok és az oxigénhiány korlátozzák az életfeltételeket. A víz átlátszósága általában kicsi; zavaros, bűzös, színe változó. A bomlástermékek és a káros anyagok koncentrációja igen nagy, a vízi élet számára krónikus, esetenként akut toxikus szintet jelent.

A terület vízháztartása nagyjából a csapadék térbeli eloszlásához igazodik, mivel Nagyatád és környéke viszonylag sok csapadékban részesül. Fajlagos lefolyás átlagosan 2-4 l/s x km² víz. A lefolyás felszín alatti hányada pedig helyenként eléri és meghaladja az 50%-ot. A talajvízszint átlagosan 2-4 méter, a talajvízszint ingadozás nem éri el az 1 métert, mennyisége nem jelentős. Kalciummagnézium-hidrogénkarbonátos kémiai összetétel jellemzi, keménysége 25 nk0. A rétegvizek mennyisége 1-1,5 l/s x km². Előfordul a területen ártézi víz (nyomás hatására a felszínre emelkedő rétegvíz), amely kiváló minőségű ivóvizet szolgáltat.

Az ártézi kutakból átlagosan 15 nk0 keménységű fokú víz termelhető ki, problémát okoz azonban a magas vastartalom. Átlagos mélységük 100 m. Nagyatád a vízgyűjtőgazdálkodás tervezés tekintetében a Dráva magyarországi vízgyűjtőterületének, a folyó országhatáron vezető alsó szakaszához tartozó, Rinya-mente tervezési alegységre tartozik. A Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság 2009. évben elkészítette az alegységre vonatkozó vízgyűjtőgazdálkodási tervet.

A város területét az alábbi felszín alatti víztestek érintik:

Víztest kódja	A víztest neve	A víztest jele	A víztest típusa	A víztest mennyiségi állapota	A víztest kémiai állapota
AIQ517	Délnyugat-Dunántúl	pt.3.1	porózus termál	jó	jó
AIQ632	Rinya-mente-vízgyűjtő	p.3.2.1	porózus	jó	jó
AIQ633	Rinya-mente-vízgyűjtő	sp.3.2.1	sekély porózus	jó	nem jó

1.17-1. táblázat: A város területét érintő felszín alatti víztestek adatai

Forrás: Rinya-mente alegység Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 2. § 19. pontja és VITUKI Nonprofit Kft. által kiadott lista (1991-1995) alapján Nagyatád a magas talajvízállású települések közé tartozik.

A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületek kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján Nagyatád nem tartozik az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területét kijelölő települések közé.”

1.17.3 Levegőtisztaság-védelem

A közlekedés napjainkban az elsőszámú légszennyezőforrássá nőtte ki magát, a nitrogénoxidok, kéndioxid, szénmonoxid és illékony szerves vegyületek legnagyobb kibocsátója. A 68. sz. Barcs-Zalaszentgyörgy közötti másodrendű főút Nagyatád lakott területét elkerülő út 2015 novemberi átadásával a légszennyezés jelentősen csökkent.

A 6807. sz. Babócsa-Nagyatád, a 6809. sz. Nagyatád-Berzence és a 6814. sz. Nagyatád-Segesd összekötő utak, valamint a 6804. sz. taranyi bekötőút jelenleg a település központjában csatlakoznak a főúthoz. Fenti utak állami tulajdonúak. A település egyéb útjai önkormányzati tulajdonú gyűjtő és kiszolgáló utak.

1.17.4 Zaj- és rezgésterhelés

A 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM rendelet melyet felváltott a 27/2008. (XII. 3.) KvVMEüM együttes rendelet alapján a közlekedésből származó megengedett A-hangnyomásszint (emberi fül érzékenységeinek megfelelő) a gyűjtő utak mentén elhelyezkedő beépítésre szánt területeken 65/55 dB a település egyéb beépítésre szánt területein 55/45 dB, a beépítésre nem szánt területeken – a közlekedési területek kivételével – 50/40 dB. Nagyatádon a közúti közlekedésből származó zaj (elsősorban a településen átvető 681-as főút forgalma miatt) már ma is meghaladja a határértéket. A közlekedési zaj csökkentése a 68-as főút elkerülő szakaszának megépítésével mérséklődött. A zajvédelmi szempontból védett területek környékén további lehetőségek még a sebességkorlátozás, illetve a

„suttogó” aszfaltburkolat. A település belterületén áthaladó vasúti forgalom a körbetelepült lakóterületeken zajterhelést okoz. Itt elsősorban a közvetlen zajvédelmi megoldások lehetnek hatékonyak, mint a zajvédelmi fal. Az ipari jellegű zajemisszió a belterületi ipari létesítmények termelési tevékenységéből adódik, hatása Nagyatádon nem jelentős.

1.17.5 Sugárzás védelem

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50-180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. A figyelmeztető szint 250 nSv/óra. Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévő veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A sugárzásterhelés Nagyatád esetében reális veszélyforrást nem jelent jelenlegi ismeretink szerint.

1.17.6 Hulladékkezelés

A településen a szilárd hulladék gyűjtése és elszállítása szervezett formában történik a Viridis Pannonia Nonprofi Kft. által. Nagyatádon megépült a hulladék-átrakó állomás. Üzembe helyezése óta valamennyi begyűjtött hulladékot (évi kb 13 000 m³) a Marcali Hulladékkezelő Központba szállítják. A korábbi városi szeméttelp rekultivációja megtörtént. A város csatlakozott 2008-ban induló MecsekDráva Hulladékgazdálkodási Programhoz. A városban két hulladékudvar létesült, egy a Berzencei út mellett, egy a Szarvas utcában, továbbá 34 szeletív hulladékgyűjtő sziget is rendelkezésre áll. A rendszert a 240 literes családi házakhoz kihelyezett szelekítv tárolók egészítik ki.

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

A fényszennyezettség mérésére vonatkozó Nagyatád esetében adatsorok nem állnak rendelkezésre. Az illegális hulladéklerakás sajnos a települést övező természeti területeken jellemző, érdemi előrelépés lakossági szemléletformálás esetén várható. A településen nyilvántartott illegális hulladék lerakók: - Bodovica városrész, Béke utca - Henészi városrész, Honvéd utca – Ady E. köz - Szalai dűlő- Kiserdei út - Parkerdő, Göröndi út - Ipartelep, Mező u.

1.17.8 Árvízvédelem

Nagyatád várost nagyvízi meder nem érinti, árvízi védőművekkel nem rendelkezik. A Rinya patak 2020. július 25-i mederkilépése (villámárvize) az árvízvédelmi intézkedések szükségességét jelzi.

1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Az Agrár Kft. által Nagyatád és Ötvöskónyi közigazgatási területén létesítésre kerülő zöldség és szántóföldi növények öntözését biztosító öntözőtelep az alábbi nagyatádi ingatlanokat érinti:

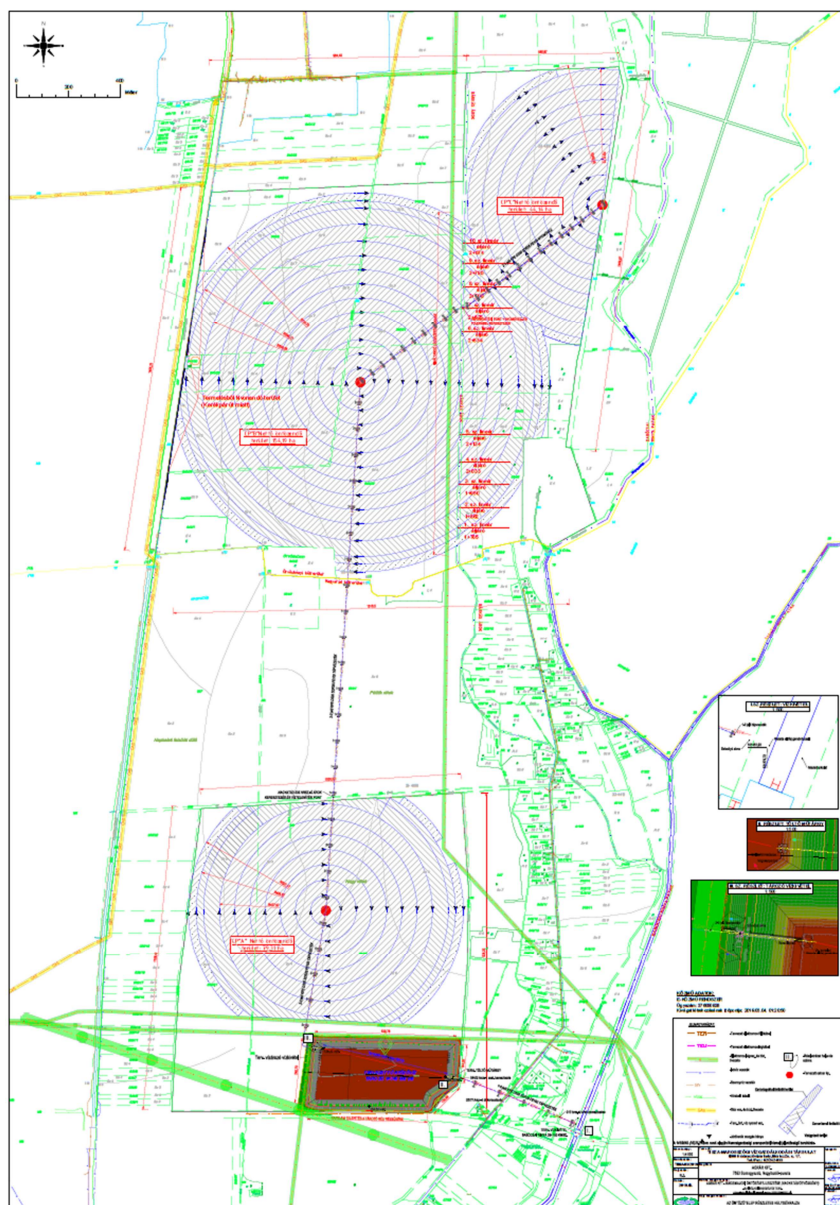
Hrsz.	Érintettség
0547/1	VÍZKIVÉTEL ÉPÍTÉSE
011/1	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
013	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
014/1	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
014/2	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
014/3	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
014/4	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
027/1	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
050/4	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
046	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
045	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS
044/2	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
042/2	VÍZTÁROZÓ, VÍZKIVÉTEL, ELEKTROMOS KÁBEL ÉPÍTÉS, ÖTNÖZÉS
039/31	ÖNTÖZÉS
041	ÖNTÖZŐGÉP ÁTHALADÁS
038	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
035	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL KERESZTEZÉS
034/1	TÁPVEZETÉK ÉS FÖLDKÁBEL ÉPÍTÉS

1.17-2. táblázat: A Nagyatád-Ötvöskónyi (jánosmajori) tervezett öntözőtelep által érintett nagyatádi ingatlanok

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

A beruházás keretében a kivitelezés során kb. 24 hónapon keresztül földmunkagépek zajterhelésére lehet számítani.

A kivitelezés során a földmunkagépek a légszennyezettséget várhatóan kis mértékben növelni fogják.

1.17-1.ábra: A Nagyatád-Ötvöskőny (jánosmajori) tervezett öntözőtelep helyszínrajza

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás

1.17.10 Építésföldtani korlátok

Bányászati szakmai, illetve hatósági megítélés szerint Nagyatád területén "földtani veszélyforrás" nincs. Korábbi években egy anyagbánya működött a városban. A bánya 2011. évben rekultiválásra került. Egyéb földtani veszélyforrásról sincs információ, a földrengés veszélyeztetettségi fokozat közepesnél jobb, a szeizmikus zónatérképen a 3-asban fekszik (az 5-ös skálán).

1.17.11 Vízirajzi veszélyeztetettség

A megye bővelkedik kisebb vízfolyásokban és kisebb-nagyobb tavakban. A Dunántúli-dombság vízirajzi vonatkozásban is különbözik a szomszédos területektől. A tagolt felszín, a fejlett völgyhálózat

és viszonylag nedves éghajlat miatt a vízfolyások sűrűek, és a széles völgytalpak talajvízben gazdagok. A sok-sok kisebb-nagyobb tó kialakulásának a megye felszínfejlődése és morfológiája kedvezett, azonban a belvízveszély mégsem jelentős. Nagyatád a Dráva baloldali vízgyűjtőjén helyezkedik el (Rinya és 15 további patak). A város árvízi védvonallal nem rendelkezik, a kül- és belterületi vízrendszerek, árkok karbantartása a korábbi években folyamatos volt. A Rinya patak a 2013-as extrém vízállásakor nem veszélyeztetett lakóházakat. 2020. július 25-én a Rinya patak áradása az extrém mennyiségű lehullott csapadék következtében azonban jelentős károkat okozott.

1.17.12 Egyéb

Nagyatád elfogadott veszélyhelyzet elhárítási terve alapján árvíz, belvíz, rendkívüli időjárási események, veszélyes anyagok szállításából eredő kockázatok, és ipari vonatkozású tűz jelenthet katasztrófavédelmi tényezőt, azonban ezek előfordulása se jellemző a településre.

1.18 Ásványi nyersanyag lelőhely

Nagyatádon 1 db bánya működött, amely 2011. évben rekultiválásra került. Nagyatád közigazgatási területén az alábbi, az Állami Ásványi Nyersanyag és Geotermikus Energiavagyon Nyilvántartásban szereplő, (Nagyatád külterületi szabályozási tervén is feltüntetett) nemfémes ásványi nyersanyaglelőhelyek találhatók:

- Nagyatád, 0400 hrsz. Láp földszerű javítóanyag (kód: 150400001)
- Nagyatád I. – (Henészi homokbánya)
- homok bezárt bánya után megmaradt ásványi nyersanyag (kód: 150400002)

1.19 Városi klíma

Atlanti-óceáni és mediterrán hatások egyaránt érvényesülnek a megye éghajlatában. A klíma kiegyensúlyozottabb, mint az ország északibb és keletibb dombosági jellegű térségeiben. A domborzat éghajlat-befolyásoló hatása közepes méretű. A helyi klímára a domborzat mellett a talajadottságok, a növényzet (elsősorban a még megmaradt fás állomány), a vízfelületek vagy vizenyős térszínek gyakorolnak befolyást. A település éghajlati jellegének a kialakulásában földrajzi elhelyezkedés játszik meghatározó szerepet, mivel mind az atlanti-óceáni, mind pedig a mediterrán éghajlati hatások egyaránt érvényesülnek.

A domborzat éghajlat befolyásoló hatása közepes, kisebb, mint a középhegységekben, de nagyobb, mint az Alföldön. A terület mérsékelt meleg, mérsékelt nedves-nedves éghajlatú. Nagyatád és környéke évente átlagosan 4300-4400 MJ/m besugárzásban részesül. Éves megoszlást tekintve a besugárzott mennyiség 40-45%-a nyáron, 25-30%-a tavasszal, 15- 20%-a ősszel és 10%-a télen érkezik. A tényleges energia bevitel, a sugárzási index évi összege 1840 MJ/ m² A napfénytartam évi összege 1950-2000 óra, amelynek a 40%-a a nyári hónapokra esik. A terület borultsági szempontból a közepesen borult területekhez tartozik, vagyis az égbolt éves viszonylatban 50%-ban felhős. A ködképződést vizsgálva megállapíthatjuk, hogy országos viszonylatban az egyik legködösebb terület. Ködös napok száma kb. 40 nap/évre tehető.

A légnyomás átlagos értéke a téli félévben 1018,9 Hpa, a nyári félévben pedig 1014,9 Hpa. Belső-Somogyban az uralkodó szélirány a délnyugat-északkeleti. A terület kedvezőtlen helyzete a légáramlás tekintetében abban nyilvánul meg, hogy az észak-déli irányú szerkezeti mélyedés, mint szélcsatorna kevés védelmet biztosít. Nyugat-Belső-Somogyban pontosan az észak-déli nyitottság hatására a téli

és a nyári félévben is leggyakoribb az északi irányú, de elég nagy az észak-keleti és a délies szelek előfordulása is. Az átlagos szélsébség 3 m/s körüli, ezzel a város és környéke országos viszonylatban a szelesebb területek közé tartozik. A szélcsendes napok százalékos aránya országos átlagban alacsony értéket mutat, mindössze 5-6%. A viharos napok (szélerősség < 15 m/s) száma Nagyatád környékén évente 25-50 nap között mozog. A város évi középhőmérséklete 9,8-10 °C, a hőmérséklet évi járása a hazai átlagnak. Leghidegebb a január (-1,5 °C átlaghőmérséklet), legmelegebb a július (19,5 °C átlaghőmérséklet).

A csapadék évijárásának két maximuma van, az egyik május-június időszakában, a másik szeptember-november időszakában. A minimumok január-február és július-szeptember időszakában figyelhetők meg. Az egyetlen nap alatt lehullott csapadék mennyisége igen nagy lehet. Ritka, de azért előfordul felhőszakadás. A 24 óra alatt lehullott csapadék maximuma 75-100 mm. A csapadékos napok száma átlagosan 95, ebből zivatar 20-25 napon fordulhat elő. Nagyobb viharok alkalmával gyakran hull jégeső. A jégesős napok száma 6-8. A hóval borított napok száma átlagosan 25.

2 HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra gyakorolt hatásuk összevetése

A város és térsége legkomolyabb kihívása a lakosságszám csökkenése (előregedés), és különösen a fiatalabb korosztály elvándorlása, ami a gazdasági szerkezettel (szolgáltató szektor helyett termelő ágazatok túlsúlya), a város kialakult imidzsével (csendes, nyugodt kisváros), és azzal függhet össze, hogy az életszínvonal lehetővé teszi az elvándorlást (szülők képesek felsőfokú tanulmányokat finanszírozni, vagy máshova költözés költségeit előteremteni). A városban megvalósult és jövőben tervezett fejlesztések térségi/járási szinten kiemelkedőek, hatásuk viszont csak hosszabb távon igazolódik be.

Nagyatád a rendszerváltást követő időszakról napjainkig nagy utat járt be, amely alapvetően sikeres volt. A nagyvállalatok leépülését követően a gazdaság helyzete a döntően a helyi erőforrásokra alapozva megerősödött, a város jelentős ipari termelő szektorral rendelkezik, a jelenleg is működő vállalkozások folyamatosan fejlődnek, bővülnek. Emellett meg kell említeni, hogy a város tőkevonzó képessége viszonylag alacsony, döntően a térségi elérhetőség miatt (gyorsforgalmi úthálózat hiánya, vasút alárendelt szerepe), melyek fejlesztése a város hatókörén kívül eső feladat. A város foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatai térségi szinten jók, de országos szinten közepesek, a jövedelmi viszonyok átlagon felüliek térségi összehasonlításban, valamint a lakosság képzettségi mutatói is javulnak, még ha ez utóbbiban továbbra is vannak tartalékok. A város egyértelmű térszervező és foglalkoztatási központ.

A mezőgazdaság területén a város és térsége viszonylag kedvező természeti adottságokkal rendelkezik, az ágazat betölti funkcionális szerepét a gazdaságban, de komoly átalakuláson van túl. A konzervgyár megszűnésével eltűnt az a szervező erő, amely a szektorban működő vállalkozásokat integrálni, további fejlődésre ösztönözni tudná, és jelenleg nem is látszik az a szereplő, aki ezt a feladatot fel tudná, akarná vállalni, pedig a fejlődés a magasabb hozzáadott értékű termékek irányába mutat.

A turisztikai potenciál esetében a jó adottságok (gyógyvíz), és a kezdeti befektetések (fürdőfejlesztés) után stagnálás következett, a város kimaradt a nagy fürdőfejlesztési beruházásokból, ami egyrészt pozitív, hogy nem a tömegturizmus irányába indult el a fejlődés, viszont a fürdő mind szolgáltatásbeli, mind marketingeszközeit tekintve fejlesztésre szorul. A kapcsolódó attrakciók (hadtörténeti park, szoborpark) fejlesztésével, a szelid, lovas, kerékpáros és gyalogos turizmus fejlesztési lehetőségeinek kihasználásával komplexebbé tehető a turisztikai kínálat.

2.1.1 Településhálózat

Nagyatád Somogy megye déli részének urbanizációs gócpontja. A térség felsőfokú ellátását alapvetően a megyeszékhely Kaposvár biztosítja (48 km), míg a Zala megyei nagyváros, Nagykanizsa (42 km) a térség kereskedelmi ellátásában játszik némi kiegészítő szerepet. A Dél-dunántúli régió központja, Pécs 87 km-re fekszik, így a térség ellátásában nem játszik mértékadó szerepet.

Nagyatádnak viszonylag csekély kapcsolatai vannak a tőle északra fekvő, hasonló szerepkörű Marcali várossal (44 km). A dél-somogyi térségben azonban Nagyatád meghatározó szerepet játszik az egészségügyi-kórházi ellátás terén Barcs és Csurgó járásaira is. Nagyatád város Csurgó járására pedig

ezen túlmenően számos igazgatási intézményével is vonzást gyakorol. Nagyatádtól Barcs 37 km-re, Csurgó városa pedig 24 km-re fekszik.

A nagyatádi járás a Dél-dunántúli régió nyugati területén, Somogy megye déli részén helyezkedik el, és 18 település alkotja, központja Nagyatád

A térségen a 68-as főút halad keresztül, amely észak-déli irányú kapcsolatot teremt a Balaton és az országhatár között. Az alsóbbrendű úthálózat minőségi állapota igen rossz, közlekedésbiztonsági szempontból sok a pótolni való.

A járás egyközpontú, a térség térszervező ereje egyértelműen Nagyatád. A várost is érintő tulajdoni, piaci, iparszerkezeti válság erősen meggyengítette a térségközponti funkciók ellátásának szintjét - főleg a foglalkoztatás területén. Az ellátás tekintetében a járás községei ráfűződnek Nagyatádra, ugyanakkor Segesd a 68-as főút kapcsán, Kutas, Beleg, Ötvöskőnyi, Somogyszob pedig a vasút kapcsán Kaposvárhoz gravitál

2.1.2 Társadalom

A Nagyatádi járásban 24006 fő élt 2020-ban, a lakosságszám 2011-ig folyamatosan csökkent, azóta lassan csökken/stagnál. Nagyatád esetében is hasonló tendenciák mutatkoznak, a város lakosságának száma 2020-ban 10 172 fő volt, 2013-2020 között 589 fővel csökkent a város állandó lakossága. A természetes szaporodás/fogyás mutatója mind járási, mind városi szinten jóval elmarad az országos és a régiós átlagtól, sőt Nagyatád több évben a saját járásánál is rosszabbul teljesített. A korcsoportok szerinti megoszlást elemezve a tendencia egyértelműen romló, a lakosság jelentős mértékű elöregedéséről beszélhetünk. Nemcsak az állandó lakosságszám csökken, de az egyik legfontosabb korosztály, a 14 éven aluliak 11,2%-ról 10,8%-ra történő visszaeséséről is beszélhetünk 2013-2020 között. Emellett egyre inkább csökken a 30 éves korosztályba tartozók száma, akik a következő nemzedék szülőit jelentenék. A megyei és országos értékekkel összehasonlítva Nagyatádon a lakosság számának csökkenése – a 60 éven felüliek kivételével - minden korcsoport tekintetében sokkal drasztikusabb volt, mint a magasabb területi szinteken.

A nagyatádiak iskolai végzettségére jellemző a szakképesítéssel rendelkezők nagy aránya, akik főként műszaki és kereskedelmi-vendéglátóipari szakképzést végeztek. A diplomások száma és aránya a lakosságon belül alacsony, hiszen az önkormányzat és intézményein kívül a nagy foglalkoztatóknál is csupán néhány felsőfokú végzettségű szakemberre van szükség.

A műszaki diplomával rendelkezők hiánya azonban továbbra is gondot jelent, azonban nincs olyan nagy mennyiségben szükség rájuk, hogy érdemes lenne helyben képzést indítani. Rendkívül nagy gondot jelent a szakképzetlenek magas száma, akik jelenleg szinte kizárólag a közmunkaprogram keretében tudnak ideiglenes munkát szerezni.

A fiatal diplomások elhelyezkedési lehetőségei rendkívül korlátozottak, ezért jellemző, hogy a fiatalok felsőfokú tanulmányaik befejezése után nem térnek vissza Nagyatádra, vagy elköltöznék a térség nagyobb városaiba, illetve Budapestre. A város megtartó ereje a fiatalok tekintetében tehát igen gyenge. Ennek oka lehet a relatív alacsony jövedelmek, valamint a térség gazdasági struktúrája (termelő szektor erőteljesebben van jelen, mint a szolgáltató, ami a fiatalok esetében nem feltétlenül vonzó).

Nagyatád esetében a foglalkoztatottak aránya jóval meghaladja, a munkanélküliség pedig jóval elmarad mind az országos, mind a megyei átlagtól. Az egy lakosra jutó nettó jövedelem ezzel

ellentétben elmarad az országos átlagtól (bár meghaladja a megyeit), vagyis reáljövedelmek alacsonyabbak a lehetségesnél, indokoltnál.

Nagyatád az életminőség tekintetében kiváló eredményeket ér el, magas szintű közszolgáltatások, közösségi élet, és jó közbiztonság jellemzi a várost.

A településen jelentős számú cigány, és horvát kisebbség él, mindkét csoport rendelkezik nemzetiségi önkormányzattal.

2.1.3 Gazdaság

A város és térsége gazdasági életében jelentős szerepet játszanak a század eleji indulású, tradicionális üzemek. A rendszerváltás előtt működő nagyobb vállalatok – például a Danuvia Központi Szerszámmés Gépgyár, a Nagyatádi Konzervgyár, a Cérnagyár – több száz (illetve akár ezer fő feletti) alkalmazottat foglalkoztattak, saját képzési bázissal rendelkeztek. A rendszerváltást követően ezen vállalatoknak javarészt megszűntek korábbi piacai, feldarabolták őket, vagy tönkrementek. A városban és a térségben sokan elvesztették munkahelyüket. A jelenlegi helyi vállalkozások tetemes részét az egykori nagyvállalatok szakemberei, munkatársai hozták létre szaktudásukat, kapcsolatrendszerüket hasznosítva. A város iparának legjelentősebb területi a cérnagyártás (Coats Crafts Hungary Kft.), az élelmiszeripar (DEH-Magyarország Kft.) és a gépgyártás (pl. Komplex-Újpesti Acélszerkezet és Gépgyártó Zrt., KOMPLEX-SPED Kft, Büttner és Társai Kft.). A jelenleg is működő cégek rendelkeznek fejlődési potenciállal, amit az elmúlt időszakban elnyert és megvalósított jelentős számú és volumenű gazdaságfejlesztési pályázat is alátámaszt. A képet árnyalja azonban az, hogy új termelő vállalkozások nem telepednek meg a városban.

A városban ipari park működik, és a volt laktanya is gazdasági övezetként funkcionál, előbbiben zöldmezős beruházásokra van lehetőség, utóbbi esetében a meglévő épületállomány átalakításával, illetve bontása után lehet betelepülni.

Nagyatád talajminősége általában gyenge, ennek ellenére a gazdálkodók a mezőgazdasági alaptevékenységből, hagyományos szántóföldi növénytermesztésből igyekeznek megélhetést biztosítani maguknak. Igen magas - 40% körüli - a gabonafélék részesedése a szántóterületből, a takarmánynövények részaránya 18-19 %-os, amely meghaladja a növénycsoport országos átlagát.

Adottságai révén a térségben hagyományai vannak a bogyós gyümölcstermelésnek, az erdő- és vadgazdálkodásnak is, azonban az agrárium legjelentősebb. Az agrárszektorban nem jellemző a szereplők közötti együttműködés, amely nélkül viszont nehéz a feldolgozottsági szintet emelni, amely a további fejlődést jelenthetné.

Nagyatád város a turizmus tekintetében meghatározó szerepű a kistérségben, minősített gyógyvizével elsődleges vonzerőt jelent az ide érkező turisták számára. Nagyatádi Termál és Gyógyfürdője, valamint az országosan is a legszebbek közé sorolt Termál Strandfürdője várja a kapcsolódni, gyógyulni vágyókat. A vonzerőt csökkenti, hogy a két fürdő területileg elkülönül és a strand fedett wellness részleg hiányában csak szezonálisan működik. Szintén hátrány a térségi verseny a fürdők piacán (Barcs, Babócsa, Csokonyavisonta, Igal, Kaposvár). A város és a kistérség vonzerejét növeli a viszonylag érintetlen természeti környezet, amely alapot ad a színvonalas vadászás horgászturizmushoz is. A térségi programcsomagok kialakítása, és ezek propagálása rövidtávon is fejlődési lehetőséget kínál, amire szükség is lesz, mivel 2009-től mind az összes vendégszám, mind a külföldi vendégszám, mind a vendégéjszakák száma erőteljes csökkenésnek indult.

Szálláslehetőségei között egyaránt található kemping, magánszállás, panzió, valamint három csillagos szálloda is. A fedett wellness fürdő hiányát egy a strandhoz épített modern wellness szálló pótolhatja.

A város jelentős kereskedelmi hagyományokkal rendelkezik, a horvát bevásárló turizmus is jelentős volt a délszláv háború után, azonban ez mára megszűnt, jelenleg térségi igényeket elégítenek ki mind a felújított piac, mind a városban található bevásárlóközpontok.

2.1.4 Táji és természeti adottságok

Somogy megyében tíz országos jelentőségű védett, hetvenkét helyi jelentőségű védett terület van, ezek közül egy sem érinti Nagyatádot. A helyi természet értékei elsősorban várost körülölelő erdők, valamint a Rinya patak menti zöldfolyosó.

A város épített környezetére jellemző a városközpont zöldterületben gazdag, de alapvetően városias, illetve az azt körülvevő városrészek kertvárosias – falusias jellege.

Az egyes városrészek funkciói meghatározzák város épületállományát: a városközpontban találhatók a közösségi funkciókat betöltő hivatalok, iskolák, a város legrégebbi műemlék-együttese, a Szent Kereszt Római Katolikus Templom és ferences kolostor. A történeti belvárost övező városrészek alapvetően lakó-, illetve rekreációs funkciójúak, jellemzően egyszintes házakkal. A Vasúton túli városrész, illetve a központtól távolabbi városrészekben jelenik meg erőteljesen a gazdasági funkció.

A város térszerkezetét jelentősen befolyásolja a Rinya patak, illetve a 68-as út által alkotott keret, amely a főút elkerülő szakaszának megépülésével megszűnik, és csak a város kelet-nyugati megosztása marad meg a Rinya patak révén, attól keletre inkább falusias, nyugatra városias településszerkezettel.

A város legjelentősebb értéke a korábbi évtizedekben megvalósult tervszerű városfejlesztés, a rendezett városkép, valamint a jó állapotú és rendezett zöldfelületi rendszer, melyekre tekintettel Nagyatád 2005. évben elnyerte a Virágos Magyarországért verseny első helyét, 2006. évben az Entente Florale Aranyérmét, „Európa legtisztább városa cím”, valamint 2007. évben Arany Rózsa díjat, valamint 1983-ban és 2006-ban a Hild János díjat.

2.1.5 Közlekedés

A Nagyatádi járás az V. számú Helsinki folyosótól déli irányban helyezkedik el. Az országos és a páneurópai hálózatba a 68. sz. másodrendű főút kapcsolja be, amely része az európai úthálózatnak, E661 számmal. 2015-ben elkészült a főút elkerülő szakasza, ami jelentős javulást hozott a belváros közlekedési terhelésének mérséklésében. További feladat a volt laktanya ipari területeinek közvetlen összekötése a 68-as főúttal – egy nyugati elkerülő úttal, ami teljesen megszüntetheti a belváros kamionforgalmát. A jelenlegi 2x2 sávós átkelési szakasz szűkítésével jelentős területek szabadulhatnak fel, melyek közösségi, illetve zöldterületté válhatnak.

A különböző szintű térségi központok elérhetősége változó. A megyeszékhely közúton egy órán belül elérhető, a régió központ másfél, míg a főváros 2,5 órányi autóútra található. A kistérségi központ, Nagyatád a kistérség minden településéről megközelíthető, köszönhetően lokálisan központi fekvésének. Ugyanakkor néhány zsáktelepülés bekötésének a hiánya nem teszi lehetővé a gyors eljutást. Községi közlekedés tekintetében rosszabb a helyzet. Távolsági autóbuszal már a régió központ is több, mint másfél órányira van, a vasúti közlekedés pedig extrém módon lassú és körülményes. Minden fontosabb település csak átszállással, vállalkozhatatlanul hosszú idő alatt érhető el.

Ez alól talán csak Kaposvár kivétel, bár átszállás itt is szükséges. Nagyatádon 1997 óta üzemel helyi autóbusz közlekedés, amely jelenleg négy viszonylatból áll. Ezek rendszerint munkanapokon közlekednek.

Nagyatád városban az önkormányzati tulajdonú belterületi úthálózat 53 km, amelyből kiépített 46 km. A városi utak minősége megfelelő. A városban kiépített kerékpárút csak a 681. sz. út mentén, a Széchenyi tértől az Újkút-pusztai bekötőútig található, 2 km hosszban. A kistérségi kerékpár útvonal nyomvonalára javaslat készült, kiépítése a turisztikai kínálat bővítése miatt is indokolt. Folyamatban van közel 9 km kerékpárhossz építése, felújítása a Nagyatád-Ötvöskónyi külterületi szakaszon, illetve belterületen a meglévő Szabadság utcai szakasz felújítása és bővítése a város északi határáig (Dózsa György utca, Baross Gábor utca, Nagy Imre tér, Széchenyi tér, Hunyadi utca és a meglévő Szabadság utca).

2.1.6 Közművek

A város közműellátottsága jó, a lakások 99%-a be van kapcsolva az ivóvízvezeték hálózatba, 96%-a pedig a közcsontra hálózatba.

A víz - közmű hálózat tekintetében fontos teendő a vízminőség javítása, a vezetékrendszer korszerűsítése és a vízkezelő berendezések cseréje. Erre vonatkozóan a szolgáltató DRV Zrt-nek 2015 és 2030 közti térségi fejlesztési terve van, összesen mintegy 600 millió Ft értékben.

2015 augusztusában készült el a Nagyatádi Regionális Szennyvíztársulás beruházásban a nagyatádi szennyvíztisztítótelep fejlesztése, amely a térségben összegyűjtött és elvezetett szennyvizet is fogadja. A fejlesztés keretében a biológiai kapacitás és az iszapkezelés korszerűsítése történt meg. A szennyvíziszapot a szennyvíztisztító mezőgazdasági hasznosításra is képes alkalmassá tenni.

Nagyatádon a csapadékvizek elvezetésére részben zárt csapadékvíz csatorna hálózat, részben nyílt árkos csapadékvíz szállító rendszer épült ki. A városban zárt csapadékvíz-hálózat a városközponti területeken, a lakótelepeken és a fő közlekedési útvonalak egyes szakaszain van kiépítve.

A település vízelvezető rendszerének befogadó képessége korlátozott, különösen a szélsőséges csapadék-események elvezetésére. Ezért minden beruházásnál, telekalakításnál a többlet csapadékvizek elvezethetőségét vizsgálni kell. A vízelvezető rendszer, a befogadó élővizek túlterhelésének megakadályozása érdekében a csapadékvizek helyi visszatartását valamennyi építési tevékenységnél meg kell oldani. A vízvisszatartást helyi, telken belüli záportároló létesítésével lehet biztosítani, abba tárolva a vizet és abból csak olyan vízhozammal a befogadó csapadékvíz elvezető hálózatba vezetni, amelyet a szállítás útján a vízelvezető rendszer kiöntésmentesen fogadni tud.

A település bel- és külterületén mindig az útépítéshez, útrekonstrukcióhoz csatlakozóan szükséges a felszíni vízrendezés kiépítését, tervezett átalakítását, átépítését megoldani.

Nagyatád villamosenergia ellátását az E.ON Dél-dunántúli Áramhálózati Kft. biztosítja.

A település villamosenergia ellátásának bázisa a Nagyatád 132/22 kV-os alállomás, amely nagyfeszültségű betáplálása a főelosztó hálózati rendszer Kaposvár – Nagykanizsa között üzemelő kétrendszerű 132 kV-os villamosenergia főelosztó hálózati távvezetékéről biztosított, amelynek nyomvonalát és biztonsági övezetének helyszükségletét, mint területfelhasználást korlátozó adottságot kell kezelni.

Az alállomásról induló 22 kV-os hálózat képezi a város villamosenergia ellátásának gerinc elosztóhálózatát. A város lazább beépítésű területein és a külterületeken a villamosenergia ellátás

oszlopokra szerelt, föld feletti elhelyezésű 22 kV-os középvezetési hálózati rendszerrel történik. A városközpont és az intenzívebb beépítésű területek ellátása 22 kV-os középvezetési hálózatról biztosított. A nagyobb ipari fogyasztókat is a 22 kV-ról látják el, és azok telken belül, önállóan saját transzformátort és belső elosztóhálózatot üzemeltetnek.

A közcélú 22 kV-os középvezetési hálózatok fűzik fel a fogyasztói transzformátor állomásokat. A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kismegfeszítésű hálózatról történik közvetlenül a fogyasztói igények kielégítése.

A település közvilágítása a városközpontban, a lakótelepek területén és a főbb utak belterületi szakaszán közvilágítási lámpatestekkel, a lazább beépítésű peremterületeken a kismegfeszítésű hálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejjel történik.

A település beépített, már ellátott területein a tervezés távlatáig várhatóan a hálózatok föld feletti elhelyezése fennmarad. Új hálózatépítésnél viszont érvényt kell szerezni a VET-ben előírtaknak – mely új elosztóhálózat építését belterületen már földalatti elhelyezéssel írja elő – valamint a helyi TKR-ben rögzített előírásoknak.

Nagyatád földgázellátásának szolgáltatója az NKM Földgázszolgáltató Zrt., a hálózat üzemeltetője az E.ON Dél-dunántúli Gázhálózati Zrt.

A város közigazgatási területének nyugati részén áthalad az országos nagynyomású szállítóhálózat egyik, az ún. Babócsa-Nagykanizsa között üzemelő DN 200-as vezetéke, amelyről táplált Nagyatád gázátadóról biztosítják a város gázellátását.

A belterületre, illetve ahhoz közvetlen kapcsolódó területre javasolt fejlesztések gázellátása a már kiépített hálózatról, részben arról kivitelezhető közvetlen bekötéssel, részben a meglévő elosztóhálózat továbbépítésével biztosítható.

A prognosztizált termikus energiaigény meghatározásánál a teljes igény földgázzal történő kielégítésével került figyelembe vételre, amely jelentősen csökkenthető egyéb megújuló energiaforrások igénybe vételével.

A vizsgálatok szerint a települési hőbázist a Nagyatád Város Önkormányzata üzemelteti, távhőszolgáltatást a Engie Magyarország Kft. (korábban Cothec Energetikai Üzemeltető Kft.) biztosítja. Kialakításra került a geotermális hulladékhőre alapuló önkormányzati fűtési rendszer, amely jelenleg 5 db, a közeljövőben pedig 7 db önkormányzati épület geotermális alapú fűtését fogja biztosítani.

A település fűtési hőszükségletet két gázkazánnal biztosítják a fűtési idény nagy részében, míg a használati melegvizet egész évben a nagyatádi strand B-67 (Fürdő IV) jelű (eredetileg Nagy-1 CH kút, amelyet átképezték) termálkútja szolgáltatja.

A hőhasznosítás a strand területén levő hőközpontban történik. A hőbázisból induló primer hőátvezetékeket építettek a Hunyadi utcai és az Árpád utcai-lakótelepek termikus energiaellátására. A gerinc távhővezetékeket földalatti elhelyezéssel építették. A távfűtésbe bekapcsolt lakások száma a legfrissebb KSH statisztikai adatok alapján 238 db volt, amely az elmúlt éveket tekintve állandósultnak látszik. Ezzel a lakásállomány 4,7 %-a vette igénybe a távhőszolgáltatást.

2.1.7 A területrendezési és településrendezési tervek összhangja

Az Országos Területrendezési Tervet (OTrT) Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény léptette hatályba. Somogy Megye Önkormányzata a 6/2020. (III.16.) KGy rendelettel fogadta el Somogy Megye Területrendezési Tervét (SMTrT), amely a hatályos OTrT-hez illeszkedően készült el. Nagyatád Város Önkormányzata 2021 őszén léptette hatályba a felülvizsgált településrendezési eszközeit:

- a 86/2021. (X.28.) KT. határozattal elfogadott településszerkezeti tervet (TSZT)
- a 28/2021. (XI. 5.) önkormányzati rendelettel elfogadott Helyi Építési Szabályzatot (HÉSZ), valamint a kül- és belterületi, illetve a volt laktanyai területekre elkészített Szabályozási Tervet (SZT)

A területrendezési és településrendezési tervek összhangja Nagyatádon biztosított.

2.1.8 A hatályos településfejlesztési koncepció, a hatályos integrált településfejlesztési stratégia és a tervezet összhangja

A Településfejlesztési Koncepció céljai	A hatályos ITS operatív céljai	ITS tervezet operatív célok
Élhető és vonzó település megteremtése	O1: Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása, O2: Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése, O3: Minőségi közszolgáltatások biztosítása, O4: Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa, O5: Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés, O10: Alkonyatipar fejlesztése	O1: A társadalmi befogadás erősítése, a város népességmegtartó-képességének javítása, O2: Humán közszolgáltatások javítása
Gazdasági potenciál növelése	O1: Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása, O2: Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése, O3: Minőségi közszolgáltatások biztosítása, O4: Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa, O5: Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés, O6: Ipari területek fejlesztése, O7: Befektetés-ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása, O8: Helyi igényekre alapozott képzési rendszer, O9: Turisztikai potenciál erősítése, O12: Együttműködés a térségi turisztikai csomagok kialakításában, O13: Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése	O3: Vállalkozói ökoszisztémák erősítése, hálózatos együttműködések javítása, O4: A zöld gazdaság arányának növelése, O5: Befektetés-ösztönzés, O8: A város turisztikai potenciáljának és a térségi együttműködések turizmus-szervező-erejének hatékonyabb kihasználása

Térségi szerepkör erősítése	O1: Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása, O2: Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése, O3: Minőségi közszolgáltatások biztosítása, O4: Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa, O5: Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés, O6: Ipari területek fejlesztése, O7: Befektetés-ösztönzés és hálózatos együttműködések támogatása, O8: Helyi igényekre alapozott képzési rendszer, O9: Turisztikai potenciál erősítése, O11: Térségi szolgáltatások minőségi fejlesztése, elérhetőségének javítása, O12: Együttműködés a térségi turisztikai csomagok kialakításában, O13: Térségi gazdasági együttműködések kezdeményezése	O3: Vállalkozói ökoszisztémák erősítése, hálózatos együttműködések javítása, O4: A zöld gazdaság arányának növelése, O5: Befektetés-ösztönzés, O8: A város turisztikai potenciáljának és a térségi együttműködések turizmus-szervező-erejének hatékonyabb kihasználása
Értéktörzés és értékteremtés	O1: Kvalifikált és fiatal lakosság helyben tartása, O2: Kvalifikált munkavállalók letelepedésének ösztönzése, O3: Minőségi közszolgáltatások biztosítása, O4: Fenntarthatóság és megújuló energiák mintavárosa, O5: Rendezett városkép kialakítása, közlekedésfejlesztés, O8: Helyi igényekre alapozott képzési rendszer, O9: Turisztikai potenciál erősítése, O10: Alkonyatipar fejlesztése, O12: Együttműködés a térségi turisztikai csomagok kialakításában	O1: A társadalmi befogadás erősítése, a város népességmegtartó-képességének javítása, O2: Humán közszolgáltatások javítása, O3: Vállalkozói ökoszisztémák erősítése, hálózatos együttműködések javítása, O4: A zöld gazdaság arányának növelése, O5: Befektetés-ösztönzés, O6: Klímaváltozásra való hatékony felkészülés, O7: Karbonsemlegességre törekvő közmű- és közlekedésfejlesztés, O8: A város turisztikai potenciáljának és a térségi együttműködések turizmus-szervező-erejének hatékonyabb kihasználása

A Településfejlesztési Konceptió céljaival a tervezett ITS céljai összhangban vannak. A hatályos ITS céljaihoz képest a tervezett ITS céljaiban erőteljesebben megjelenik a klímasemlegességre való törekvés, a zöld gazdaságra való törekvés és a klímaváltozásra való hatékonyabb felkészülés.

2.1.9 ITS-ben javasolt fejlesztési irányok a hatályos Településszerkezeti Terv alapján

- 681 sz. főút belterületi szakaszának fejlesztése
- 68. sz. főút nyugati elkerülő szakaszának fejlesztése
- Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
- Belterületi utak fejlesztése
- Barnamezős területek fejlesztése
- Ipari parkok fejlesztése, területének bővítése
- Intézményenergetikai fejlesztések

- Egészségügyi – és szociális intézményrendszer fejlesztések
- Megújuló energiaforrások részarányának növelése (elsősorban geotermikus- és napenergia)
- Csapadékvíz hasznosításának fejlesztése
- A város turisztikai és rekreációs infrastruktúrájának fejlesztése:
 - Strandfürdő és gyógyfürdő fejlesztése
 - Rinya-mente fejlesztése
 - Zöldfelületi fejlesztések

3 HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1 A folyamatok értékelése

Nagyatád a rendszerváltást követő időszakból napjainkig nagy utat járt be, amely alapvetően sikeres volt. A nagyvállalatok leépülését követően a gazdaság helyzete a döntően a helyi erőforrásokra alapozva megerősödött, a város térségi szinten jelentős ipari termelő szektorral rendelkezik, a jelenleg is működő vállalkozások folyamatosan fejlődnek, bővülnek, számuk növekszik. Emellett meg kell említeni, hogy a város tökevonzó képessége viszonylag alacsony, döntően a térségi elérhetőség miatt, melyek fejlesztése a város hatókörén kívül eső feladat. A város foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatai kimagaslóan jók, a jövedelmi viszonyok is átlagon felüliek térségi összehasonlításban, valamint a lakosság képzettségi mutatói is javulnak, még ha ez utóbbiban továbbra is vannak tartalékok. A város egyértelmű térszervező és foglalkoztatási központ.

A mezőgazdaság területén a város és térsége nem rendelkezik kimagasló adottságokkal, de az ágazat betölti funkcionális szerepét a gazdaságban. A konzervgyár megszűnésével eltűnt az a szervező erő, amely a szektorban működő vállalkozásokat integrálni, további fejlődésre ösztönözni tudná, és jelenleg nem is látszik az a szereplő, aki ezt a feladatot fel tudná, akarná vállalni, pedig a fejlődés a magasabb hozzáadott értékű termékek irányába mutat.

A turisztikai potenciál esetében a jó adottságok (gyógyvíz), és a kezdeti befektetések (fürdőfejlesztés) után stagnálás következett, a város kimaradt a nagy fürdőfejlesztési beruházásokból, ami egyrészt pozitív, hogy nem a tömegturizmus irányába indult el a fejlődés, másrészt annak veszélyét hordozza magában, hogy jelentős fürdőfejlesztés a településen már nem is fog megvalósulni. A kapcsolódó attrakciók (hadtörténeti park, szoborpark) fejlesztésével, és TDM szervezet megalakításával elindult a fejlődés a komplex csomagok, és a tervszerű marketing irányába, azonban ezek még jelenleg nem hozták meg az elvárt eredményt, a kínálat mélyítése, egyedi attrakciók kitalálása szükséges.

A tervszerű városfejlesztés eredményeként egy „jól kitalált”, rendezett kisváros jött létre, valódi városias településképpel és funkciókkal, amely korszerű közszolgáltatásokat, és kiváló életminőséget nyújt. Vannak a településen jól látható, de jelenleg kiaknázatlan fejlesztési lehetőségek, irányok (pl. Rinyapatak menti rekreációs terület, szelíd turizmus további kínálati oldali erősítése, befektetés-ösztönzési stratégia megalkotása).

A város legkomolyabb kihívása a lakosságszám csökkenése, és különösen a fiatalabb korosztály elvándorlása, ami a gazdasági szerkezettel (szolgáltató szektor helyett termelő ágazatok túlsúlya), a város kialakult imidzsével (csendes, nyugodt kisváros), és azzal függhet össze, hogy az életszínvonal lehetővé teszi az elvándorlást (szülők képesek felsőfokú tanulmányokat finanszírozni, vagy máshova költözés költségeit előteremteni). Ezeknek a mozgatórugóknak a megváltoztatása nem egy-egy projekttel lehetséges, hanem egy átfogó stratégia megvalósításával, ami viszont ellentétes lehet az eddigi fejlődéssel, fejlesztési filozófiával.

2.9.1 A SWOT-elemzés területei

Erősségek - Belső tényezők

Pozitív dolgok egy helyzetről, vagy tevékenységről, ami jól működik, és lehet rá befolyásom, hogy még jobban működjön.

Gyengeségek - Belső tényezők

Olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyásom, hogy jobb legyen a helyzet.

Lehetőségek - Külső tényezők

Olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.

Veszélyek - Külső tényezők

Olyan korlátok, amelyeket nem tudunk befolyásolni és csökkentik a növekedés esélyeit.

3.1.1 SWOT Társadalom, Humáninfrastruktúra

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Tervszerű városfejlesztés Identitástudat Jó foglalkoztatottsági mutatók Jövedelmi viszonyok Alacsony a szegregáció veszélye Minőségi közszolgáltatások	Időskorú népesség növekvő részarányával nem tart lépést az idősellátás kapacitás és szolgáltatás fejlesztése. A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya magasabb az országos átlagnál A roma lakosság alacsony foglalkoztatási szintje Alacsony vállalkozói készség, kevés vállalkozó Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe Elhanyagolt településkép a járás településein Nincs megfelelő termék és térségi marketing
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Közüintézmények kapacitásainak, férőhelyeinek helyi igényekhez igazodó bővítése, új szolgáltatások létrehozása.	Nagyon rossz korstruktúra, fiatalok számának gyors csökkenése A 2020/2021. évi koronavírus-válság miatt növekszik a szociális támogatást igénylők aránya.

A közszolgáltatások közötti együttműködések továbbfejlesztése, partnerségi hálózat létrehozása.
Civil és egyházi szervezetek széleskörű bevonása a helyi közszolgáltatásokban
A helyi identitástudat erősítése a beköltözők integrálásával és a kulturális élet sokszínűvé tételével.
Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok helyzetének javítása.

Időskorú népesség további növekvő részaránya miatt a szociális ellátás túlterheltté válik.

Egyes városrészekben nehezülhet a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés.

3.1.2 SWOT Gazdaság

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Termál-és gyógyvizek: geotermikus energia, gyógyturizmus Ipari hagyományok Feldolgozóipari tapasztalatok, termelési hagyományok (élelmiszer és fa) Jelentős kereskedelmi kapacitások Ipari parki cím Ipari tevékenységre alkalmas barnamezős területek állnak rendelkezésre járási szinten magas gazdasági aktivitás, minimális munkanélküliség támogató szolgáltatások helyi és térségi elérhetősége (üzleti szolgáltatások) ipari-kereskedelmi célú fejlesztésekre alkalmas területek szabályozási szinten biztosítottak A településre nem jellemző a környezetszennyező iparágak jelenléte Szabad vállalkozási zóna	Térségi elérhetőség Alacsony feldolgozottságú mezőgazdasági termékek Szervezőerő hiánya a mezőgazdaságban Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe Nincs megfelelő termék és térségi marketing vállalati mérethierarchia torz, mikrovállalkozások túlsúlya jellemző, KKV szféra relatíve gyenge, nagyvállalati kör pedig szinte teljesen hiányzik; külföldi tőke jelenléte mérsékelt helyi vállalkozások jellemzően alacsony tőkével, csekély létszámmal működnek, fejlődési potenciáljuk csekély, a kereslet ingadozásai rendkívül súlyosan érintik őket az önkormányzat gazdaságfejlesztésre fordítható eszközei és erőforrásai korlátozottak helyi vállalkozások korlátozott innovativitása, limitált K+F tevékenység
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Munkahelyek teremtése, szociális gazdaság Fürdő- és szálláshelyfejlesztés, alkonyatipar Szelídturizmus Katonahagyományok hasznosítása Az alternatív energia fejlesztések támogatása	A dinamikusabb külső térségek szívó hatása Az EU mezőgazdasági támogatási rendszer kedvezőtlen hatásai Foglalkoztatottak nélküli háztartások növekvő arány a helyben lévő munkahelyek száma stagnál, vagy akár csökkenhet is, ha a

A nemzetközi kapcsolatok fejlesztése
 Gyógyászati szolgáltatások nyújtása
 Horvátország felé Logisztikai
 szolgáltatások fejlesztése
 a régió oktatási-kutatási-fejlesztési
 intézményei viszonylag könnyen
 elérhetőek
 városmarketing eszközeivel a település
 újrapozícionálható, a kertvárosi képet
 rekreációs funkciókkal lehet kiegészíteni,
 tudásintenzív és kreatív iparágak
 megerősödése

befektetőkért vívott versenyben a város
 alul marad a piacon már jelen lévő ipari –
 kereskedelmi parkokkal szemben

3.1.3 SWOT Táj- és természetvédelem, zöldfelületi rendszer

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Rendezett városkép Változatos természeti, környezeti adottságok Zöldterületek magas aránya Jelentős, jó minőségű vízkészlet Turisztikai vonzerő Megfelelő, a város tulajdonában álló ingatlanállomány Város közművesítése nagyrészt megoldott Elektronikus hírközlés a városban korszerű országos és helyi jelentőségű védett természeti területek, értékek, NATURA 2000 kiemelt természetmegőrzési területek, egyedi tájértékek, családi házas alacsony beépítési sűrűsége - magas zöldfelületi arány, kiváló termőhelyi adottságú mezőgazdasági területek, korszerű játszóterek	Rinya menti folyosó alulhasznosított természetvédelmi területeken nem a védettséggel összeegyeztethető területhasználat, illegális hulladéklerakás, természetközeli területek rekreációs célú használata, bemutatása sok esetben elégtelen, zöldfelületi kataszter hiánya, kertes mezőgazdasági területek és a védett természeti területekkel szembeni elvárások ütközése.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
Fűtési rendszerek korszerűsítése élőhelymegőrzési, természetvédelmi, valamint zöldfelületfejlesztési célok pályázati források növekedése, védett természeti területek idegenforgalmi célú fejlesztése a természetvédelmi szempontok betartása mellett,	lakossági energetikai fejlesztések elmaradása országos, helyi és Natura 2000 védelem alatt álló természeti értékek pusztulása, a nem megfelelő természetvédelmi kezelés hiányában, kertes mezőgazdasági területek beépítése, nem hagyományos területfelhasználása,

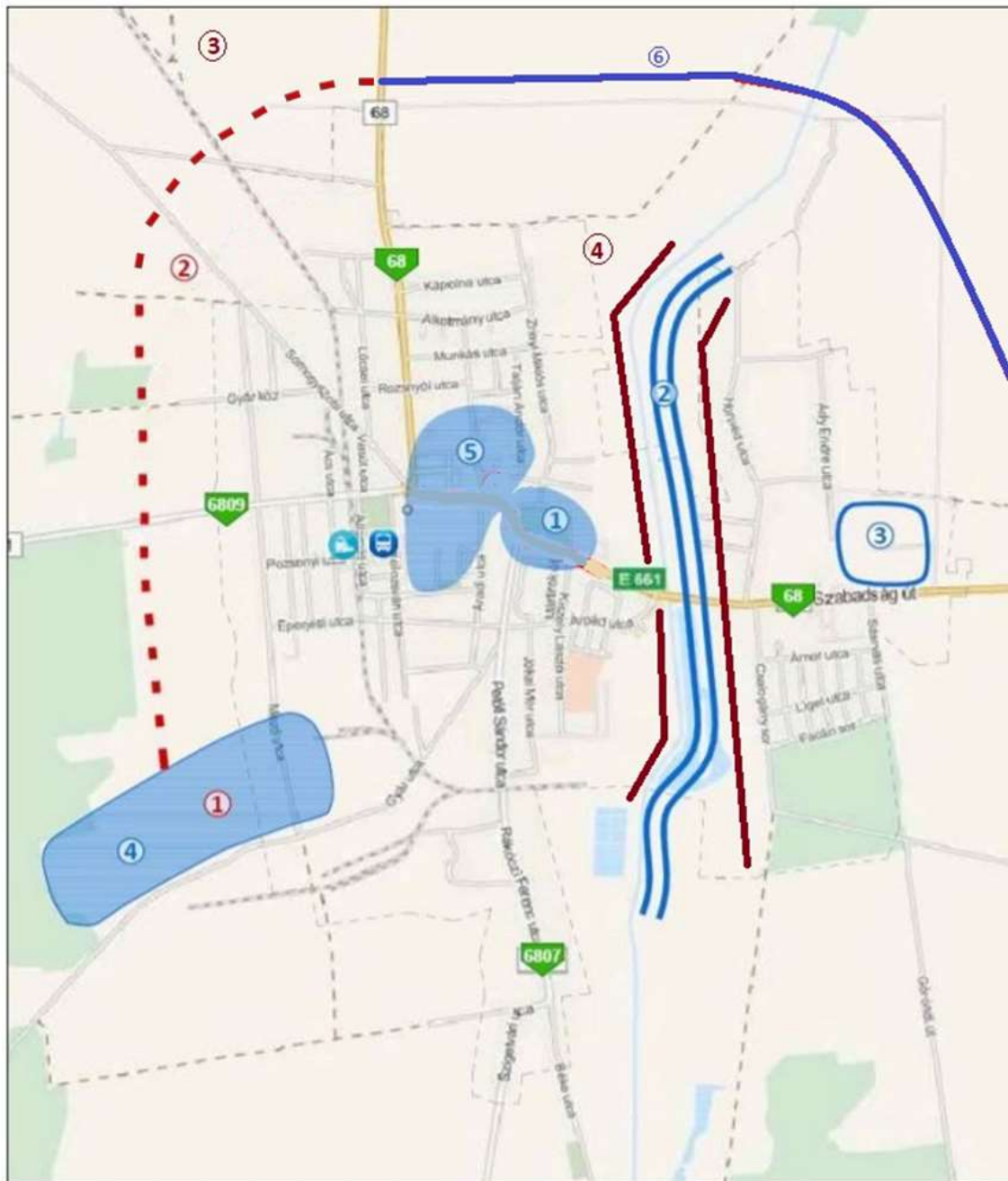
további természetközeli területek védelem alá helyezése,
a digitális technológia fejlődése a zöldfelületek naprakész nyilvántartásában, önkormányzati tulajdonú szabadterületek további zöldterületek, játszóterek kialakítására.

klimaváltozás negatív hatásai: termőhelyi körülmények megváltozása, élőhelyek degradációja, invazív fajok térhódítása, önkormányzati forráshiány a zöldfelületek állapotromlásához vezet

3.1.4 SWOT Közlekedés, településszerkezet

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
Járási szerepkör, térségi szervezőerő Foglalkoztatási központ Közlekedési infrastruktúrában jelentős fejlesztések valósultak meg (pl. elkerülő)	• Gyorsforgalmi úthálózati kapcsolatok hiánya • Vasúti kapcsolat gyengesége • Aprófalvas környezet • Nemzetközi együttműködések nem intézményesültek, kapcsolatok gyengék
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
• A térségi elérhetőség fejlesztése javíthatja a tőkevonzó képességet • Kedvező geopolitikai helyzet kihasználása, nemzetközi kapcsolatok fejlesztése, különösen Horvátország irányában • Közszolgáltatások megosztása a környező településekkel • Határon átnyúló kapcsolatok kihasználása Járási együttműködések	• Külső infrastrukturális fejlesztések elmaradása, elhúzódása • A dinamikusabb külső térségek szívó hatása (nem csak országon belül)

3.2 Probléma-és értéktérkép

Beazonosított értékek:

1. Rendezett városkép, városközponti zöldterület, egyedi gyógyfürdő

- A város legjelentősebb értéke a korábbi évtizedekben megvalósult tervszerű városfejlesztés, a rendezett városkép, valamint a jó állapotú és rendezett zöldfelületi rendszer, melyekre tekintettel Nagyatád 2005.évben elnyerte a Virágos Magyarországért verseny első helyét, 2006. évben az Entente Florale Aranyérmet, „Európa legtisztább városa cím”, valamint 2007. évben Arany Rózsa díjat, valamint 1983-ban és 2006-ban a Hild János díjat.

2. Rinya menti zöldfolyosó

- A helyi természet értékei elsősorban várost körülölelő erdők, valamint a Rinya patak menti zöldfolyosó. Biológiai egyedi tájértékként számon tartott fák, fasorok, növénycsoportok csoportjába tartoznak a Rinya-patakot övező puhafás ligeterdők. A terület jelentős része ökológiai hálózat magterületének övezetébe és ökológiai folyosójának övezetébe tartozik.

3. Működő ipari park, bővítési lehetőséggel

- Az ipari park látogatottságának, keresettségének növekedése tapasztalható a 68-as főközlekedési út nagyatádi városközpontot elkerülő szakaszának megépítése óta. Az 1998-ban kialakított terület gyakorlatilag beépült, bővítése, piaci szereplők számára történő fejlesztése a hatályos ITS céljai között szerepel.

4. Működő ipari zóna

- Nagyatád másik jelentős ipari területe, az ipari zóna jövőbeli fejlődését jelentősen növelné a nyugati elkerülő út megvalósulása. A beruházási terület további barnamezős területek hasznosításával (volt laktanya) tovább növelhető.

5. Magas szintű közszolgáltatások, lezajlott fejlesztések

- Nagyatád járásközpont település, szolgáltatásainak fejlesztése az elmúlt 10 évben mind egészségügyi-szociális, mind igazgatási és oktatási vonalon jelentősen hozzájárultak az életszínvonal növekedéséhez.

6. Megépült elkerülőút

- 2015-ben elkészült a főút elkerülő szakasza, ami jelentős javulást hozott a belváros közlekedési terhelésének mérséklésében. Jelentősen csökkent a belváros teherforgalma és zajterhelése.

Beazonosított problémák:

1. Barnamezős területek (volt laktanya)

- A volt laktanya területe talajszennyezéssel érintett barnamezős terület, amely jelenleg részben ipari terület, részben erdőterület. A jelenlegi övezeti besorolás célja, hogy megindulhasson a terület hasznosítása.

2. Iparterületet feltáró elkerülő út hiánya

- Az elkerülő út új, nyugati szakaszának megépítése várhatóan felértékeli az ipari területet, tovább csökkenti a belváros közlekedési leterheltségét.

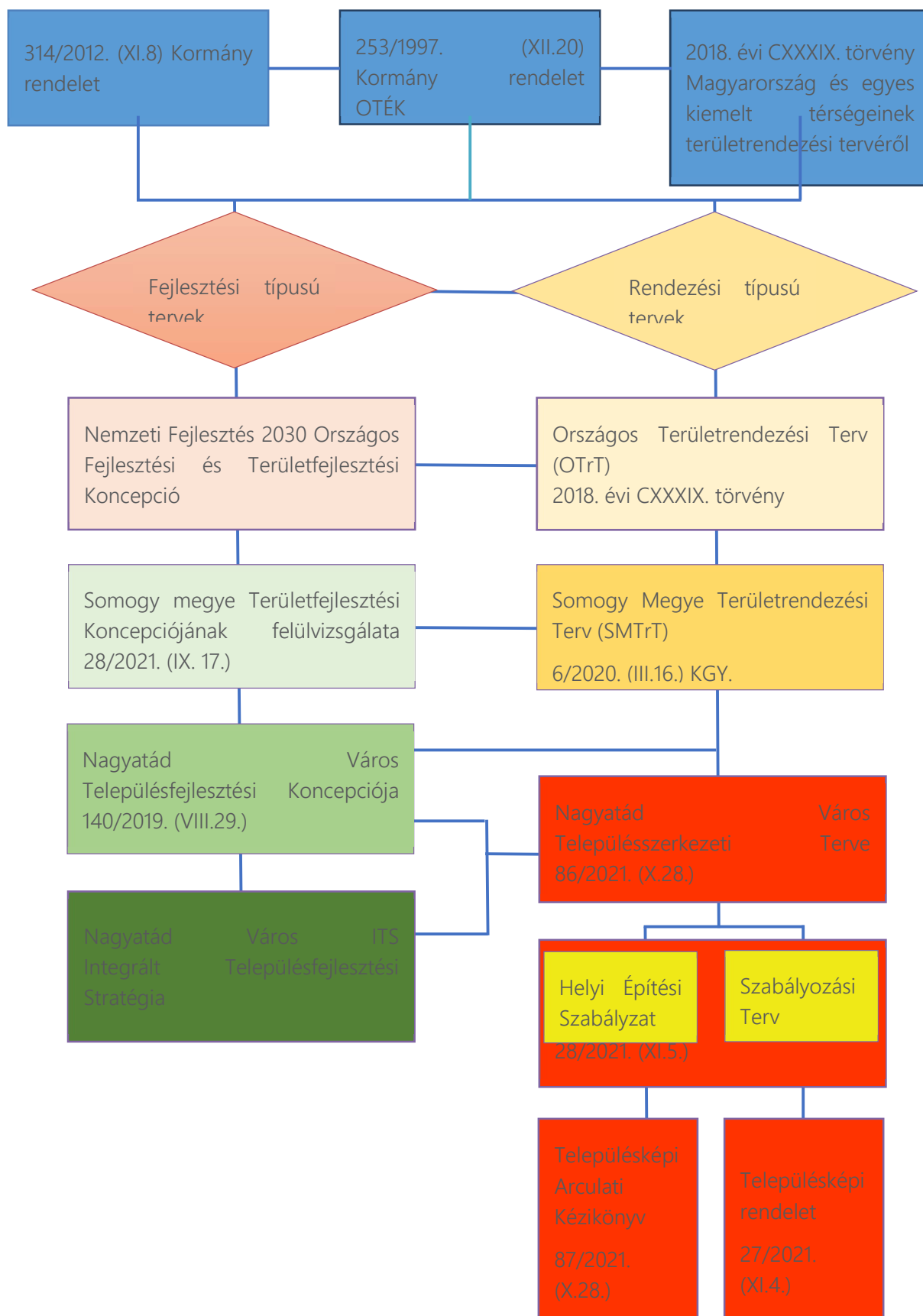
3. Szélerózióval veszélyeztetett külterület

- Nagyatád jelenlegi zöldfelületi rendszere még nem teljes. A zöldfelületekben gazdag erdőterületeket összekötő zöld folyosó zöldfelületi rendszerré fejlesztése szükséges a szélerózió mérséklése érdekében.

4. Rinya-patak árvíz-védművei hiányoznak

- Nagyatád várost nagyvízi meder nem érinti, árvízi védművekkel nem rendelkezik. A Rinya patak 2020. július 25-i mederkilépése (villámárvize) az árvízvédelmi intézkedések szükségességét jelzi.

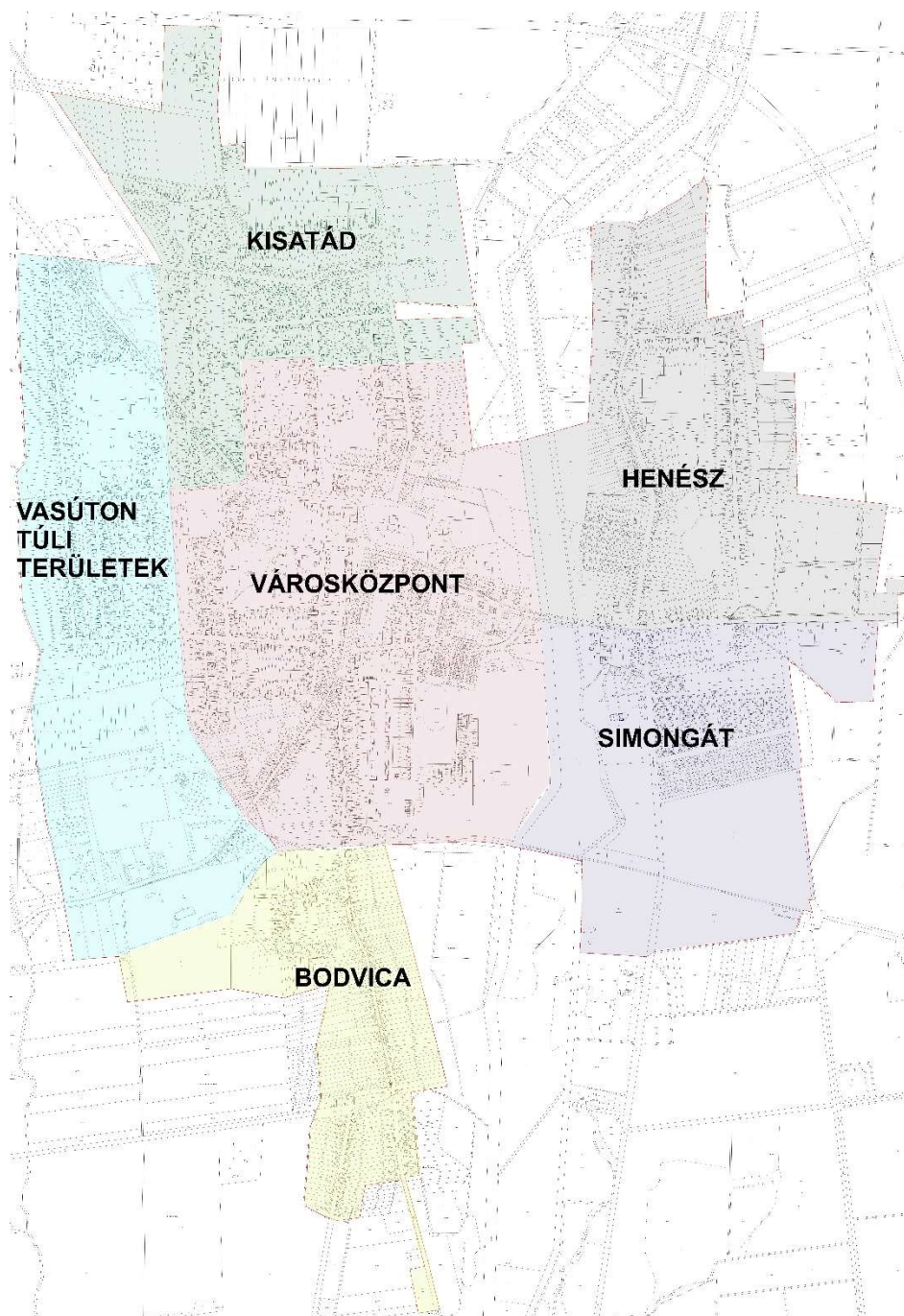
3.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata

3.4 Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.4.1 Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

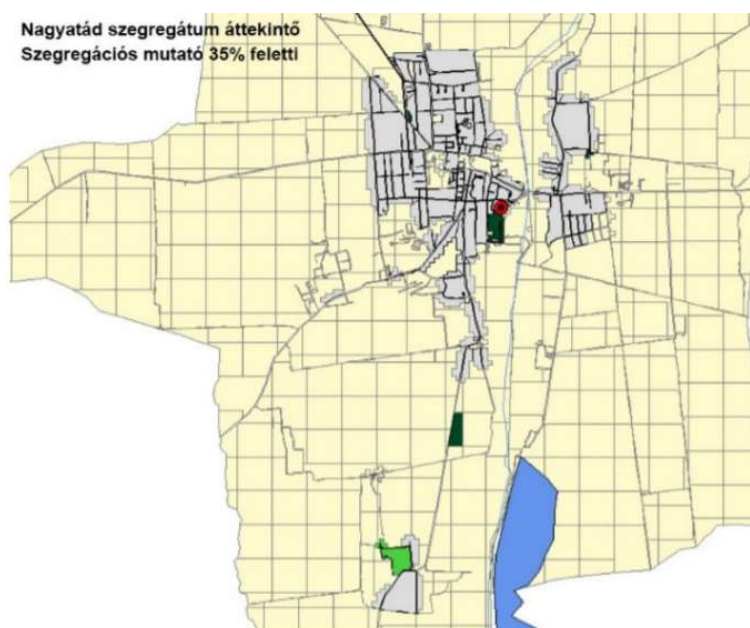
A településrészek lehatárolásáról, a lehatárolás indoklásáról és a településrészek bemutatásáról ld. 14.1./1 A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata c. fejezetet.

3.4-1. ábra: Nagyatád városrészei

3.4.2 Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

Nagyatád nem rendelkezik elfogadott antiszegregációs tervvel, viszont esélyegyenlőségi programmal igen. A 2011-es népszámlálás adatai alapján a városban nem találhatók szegregátumok, a szegregációval veszélyeztetett területek esetében nem beszélhetünk valós szegregációs veszélyről, mivel a megjelölt 5 terület közül az egyik egy sportpálya, a másik egy lakatlan terület, a harmadik esetében egy kertvárosias lakóterület, a negyedik esetben a Lőcsei utca lakóingatlanok kertjei, míg az ötödik esetben Ady Endre köz és az Ady Endre utca találkozási pontja mellett elhelyezkedő, falusias lakóterület került megjelölésre.

3.4-2. ábra: Szegregációval veszélyeztetett területek

Forrás: KSH 2011-es népszámlálás

1. MELLÉKLET: NAGYATÁD VÁROS POLGÁRMESTERÉNEK
84/2021. (V.28.) SZ. HATÁROZATA NAGYATÁD VÁROS
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK
VÉGREHAJTÁSÁRÓL ÉS FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Nagyatád Város Polgármestere

Nagyatád Város Polgármesterének 84/2021. (V. 28.) számú határozata

Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának végrehajtásáról és felülvizsgálatáról

Nagyatád Város Polgármestere a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCVIII. törvény 46. § (4) bekezdésben kapott felhatalmazása alapján a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetre figyelemmel Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testülete feladat- és hatáskörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

1. Nagyatád Város Polgármestere a DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosító számú „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretein belül, a Belügyminisztérium közreműködésével 2015. évben elkészült Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának 2020. évi beszámolóját elfogadja.
2. Nagyatád Város Polgármestere településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 7. §-a alapján megállapítja az 2015. évben, a 2014-2020. évi pályázati fejlesztési célok figyelembevételével elkészült Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata és módosítása szükséges a 2021-2027. évi új pályázati források elérése miatt a fejlesztések megvalósítása érdekében.
3. Nagyatád Város Polgármestere a Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata keretében az alábbi főbb fejlesztési célokat határozza meg:
 - Nagyatádi Gyógyfürdő felújítása és bővítése
 - Városközpont és lakótelep – komplex városfejlesztési program
 - Iparterületi utak létesítése, közművek kiépítése
 - Aradi és Kossuth utcák közötti összekötő út felújítása
 - Csapadécsatornák felújítása
 - Városi geotermális fűtési hálózat kiépítése
 - Rinya-völgy fejlesztése
 - Napelempark létesítése
 - Volt Dohánybeváltó hasznosítása
 - A 681-es számú út belterületi szakaszának fejlesztése
 - János majori út felújítása
 - A nagyatádi 0452/4 helyrajzi számú Újkút pusztai út felújítása
 - Körforgalom létesítése a Hunyadi u. és az Árpád u. keresztezésénél
 - Nagyatádot nyugati irányból elkerülő, tehermentesítő út létesítése

- Keleti „városkapu” fejlesztése
- Bérházak építése
- Rinyamenti Szociális Szolgáltató Központ és Idősek Otthona épületeinek korszerűsítése, fejlesztése
- Idősek lakóparkja építése
- A Nagyatádi Városi Kórház megújítása, rekonstrukciója és fejlesztése, Épület rekonstrukció, Sürgősségi osztály kialakítása, Felvonók cseréje, Egészségügyi szakemberek lakhatási feltételeinek biztosítása
- Középiskolai sportcsarnok létesítése
- Árpád Fejedelem Általános Iskola rekonstrukciója
- A strandfürdő és uszoda fejlesztése, wellness park létesítése
- A nagyatádi Mándl kastély és környezetének turisztikai célú fejlesztése
- Szoborgaléria a természetben
- Inkubátor ház kialakítása vállalkozások részére

4. Nagyatád Város Polgármestere utasítja a Műszaki és Vagyongazdálkodási Irodát, hogy Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálata és módosítása ügyében járjon el.

Határidő: beszámoló elfogadására 2021. május 31.

Felelős: Ormai István polgármester
Svégel Gábor irodavezető

Nagyatád, 2021. május 28.

Ormai István
polgármester

2. MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI SZAKVÉLEMÉNY A MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT MÓDOSÍTÁSÁHOZ

Szakvélemény
a Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának módosításához

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 3/A. § (3) bekezdése alapján Nagyatád város által 2015. évben elfogadott „Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégia” I. kötetét képező megalapozó vizsgálatból a 2021. évben módosításra kerülő ITS-hez az alábbiakban meghatározottak szerint használhatók fel a tartalmi elemei:

1. Helyzetfeltáró munkarészek

1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a város helye a településhálózatban

Főépítész vélemény: a Nagyatádi járás lélekszám, népsűrűség adatok aktualizálását követően az 1.1 rész változatlan tartalommal felhasználható.

1.1.1 A település szerepe az országos településhálózatban

Főépítész vélemény: mivel az Országgyűlés által az 1/2014. (I. 3.) számú határozatával elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) még hatályos így az 1.1.1 rész változatlan tartalommal felhasználható.

1.1.2 A Település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban

Főépítész vélemény: a harmadik bekezdés 2013. évi népességadatainak aktualizálását követően az 1.1.2 rész változatlan tartalommal felhasználható.

1.1.2.1 A település vonzáskörzetének bemutatása

Demográfia alcím

Főépítész szakvélemény: a megalapozó vizsgálat 1.1.2.1 pontjának „Demográfia alcímében” szereplő adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi ábrában és táblázatban, majd az új adatok alapján a következtetések levonása.

Foglalkoztatottság alcím

Főépítész vélemény: a megalapozó vizsgálat 1.1.2.1 pontjának „Foglalkoztatottsági alcímében” szereplő adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi ábrában és táblázatban, majd az új adatok alapján a következtetések levonása.

Képzettség

Főépítész vélemény: mivel 2011. év óta nem volt népszámlálás, amennyiben a képzettség vonatkozásában áll rendelkezésre új adat, azzal történő kiegészítés és következtetések levonása, amennyiben nincs új adat a 1.1.2.1 pontjának „Képzettség alcíme” változatlan tartalommal felhasználható.

Gazdaság

Főépítési vélemény: 1.2.1 pontjának „Gazdaság alcím” változatlan tartalommal felhasználható.

Közműellátottság

Főépítési vélemény: 1.2.1 pontjának „Közműellátottság alcím” változatlan tartalommal felhasználható, az elkészült kistérségi szennyvízhálózat működésére vonatkozó kiegészítéssel.

Térszerkezet

Főépítési vélemény: az első bekezdés adatainak aktualizálását követően az 1.2.1 pontjának „Térszerkezet alcím” változatlan tartalommal felhasználható.

1.1.2.2 A település dinamikai típusának meghatározása

Főépítési vélemény: az 1.1.2 pontba beépítésre kerülő új adatok tükrében, a meglévő következtetésektől eltérő következtetések levonása esetén rész módosítása szükséges, egyébként változatlan tartalommal felhasználható.

1.1.2.3 A település foglalkoztatási szerepköre

Főépítési vélemény: az 1.1.2.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.2. Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

1.2.1 Az EU 2020 stratégia

Főépítési vélemény: szükséges kiegészíteni az Európa 2020 stratégiai célokkal az 1.2.1 pontot.

1.2.2 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)

Főépítési vélemény: mivel az Országgyűlés által az 1/2014. (I. 3.) számú határozatával elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) még hatályos így az 1.2.2 rész változatlan tartalommal felhasználható.

1.2.3 Kapcsolódás Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

Főépítési vélemény: az 1.2.3 pontot módosítani szükséges az új megyei konceptióhoz és programhoz.

1.2.4 Egyéb térségi fejlesztési konceptióhoz, programokhoz való kapcsolódás

Főépítési vélemény: az 1.2.4 pont kiegészíthető a 2020. évben elkészült Kaposvár Megyei Jogú Város Integrált Területi Programjával. Új településfejlesztési stratégiája még nem elérhető, továbbá a Rinyamenti kistérségnek sem készült új fejlesztési programja, így ezen részek változatlan tartalommal felhasználhatók

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

1.3.1 Országos Területrendezési Terv

Főépítési vélemény: a 2019. március 15. napjától hatályos, új Országos Területrendezési Terv következtében az 1.3.1 pont módosítása, átdolgozása szükséges.

- 1.3.2 Somogy Megyei Területrendezési Terve
Főépítési vélemény: a 2020. március 16. napjától hatályos, új Somogy megyei Területrendezési Tervkerült elfogadásra, így az 1.3.2 pont módosítása, átdolgozása szükséges.
- 1.4 A szomszédos települések hatályos szerkezeti terveinek, Nagyatád település fejlesztését befolyásoló megállapításai
Főépítési vélemény: Háromfa esetén a rendeletszám elírásra került, helyesen: 5/2001. (V. 29.), Szabás és Nagykörpád esetén nincs megadva, pótolni szükséges, a többi rész változatlan tartalommal felhasználható.
- 1.5 Hatályos településfejlesztési döntések
- 1.5.1 A hatályos településfejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai
Főépítési vélemény: Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testületet a 140/2019. (VIII. 29.) számú határozatával új Településfejlesztési koncepciót fogadott el, így az 1.5.1 pont jelen tartalommal nem használható fel, átdolgozása szükséges.
- 1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
Főépítési vélemény: az 1.5.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.
- 1.6 Településrendezési Tervi előzmények
- 1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök
Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek átfogó felülvizsgálata folyamatban (befejezés előtt áll), így az 1.6.1 pont módosítása szükséges.
- 1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei
Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek (köztük a településszerkezeti terv) átfogó felülvizsgálata folyamatban (befejezés előtt áll), így az 1.6.2 pont módosítása szükséges.
- 1.6.3 Hatályos településszerkezeti terv megvalósult elemei
Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek (köztük a településszerkezeti terv) átfogó felülvizsgálata folyamatban (befejezés előtt áll), így az 1.6.3 pont módosítása szükséges.
- 1.7 A település társadalma
- 1.7.1 A népesség főbb jellemzői
- 1.7.1.1 Demográfia
Főépítési vélemény: az 1.7.1.1 pontban szereplő tény és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (népességszám, bevándorlási egyenleg, élve születések és halálozások aránya Nagyatádon, természetes szaporodás/fogyás Nagyatádon), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.7.1.2 Néesség

Főépítési vélemény: az 1.7.1.2 pontban szereplő tény, százalékos és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (a településen élő kiskorúak 0-18 évesek létszámmegoszlása, népesség változása korcsoportonként Nagyatádon), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.7.1.3 Nemzetiségi összetétel

Főépítési vélemény: az 1.7.1.3 pontban amennyiben rendelkezésre állnak frissebb adatok azok beépítése, amennyiben nem változatlan tartalommal felhasználható

1.7.1.4 Képzettség

Főépítési vélemény: a középiskolai szakképzés az elmúlt években átalakult, számos új képzési forma megjelent a Kaposvári Szakképzési Centrumhoz tartozó intézményekben, így szükséges az 1.7.1.4 pont módosítása.

1.7.1.5 Foglalkoztatottság

Főépítési vélemény: az 1.7.1.5 pontban szereplő tény, százalékos és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (munkanélküliségi ráta alakulása Nagyatádi járásban, vállalkozások száma Nagyatádon és Somogy megyében, népesség gazdasági aktivitás szerint a lakosság %-ában Nagyatádon – amennyiben van új adat), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása. Továbbá az elmúlt időszaki és még most is tartó covid-19 járványhelyzet a foglalkoztatottsági helyzetet átalakította, illetve a vállalkozások működését is nagyban befolyásolta. Ezek alapján szükséges az 1.7.1.5 pont tartalmi módosítása, kiegészítése.

1.7.1.6 Jövedelmi viszonyok

Főépítési vélemény: az 1.7.1.6 pontban szereplő tény és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (egy lakosra jutó összes nettó jövedelem), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.7.1.7 Adófizetők aránya (százalék)

Főépítési vélemény: az 1.7.1.7 pontban szereplő táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (adófizetők aránya a teljes népességen belül Nagyatádon, állandó népességre vetített adófizetők aránya), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.7.2 Életminőség

Főépítési vélemény: az 1.7.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.7.2.1 Kultúra, közművelődés

Főépítési vélemény: az 1.7.2.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.7.3 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

Főépítési vélemény: az 1.7.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.7.4 Települési identitást erősítő tényezők

Főépítési vélemény: az 1.7.4 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.7.4.1 Történeti és Kulturális adottságok

Főépítési vélemény: az 1.7.4.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.7.4.2 Civil szerveződések

Főépítési vélemény: az 1.7.4.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.8 A település humán infrastruktúrája

1.8.1 Humán közszolgáltatások

1.8.1.1 Köznevelés

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

Az 1.8.1.1 pontban szereplő tény, százalékos és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (óvodába beírt gyermekek száma, óvodák és iskolák adatainak alakulása telephelyenként), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

Mind az általános, mind a középiskolák fenntartói és neveik megváltoztak, ezek átvezetése szükséges.

2013. évben új Helyi pedagógiai program került elfogadásra, ennek beépítése szükséges.

1.8.1.2 Felsőoktatás

Főépítési vélemény: az 1.8.1.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.8.1.3 Egészségügy

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

A kórház működtetését végző GYEMSZI jogutódlással megszűnt, Egészségügyi Ellátó Központ, majd jelenleg az Országos Kórházi Főigazgatóság.

A Pszichiátria Rehabilitáció épületének felújítása megtörtént, a pályázat befejeződött.

A járványhelyzet és a fenntartói változások következtében a kórház szerkezete átalakult így szükséges az új következtetések levonása.

1.8.1.4 Szociális közszolgáltatások

Főépítési vélemény: az 1.8.1.4 pontban szereplő táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (idősek otthona, idősek klubja, bölcsőde, lakóotthon, nappali intézmény, családok átmeneti otthona, segélyezési adatok), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.8.1.5 Közösségi művelődés, kultúra

Főépítési vélemény: az 1.8.1.5 pontban szereplő táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (látogatottsági adatok), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Főépítési vélemény: az 1.8.2 pont módosítása szükséges, mivel Nagyatád Város Önkormányzata új esélyegyenlőségi programmal (2019-2024.) rendelkezik

1.9 A település gazdasága

1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

Főépítési vélemény: az 1.9.1. pontban szereplő táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (iparűzési adó bevétel), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása.

1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

1.9.2.1 Mezőgazdaság

Főépítési vélemény: az 1.9.2.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.9.2.2 Ipar

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

Hivatkozva az 1.7.1.5 pontra a járványhelyzet átalakította a helyi vállalati szerkezetet is, így ennek módosítása szükséges.

Elkészült a 68-as főút elkerülő szakasza, így a belterületi főút számozása módosult, az ipari park a 681-es főút mellett fekszik.

Az ipari parkban új vállalkozás jelent meg, a Solener Hungary Kft., egy napelemparkot létesített. Ezáltal az értékesített területek adatának módosítása is szükséges.

A fent hivatkozott elkészült elkerülő út beruházás módosítása.

1.9.2.3 Szolgáltatások

Főépítési vélemény: az 1.9.2.3 pontban szereplő tény és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (szállásvendégek és vendégéjszakák száma Nagyatádon, külföldi vendégek által eltöltött vendégéjszakák aránya, egy főre jutó idegenforgalmi adó), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása. (covid-19)

1.9.3 A gazdaságfejlesztés eszközei, lehetőségei, korlátai

Főépítési vélemény: az 1.9.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.9.4 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Főépítési vélemény az 1.9.4 pontban szereplő vállalkozások fejlesztéseik aktualizálása szükséges, módosítva az adatokat.

1.9.5 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

1.9.5.1 A település külső elérhetősége, helyzete és kapcsolatai a térségben

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

Mint már jeleztük a Nagyatádot elkerülő megépült főút immár a 68-as számú főút, s már nem vezet keresztül a városon.

A Dél-dunántúli Közlekedési Központ neve megváltozott, jelenleg Volánbusz Zrt. Közlekedési adatok (buszpárok, átszállások) áttekintése.

1.9.5.2 Munkaerő képzettsége

Főépítési vélemény: az 1.9.5.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.9.5.3 K+F helyzete

Főépítési vélemény: az 1.9.5.3 pontban szereplő adat aktualizálása szükséges.

1.9.6 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

Az 1.9.6 pontban szereplő tény és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (lakásállomány alakulása Nagyatádon, önkormányzati tulajdonú lakásállomány alakulása), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása

Az önkormányzat tulajdonában álló lakásállomány száma csökkent.

Az ingatlan piac fellendült, az üres lakások nagy százalékban értékesítésre kerültek, így az ezen pontban szereplő következtetések megváltoztak.

1.10 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztési eszköz és intézményrendszere

1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Főépítési vélemény: az 1.10.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Főépítési vélemény: annyiban módosítása szükséges az 1.10.2 pontnak, hogy az építéshatósági ügyek 2020. március 1. napjával átkerültek a kormányhivatalhoz.

1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

Főépítési vélemény: kiegészíteni szükséges a 2021-27 időszak fejlesztési elképzeléseivel.

1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai

Főépítési vélemény: A közfoglalkoztatás rendszer átalakulása miatt szükséges az 1.10.4 pont módosítása.

1.10.5 Lakás és helyiséggazdálkodás

Főépítési vélemény: az 1.10.5 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.10.6 Intézményfenntartás

Főépítési vélemény: Az 1.10.6 pont harmadik bekezdésében, az iskolai közoktatást szükséges kivenni. Az általános iskolák ellátását a Kaposvári Tankerületi Központ, a középiskolákét a Kaposvári Szakképzési Centrum látja el. Az óvodai ellátás az önkormányzati Nagyatádi Óvodák biztosítja. Az óvodai és iskolai étkeztetést, valamint önkormányzati intézmények karbantartását a Nagyatádi Intézmények Ellátó Szervezete végzi.

1.10.7 Energiagazdálkodás

Főépítési vélemény: az 1.10.7 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások

Főépítési vélemény: az 1.11 pont első bekezdésében az első mondat utáni rész törlése.

1.12 Táji és természeti adottságok vizsgálata

1.12.1 Természeti adottságok

Főépítési vélemény: az 1.12.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet

Főépítési vélemény: az 1.12.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Főépítési vélemény: a 2019. március 15. napjától hatályos, új Országos Területrendezési Terv következtében az 1.12.3.1 pont módosítása, átdolgozása szükséges.

1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Főépítési vélemény: a 2019. március 15. napjától hatályos, új Országos Területrendezési Terv következtében az 1.12.3.2 pont módosítása, felülvizsgálata szükséges.

1.12.4 Ökológiai hálózat

Főépítési vélemény: a 2019. március 15. napjától hatályos, új Országos Területrendezési Terv következtében az 1.12.4 pont módosítása, átdolgozása szükséges.

1.12.5 Természeti értékek helyi védelme

Főépítési vélemény: az 1.12.5 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.12.6 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

Főépítési vélemény: az 1.12.6 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.13 Zöldterületi rendszer vizsgálata

1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

Főépítési vélemény: az 1.13.1.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése

Az 1.13.1.2 pontban szereplő táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (egy lakosra jutó zöldfelületek nagysága), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása

1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

Főépítési vélemény: az 1.13.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.14 Az épített környezet vizsgálata

1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata

Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek (köztük a településrendezési terv) átfogó felülvizsgálata folyamatban (befejezés előtt áll), így az 1.14.1 pont módosítása szükséges.

1.14.1.1 Településrendezési terv, helyi sajátosságok vizsgálata

Főépítési vélemény: az 1.14.1.1 pont aktualizálása szükséges a 68-as főutat elkerülő út megépült.

1.14.1.2 Alulhasznosított barnamezős területek

Főépítési vélemény: a volt laktanya területén működő vállalkozások számának felülvizsgálata szükséges, továbbá a portaszolgálat megszünt.

1.14.1.3 Konfliktussal terhelt

Főépítési vélemény: az 1.14.1.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata

Főépítési vélemény: az 1.14.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.14.3 Az épített környezet értékei

1.14.3.1 Régészeti terület, védett terület, régészeti érdekű terület

Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek átfogó felülvizsgálatának elfogadását követően (amely befejezés előtt áll) felülvizsgálata szükséges.

1.14.3.2 Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító jellemzők

Főépítési vélemény: az 1.14.3.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.14.3.3 Műemlék, műemlékegyüttes

Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek átfogó felülvizsgálatának elfogadását követően (amely befejezés előtt áll) felülvizsgálata szükséges.

1.14.3.4 Helyi védelem

Főépítési vélemény: Nagyatád város településrendezési eszközeinek átfogó felülvizsgálatának elfogadását követően (amely befejezés előtt áll) felülvizsgálata szükséges.

1.14.4 Az épített környezet konfliktusai, problémái

Főépítési vélemény: az 1.14.4 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.15 Közlekedés

1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Főépítési vélemény: az 1.15.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.15.2 Közúti közlekedés

Főépítési vélemény: jelen pontnak módosítása szükséges több okból is az alábbiak szerint.

Az 1.15.2 pontban szereplő tény, százalékos és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (személyi sérüléssel járó közúti balesetek száma 1000 főre vetítve, személyi sérüléssel járó közúti balesetek aránya okozó szerint, 1000 lakosra vetített személygépjárművek száma, évente forgalomba helyezett gépjárművek száma), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása

Elkészült a 68-as főút elkerülő szakasza, így a belterületi főút számozása módosult, ez alapján szükséges az 1.15.2 pont átdolgozása.

Megvalósult útfejlesztések kiegészítése szükséges.

1.15.3 Községi közlekedés

1.15.3.1 Közúti községi közlekedés

Főépítési vélemény: jelen pontnak több okból is módosítása szükséges az alábbiak szerint.

Az 1.15.3.1 pontban szereplő tény, százalékos és táblázatos adatok megtartása mellett szükséges az aktuális adatokkal történő kiegészítése valamennyi hivatkozott adat esetében (szolgáltató járműparkjának átlagéletkora, Nagyatád elérhetősége a járás településeiről helyközi autóbusz járással), majd az új adatok alapján a meglévő következtetések megerősítése, vagy új következtetések levonása

A Dél-dunántúli Közlekedési Központ Zrt. üzemeltető neve megváltozott Volánbusz Zrt.-re.

1.15.3.2 Kötőpályás községi közlekedés

Főépítési vélemény: az 1.15.3.2 pontban szereplő tény és táblázatos adatok ellenőrzése szükséges.

- 1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés
Főépítési vélemény: az 1.15.4 pont változatlan tartalommal felhasználható.
- 1.15.5 Parkolás
Főépítési vélemény: az 1.15.5 pont változatlan tartalommal felhasználható.
- 1.16 Közművek állapota és energiahatékonysága
- 1.16.1 Víziközművek
- 1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás
Főépítési vélemény: az 1.16.1.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.
- 1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés, felszíni vízrendezés
Főépítési vélemény: A teljes 1.16.1.2 pont átdolgozása szükséges, mivel a KEOP-1.2.0/09-11-2011-0038 azonosító számú, „Nagyatád és környéke csatornahálózatának és Nagyatád szennyvíztelepének fejlesztése” című projekt keretében 2015. decemberére elkészült a nagyatádi szennyvíztisztító telep rekonstrukciója, továbbá megvalósult Kutas, Ötvöskőnyi, Lábod, Rinyaszentkirály, Görgeteg, Bakháza, Háromfa, Tarany, Nagyatád-Kivadár városrész szennyvízelvezetésének kiépítése.
- 1.16.2 Energia
- 1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás
Főépítési vélemény: A geotermális energia hasznosítási program kivitelezés alatt áll, így erre vonatkozóan az 1.16.2.1 pont módosítása és új következtetések levonása szükséges.
- 1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
*Főépítési vélemény: Az 1.16.2.2 pont utolsó bekezdésének a kiegészítése szükséges az alábbi tételekkel:
 Baross Gábor utca 1. szám alatti épületen 2020. évben elhelyezésre került 40 db, 255 W/db teljesítményű napelem.
 A Turisztikai Központ épületen 2021. évben elhelyezésre került, 56 db, összesen 15 kW teljesítményű napelem.
 A geotermális energia hasznosítási program kivitelezés alatt áll, így erre vonatkozóan az 1.16.2.2 pont módosítása és új következtetések levonása szükséges.*
- 1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
Főépítési vélemény: az 1.16.2.3 pontban szereplő intézmények nevei módosultak, így szükséges azok pontosítása, valamint a táblázatban a felújítás éveinek aktualizálása szükséges.
- 1.16.3 Elektronikus hírközlés
Főépítési vélemény: az 1.16.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17 Térségi és települési környezetvédelem

1.17.1 Talaj

Főépítési vélemény: az 1.17.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17.2 Felszíni és felszín alatti vizek

Főépítési vélemény: az 1.17.2 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17.3 Levegőtisztaság és védelem

Főépítési vélemény: a 68. számú főút elkerülő szakasz megépítéséből adódó átszámozások miatt az 1.17.3 pont pontosítása szükséges.

1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés

Főépítési vélemény: a 68. számú főút elkerülő szakasz megépítése következtében az 1.17.4 pont átdolgozása szükséges.

1.17.5 Sugárzás védelem

Főépítési vélemény: az 1.17.5 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17.6 Hulladékkezelés

Főépítési vélemény: az 1.17.6 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17.7 Vizuális környezetterhelés

Főépítési vélemény: az 1.17.7 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.17.8 Árvízvédelem

Főépítési vélemény: a 2020. július 25-i villámárvíz eseménnyel módosítani szükséges.

1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák

Főépítési vélemény: a város északi külterületi részén épülő öntözési célú műtárgy létesítéséből fakadó környezeti hatások vizsgálata szükséges.

1.18 Katasztrófavédelem

1.18.1 Építésföldtani korlátok

Főépítési vélemény: az 1.18.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.18.2 Vízrajzi veszélyeztetettség

Főépítési vélemény: a 2020. július 25-i villámárvíz eseménnyel módosítani szükséges.

1.18.3 Egyéb katasztrófavédelmi tényezők

Főépítési vélemény: az öt védőnői körzet kijavítását hatra adatelirástól eltekintve, az 1.18.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.19 Ásványi nyersanyag lelőhely

Főépítési vélemény: az 1.19 pont változatlan tartalommal felhasználható.

1.20 Városi Klíma

Főépítési vélemény: az 1.20 pont változatlan tartalommal felhasználható.

2. Helyzetelemző munkarész

2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

2.1.1 Településhálózat

Főépítési vélemény: a 2.1.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

2.1.2 Társadalom

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 2.1.2 pont módosítása szükséges.

2.1.3 Gazdaság

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok, információk, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 2.1.3 pont pontosítása szükséges.

2.1.4 Táj és természeti adottságok, épített környezet és zöldfelület

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 2.1.4 pont pontosítása szükséges.

2.1.5 Közlekedés

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 2.1.5 pont pontosítása szükséges.

2.1.6 Közművek

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 2.1.6 pont módosítása szükséges.

3. Helyzetértékelő munkarész

3.1 A folyamatok értékelése

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések alapján, amennyiben indokolt a 3.1.1 pont módosítható.

3.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

3.1.2.1 A településhálózat és közlekedés SWOT-analízise

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések alapján, amennyiben szükséges a 3.1.2.1 pont módosítható.

3.1.2.2 A társadalom SWOT-analízise

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések alapján, amennyiben szükséges a 3.1.2.2 pont módosítható.

3.1.2.3 A gazdaság SWOT-analízise

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések alapján, amennyiben szükséges a 3.1.2.3 pont módosítható.

3.1.2.4 A táji- és természeti adottságok, zöldfelületek, épített környezet SWOT-analízise

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések alapján, amennyiben szükséges a 3.1.2.4 pont módosítható.

3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

Főépítési vélemény: mivel a pontban szereplő dokumentumok helyett mind újabbak kerültek elfogadásra, így új 3.1.3 pont összeállítása szükséges.

3.2 Problématérkép / Értéktérkép

Főépítési vélemény: a helyzetfeltáró munkarészben aktualizálásra kerülő adatok és információk, valamint azok alapján levont következtetések szerint a 3.2 pont pontosítása szükséges.

3.3 Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

Főépítési vélemény: a 3.3 pont változatlan tartalommal felhasználható.

3.3.1 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzés

Főépítési vélemény: a 3.3.1 pont változatlan tartalommal felhasználható.

Nagyatád, 2021. június 11.

Svégl Gábor
főépítész

3. MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI SZAKVÉLEMÉNY A NAGYATÁD VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK MÓDOSÍTÁSA SORÁN ALKALMAZANDÓ TARTALMI ELEMINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Nagyatád Város Főépítészétől

**Szakvélemény
a Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának módosítása során
alkalmazandó tartalmi elemeinek meghatározásához**

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 6. § alapján Nagyatád város által 2015. évben elfogadott „Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégia” 2021. évi módosításához a tartalmi elemek részletezettségét az alábbiak szerint határozom meg:

I. A „Megalapozó vizsgálat” tartalmi követelményei

Jelenleg hatályos, módosításra kerülő megalapozó vizsgálat tartalmi elemei:

1. Helyzetfeltáró munkarész

- 1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a település helye a településhálózatban
 - 1.1.1 A település szerepe az országos településhálózatban
 - 1.1.2 A település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban
 - 1.1.2.1 A település vonzáskörzetének bemutatása
 - 1.1.2.2 A település dinamikai típusának meghatározása
 - 1.1.2.3 A település foglalkoztatási szerepköre
- 1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata
 - 1.2.1 Az EU 2020 stratégia
 - 1.2.2 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz
 - 1.2.3 Kapcsolódás Somogy Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához
 - 1.2.4 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás
- 1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
 - 1.3.1 Országos területrendezési Terv (ORrT)
 - 1.3.2 Somogy Megye Területrendezési Terve
- 1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Nagyatád település fejlesztését befolyásoló megállapításai
- 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések
 - 1.5.1 A hatályos fejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai
 - 1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6 Településrendezési Tervi előzmények
 - 1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei
 - 1.6.3 Hatályos településszerkezeti terv megvalósult elemei
- 1.7 A település társadalma
 - 1.7.1 A népesesség főbb jellemzői
 - 1.7.1.1 Demográfia
 - 1.7.1.2 Népeség
 - 1.7.1.3 Nemzetiségi összetétel
 - 1.7.1.4 Képzettség

- 1.7.1.5 Foglalkoztatottság
- 1.7.1.6 Jövedelmi viszonyok
- 1.7.1.7 Adófizetők aránya (százalék))
- 1.7.2 Életminőség
 - 1.7.2.1 Kultúra, közművelődés
- 1.7.3 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
- 1.7.4 Települési identitást erősítő tényezők
 - 1.7.4.1 Történeti és kulturális adottságok
 - 1.7.4.2 Civil szerveződések
- 1.8 A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. Humán közszolgáltatások
 - 1.8.1.1 Köznevelés
 - 1.8.1.2 Felsőoktatás
 - 1.8.1.3 Egészségügy
 - 1.8.1.4 Szociális közszolgáltatások
 - 1.8.1.5 Közösségi művelődés, kultúra
 - 1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása
- 1.9 A település gazdasága
 - 1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
 - 1.9.2.1 Mezőgazdaság
 - 1.9.2.2 Ipar
 - 1.9.2.3 Szolgáltatások
 - 1.9.3 A gazdaságfejlesztés eszközei, lehetőségei, korlátai
 - 1.9.4 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
 - 1.9.5 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők
 - 1.9.5.1 A település külső elérhetősége, helyzete és kapcsolatai a térségben
 - 1.9.5.2 Munkaerő képzettsége
 - 1.9.5.3 K+F helyzete
 - 1.9.6 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)
- 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere
 - 1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
 - 1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység
 - 1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5 Lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6 Intézményfenntartás
 - 1.10.7 Energiagazdálkodás
- 1.11 Településüzemeltetési szolgáltatások
- 1.12 Táji és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1 Természeti adottságok
 - 1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.3 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek
 - 1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
 - 1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék
 - 1.12.4 Ökológiai hálózat
 - 1.12.5 Természeti értékek helyi védelme
 - 1.12.6 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

- 1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái
- 1.14 Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1 Településszerkezet, helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2 Alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.3 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) területek
 - 1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.3 Az épített környezet értékei
 - 1.14.3.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.3.2 Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.3.3 Műemlék, műemlékegyüttes
 - 1.14.3.4 Helyi védelem
 - 1.14.4 Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15 Közlekedés
 - 1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2 Közúti közlekedés
 - 1.15.3 Közösségi közlekedés
 - 1.15.3.1 Közúti közösségi közlekedés
 - 1.15.3.2 Kötőpályás közösségi közlekedés
 - 1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5 Parkolás
- 1.16. Közművek állapota és energiahatékonyság
 - 1.16.1 Víziközművek
 - 1.16.1.1 Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás)
 - 1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés
 - 1.16.2 Energia
 - 1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás
 - 1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei
 - 1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
 - 1.16.3. Elektronikus hírközlés
- 1.17 Térségi és települési környezetvédelem
 - 1.17.1 Talaj
 - 1.17.2 Felszíni és a felszín alatti vizek
 - 1.17.3 Levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés
 - 1.17.5 Sugárzás védelem
 - 1.17.6 Hulladékkezelés
 - 1.17.7 Vizualis környezetterhelés
 - 1.17.8 Árvízvédelem
- 1.18 Katasztrófavédelem
 - 1.18.1 Építésföldtani korlátok
 - 1.18.2 Vízrajzi veszélyeztetettség

- 1.18.3. egyéb katasztrófavédelmi tényezők
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely
- 1.20. Városi klíma

2. Helyzetelemző munkarész

- 2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése
 - 2.1.1 Településhálózat
 - 2.1.2 Társadalom
 - 2.1.3 Gazdaság
 - 2.1.4 Táj- és természeti adottságok, épített környezet és zöldfelületek
 - 2.1.5 Közlekedés
 - 2.1.6 Közművek

3. Helyzetértékelő munkarészek

- 3.1 A helyzetelemzés eredményeinek értékelése
 - 3.1.1 A folyamatok értékelése
 - 3.1.2 A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése
 - 3.1.2.1 A településhálózat és közlekedés SWOT analízise
 - 3.1.2.2 A társadalom SWOT analízise
 - 3.1.2.3 A gazdaság SWOT analízise
 - 3.1.2.4 A táj- és természeti adottságok, zöldfelületek, épített környezet SWOT analízise
 - 3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei
- 3.2 Problématérkép/Értéktérkép
- 3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek
 - 3.3.1 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

A megalapozó munkarész tartalmi felépítése összességében megfelel a Kormányrendelet előírásainak. A módosítása során figyelemmel a megalapozó vizsgálat felhasználhatóságára vonatkozó főépítési szakvéleményre az alábbi szempontokat kell betartani tartalmi a felépítés során:

- 1.) A megalapozó munkarész tartalmi felépítésének meg kell felelni a Kormányrendelet 1. mellékletében foglaltaknak
- 2.) Mivel módosítás készül, megalapozó munkarész egy bevezető résszel kezdődjön, amiből ez bemutatásra kerül.
- 3.) A főépítési szakvélemény alapján nem módosuló részek szerkezete ne változzon.
- 4.) A „Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a település helye a településhálózatban” rész esetében „A település szerepe a településhálózatban” címet szükségesnek tartjuk külön pontozni.
- 5.) Az „A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata” részt, tekintettel az új országos és a megyei területrendezési tervek elfogadására, szükségesnek tartjuk ezen tervek külön vizsgálatát Nagyatád vonatkozásában.
- 6.) Az „A hatályos fejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai” cím megbontását tartjuk szükségesnek külön koncepció és külön stratégia bontásban.

- 7.) „A hatályban lévő településrendezési eszközök” cím esetében szükségesnek tartjuk azt a Településképi-védelem eszközeivel kiegészíteni (Településképi Arculati Kézikönyv és Településképi rendelet)
- 8.) A „Hatályos településszerkezeti terv megvalósult elemei” törölhető lesz tekintettel arra, hogy a megalapozó vizsgálat módosításának elfogadására, új településszerkezeti terv lép hatályba.
- 9.) „A település társadalma” részben foglaltak, tekintettel az elmúlt évek változásaira, figyelemmel a megalapozó vizsgálat felhasználhatósági főépítési szakvéleményre és a Kormányrendeletre, ezen rész tartalmi felépítése módosítható, aktualizálható.
- 10.) A „Humán közszolgáltatások” címben foglaltak, tekintettel az elmúlt évek intézményei átalakulásaira, változásaira, figyelemmel a megalapozó vizsgálat felhasználhatósági főépítési szakvéleményre és a Kormányrendeletre, ezen rész tartalmi felépítése módosítható, aktualizálható.
- 11.) A Kormányrendeletben meghatározott alábbi címekkel kérjük a tartalmat kiegészíteni:
 - „1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése
 - 1.14.1.3. beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.4. funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)
 - 1.14.6.4. világörökségi és világörökségi várományos terület
 - 1.14.6.6. műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely
 - 1.14.6.7. műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet
 - 1.14.6.8. Nemzeti emlékhely
 - 1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák”
- 12.) Amennyiben a módosítást végző szervezet az alcímek bővítését tartja indokoltnak az adott témában, azt szabadon megteheti.

A fentiek alapján a megalapozó munkarész tartalmi elemeit az alábbiak szerint határozom meg azzal, hogy a nevezett tartalmi elemek nem szó szerint értendők, sorszámozása módosítható a tartalmi elemek megléte és a logikai felépítés legyen biztosítva:

Bevezetés

1. Helyzetfeltáró munkarész

1.1 Településhálózati összefüggések és térségi kapcsolatok, a település helye a településhálózatban

- 1.1.1 A település szerepe a településhálózatban
- 1.1.2 A település szerepe az országos településhálózatban
- 1.1.3 A település szerepe a regionális, a megyei és a járási településhálózatban
 - 1.1.3.1 A település vonzáskörzetének bemutatása
 - 1.1.3.2 A település dinamikai típusának meghatározása
 - 1.1.3.3 A település foglalkoztatási szerepköre

1.2 Területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata

- 1.2.1 Az EU 2020 stratégia
- 1.2.2 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz
- 1.2.3 Kapcsolódás Somogy Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához
- 1.2.4 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás

1.3 A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata

- 1.3.1 Országos Területrendezési Terv (ORrT)
- 1.3.2 Somogy Megye Területrendezési Terve

- 1.3.3 Az Országos Területrendezési Terv és a Somogy Megye Területrendezési Terv övezeti tervei
- 1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – Nagyatád település fejlesztését befolyásoló megállapításai
- 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések
 - 1.5.1 A hatályos fejlesztési koncepció és Integrált Városfejlesztési Stratégia megállapításai
 - 1.5.1.1 Nagyatád Településfejlesztési Koncepció céljai és beavatkozásai
 - 1.5.1.2 Nagyatád Integrált Településfejlesztési Stratégia céljai és intézkedései
 - 1.5.2 Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6 Településrendezési Tervi előzmények
 - 1.6.1 Hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2 Hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemei
- 1.7 A település társadalma
 - 1.7.1 Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2 Életminőség
 - 1.7.3 Térbeli, társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.4 Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)
- 1.8 A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)
 - 1.8.2 Esélyegyenlőség biztosítása
- 1.9 A település gazdasága
 - 1.9.1 A település gazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
 - 1.9.2.1 Mezőgazdaság
 - 1.9.2.2 Ipar
 - 1.9.2.3 Szolgáltatások
 - 1.9.3 A gazdaságfejlesztés eszközei, lehetőségei, korlátai
 - 1.9.4 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
 - 1.9.5 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők
 - 1.9.5.1 A település külső elérhetősége, helyzete és kapcsolatai a térségben
 - 1.9.5.2 Munkaerő képzettsége
 - 1.9.5.3 K+F helyzete
 - 1.9.6 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)
- 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz és intézményrendszere
 - 1.10.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
 - 1.10.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység
 - 1.10.4 Foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5 Lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6 Intézményfenntartás
 - 1.10.7 Energiagazdálkodás
- 1.11 Településtüzemeltetési szolgáltatások
- 1.12 Táj- és természeti adottságok vizsgálata
 - 1.12.1 Természeti adottságok
 - 1.12.2 Tájhasználat, tájszerkezet
 - 1.12.3 Védett, védendő táj- és természeti értékek, területek

- 1.12.3.1 Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek
- 1.12.3.2 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék
- 1.12.4 Ökológiai hálózat
- 1.12.5 Természeti értékek helyi védelme
- 1.12.6 Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése
- 1.13 Zöldfelületi rendszer vizsgálata
 - 1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei
 - 1.13.1.1 Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek
 - 1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése
 - 1.13.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái
- 1.14 Az épített környezet vizsgálata
 - 1.14.1 A területfelhasználás vizsgálata
 - 1.14.1.1 Településszerkezet, helyi sajátosságok vizsgálata
 - 1.14.1.2 Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek
 - 1.14.1.3 Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatos)
 - 1.14.1.4 Alulhasznosított barnamezős területek
 - 1.14.1.5 Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) területek
 - 1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata
 - 1.14.3 Az épített környezet értékei
 - 1.14.3.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület
 - 1.14.3.2 Védett épített környezet, a helyi, egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők
 - 1.14.3.3 Világörökségi és világörökségi várományos terület
 - 1.14.3.4 Műemlék, műemlékegyüttes
 - 1.14.3.5 műemlékvédelem sajátos tárgyai: a történeti kert, temető és temetkezési emlékhely
 - 1.14.3.6 műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet
 - 1.14.3.7 nemzeti emlékhely
 - 1.14.3.8 Helyi védelem
 - 1.14.4 Az épített környezet konfliktusai, problémái
- 1.15 Közlekedés
 - 1.15.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok
 - 1.15.2 Közúti közlekedés
 - 1.15.3 Közösségi közlekedés
 - 1.15.3.1 Közúti közösségi közlekedés
 - 1.15.3.2 Kötőpályás közösségi közlekedés
 - 1.15.4 Kerékpáros és gyalogos közlekedés
 - 1.15.5 Parkolás
- 1.16 Közművek állapota és energiahatékonyság
 - 1.16.1 Víziközművek
 - 1.16.1.1 Vizgazdálkodás és vízellátás (ivó, ipari, tűzoltó, öntözővíz és termálvíz hasznosítás)
 - 1.16.1.2 Szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetés; felszíni vízrendezés
 - 1.16.2 Energia
 - 1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás
 - 1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

- 1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
- 1.16.3. Elektronikus hírközlés
- 1.17 Térségi és települési környezetvédelem
 - 1.17.1 Talaj
 - 1.17.2 Felszíni és a felszín alatti vizek
 - 1.17.3 Levegőtisztaság és védelme
 - 1.17.4 Zaj, és rezgésterhelés
 - 1.17.5 Sugárzás védelem
 - 1.17.6 Hulladékkezelés
 - 1.17.7 Vizuális környezetterhelés
 - 1.17.8 Árvízvédelem
 - 1.17.9 Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák
- 1.18 Katasztrófavédelem
 - 1.18.1 Építésföldtani korlátok
 - 1.18.2 Vízhajzai veszélyeztetettség
 - 1.18.3. egyéb katasztrófavédelmi tényezők
- 1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely
- 1.20. Városi klíma
- 2. Helyzetelemző munkarész**
 - 2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése
 - 2.1.1 Településhálózat
 - 2.1.2 Társadalom
 - 2.1.3 Gazdaság
 - 2.1.4 Táj- és természeti adottságok, épített környezet és zöldfelületek
 - 2.1.5 Közlekedés
 - 2.1.6 Közművek
- 3. Helyzetértékelő munkarészek**
 - 3.1 A helyzetelemzés eredményeinek értékelése
 - 3.1.1 A folyamatok értékelése
 - 3.1.2 A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése
 - 3.1.2.1 A településhálózat és közlekedés SWOT analízise
 - 3.1.2.2 A társadalom SWOT analízise
 - 3.1.2.3 A gazdaság SWOT analízise
 - 3.1.2.4 A táj- és természeti adottságok, zöldfelületek, épített környezet SWOT analízise
 - 3.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei
 - 3.2 Problématérkép/Értéktérkép
 - 3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek
 - 3.3.1 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése

II. „Integrált Településfejlesztési Stratégia” tartalmi követelményei

Jelenleg hatályos, módosításra kerülő integrált településfejlesztési stratégia” tartalmi elemei:

Bevezetés

1 Helyzetelemzés főbb megállapításai

2 Középtávú célok és azok összefüggései

2.1 Jövőkép

2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

2.2.1 A középtávú célrendszer bemutatása

2.2.2 A városrészi szintű célok meghatározása

2.2.3 A városi és városrészi szintű célok kapcsolata, összefüggések bemutatása

3. A megvalósítást szolgáló beavatkozások

3.1 Akcióterületi projektek

3.2 Akcióterületen kívüli, önálló projektek, kulcsprojektek

3.3 Hálózatos projektek

3.4 Akcióterületi fejlesztések bemutatása

3.4.1 Városházak Akcióterület kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

3.4.1.1 Az akcióterületen a megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

3.4.1.2 Akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

3.5 Akcióterületen kívüli, önálló projektek (Kulcsprojektek)

3.5.1 Nagyatád Déli Iparterületének fejlesztése, a gazdasági övezet infrastruktúra kiépítése (K1)

3.5.2 Nagyatádi Ipari Park II. ütem infrastruktúra fejlesztése (K2)

3.5.3 A nagyatádi távhőrendszer energiahatékonysági fejlesztése és kapacitásbővítése termálvíz felhasználásával (K3)

3.5.4 Közvilágítás fejlesztése (K4)

3.5.5 Napelem park létesítése Nagyatádon (K5)

3.5.6 Egészségügyi alapellátás és önkormányzati járóbeteg ellátás infrastrukturális fejlesztése (K6)

3.5.7 A nagyatádi Nyitnikék Óvoda fejlesztése (K7)

3.5.8 A Nagyatád – Kivadar városrészben közösségi tér kialakítása (K8)

3.5.9 A nagyatádi Dohánybeváltó, és a Konzervgyár területének rehabilitációja (K9)

3.5.10 Talajszennyezések megelőzése, mérséklése, kármentesítése (K10)

3.5.11 Kulcsprojektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

3.6 Hálózatos projektek

3.6.1 Gyógyvízre, termálvízre, természeti és kulturális értékekre alapozott komplex turisztikai termécsomagok kialakítása és tematikus turisztikai fejlesztések (H1)

3.6.2 Közlekedési fejlesztések (H2)

3.6.3 Szolgáltató önkormányzat (H3)

3.6.4 Hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve, fejlesztési elképzelések ütemezése

4 Antiszegregációs program

5 A Stratégia külső és belső összefüggései

5.1 Külső összefüggések

5.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

- 5.1.2 Illeszkedés a nemzeti ágazati stratégiákhoz
- 5.1.3 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz
- 5.2 Belső összefüggések
 - 5.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata
 - 5.2.2 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatásai

6 A Stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

7 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

- 7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek
 - 7.1.1 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)
 - 7.1.2 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)
 - 7.1.3 Klíma stratégia
 - 7.1.4 A város közterületeinek közösségi használata és helyi identitástudat növelése – boldog város
 - 7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök
- 7.2. Az ITS megvalósításának szervezeti keretei
 - 7.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere
 - 7.2.2 Az ITS megvalósíthatóságának intézményi háttere
- 7.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok
- 7.4 A partnerség biztosítása az ITS készítés és megvalósítása során
- 7.5 Monitoring rendszer kialakítása
 - 7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása
 - 7.5.2 A stratégia indikátorai

Az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi felépítése összességében megfelel a Kormányrendelet előírásainak. A módosítása során az alábbi szempontokat kell betartani:

- 1.) Az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi felépítésének meg kell felelni a Kormányrendeletben foglaltaknak.
- 2.) Mivel módosítás, legyen egy „Előzmény” rész, ahol ez bemutatásra kerül.
- 3.) A stratégia külső összefüggéseinek vizsgálata során minimálisan vizsgálni szükséges: Széchenyi Terv Plusz, Országos Fejlesztés és Területfejlesztési Konceptió, Országos Területrendezési Terv, Somogy Megye Területfejlesztési Konceptiója, Somogy Megye Területrendezési Terve, Nagyatád Településfejlesztési Konceptiója, Nagyatád Településszerkezeti Terve.
- 4.) Mivel Nagyatád vonatkozásában nincs szegregátum, így ezt a pontot csak érintőlegesen kell szerepeltetni.

A fentiek alapján az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi elemeit az alábbiak szerint határozom meg azzal, hogy a nevezett tartalmi elemek nem szó szerint értendők, sorszámozása módosítható a tartalmi elemek megléte és a logikai felépítés legyen biztosítva:

Bevezetés

Előzmények

1. Középtávú célok, és azok összefüggései

- 1.1 Jövőkép
- 1.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása
- 1.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

- 1.3.1 A középtávú célrendszer bemutatása
- 1.3.2 A városrészi szintű célok meghatározása
- 1.3.3 A városi és városrészi szintű célok kapcsolata, összefüggések bemutatása

2. A megvalósítást szolgáló beavatkozások

- 2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával
- 2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése
- 2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve
- 2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

3. Anti-szegregációs program

4. A stratégia külső és belső összefüggései

- 4.1. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)
- 4.2. Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

5. A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

6. A megvalósítás eszközei és nyomon követése

- 6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek
 - 6.1.1 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)
 - 6.1.2 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)
 - 6.1.3 Klíma stratégia
 - 6.1.4 A város közterületeinek közösségi használata és helyi identitástudat növelése – boldog város
 - 6.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök
- 6.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása
 - 6.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere
 - 6.2.2 Az ITS megvalósíthatóságának intézményi háttere
- 6.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok
- 6.4. Monitoring rendszer kialakítása (output és eredményindikátorok meghatározása az egyes akcióterületi beavatkozásokra és az integrált településfejlesztési stratégia intézkedéseire, azok mérési módjának, gyakoriságának rögzítése; a monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása)

Nagyatád, 2021. június 11.

Svégl Gábor
 főépítész

4. NAGYATÁD TELEPÜLÉSFEJLESZTÉssel,
TELEPÜLÉSRENDEZÉssel ÉS TELEPÜLÉSKÉP-
ÉRVÉNYESÍTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS
HELYI SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 21/2017. (IX.4.). RENDELET

NAGYATÁD VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ TESTÜLETÉNEK

21/2017. (IX. 4.) rendelete

Nagyatád településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetés helyi szabályairól

(Egységes szerkezetben)*

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában, a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 2. § (2) bekezdés c. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya Nagyatád Város közigazgatási területére, valamint településfejlesztési koncepciójának, integrált településfejlesztési stratégiájának, településrendezési eszközeinek, településképi arculati kézikönyvének és településképi rendeletének készítése, módosítása során a 3. § szerinti partnerekre, valamint a partnerségi egyeztetés szabályaira terjed ki.

2. §

Nagyatád Város településfejlesztési koncepciójának (a továbbiakban: koncepció), integrált településfejlesztési stratégiájának (a továbbiakban: stratégia), településrendezési eszközeinek, településképi arculati kézikönyvének és településképi rendeletének vagy azok módosításának a lakossággal, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetekkel, vallási közösségekkel történő véleményeztetése a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) és jelen rendeletben meghatározott szabályok szerint történik.

2. A partnerek meghatározása

3. §

A partnerségi egyeztetésben az alábbi természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek (a továbbiakban: partnerek) vehetnek részt:

- a) Nagyatád Város közigazgatási területén állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel, valamint ingatlannal rendelkezni jogosult természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,
- b) nagyatádi székhellyel, telephellyel rendelkező gazdálkodó szervezet,
- c) nagyatádi székhellyel bejegyzett civil szervezet,
- d) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (2) bekezdés c) pontja alapján a településrendezési eszközök véleményezési eljárásába - a partnerségi egyeztetés megkezdése előtt legalább 30 napnál korábban - a polgármesternél írásban bejelentkező egyéb szervezet.

* A módosítások dőlt betűvel szedve, számozva kerültek beszerkesztésre az alábbiak szerint:

(1) 15/2020. (IX.2.) önkormányzati rendelet Hatályba lépés: 2020. szeptember 3.

3. A partnerek tájékoztatásának módja és eszközei

4. §

(1) Konceptió vagy stratégia készítése esetén a partnerek tájékoztatása – a Korm. rendelet szerinti előzetes és munkaközi tájékoztató keretében –

- a) közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen,
- b) a nagyatádi helyi újságban vagy online lapban, és
- c) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- d) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

(2)⁽¹⁾ A konceptió és a stratégia módosítása esetén a partnerek tájékoztatása az elkészült tervezetről – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében –

- a) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- b) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

5. §

(1)⁽¹⁾ Településképi arculati kézikönyv (a továbbiakban: kézikönyv), településképi rendelet készítése esetén a partnerek tájékoztatása – a Korm. rendelet szerinti előzetes és munkaközi tájékoztató keretében –

- a) közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen,
- b) a nagyatádi helyi újságban vagy online lapban, és
- c) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- d) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

(2)⁽¹⁾ A kézikönyv, településképi rendelet módosítása esetén a partnerek tájékoztatása – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében –

- a) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- b) lakossági fórum keretén belül szóban történik

6. §

(1) Településrendezési eszközök teljes eljárásban történő készítése, módosítása esetén a partnerek tájékoztatása – a Korm. rendelet szerinti előzetes és munkaközi tájékoztató keretében –

- a) közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen,
- b) a nagyatádi helyi újságban vagy online lapban, és
- c) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- d) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

(2) Településrendezési eszközök egyszerűsített eljárásban történő készítése, módosítása esetén a partnerek tájékoztatása az elkészült tervezetről – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében –

- a) közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen,
- b) a nagyatádi helyi újságban vagy online lapban, és
- c) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- d) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

(3) Településrendezési eszközök tárgyalásos eljárásban történő készítése, módosítása esetén – a (4) bekezdés szerinti eset kivételével, – a partnerek tájékoztatása az elkészült tervezetről, – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében –

- a) közterületen elhelyezett önkormányzati hirdetőfelületen,

- b) a nagyatádi helyi újságban vagy online lapban, és
- c) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- d) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

(4) Településrendezési eszköz készítésének vagy módosításának tárgyalásos eljárása során, a Kormány által rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet esetén, az érintett településen a veszélyhelyzet következményeinek a felszámolása vagy a további, közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megelőzése miatt indokolt, a partnerek tájékoztatása az elkészült tervezetről – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében, - a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján történik.

(5)⁽¹⁾ Településrendezési eszközök állami főépítési eljárásban történő készítése, módosítása esetén a partnerek tájékoztatása az elkészült tervezetről – a Korm. rendelet szerinti munkaközi tájékoztató keretében –

- a) a www.nagyatad.hu honlapon közzétett hirdetmény útján, továbbá
- b) lakossági fórum keretén belül szóban történik.

7. §

(1) A hirdetménynek – előzetes tájékoztató esetén - tartalmaznia kell:

- a) a Korm. rendelet 37. § (3) bekezdésében foglaltakkal összhangban az érintett államigazgatási szervek számára tájékoztatásra bocsájtott dokumentumot,
- b) a partnerek észrevételeinek benyújtására nyitva álló határidőt és
- c) a postacímet vagy elektronikus levélcímet, ahova az észrevétel megküldhető.

(2) A hirdetménynek – munkaközi tájékoztató esetén - tartalmaznia kell:

- a) az érintett államigazgatási szervek számára tájékoztatásra bocsájtott dokumentumokat, tárgyalásos és állami főépítési eljárás esetén, legalább a tervezet összefoglaló leírását és az elkészült jóváhagyandó munkarészeket,
- b) a partnerek észrevételeinek benyújtására nyitva álló határidőt és
- c) a postacímet vagy elektronikus levélcímet, ahova az észrevétel megküldhető.

8. §

A lakossági fórum összehívására és lebonyolítására a Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testülete Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendeletében foglalt szabályozás az irányadó.

4. A javaslatok, vélemények dokumentálásának, elfogadásának és nyilvántartásának módja

9. §

(1)⁽¹⁾A partnerek a lakossági fórumon szóban észrevételt tehetnek, amelyet jegyzőkönyvbe kell foglalni. A lakossági fórumot követő 8 napon belül, valamint lakossági fórum hiányában a hirdetmény közzétételétől számított 8 napon belül a partnerek írásos észrevételeket tehetnek az alábbi módokon:

- a) papíralapon a Polgármesternek címezve, Nagyatád Város Önkormányzatának címére (7500 Nagyatád, Baross Gábor utca 9.) történő megküldéssel, vagy
- b) elektronikus levélben a hirdetményben meghatározott e-mail címre történő megküldéssel, amennyiben a hirdetmény ilyet tartalmaz.

(2) Azt a partnert, aki az (1) bekezdés szerint közzétett határidőn belül véleményt nem nyilvánított, javaslatot nem tett, a határidő leteltét követően hozzájáruló partnernek kell tekinteni, az egyeztetés további szakaszaiban és elfogadási szakaszban egyaránt.

(3) Az (1) bekezdés szerint beérkezett vélemények tisztázása érdekében a polgármester a véleményező partnerrel meghívásos egyeztető tárgyalás keretében további egyeztetést kezdeményezhet, amelyről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(4) Azt a partnert, aki a partnerségi egyeztetés során, határidőn belül véleményt nem adott, vagy adott, de a (3) bekezdés szerinti meghívásos egyeztető tárgyaláson a meghívás ellenére nem vett részt, kifogást nem emelő partnernek kell tekinteni, az egyeztetés további szakaszaiban és elfogadási szakaszban egyaránt.

(5) A beérkezett javaslatokat, véleményeket a főépítész az (1) bekezdésben megjelölt határidő elteltét követően továbbítja az arculati kézikönyv, településképi rendelet, fejlesztési dokumentum vagy a településrendezési eszköz készítésével megbízott tervezőnek.

(6) A tervező a véleményekkel, javaslatokkal kapcsolatos szakmai véleményét – a tervezési szerződésben megállapított határidőben - megküldi az önkormányzat részére, a Polgármesternek címezve.

(7) A szakmai javaslatok alapján a főépítész a vélemények, javaslatok elfogadására, el nem fogadás esetén indokolására vonatkozó döntés-tervezetet készíti.

10. §

(1) A beérkezett vélemények, javaslatok elfogadásáról vagy el nem fogadásáról, az el nem fogadás indokolásáról – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a képviselő-testület dönt.

(2) Településrendezési eszköz tárgyalásos vagy állami főépítési eljárásban történő lefolytatása esetén a beérkezett partneri vélemények, javaslatok elfogadásáról vagy el nem fogadásáról, az el nem fogadás indokolásáról a Polgármester dönt.

(3) Minden a partnerségi egyeztetéssel kapcsolatos Korm. rendeletben és jelen rendeletben nem szabályozott kérdésben a Polgármester dönt, a vonatkozó eljárási szabályok megtartása mellett.

11. §

(1) A jelen rendeletben foglaltak szerint beérkezett véleményeket, javaslatokat a főépítész a tárgy és az eljárási szakasz rögzítésével, a beérkezés sorrendjében nyilvántartja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás legalább az alábbiakat tartalmazza:

- a) a véleményező, javaslattevő nevét, továbbá lakhelyét, székhelyét, vagy telephelyét,
- b) a vélemény beérkezésének időpontját,
- c) a vélemény, javaslat rövid tartalmát,
- d) a véleményezési szakasz lezáró, vagy a 10. § (2) bekezdés szerinti döntést követően a véleményt, javaslatot elfogadó, vagy elutasító képviselő-testületi határozat számát, illetve a Polgármester döntését.

(3) Az (1) bekezdés szerinti dokumentumokat a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésére vonatkozó szabályok szerint, az ott meghatározott határidőig kell őrizni.

5. Az elfogadott koncepció, stratégia, kézikönyv, településképi rendelet és településfejlesztési eszköz nyilvánosságát biztosító intézkedések

12. §

A Polgármester – a feladatkör szerint illetékes szervezeti egységek útján – gondoskodik az elfogadott koncepció, stratégia, kézikönyv, településképi rendelet és településrendezési eszköz elfogadást követő 15 napon belüli közzétételéről, a www.nagyatad.hu honlapon.

13. §

Az elfogadott koncepcióról, stratégiáról és ezek módosításáról szóló, a Korm. rendelet 30. § (13) bekezdésben foglaltak szerinti tájékoztatásról a polgármester a főépítész útján gondoskodik.

6. Záró rendelkezések

14. §

(1) E rendelet 2017. szeptember 5.-én lép hatályba.

(2) Ezen rendelet rendelkezéseit a rendelet hatályba lépését követően induló egyeztetési eljárásokban kell alkalmazni.

Nagyatád, 2017. augusztus 31.

Ormai István
polgármester

Dr. Kovács Ildikó
jegyző

Egységes szerkezetbe foglalva:

Nagyatád, 2020. augusztus 27.

Ormai István
polgármester

Dr. Kovács Ildikó
jegyző

5. MELLÉKLET: HATÁROZAT TERVEZET AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELFOGADÁSÁRÓL

HATÁROZATI KIVONAT - TERVEZET

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének

2022. -i soron következő ülése jegyzőkönyvéből

../2022. (... ..) számú határozat:

1. Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy a DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosító számú „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretein belül, a Belügyminisztérium közreműködésével 2015. évben elkészült Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját a 205/2015. (IX. 24.) számú határozatával fogadta el.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy a határozati javaslat 1. pontjában meghatározott Integrált Településfejlesztési Stratégia módosításáról Nagyatád Város Polgármestere a 84/2021. (V. 28.) számú határozatával döntött.
3. A Képviselő-testület rögzíti, hogy településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § alapján lefolytatott véleményezési eljárás során beérkezett véleményeket megismerte, azok elfogadásáról a ../2022. (... ..) számú határozatával döntött.
4. A Képviselő-testület a határozati javaslat 3. pontja szerinti véleményekkel egységes szerkezetbe foglalt Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját megismerte, azt elfogadja.
5. A Képviselő-testület felkéri a város polgármesterét, hogy az elfogadott stratégia honlapon történő közzétételéről gondoskodjon, továbbá felhatalmazza, hogy az eljárásban érintetteket az elfogadásról és honlapon történő közzétételről értesítse.

Határidő: értesítés a döntésről 5 napon belül

Felelős: Ormai István polgármester

K. m. f.

Ormai István s.k.
polgármester

Dr. Kovács Ildikó s.k.
jegyző

6. MELLÉKLET: 59/2022. (III. 24.) SZÁMÚ HATÁROZAT AZ
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA
ELFOGADÁSÁRÓL

HATÁROZATI KIVONAT

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2022. március 24-i soron következő nyílt ülése jegyzőkönyvéből

59/2022. (III. 24.) számú határozat:

1. Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megállapítja, hogy a DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosító számú „Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” című projekt keretein belül, a Belügyminisztérium közreműködésével 2015. évben elkészült Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját a 205/2015. (IX. 24.) számú határozatával fogadta el.
2. A Képviselő-testület megállapítja, hogy a határozati javaslat 1. pontjában meghatározott Integrált Településfejlesztési Stratégia módosításáról Nagyatád Város Polgármestere a 84/2021. (V. 28.) számú határozatával döntött.
3. A Képviselő-testület rögzíti, hogy településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 30. § alapján lefolytatott véleményezési eljárás során beérkezett véleményeket megismerte, azok elfogadásáról a 43/2022. (II. 24.) számú határozatával döntött.
4. A Képviselő-testület a határozati javaslat 3. pontja szerinti véleményekkel egységes szerkezetbe foglalt Nagyatád Város Integrált Településfejlesztési Stratégiáját megismerte, azt elfogadja.
5. A Képviselő-testület felkéri a város polgármesterét, hogy az elfogadott stratégia honlapon történő közzétételéről gondoskodjon, továbbá felhatalmazza, hogy az eljárásban érintetteket az elfogadásról és honlapon történő közzétételről értesítse.

Határidő: értesítés a döntésről 5 napon belül

Felelős: Ormai István polgármester

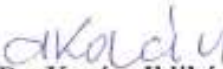
K. m. f.

Ormai István s.k.
polgármester

Dr. Kovács Ildikó s.k.
jegyző

A kivonat hiteles:

Nagyatád, 2022. március 25.

Dr. Kovács Ildikó
jegyző

